

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@Blaricum.nl>
Verzonden: vrijdag 8 januari 2016 16:23
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Voorland Stichtsebrug Blaricum

Beste [REDACTED]

[REDACTED]

Daarnaast heb ik een vraag over de zogenaamde 5HA regel die RWS hanteert; iedere gemeente mag maximaal 5 hectare buitendijks bouwen op voorwaarde dat de bebouwing aansluitend is aan de huidige bebouwing. Voor het Plan Blaricum aan Zee is het twijfelachtig of dit onder de noemer 'aansluitend' kan vallen. RWS zegt hierover: *Voortzetting initiatief vergt op zijn minst integrale afweging die aantoont dat gebied er ook qua waterkwaliteit/natuur kwalitatief beter op wordt.* *Als onderdeel daarvan zijn ook de mening en medewerking van de provincie en van andere gebiedspartijen van belang.*

Hopelijk zal dit blijken uit de ecologische onderbouwing die wij gaan (laten) opstellen. Mijn voorstel zou zijn dat we nadat de ecologische onderbouwing gereed is een gesprek aangaan met de Provincie en Rijkswaterstaat samen.

Als laatste had ik nog een vraag over de beoordeling van de Adviesraad RO van de Provincie. Zoals jullie in ons eerste gesprek aangaven, beoordelen zij de landschappelijke kwaliteit van plannen. Om niet pas in vergevorderd stadium voor verrassingen te komen te staan, zouden we graag een soort pré-advies/beoordeling krijgen. Is dit mogelijk? Heb je misschien een contactpersoon met wie ik dit zou kunnen afstemmen?

vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

www.deblaricummeent.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 11 januari 2016 11:22
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Voorland Stichtsebrug Blaricum

Hallo [REDACTED]

Bedankt voor je mail. Goed dat jullie in gesprek gaan met SBB. [REDACTED]

Het lijkt mij goed om na de ecologische onderbouwing met zijn allen om de tafel te gaan. Lijkt me handig dat SBB daar ook bij is, naast RWS en PNH.

Ik weet niet goed in welk stadium de ARO voorstellen bespreekt, daarvoor kan je het beste contact opnemen met [REDACTED] zie cc.

Hij is secretaris van de ARO.

Zodra de ecologische onderbouwing gereed is, zie ik die graag tegemoet.

Hartelijke groeten,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 5 april 2016 17:26
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: afspraak Voorland
Bijlagen: Bijlage 1 Rapport 'Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug'.pdf; Bijlage 2 Memo B&W Blaricum 15 maart 2016 - Stand van zaken Blaricum aan Zee.pdf; Brief VVG aan GSNoordHolland VoorlandStichtseBrugEnBlaricumAanZee.pdf; Bijlage 3 Kaartje deelgebieden Voorland Stichtse Brug.pdf

Hai [REDACTED]

De provincie heeft bijgaande brief met bijlagen ontvangen van de Vereniging van Vrienden van het Gooi. Het lijkt me goed dat iedereen op de hoogte is voor ons gesprek op 18 april. [REDACTED]
[REDACTED]

Tot de 18^e,

Hartelijke groeten,

[REDACTED]

Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug

Piet Bakker

Omslag: Massale bloei van de wettelijk beschermde Parnassia op het recreatiestrand

Foto: Fred van Klaveren (2015)

Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug

Piet Bakker

2016

Dit rapport is samengesteld door Piet Bakker, mede namens de Vereniging van Vrienden van het Gooi, de KNNV afdeling Gooi, het IVN Gooi en omstreken en de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Voor zover niet anders aangegeven zijn de gegevens in 2015 verzameld.

© 2016 Piet Bakker (tekst). Tweede gewijzigde oplage.

1. Inleiding

Het Voorland ligt in de gemeente Blaricum ten zuidwesten van de Stichtse Brug en wordt begrensd door rijksweg A 27, de Gooise Zomerkade en het Gooimeer. Parallel aan de snelweg loopt de Stichtseweg die naar het parkeerterrein bij het strand voert. Het Voorland bestaat uit het noordoostelijk gelegen groene strand met rietzoom en afschermd bosstrook (nr. 4 en 5 op onderstaand kaartje) en een zuidwestelijk gelegen recreatiestrand (nr. 2). Het recreatiestrand ('surfstrand') wordt door bosschages met doorgangen afgeschermd van het parkeerterrein. De twee stranden worden gescheiden door een met bomen begroeid gebied waar de voor auto's afgesloten toegangsweg naar het station van de vrijwillige Reddingsbrigade Blaricum (aangesloten bij de KNRM) doorheen loopt (nr. 3). Dit reddingstation bestaat uit een boothuis voor de reddingboot en een trailerhelling. Tussen het recreatiestrand en de Gooise Zomerkade ligt een derde bosje met rietzoom (nr. 1). Het hele terrein is eigendom van Staatsbosbeheer. Het Voorland dat ten oosten van rijksweg A 27 ligt, eveneens eigendom van Staatsbosbeheer, blijft in dit rapport buiten beschouwing.

Het Voorland is medio jaren '70 van de vorige eeuw opgespoten ten behoeve van de bouw van de Stichtse Brug. De opgespoten grond was afkomstig uit het Gooimeer. In het Gooimeer, dat gemiddeld 1.50 m diep is, zijn enkele zandputten van 30 m diep uitgezogen. Het water in het Gooimeer is sinds de aanleg van de Afsluitdijk (1932) geleidelijk verzoet. Het winterpeil is NAP – 40 cm en het zomerpeil NAP – 20 cm. Het peil wordt beheerst door het Hoogheemraadschap Amstel Gooi Vecht. Bovendien kan het waterpeil dagelijks ca. 10 cm. variëren. Deze peilfluctuaties hebben invloed tot in de lage delen van het Voorland. Rijkswaterstaat streeft er naar om in de toekomst een natuurlijker peil in te stellen ('s winters hoger, 's zomers lager).

Aan de noordkant van het groene strand is een amfibieënpoel gegraven. Bij de vaargeul is een duindoornstruweel aanwezig.

De opgespoten grond bestaat uit zand en klei met fossiel zout en schelpen. Er is zowel fijn als grof zand, kalkrijk zand (1 – 2 % calciumcarbonaat) en kalkloos zand (pH < 6) aanwezig. Bovendien zijn er in het terrein kleine hoogteverschillen (microreliëf) aanwezig en is plaatselijk verstuiving van het zand opgetreden. Als gevolg van de peilverschillen in het Gooimeer alsmede neerslag en aan de oppervlakte tredend basenrijk grondwater is er sprake van een wisselende waterstand op het Voorland. Het groene strand staat in het winterhalfjaar regelmatig onder water (plaatselijk tot 30 cm diep). Bij noordwesterstorm (vooral in het winterhalfjaar) vindt opstuwning van het water in het Gooimeer plaats waardoor het groene strand wordt overspoeld en het water een aantal dagen blijft staan. Tevens worden door de lucht kleine druppeltjes Gooimeerwater met opgeloste voedingsstoffen aangevoerd. Aan de randen van het strand vindt afkalving plaats bij aanlandige wind. Het water in het Gooimeer is basisch (pH 8 – 9).

Lidsteng, een kranswier en de uitgestrekte begroeiing van Paddenrus duiden op basenrijke kwel. Indicatoren voor kalkrijk grondwater zijn Teer guichelheil, Moeraswespenorchis, Groenknolorchis en Moeraskartelblad. Talrijke kleine plekken met een kale bodem zijn van belang voor de kieming van pionierplanten zoals Bitterling, Waterpunge en twee soorten Duizendguldenkruid. Op het Voorland groeien nog steeds enkele zoutplanten. Ontzilting van oeverlanden verloopt namelijk langzamer dan dat van water.

Van groot belang zijn de aanwezige gradiënten. Dit zijn geleidelijke overgangen in de ruimte. Het betreft hier geleidelijke overgangen in het milieu van hoog naar laag en/of van droog naar nat, van zout naar zoet, van zuur naar basisch, van voedselarm naar voedselrijk en van zand naar klei. Er komen verschillende combinaties van deze gradiënten voor waardoor een mozaïek van plantengemeenschappen is ontstaan. Dergelijke gradiënten zijn gekenmerkt door een hoge soortenrijkdom. Op een relatief klein oppervlak vinden we thans zeer gevarieerde milieus met als uitersten begroeiingen van kalkrijke vochtige duinvalleien, vochtige heide, brak moeras en droge graslanden.

Aldus is een uniek natuurgebied ontstaan dat van nationale betekenis is. Dit geldt niet alleen voor het groene strand. Bij een inventarisatie in 2015 is namelijk gebleken dat delen van het zogenaamde recreatiestrand, het bos bij de reddingsbrigade en het bij de zuidgrens gelegen bosje eveneens hoge natuurwaarde bezitten.

Het Voorland is samen met het Gooimeer en Eemmeer onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur of EHS genoemd); het Voorland is niet als Natura 2000 gebied aangewezen.

Op basis van de Flora- en Faunawet geldt de zorgplicht voor iedereen en voor alle van nature in het wild levende planten en dieren alsmede hun directe leefomgeving (niet uitsluitend de beschermde of bedreigde soorten). Deze wet is opgenomen in de Wet natuurbescherming en treedt in 2017 in werking. De provincies worden dan verantwoordelijk voor de uitvoering.

Behalve eigen waarnemingen van flora en vegetatie zijn gegevens over flora en fauna verwerkt van de KNNV afdeling Gooi (Noor van Heusden, Yolande Bosman en Fred van Klaveren), het IVN Gooi en omstreken (Christine Tamminga) en de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken (Dick Jonkers). De in 2015 verzamelde gegevens zijn vergeleken met die in een rapport van Van der Goes en Groot uit 2011.

2. Plantengroei

2.1 Flora

In onderstaande tabellen zijn geen volledige soortenlijsten van aanwezige vaatplanten weergegeven; lange lijsten met algemene soorten die ook elders talrijk voorkomen hebben namelijk weinig zin. Vandaar dat de hier volgende floralijsten beperkt zijn tot wettelijk beschermde, landelijk bedreigde en landelijk zeldzame soorten. Totaal zijn van het Voorland meer dan 200 soorten vaatplanten bekend.

Verwilderde tuinplanten zijn weggelaten. Dit is van toepassing op Kleine maagdenpalm, Daslook, Fraaie vrouwenmantel (*Alchemilla mollis*), Roze ooievaarsbek (*Geranium endressii*), Bonte gevlekte dovenetel (*Lamium maculatum* 'Variegatum') en Gele bieslelie (*Sisyrinchium californicum*). Hetzelfde geldt voor aangeplante soorten zoals Grauwe abeel, Rimpelroos (*Rosa rugosa*), Hazelaar en Rode kornoelje; deze zijn voornamelijk aan de randen van het gebied aangeplant. Wel zijn de aangeplante bomen en struiken van belang als biotoop voor verscheidene soorten paddenstoelen en broedvogels.

Alle hieronder genoemde plantensoorten zijn in 2014 en 2015 waargenomen op het Voorland.

Flora- en faunawet (alles wat schadelijk is voor deze beschermde soorten is verboden)

Tabel 1 (algemene vrijstelling of ontheffing/lichte toets)

Brede wespenorchis	<i>Epipactis helleborine</i>
Gewone dotterbloem	<i>Caltha palustris</i> subsp. <i>palustris</i>

Tabel 2 (vrijstelling met gedragscode of ontheffing/lichte toets)

Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>praetermissa</i>
Ronde zonedauw	<i>Drosera rotundifolia</i>
Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>
Grote keverorchis	<i>Neottia (Listera) ovata</i>
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>

Tabel 3 (Soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de Algemene Maatregel van Bestuur: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets)

Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
-----------------	-------------------------

De landelijk bedreigde Groenknolorchis is behalve via de Flora- en Faunawet en de Habitatrichtlijn tevens beschermd onder de CITES-verordening (1973) en de Bern-conventie (Raad van Europa 1979).

Groenknolorchis is een uiterst exclusieve soort die overal in Europa zeer zeldzaam is. De Nederlandse groeiplaatsen worden beschouwd als behorend tot de belangrijkste van Europa. De aanwezigheid van deze soort wordt gezien als één van de hoogste criteria voor natuurkwaliteit die mogelijk zijn.

Brede wespenorchis Foto: Willem-Jan Hoeffnagel

Parnassia

Foto: Gerd Rutten

Grote keverorchis Foto: Gerd Rutten

Rietorchis

Foto: Aad Kop

Ronde zonnedauw

Foto: Aad Kop

Moeraswespenorchis

Foto: Aad Kop

Groenknolorchis

Foto: Piet Brouwer

Landelijk bedreigde plantensoorten volgens de Rode Lijst van 2012
(Zie de toelichting op pag. 21)

Ronde zonnedauw	<i>Drosera rotundifolia</i>	gevoelig
Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>	kwetsbaar
Scherpe fijnstraal	<i>Erigeron acer</i>	kwetsbaar
Stijve ogentroost	<i>Euphrasia stricta</i>	gevoelig
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	bedreigd
Rode ogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>serotinus</i>	gevoelig
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>	kwetsbaar
Moeraskartelblad	<i>Pedicularis palustris</i>	kwetsbaar
Rond wintergroen	<i>Pyrola rotundifolia</i>	kwetsbaar

Nationaal belang: landelijk zeldzame plantensoorten

zz = landelijk zeldzaam; z = landelijk vrij zeldzaam

Teer guichelheil	<i>Anagallis tenella</i>	zz
Bitterling	<i>Blackstonia perfoliata</i>	zz
Strandduizendguldenkruid	<i>Centaureum litorale</i>	z
Scherpe fijnstraal	<i>Erigeron acer</i>	z
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	zz
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>	z
Moeraskartelblad	<i>Pedicularis palustris</i>	z
Zanddoddegras	<i>Phleum arenarium</i>	z
Rond wintergroen	<i>Pyrola rotundifolia</i>	z
Melige toorts	<i>Verbascum lychnitis</i>	zz

Rond wintergroen

Foto: Gerd Rutten

Teer guichelheil

Foto: Gerd Rutten

Regionaal belang: enige bekende groeiplaats in het Gooi

Teer guichelheil	Anagallis tenella
Bitterling	Blackstonia perfoliata
Strandduizendguldenkruid	Centaurium litorale
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Parnassia	Parnassia palustris
Zanddoddegras	Phleum arenarium
Rond wintergroen	Pyrola rotundifolia
Melige toorts	Verbascum lychnitis

Van enkele spectaculaire, landelijk bedreigde en wettelijk beschermde plantensoorten is het aantal exemplaren uitzonderlijk hoog. Zo groeien op het Voorland ca. 500.000 exemplaren Moeraswespenorchis, 25.000 Parnassia, 1650 Ronde zonnedauw en 300 Rietorchis. (tellingen door Bureau Waardenburg, juli en augustus 2015).

2.2 Plantengemeenschappen

Om een indruk te geven van de grote variatie in milieus zijn hieronder een aantal recent aangetroffen plantensoorten gegroepeerd in ecologische soortengroepen. Dit zijn groepen van soorten die eenzelfde milieu prefereren. Tussen haakjes is globaal de plantensociologische positie aangeduid.

Kalkrijke vochtige duinvalleien (Zeevetmuur-verbond en Knopbies-verbond, hier gemengd met Dotterbloem-verbond)

Zeer soortenrijke vegetatie van nationale betekenis op het groene strand en in een iets drogere vorm op het oostelijk deel van het recreatiestrand.

Teer guichelheil	<i>Anagallis tenella</i>
Bitterling	<i>Blackstonia perfoliata</i>
Gewone dotterbloem	<i>Caltha palustris</i> subsp. <i>palustris</i>
Tweerijige zegge	<i>Carex disticha</i>
Dwergzegge	<i>Carex oederi</i> subsp. <i>oederi</i>
Geelgroene zegge	<i>Carex oederi</i> subsp. <i>oedocarpa</i>
Pluimzegge	<i>Carex paniculata</i>
Snavelzegge	<i>Carex rostrata</i>
Echt duizendguldenkruid	<i>Centarium erythraea</i>
Strandduizendguldenkruid	<i>Centaurium littorale</i>
Rietorchis	<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>praetermissa</i>
Moeraswespenorchis	<i>Epipactis palustris</i>
Scherpe fijnstraal	<i>Erigeron acer</i>
Stijve ogentroost	<i>Euphrasia stricta</i>
Gevleugeld hertshooi	<i>Hypericum tetrapterum</i>
Paddenrus	<i>Juncus subnodulosus</i>
Kleine leeuwentand	<i>Leontodon saxatilis</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Moerasrolklaver	<i>Lotus uliginosus</i>
Grote kattenstaart	<i>Lythrum salicaria</i>
Watermunt	<i>Mentha aquatica</i>
Moerasvergeet-mij-nietje	<i>Myosotis laxa</i> subsp. <i>scorpioides</i>
Egelboterbloem	<i>Ranunculus flammula</i>
Blauw glidkruid	<i>Scutellaria galericulata</i>
Echte koekoeksbloem	<i>Silene (Lychnis) flos-cuculi</i>
Parnassia	<i>Parnassia palustris</i>
Moeraskartelblad	<i>Pedicularis palustris</i>
Heelblaadjes	<i>Pulicaria dysenterica</i>
Rond wintergroen	<i>Pyrola rotundifolia</i>
Grote ratelaar	<i>Rhinanthus angustifolius</i>
Kruipwilg	<i>Salix repens</i>
Waterpunge	<i>Samolus valerandi</i>

Brak moeras (Riet-verbond)

Zilte rus	<i>Juncus gerardii</i>
Ruwe bies	<i>Schoenoplectus tabernaemontani</i>
Heen (Zeebies)	<i>Bulboschoenus maritimus</i>

Natte strooiselruigten (Moerasspirea-verbond en Verbond van Harig wilgenroosje)

Deze bloemrijke ruigten zijn zeer rijk aan insecten.

Grote engelwortel	<i>Angelica archangelica</i>
Gewone engelwortel	<i>Angelica sylvestris</i>
Harig wilgenroosje	<i>Epilobium hirsutum</i>
Koninginnekruid	<i>Eupatorium cannabinum</i>
Moerasspirea	<i>Filipendula ulmaria</i>
Grote wederik	<i>Lysimachia vulgaris</i>
Moerasmelkdistel	<i>Sonchus palustris</i>
Moerasandoorn	<i>Stachys palustris</i>
Smeerwortel	<i>Symphytum officinale</i>
Echte valeriaan	<i>Valeriana officinalis</i>

Contactzone brak – zoet (Zilverschoon-Verbond)

Geknikte vossenstaart	<i>Alopecurus geniculatus</i>
Valse voszegge	<i>Carex otrubae</i>
Zilte zegge	<i>Carex distans</i>
Slanke waterbies	<i>Eleocharis uniglumis</i>
Zilte rus	<i>Juncus gerardii</i>
Zeegroene rus	<i>Juncus inflexus</i>
Rode ogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>serotinus</i>
Hertshoornweegbree	<i>Plantago coronopus</i>
Zilverschoon	<i>Potentilla anserina</i>
Behaarde boterbloem	<i>Ranunculus sardous</i>
Aardbeiklaver	<i>Trifolium fragiferum</i>
Moeraszoutgras	<i>Triglochin palustre</i>

Vochtige heide (Dophei-verbond)

Bijzonder is dat deze van regenwater afhankelijke soortencombinatie hier grenzend aan kalkrijk milieu groeit.

Dophei	<i>Erica tetralix</i>
Veenpluis	<i>Eriophorum angustifolium</i>
Ronde zonnedaauw	<i>Drosera rotundifolia</i>
Veenmos	<i>Sphagnum spec.</i>

Droge graslanden op kalkarme zandgrond (Dwerghaver-verbond)

Deze vegetatie groeit zowel op het groene strand als op het noordoostelijk deel van het recreatiestrand.

Zilverhaver	<i>Aira caryophyllea</i>
Vroege haver	<i>Aira praecox</i>
Zandmuur	<i>Arenaria serpyllifolia</i>
Struikhei	<i>Calluna vulgaris</i>
Zandzegge	<i>Carex arenaria</i>
Akkerhoornbloem	<i>Cerastium arvense</i>
Dwergviltkruid	<i>Filago minima</i>
Sint-Janskruid	<i>Hypericum perforatum</i>
Ruw vergeet-mij-nietje	<i>Myosotis ramosissima</i>
Zanddoddegras	<i>Phleum arenarium</i>
Duinroos	<i>Rosa spinosissima</i>
Schapenzuring	<i>Rumex acetosella</i>
Muurpeper	<i>Sedum acre</i>
Hazenpootje	<i>Trifolium arvense</i>
Zandlangbaardgras	<i>Vulpia membranacea</i>

Ruderale standplaatsen (Slangenkruid-associatie)

(Ruderale milieus zijn gekenmerkt door aanvoer van een overmaat aan voedingsstoffen)

Slangenkruid	<i>Echium vulgare</i>
Vijfdelig kaasjeskruid	<i>Malva alcea</i>
Middelste teunisbloem	<i>Oenothera biennis</i>
Stalkaars	<i>Verbascum densiflorum</i>
Melige toorts	<i>Verbascum lychnitis</i>

2.3 Mossen

Er zijn weinig gegevens over mossen en korstmossen bekend. Op het groene strand zijn de volgende soorten waargenomen. Het Vierkantsmos is zeer zeldzaam in Nederland.

Vierkantsmos	<i>Preissia quadrata</i>	Rode Lijst kwetsbaar
Echt vetmos	<i>Aneura pinguis</i>	---
Gekroesd plakkaatmos	<i>Pellia endiviifolia</i>	---
Rendiermos	<i>Cladonia div. spec.</i>	---

3. Paddenstoelen

In 2014 en 2015 zijn paddenstoelen van het Voorland geïnterviewd door Yolande Bosman (Paddenstoelenwerkgroep van de KNNV afdeling Gooi). Totaal zijn niet minder dan 92 soorten waargenomen. Daarvan staan 22 soorten op de Rode Lijst van bedreigde soorten paddenstoelen en is een andere soort landelijk uiterst zeldzaam. Dit is een respectabel aantal voor dit betrekkelijk kleine terrein. Daarbij moet in ogenschouw worden genomen dat paddenstoelen niet elk jaar fructificeren, zodat waarschijnlijk meer soorten tijdens deze inventarisatie uitsluitend ondergronds aanwezig waren.

Van de hier voorkomende soorten paddenstoelen zijn er 15 kenmerkend voor de zogenaamde wasplaten-graslanden; van deze 15 soorten staan er 12 op de Rode Lijst en is een dertiende soort uiterst zeldzaam. Deze 15 soorten worden hier vergezeld door 16 andere soorten die karakteristiek zijn voor schrale graslanden. Samen 31 soorten.

Wasplaten (*Hygrocybe*) zijn paddenstoelen met vaak levendige kleuren. Ze worden wel 'de orchideeën onder de paddenstoelen' genoemd; het zijn kwaliteits-indicatoren bij uitnemendheid. Samen met een aantal soorten satijnzwammen (*Entoloma*), knotszwammen (*Clavaria* en verwanten) en aardtongen (*Geoglossum* en verwanten) zijn ze kenmerkend voor een bepaald type schrale graslanden dat slechts op enkele plaatsen in ons land voorkomt, voornamelijk in de duinen en in Zuid-Limburg. Deze speciale standplaatsen zijn kwetsbaar voor verstoring. Op het Voorland zijn 31 soorten van schrale graslanden (inclusief wasplaten-graslanden) beperkt tot het noordoostelijk deel van het recreatiestrand; op het groene strand ontbreken ze. Wat dit betreft is dit deel van het Voorland van nationale betekenis. Interessant is dat Staatsbosbeheer in 2013 het eerste paddenstoelenreservaat in Nederland heeft ingesteld. Dit zijn de Rotstergaaster Wallen in het dal van de Tjonger ten zuiden van Heerenveen. Het hoge aantal wasplaten was hiervoor doorslaggevend.

Onder de aangeplante grauwe abelen ten zuiden van het gebouw van de reddingsbrigade (ook langs de toegangsweg) staan verscheidene andere soorten paddenstoelen die in symbiose leven met de wortels van abeel, wilg, berk en kruipwilg. Van deze soorten staan Rosse populierboleet, Vergelende russula en Okerwitte ridderzwam als kwetsbaar op de Rode Lijst.

Rosse populierboleet Foto: Fred van Klaveren

Landelijk bedreigde soorten paddenstoelen volgens de Rode Lijst van 2009

Melige bovist	<i>Bovista aestivalis</i>	kwetsbaar
Spitse knotszwam	<i>Clavaria falcata</i>	kwetsbaar
Gele knotszwam	<i>Clavulinopsis helvola</i>	gevoelig
Brandplekinktzwam	<i>Coprinellus angulatus</i>	bedreigd
Zwartsneesatijnzwam	<i>Entoloma serrulatum</i>	kwetsbaar
Brede aardtong	<i>Geoglossum cookeanum</i>	kwetsbaar
Puntmutswasplaat	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	kwetsbaar
Scharlaken wasplaat	<i>Hygrocybe coccinea</i>	bedreigd
Kaboutervasplaat	<i>Hygrocybe insipida</i>	kwetsbaar
Slijmwasplaat	<i>Hygrocybe laeta</i>	kwetsbaar
Karmozijnwasplaat	<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>	bedreigd
Papegaaizwammetje	<i>Hygrocybe psittacina</i>	gevoelig
Geurende wasplaat	<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	bedreigd
Sneeuwzwammetje	<i>Hygrocybe virginea</i>	gevoelig
Oranje melkzwam	<i>Lactarius aurantiacus</i>	kwetsbaar
Rosse populierboleet	<i>Leccinum aurantiacum</i>	kwetsbaar
Roodsporig pekzwammetje	<i>Lyophyllum anthracophilum</i>	bedreigd
Violette brandplekbekerzwam	<i>Peziza subviolacea</i>	bedreigd
Vergelende russula	<i>Russula puellaris</i>	kwetsbaar
Bonte berkenrussula	<i>Russula versicolor</i>	kwetsbaar
Geringde ridderzwam	<i>Tricholoma cingulatum</i>	kwetsbaar
Okerwitte ridderzwam	<i>Tricholoma stiparophyllum</i>	kwetsbaar

Nationaal belang: landelijk uiterst zeldzame soort

Kortsporige aardtong	<i>Geoglossum elongatum</i>
----------------------	-----------------------------

Soorten met een voorkeur voor wasplaten-graslanden (w) en overige schrale graslanden (s)

Melige bovist	<i>Bovista aestivalis</i>	s
Loodgrijze bovist	<i>Bovista plumbea</i>	s
Kleine bovist	<i>Bovista pusilla</i>	s
Spitse knotszwam	<i>Clavaria falcata</i>	w
Gele knotszwam	<i>Clavulinopsis helvola</i>	w
Gewone pelargoniumgordijnzwam	<i>Cortinarius paleaceus</i>	s
Okergele korrelhoed	<i>Cystoderma amianthinum</i>	s
Dunsteelsatijnzwam	<i>Entoloma hebes</i>	s
Bruine satijnzwam	<i>Entoloma sericeum</i>	s
Zwartsneesatijnzwam	<i>Entoloma serrulatum</i>	w
Brede aardtong	<i>Geoglossum cookeanum</i>	w
Kortsporige aardtong (zzzz)	<i>Geoglossum elongatum</i>	w
Kleverige aardtong	<i>Geoglossum glutinosum</i>	w
Puntmutswasplaat	<i>Hygrocybe acutoconica</i>	w
Scharlaken wasplaat	<i>Hygrocybe coccinea</i>	w
Zwartwordende wasplaat	<i>Hygrocybe conica</i>	w
Kabouterwasplaat	<i>Hygrocybe insipida</i>	w
Slijmwasplaat	<i>Hygrocybe laeta</i>	w
Gewoon vuurzwammetje	<i>Hygrocybe miniata</i>	s
Karmozijnwasplaat	<i>Hygrocybe phaeococcinea</i>	w
Papegaaizwammetje	<i>Hygrocybe psittacina</i>	w
Geurende wasplaat	<i>Hygrocybe russocoriacea</i>	w
Sneeuwzwammetje	<i>Hygrocybe virginea</i>	w
Gewone viltkop	<i>Inocybe dulcamara</i>	s
Donzige melkzwam	<i>Lactarius pubescens</i>	s
Duinparasolzwam	<i>Lepiota erminea</i>	s
Zachtstekelige stuifzwam	<i>Lycoperdon molle</i>	s
Zwartwitte veldridderzwam	<i>Melanoleuca polioleuca</i>	s
Grijsbruine grasmycena	<i>Mycena aetites</i>	s
Bruinsnedemycena	<i>Mycena olivaceomarginata</i>	s
Paarsharttrechttertje	<i>Rickenella swartzii</i>	s

Scharlakenwasplaat

Papegaaizwammetje

Gele knotszwam

Brede aardtong

Foto's paddenstoelen: Fred van Klaveren

4. Fauna

Op basis van de Flora- en Faunawet zijn (vrijwel) alle vogels, alle zoogdieren, alle amfibieën en reptielen en alle vissen wettelijk beschermd. Alleen enkele zeer algemene soorten zijn uitgezonderd.

4.1 Vogels

In 2015 is een vogelinventarisatie uitgevoerd door de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. Het voorland ten oosten van de A 27 is in 2015 eveneens geïnventariseerd. Dit rapport is te raadplegen via www.vwggooi.nl/images/phocadownload/rapporten/242.pdf. Onderstaande tabel bevat uitsluitend de soorten die in het voorland ten westen van de A 27 zijn vastgesteld.

Totaal zijn 37 soorten broedvogels vastgesteld. Daarvan staan vijf soorten op de Rode Lijst 2004. Behalve de broedvogels is meermalen de vrij zeldzame IJsvogel waargenomen. Grote bonte specht en Braamsluiper zijn beperkt tot het bos bij het reddingsstation. De Boomkruiper broedt bij het reddingsstation en in het bosje aan de zuidrand; de Tuinfluiter broedt in alle drie met bos begroeide terreindelen.

Van de op het Voorland broedende Rode Lijstsoorten heeft de Gele kwikstaart in Nederland veel terrein verloren. Van de Spotvogel is het verspreidingsgebied ingekrompen en bij de Matkop heeft een fikse terugval plaatsgevonden. De Koekoek is op tal van plaatsen in ons land verdwenen en wordt daarom aangeduid als een kwetsbare soort. De Nachtegaal is uit diverse gebieden in ons land verdwenen en er stonden geen nieuwe vestigingen tegenover. Opvallend is de hoge dichtheid van de Nachtegaal: 14 broedparen in dit relatief kleine terrein. Deze zijn als volgt verdeeld: 6 broedparen op het groene strand, 7 in het bos bij het reddingsstation en 1 in het bosje aan de zuidrand. Nachtegalen broeden in ons land nu vooral in de duinen. Op de hogere zandgronden is deze soort sterk achteruitgegaan, reden waarom hij thans op de Rode Lijst staat. In het Gooi is de Nachtegaal momenteel een zeer schaarse broedvogel, terwijl hij daar tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw een algemene verschijning was. Het aantal van 14 broedparen in het Voorland is dus uniek voor het Gooi.

Gele kwikstaart

Foto: Hugo Weenen

Nachtegaal

Foto: Hugo Weenen

Broedvogels 2015

Fuut	4		Heggenmus	7		Fitis	22
Knobbelzwaan	1		Roodborst	16		Staartmees	2
Wilde eend	1		Nachtegaal	14		Matkop	2
Kuifeend	3		Merel	18		Pimpelmees	4
Buizerd	1		Zanglijster	7		Koolmees	8
Waterhoen	1		Bosrietzanger	1		Boomkruiper	3
Meerkoet	5		Kleine karekiet	14		Gaai	2
Houtduif	1		Spotvogel	2		Ekster	1
Koekoek	1		Braamsluiper	1		Zwarte kraai	1
Grote bonte specht	1		Grasmus	3		Vink	14
Gele kwikstaart	1		Tuinfluitier	13		Putter	3
Witte kwikstaart	2		Zwartkop	16			
Winterkoning	28		Tjiftjaf	20			

Landelijk bedreigde vogelsoorten volgens Rode Lijst 2004 (waarnemingen uit 2015). Zie de toelichting op pag. 21.

Gele kwikstaart	gevoelig
Nachtegaal	kwetsbaar
Spotvogel	gevoelig
Koekoek	kwetsbaar
Matkop	gevoelig

In februari 2016 is een ijsvogelwand bij het groene strand geplaatst. Hopelijk gaat deze spectaculaire vogel hier broeden.

4.2 Zoogdieren

Op het Voorland zijn Haas, Konijn, Mol en vijf muizensoorten waargenomen.

Alle soorten vleermuizen zijn beschermd onder de Flora- en Faunawet. Vier soorten vleermuizen zijn door Van der Goes en Groot (2011) op het Voorland vastgesteld: Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Drie van deze soorten foerageren vooral langs de onverharde toegangsweg van het parkeerterrein aan de Stichtseweg naar het gebouw van de reddingsbrigade. De Gewone dwergvleermuis foerageerde tevens op het zuidwestelijke einde van het recreatiestrand; aan de zuidrand van het recreatiestrand zijn van deze soort tevens baltsterritoria waargenomen.

Rosse vleermuis

Foto: Zomer Bruijn

4.3 Amfibieën

In 2006 zijn door Van der Goes en Groot Heikikker en Poelkikker waargenomen op het groene strand; in 2011 niet meer. In 2011 zijn door Van der Goes en Groot rugstreeppadden waargenomen in het te bebouwen deel van de Blaricummermeent. Alle drie deze soorten zijn zwaar beschermd onder de Habitatrichtlijn, bijlage IV. In 2011 zijn tevens Kleine watersalamander, Gewone pad, Bruine kikker, Bastaardkikker en Meerkikker waargenomen. Een herinventarisatie van amfibieën is gewenst omdat het niet duidelijk is of genoemde soorten hier nog voorkomen.

4.4 Reptielen

Recent zijn meerdere keren Ringslangen waargenomen (Flora- en Faunawet 3, Rode Lijst kwetsbaar). Hopen maaisel in de bosranden worden door de ringslangen gebruikt om hun eieren af te zetten.

Ringslang

4.5 Vissen

Gegevens volgens Van der Goes en Groot (2011); recentere gegevens zijn niet beschikbaar. Alle vier vissoorten zijn waargenomen aan de randen van beide stranden en bij het gebouw van de reddingsbrigade.

	Flora- en Faunawet	Habitat-richtlijn	Rode Lijst
Vetje			kwetsbaar
Bittervoorn	3	II	kwetsbaar
Kleine modderkruiper	2	II	---
Rivierdonderpad	2	II	---

4.6 Vlinders

In 2015 zijn de vlinders geïnterviewd door Bureau Waardenburg. Waargenomen zijn o.a. Dagpauwoog, Icarusblauwtje, Kleine vuurvlinder, Bruin zandoogje, Hooibeestje en Sint-Jansvlinder. Zie voor een volledig overzicht G.J. Brandjes en L.S.A. Anema, 2015. SNL Monitoring Gooi- en Eemmeer kust 2015. Bureau Waardenburg Rapportnr. 15-246. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Dagpauwoog

Icarusblauwtje

Foto's vlinders: Willem-Jan Hoeffnagel

4.7 Libellen

Tot de in 2015 waargenomen libellen behoren Bloedrode heidelibel, Grote keizerlibel, Vroege glazenmaker en Paardenbijter. Zie bovengenoemd rapport van Brandjes en Anema (Bureau Waardenburg, 2015) voor een volledige lijst.

Bloedrode heidelibel

Paardenbijter

Foto's libellen: Willem-Jan Hoeffnagel

4.8 Sprinkhanen

In 2015 gespotte sprinkhanen dragen ludieke namen zoals Ratelaar, Schavertje, Zanddoorntje en Zeggendoorntje. Zie het bovengenoemde rapport van Brandjes en Anema (Bureau Waardenburg, 2015).

Van de groengeel gekleurde Moerassprinkhaan zijn in 2015 door Brandjes en Anema 1356 exemplaren op het Voorland waargenomen, terwijl deze soort pas sinds 2010 van deze locatie bekend is. Het is een der grootste sprinkhanen die in ons land voorkomt (tot 4 cm lang). Deze soort heeft als kwetsbaar op de Rode Lijst van sprinkhanen en krekels gestaan. Inmiddels is hij van de Rode Lijst geschrapt omdat hij algemener bleek te zijn dan aanvankelijk werd aangenomen. De Moerassprinkhaan staat nog wel op de Doelsoortenlijst (conform het Handboek Natuurdoeltypen). In België en Duitsland is deze soort bedreigd.

Moerassprinkhaan

Foto: Willem-Jan Hoeffnagel

5. Conclusies en aanbevelingen

5.1 Algemeen

5.1.1. Het gehele Voorland is onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk, voorheen Ecologische Hoofdstructuur genoemd. Het bezit een zeer hoge actuele natuurwaarde; de potenties zijn eveneens hoog.

5.1.2. Op basis van de Flora- en Faunawet geldt een zorgplicht voor iedereen en voor alle van nature in het wild levende planten en dieren alsmede hun directe leefomgeving. De zorgplicht geldt dus niet alleen voor wettelijk beschermde of bedreigde soorten.

5.1.3. Vrijwel alle broedvogels, vrijwel alle zoogdieren, alle amfibieën en reptielen, alle vissen en een aantal insecten en inheemse plantensoorten zijn wettelijk beschermd via de Flora- en Faunawet. Totaal gaat het om ca. 500 soorten. Overtreding van de Flora- en Faunawet kan een boete van € 1000 opleveren.

5.1.4. Op basis van internationale criteria (zeldzaamheid en negatieve trend) zijn Rode Lijsten opgesteld van bedreigde en kwetsbare plant- en diersoorten die uit ons land dreigen te verdwijnen. Rode Lijsten hebben geen juridische status tenzij de betreffende soort ook in de Flora- en Faunawet is opgenomen. Rode Lijsten zijn wel een belangrijke graadmeter voor de toestand van de biodiversiteit en vragen extra aandacht van beleid en beheer om de achteruitgang te stoppen.

5.1.5. Wat de plantengroei betreft komen hier acht wettelijk beschermde soorten vaatplanten voor, negen landelijk bedreigde soorten van de Rode Lijst, tien landelijk zeldzame soorten en acht soorten waarvan het Voorland de enige bekende groeiplaats in het Gooi is.

Vanwege het voorkomen van vele gradiënten zijn op een betrekkelijk kleine oppervlakte vele verschillende plantengemeenschappen aanwezig.

Behalve het aantal soorten vaatplanten (meer dan 200) is het aantal exemplaren van enige spectaculaire soorten zeer hoog. Zo groeien hier ca. 500.000 exemplaren Moeraswespenorchis, 25.000 Parnassia, 1650 Ronde zonnedauw en 300 Rietorchis. (tellingen door Bureau Waardenburg in juli en augustus 2015). Voor de eerste twee soorten zijn de aantallen uitzonderlijk hoog.

5.1.6. In 2014 en 2015 zijn totaal 92 soorten paddenstoelen waargenomen. Het wasplaten-grasland in het noordoostelijk deel van het recreatiestrand is van nationaal belang voor paddenstoelen; 31 kenmerkende soorten voor schrale en wasplaten-graslanden groeien hier. Van alle op het Voorland aanwezige paddenstoelen staan 22 soorten op de Rode Lijst.

5.1.7. Qua broedvogelstand is het Voorland uniek voor het Gooi wat betreft de zeer hoge dichtheid van de nachtegaal (14 territoria op een relatief kleine oppervlakte in 2015). Tevens komen hier vijf Rode Lijstsoorten voor: Gele kwikstaart, Nachtegaal, Spotvogel, Koekoek en Matkop. Totaal 37 soorten broedvogels in 2015. Qua broedvogels is niet alleen het groene strand van belang maar ook het bos rond het reddingsstation en het bosje aan de zuidgrens. Van de fauna zijn voorts vermeldenswaard vier soorten vleermuizen (wettelijk beschermd), Ringslang (wettelijk beschermd, Rode Lijst kwetsbaar), Moerassprinkhaan, vier soorten

vissen (hiervan zijn er drie wettelijk beschermd en opgenomen in de Habitatrichtlijn; twee van de vier staan als kwetsbaar op de Rode Lijst).

5.2 Per deelgebied

5.2.1. Het groene strand is uniek voor Nederland wat betreft de plantengroei en de broedvogelstand. Hier broeden zes paar Nachtegaal.

Voor instandhouding van de vegetatie is het noodzakelijk dat het jaarlijks maaien en afvoeren van het maaisel wordt voortgezet.

5.2.2. Het bosgedeelte ten zuiden van het gebouw van de reddingsbrigade is van groot belang voor broedvogels, o.a. zeven paar Nachtegaal, Braamsluiper, Tuinfluiter, Boomkruiper en Grote bonte specht.

Hier groeien verscheidene bijzondere paddenstoelen die in symbiose leven met houtige gewassen als grauwe abeel, berk en kruipwilg.

De half verharde toegangsweg is fraai beplant met twee dubbele rijen grauwe abelen. Dit bosgedeelte is tevens van belang voor vleermuizen. Voor deze nachtdieren zijn rust en duisternis essentieel.

5.2.3. In 2015 bleek dat het noordoostelijk deel van het recreatiestrand eveneens een hoge natuurwaarde bezit. Hier is een gradiënt van droog grasland en heide op kalkarme bodem naar groen strand in kalkrijk milieu aanwezig. Er is een massale begroeiing van de wettelijk beschermde Parnassia (zie de foto op het omslag); hier groeit Parnassia in een hogere dichtheid dan op het noordelijker gelegen groene strand. Tevens zijn er lage duintjes met de Rode Lijstsoort Stijve ogentroost en de in het Gooi zeer zeldzame soorten Echt duizendguldenkruid en Strandduizendguldenkruid. Bovendien zijn hier in 2011 Moeraswespenorchis en Brede wespenorchis waargenomen. Binnen het Voorland is dit thans de enige groeiplaats van Struikhei. Voorts groeit hier Dophei. Aanwezige soorten van droge graslanden zijn o.a. Dwergviltkruid, Zilverhaver, Kleine leeuwentand en Duinroos. Van nationaal belang voor paddenstoelen is het hier aanwezige wasplaten-grasland met niet minder dan 31 kenmerkende soorten waarvan er 12 op de Rode Lijst staan en een dertiende soort landelijk uiterst zeldzaam is.

Vanwege de kwetsbare vegetatie op het oostelijk deel van het recreatiestrand is een aangepast beheer gewenst.

De zuidwestelijke helft van het recreatiestrand bezit weinig natuurwaarde; hier concentreert zich de recreatie.

5.2.4. Het bosje met dichte ondergroei tussen het recreatiestrand en de Gooise Zomerkade is van belang omdat hier jaarlijks een buizerd broedt en vanwege het voorkomen van drie wettelijk beschermde soorten orchideeën: Grote keverorchis, Rietorchis en Brede wespenorchis. De bosranden zijn belangrijke groeiplaatsen voor zeldzame paddenstoelen. Tevens zijn Nachtegaal, Tuinfluiter en Boomkruiper vermeldenswaard.

5.3 Verouderde gegevens

5.3.1. De resultaten van 2015 zijn vergeleken met die in het rapport 'Blaricummeermeent. Inventarisatie beschermde flora en fauna 2011' door F.M. van Groen en M. van Straaten (Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot). Hieruit bleek dat genoemd rapport uit 2011 in verschillende opzichten afwijkt van de huidige situatie. Met

name het noordelijk deel van het recreatiestrand bleek een aanzienlijk hogere natuurwaarde te bezitten dan in 2011 is omschreven. Van het groene strand zijn in 2015 eveneens verscheidene nieuwe gegevens aan het licht gekomen.

5.3.2. 'Jachthaven Voorland Stichtse Brug. Passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, Bureau Oranjewoud, 2010.' Deze passende beoordeling beperkt zich tot het water van Gooi- en Eemmeer. Hierbij zijn uitsluitend een twaalfstal kwalificerende vogelsoorten beoordeeld. De oevers (o.a. het Voorland bij de Stichtse Brug) zijn buiten beschouwing gebleven. Tevens is geen aandacht geschonken aan het feit dat het Gooi- en Eemmeer (inclusief het Voorland bij de Stichtse Brug) onderdeel vormen van het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur genoemd).

5.3.3. De 'Natuurtoets in het kader van de Flora- en Faunawet' (DHV/Van der Goes en Groot, maart 2007) is wat flora en fauna betreft gebaseerd op rapporten van Van der Goes en Groot uit 2004 en 2006.

Het 'Milieueffectrapport Recreatiegebied Voorland Stichtsebrug' (Oranjewoud, 2011) is eveneens gebaseerd op de twee hier boven genoemde rapporten uit 2004 en 2006 en niet op het in 2011 verschenen rapport 'Blaricummeent. Inventarisatie beschermde flora en fauna 2011' door F.M. van Groen en M. van Straaten (Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot).

Hieruit blijkt dat zowel de Natuurtoets (2007) als de MER (2011) op verouderde gegevens zijn gebaseerd.

5.4 Toekomst

5.4.1. In de MER (2011) wordt reeds vermeld dat bij verdere planvorming een gebiedsdekkende actualisatie van de flora- en faunagegevens noodzakelijk is. In 2014 heeft de provincie aangegeven dat het MER onderzoek uit 2010 (gepubliceerd in 2011) door meerdere recente ontwikkelingen wellicht niet meer helemaal actueel kan zijn. Een nieuwe ontwikkeling is o.a. het in 2015 gelanceerde idee om aanlegfaciliteiten en diverse andere voorzieningen op een andere plek te situeren als waarvan in de drie sub 5.3.2 en 5.3.3 genoemde rapporten wordt uitgegaan. Bovendien is er ruimte nodig voor een toekomstige verbreding van de A 27. Voorts is de natuurwaarde van het terrein sinds 2010 aanmerkelijk groter geworden.

5.4.2. Voor de planologische bescherming van de EHS (Nationaal Natuurnetwerk) geldt het nee, tenzij regime. Het EHS-beleid moet doorgewerkt zijn in bestemmingsplannen. Voor de EHS geldt de Provinciale Ruimtelijke Verordening Noord-Holland, vastgesteld door Provinciale Staten op 28 september 2015. Deze verordening is bindend. Nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten die de EHS kunnen aantasten zijn niet toegestaan tenzij er sprake is van een groot openbaar belang (nut en noodzaak), er geen reële andere mogelijkheden zijn, de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd. Een bestemmingsplan kan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen op welke wijze schade aan de EHS zoveel mogelijk wordt voorkomen, resterende schade wordt gecompenseerd en hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie daadwerkelijk worden uitgevoerd.

In maart 2014 hebben Gedeputeerde Staten de gemeente Blaricum nogmaals gewezen op een goede onderbouwing van de noodzaak van een nieuwe jachthaven, een goede inpassing in de omgeving en de regels rond de EHS. Bij de in aanmerking te nemen landschappelijke aspecten zijn stilte en duisternis inbegrepen.

5.4.3. In juni 2015 is door een ondernemer een plan voor aanlegfaciliteiten annex tien gebouwen op een andere plek ('Blaricum aan Zee') gelanceerd, niet ter hoogte van het groene strand maar op een op te spuiten schiereiland ter hoogte van de reddingsbrigade. Uit resp. in 2014 en 2015 door de Rabobank en de HISWA verricht onderzoek is gebleken dat de toekomst van veel jachthavens in Nederland onder druk staat. Er is een overaanbod van ligplaatsen terwijl er boten uit de watersportgebieden verdwijnen. Bij veel jachthavens is de bezettingsgraad onder de kritische grens van 90% gedaald. Onder de bezitters van een boot is sprake van vergrijzing (ruim 50% van de botenbezitters is ouder dan 60 jaar) en veel jongeren zijn niet meer geïnteresseerd in het bezit van een boot. Op slechts twee kilometer afstand van het Voorland bevindt zich een jachthaven met 870 ligplaatsen. Gelet op het schrappen van het eerdere plan is het de vraag of er voor het plan 'Blaricum aan Zee' wel sprake is van een groot openbaar belang zoals omschreven in de Provinciale Ruimtelijke Verordening Noord-Holland.

5.4.4. De biodiversiteit in dit jonge en kwetsbare natuurgebied met recreatief medegebruik is momenteel zeer hoog. Uit vergelijking met oudere inventarisaties is gebleken dat de biologische rijkdom in de afgelopen jaren duidelijk is toegenomen. In ecologisch opzicht is het Voorland zeer kansrijk. Te verwachten is dat bij een zorgvuldig beheer de biologische rijkdom in de toekomst nog verder kan toenemen.

5.4.5. Beide stranden zijn uitsluitend toegankelijk voor wandelaars. Gebleken is echter dat het groene strand regelmatig wordt bezocht door mountainbikers en scooters. Zelfs zijn met een quad rondjes gedraaid in een veld orchideeën. Ook wordt het Voorland jaarlijks bezocht met crossmotoren die de kwetsbare vegetatie vernielen. Een houten balk die de toegang voor gemotoriseerd verkeer tot het groene strand moest beperken is opgestookt in een open vuur. Het is urgent om effectieve maatregelen te treffen zodat uitsluitend wandelaars het groene strand kunnen betreden.

Volgens de gemeentelijke APV (Algemene plaatselijke verordening Blaricum 2010, artikel 5.32) zijn motorvoertuigen en bromfietsen verboden op het strand. Volgens artikel 5.34 van de APV is het op het Voorland Stichtse Brug tussen 1 april en 1 oktober verboden om te koken, bakken en braden (barbecuen). Voor de periode 1 oktober tot 1 april dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het college van burgemeester en wethouders. Er zijn veel los lopende honden op het strand. Bovendien wordt door hengelaars in tentjes op het strand gekampeerd terwijl de toiletten gesloten zijn. Zeldzame planten worden uitgestoken op het groene strand.

In oktober 2015 zijn op het strand tientallen plastic zakken met afval van een wietkwekerij gedeponeerd. De gemeente heeft het afval verwijderd en afgevoerd. Duidelijk is dat het toezicht onvoldoende is en moet worden opgevoerd.

5.4.5. Het gehele Voorland is onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk (voorheen Ecologische Hoofdstructuur genoemd). Flora en fauna zijn uitzonderlijk rijk. Talrijke soorten

die hier voorkomen zijn beschermd door de Flora- en Faunawet, landelijk bedreigd (Rode Lijst) of landelijk zeldzaam. Een vergelijkbaar natuurgebied is in Nederland nergens te vinden. Het Voorland bij de Stichtse Brug is derhalve in ecologisch opzicht van nationale betekenis en uniek in de ware zin van het woord.

Nachtegaal: 14 broedparen in 2015

Foto: Hugo Weenen

MEMO

De Blaricummermeent

wonen en werken aan het water

aan: ██████████
van: ██████████
datum: 15 maart 2016
betreft: Blaricum aan Zee

De afgelopen maanden zijn er verschillende gesprekken gevoerd met de Provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer. In zijn algemeenheid staan deze partijen niet negatief tegenover de voorgestelde ontwikkeling.

De gesprekken worden gevoerd met ██████████ en het Projectbureau samen. Deze samenwerking is essentieel om richting partijen aan te geven dat de ontwikkeling wordt gesteund door de gemeente Blaricum. Zodra er duidelijkheid is over de medewerking van de verschillende stakeholders, zullen er afspraken moeten worden gemaakt met ██████████ over de (financiering van) de inzet van het Projectbureau. Hierop wordt op de volgende bladzijde verder ingegaan onder het kopje 'afspraken initiatiefnemer en de gemeente Blaricum'.

Provincie

Het Voorland valt onder de regels voor NNN (Natuur Netwerk Nederland). Dit is wat vroeger EHS heette (Ecologische Hoofd Structuur). Hiervoor gelden zeer strikte en beperkende regels. De Provincie heeft aangegeven dat zij willen onderzoeken of de ambitie 'recreatie' kan worden toegevoegd aan dit gebied. Hiervoor vragen zij een ecologische onderbouwing. Daarbij dient te worden ingegaan op: Welke effecten heeft het initiatief op de natuur?; Kunnen deze effecten geheel of gedeeltelijk worden gemitigeerd door bepaalde maatregelen? en/of Welke compensatiemogelijkheden zijn er binnen het gebied of in de buurt?

Op dit moment wordt in opdracht van ██████████ een ecologische onderbouwing opgesteld door RHDHV. Het eerste onderdeel hiervan is een effectbeoordeling. Deze effectbeoordeling zal worden besproken in een gezamenlijk overleg met de Provincie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat.

Afhankelijk van de resultaten van de effectbeoordeling zal tijdens dit overleg ook worden gesproken over de noodzaak en mogelijkheden van compensatie binnen of buiten het gebied. Binnen het gebied zou er sprake zijn van kwalitatieve compensatie (bijvoorbeeld het aanleggen van kikkerpoelen). Buiten het gebied kan over kwantitatieve compensatie gesproken worden. De provincie heeft aangegeven zeer geïnteresseerd te zijn in percelen in de Kampen die nu in eigendom van de gemeente Blaricum zijn; de provincie heeft de wens om in dit gebied het waterpeil te kunnen beheersen.

In het laatste overleg met de provincie waarbij ook de regiocoördinator aanwezig was, is door de initiatiefnemer duidelijk gemaakt dat hij helderheid willen krijgen over het proces om te weten waar hij aan toe is en om de haalbaarheid in te kunnen schatten. De provincie heeft aangegeven dat er door het college een prealabele vraag kan worden gesteld. Daarin vraagt de gemeente het plan, zoals dat door de initiatiefnemer is opgesteld, te toetsen. Deze prealabele vraag wordt door GS beoordeeld op alle raakvlakken van de verschillende afdelingen van de provincie. De uitkomst hiervan zal bepalend zijn voor de voortgang van het project.

De prealabele vraag kan door het college van de gemeente Blaricum worden ingediend zodra de resultaten van de effectbeoordeling met de provincie zijn besproken.

Afspraken initiatiefnemer en gemeente Blaricum

De afspraken tussen [REDACTED] en de gemeente moeten worden geformaliseerd in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst. Een logisch moment hiervoor is wanneer de prealabele vraag door de provincie (positief) is beantwoord. Dat moment zal de feitelijke 'go' zijn voor de verdere uitwerking van de ontwikkeling waarvan de verantwoordelijkheid ligt bij [REDACTED] financiële haalbaarheid berekenen, planuitwerking, benodigde onderzoeken uitvoeren e.d.. Hierbij zal een continue samenwerking met het Projectbureau vereist en gewenst zijn; dit zal moeten worden meegenomen in de financiële afspraken behorend bij de intentieovereenkomst. In de intentieovereenkomst zullen ook de te verwachten vervolgstappen worden opgenomen; achtereenvolgens: uitwerken financiële paragraaf, overeenkomst afsluiten gemeente, bestemmingsplan opstellen, ontwerp uitwerken, goedkeuringen stakeholders, vergunningen c.q. vrijstellingen, bouwrijp maken terrein.

Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer is eigenaar van het gebied. Hun taak is het beheren van het gebied maar evengoed is de beleving van het gebied voor hun van belang. Zij hebben aangegeven dat de belangrijkste natuurwaarden voor hun in de 'tweede kom' liggen. Dit ligt (ten noordoosten) achter de geplande ontwikkeling. Zij vragen voornamelijk om maatregelen om er voor te zorgen dat bezoekers van Blaricum aan Zee niet gemakkelijk het gebied in lopen. De door Staatsbosbeheer gewenste maatregelen zijn reeds verwerkt in het ontwerp van de initiatiefnemer.

Staatsbosbeheer heeft aangegeven dat zij openstaan voor een erfpachtregeling waarmee de ontwikkeling van Blaricum aan Zee mogelijk wordt. Hierover moeten te zijner tijd financiële afspraken worden gemaakt door [REDACTED] met Staatsbosbeheer.

Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat stelt geen natuurdoelen maar stelt wel eisen aan de waterkwaliteit. Bij uitwerking van de ontwikkeling zal moeten worden aangetoond dat het plan geen verslechtering van de waterkwaliteit tot gevolg heeft.

Vanuit Rijkswaterstaat geldt er een bepaling dat een gemeente maximaal 5 hectare buitendijks mag ontwikkelen. De afmetingen van Blaricum aan Zee vallen hier (ruim) binnen. In deze bepaling is ook opgenomen dat de buitendijkse ontwikkeling dient aan te sluiten bij de bestaande bebouwing. Hier lijkt Blaricum aan Zee niet aan te voldoen. Om hier een uitzondering op te kunnen maken heeft Rijkswaterstaat laten weten dat er tenminste een integrale afweging moet zijn die aantoont dat het gebied er ook qua waterkwaliteit en natuur kwalitatief beter op wordt. Daarnaast is voor Rijkswaterstaat de mening en medewerking van de Provincie en Staatsbosbeheer van belang.

In het overleg, dat gepland wordt zodra de effectbeoordeling die nu wordt opgesteld is afgerond, zal dit met de drie partijen gezamenlijk worden besproken.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
t.a.v. de heer T. Talsma
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

kopie aan de leden van de Statencommissie Natuur, Landbouw en Milieu, aan B&W van Blaricum en
aan Staatsbosbeheer

Blaricum/Huizen, 31 maart 2016.

Onderwerp: Voorland Stichtse Brug in Blaricum en initiatief Blaricum aan Zee
Ons kenmerk: VVG/JJ/16.007

Geachte heer Talsma,

Wij bieden u, als verantwoordelijk gedeputeerde van de provincie Noord-Holland voor natuur en landschap, namens de Vereniging Vrienden van het Gooi (VVG) met genoegen het rapport 'Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug' aan (bijlage 1). Dit rapport is een coproductie van de VVG, de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) afdeling Gooi, het Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid (IVN) afdeling Gooi en omstreken en de Vogelwerkgroep Gooi en Omstreken. Het rapport is gebaseerd op een brede inbreng van deskundige vrijwilligers. Het bevat een inventarisatie van de natuurwaarden (planten, vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en sprinkhanen) en een beschrijving van de bedreigingen in en rond het gebied van die waarden.

Het rapport toont aan dat het gebied niet alleen hoge actuele natuurwaarden heeft maar ook potenties om die natuurkwaliteit nog verder te versterken. De afgelopen jaren bleek steeds dat actuele en representatieve gegevens over de natuurkwaliteit van dit bijzondere gebied ontbraken. Die gegevens zijn o.a. van belang vanwege de steeds weer nieuwe ruimtelijke plannen van de gemeente Blaricum in en rond dit gebied. Een dergelijk plan vormde de directe aanleiding voor dit rapport.

Wij bieden u dit rapport aan omdat de provincie Noord-Holland na de decentralisatie van het natuurbeleid primair verantwoordelijk is voor het behoud en verdere ontwikkeling van de gebieden, die onderdeel zijn van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN, voorheen EHS). Het Voorland Stichtse Brug is een bijzonder gebied in dit NNN.

De VVG heeft het rapport op 14 maart jl. ook aangeboden aan de gemeente Blaricum. Wij hebben daarbij onze zorgen uitgesproken over het nieuwste ruimtelijke initiatief van de gemeente Blaricum: Blaricum aan Zee. Dit plan betreft ontwikkeling van nieuwe bebouwing met diverse (verblijfs- en commerciële) functies op een op te spuiten stuk grond in het Gooimeer, aansluitend aan het Voorland Stichtse Brug, en te ontsluiten via het Voorland net ten noorden van het surfstrand (deelgebied 3 op het kaartje in bijlage 3). Blijkens een motie van de raad van Blaricum in juni 2015 heeft de raad zich al positief over het initiatief uitgesproken. Pas daarna is het overleg gestart met de eigenaar van het gebied, Staatsbosbeheer, en met Rijkswaterstaat, de eigenaar van het Gooimeer. Inmiddels is ook de VVG voor dit overleg uitgenodigd.

Voor wat betreft de door Blaricum geplande ontwikkeling van Blaricum aan Zee het volgende.

1. Tot op heden is de primaire vraag niet gesteld, laat staan beantwoord: Wat is nut en noodzaak van deze ontwikkeling als zodanig en in deze omvang en vorm? Geen van de betrokken partijen lijkt die vraag te stellen (zie bijlage 2). Wij wijzen er in dit kader op, dat er in Huizen een sterk gelijkend Nautisch Kwartier is ontwikkeld en er in Eemnes, aansluitend aan het Voorland, al een florerend recreatiebedrijf functioneert in de vorm van de Theetuin Eemnes. Dit naast de recreatieve faciliteiten van het huidige surfstrand. De door Blaricum voorgestelde ontwikkeling sluit direct aan op een kwetsbaar deelgebied van het Voorland en ontsluiting en parkeergelegenheid zullen binnen, en/of ten koste van, dat NNN-gebied gaan. Bovendien zijn door de aanzienlijke intensivering van het gebruik (dagelijks gebruik en ook 's avonds en 's nachts menselijke aanwezigheid) significante effecten te verwachten voor de rest van het natuurgebied. Uitgangspunt bij de provinciale ruimtelijke spelregels voor NNN-gebieden is "nee-tenzij". Het "grote maatschappelijke belang" van deze ontwikkeling, zoals de Provinciale Ruimtelijke Verordening dat vereist in artikel 19 lid 3, ontbreekt in onze ogen geheel.
2. Het verbaast ons dan ook dat uit de informatie van de gemeente blijkt dat de provincie wil onderzoeken of de functie recreatie in dit deelgebied kan worden toegevoegd en dat er al wordt gesproken over compensatiemogelijkheden. Dat is gelet op de eisen van art. 19 lid 3 PRV op zijn minst prematuur. Eerst moeten nut en noodzaak zijn vastgesteld en alternatieven in beeld gebracht. Pas daarna komen de ecologische effecten in beeld. Het is dan ook vreemd dat zo'n ecologisch onderbouwing nu al wordt opgesteld. Wij gaan er in elk geval vanuit dat bij die onderbouwing het rapport 'Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug' een wezenlijke rol zal spelen.

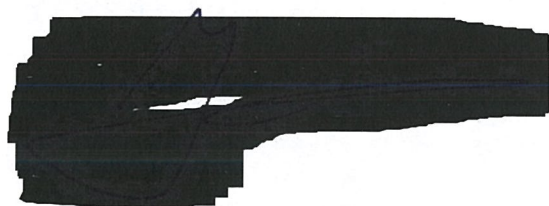
Het huidige gebruik van deelgebied 3 als openbaar surfstrand door de gemeente Blaricum baart ons grote zorgen en vraagt om het vastleggen van heldere afspraken tussen de gemeente en eigenaar Staatsbosbeheer. Die afspraken ontbreken nu volledig. Uit ons rapport blijkt ook dat er veel oneigenlijk gebruik in het gebied plaatsvindt: afvalstortingen, crossen met quads en motoren e.d. Daarnaast staat de gemeente festiviteiten op het surfstrand toe. De VVG vindt dat, vanwege de kwetsbare natuurwaarden van de overige deelgebieden, het recreatieve gebruik van het gebied strikt beperkt dient te blijven tot het surfstrand. Daarom zijn specifieke inrichtingsmaatregelen nodig om

de toegankelijkheid van de kwetsbare deelgebieden te beperken of te voorkomen. Eveneens is meer toezicht en handhaving nodig.

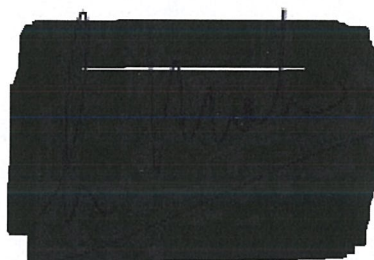
De VVG bepleit dan ook dat SBB haar verantwoordelijkheid als eigenaar/natuurbeheerder neemt en met de gemeente een gebruiksovereenkomst afsluit. Daarin worden afspraken over inrichting, gebruik, onderhoud, beheer en toezicht en handhaving vastgelegd. Dan wordt duidelijk voor derden wie waarop aanspreekbaar is. Deze oproep doen wij ook aan de gemeente Blaricum. Wij vragen de provincie vanuit haar verantwoordelijkheid voor de natuurwaarden om daarop ook aan te dringen bij de gemeente én SBB.

Met het oog op de vervolgstappen zien wij uw reactie op deze brief graag op korte termijn tegemoet.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van de VVG,

voorzitter

secretaris

Bijlagen:

1. Rapport 'Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug'
2. Memo B&W Blaricum 15 maart 2016 - Stand van zaken Blaricum aan Zee
3. Kaartje deelgebieden Voorland Stichtse Brug

Voorland bij de Stichtse Brug

- 1: Groene strand: plantengroei is uniek: 8 plantensoorten Flora- en Faunawet, 9 Rode Lijst. Rode Lijst fauna: koekoek, nachtegaal, spotvogel, gele kwikstaart, ringslang, moerassprinkhaan
- 2: Surfstrand oost. Stranddeel is kwetsbaar vanwege hoge natuurwaarde: parnassia (duizenden exemplaren, wettelijk beschermd via FFwet, RL); lage duintjes met stijve ogentroost (RL), struikhei, dophei en duinroos; wasplaten-grasland met 31 kenmerkende soorten waarvan 12 op de RL. Bosdeel: andere soorten paddenstoelen waarvan 3 op RL; alle vogels FFwet: matkop (RL), nachtegaal (RL), braamsluiper, tuinfluiter, boomkruiper, putter; vier soorten vleermuizen (FFwet)
- 3: Surfstrand west: natuurwaarde gering
4. Bosje zuidwest: buizerd (FFwet), nachtegaal (RL), matkop (RL); drie soorten orchideeën (FFwet).

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@Blaricum.nl>
Verzonden: dinsdag 12 april 2016 10:35
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: ecologische onderbouwing Voorland Stichtsebrug Blaricum
Bijlagen: 12-04-2016 Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee.pdf

Beste [REDACTED]

Hierbij ontvangen jullie de ecologische onderbouwing die wij hebben laten opstellen voor het initiatief voor het Voorland Stichtsebrug.

Het schetsplan is de afgelopen weken op een aantal punten aangepast, o.a. naar aanleiding van gesprekken met Staatsbosbeheer en bevindingen uit de ecologische studie van het gebied.

Ook zijn gegevens verwerkt die voortkomen uit de recente natuur-inventarisatie die de Vereniging van Vrienden van het Gooi hebben laten opstellen.

Wij hebben het rapport zo zorgvuldig mogelijk opgesteld en hopen dat de effecten van het plan op de natuurwaarden ook volgens jullie op correcte wijze in beeld zijn gebracht.

Volgende week maandag, de 18^e, hebben we een afspraak met elkaar staan en daarbij zouden we graag met jullie de uitkomsten van de ecologische onderbouwing bespreken en samen bepalen wat de benodigde vervolgstappen zijn voor voortzetting van de planontwikkeling.

Mochten jullie voor die tijd inhoudelijke vragen hebben over het rapport dan kunnen jullie altijd even mailen zodat we de beantwoording nog kunnen meenemen voor het overleg van volgende week.

In ieder geval tot maandag, 14.00 uur op het Projectbureau De Blaricummermeent (adres: Deltazijde 3 in Blaricum).

vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
www.deblaricummermeent.nl

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

A decorative graphic consisting of a yellow curve that starts at the top center and curves downwards and to the right. A horizontal blue line is positioned across the middle of the page. A diagonal blue line starts from the bottom left and extends towards the top right, intersecting the horizontal line.

RAPPORT

Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee

Klant: Geesink Beheer

Referentie: WATBE5467R001D02

Versie: 02/Concept

Datum: 11 april 2016

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Koggelaan 21
8017 JN Zwolle
Netherlands
Water
Trade register number: 56515154

+31 88 348 65 00 T
info@rhdhv.com E
royalhaskoningdhv.com W

Titel document: Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee

Ondertitel:
Referentie: WATBE5467R001D02
Versie: 02/Concept
Datum: 11 april 2016
Projectnaam: Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee
Projectnummer: BE5467
Auteur(s): Edith Dorsman

Opgesteld door: Edith Dorsman

Gecontroleerd door: Janet Olthof

Datum/Initialen:

Goedgekeurd door: Janet Olthof

Datum/Initialen:

Classificatie

Beperkt verspreid

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded in the report. **Beperkt verspreid** The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Plangebied	1
1.3	Doel	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Beschrijving van het plan Blaricum aan Zee	3
2.1	Achtergrond en ambitie gemeente Blaricum	3
2.2	Plan Blaricum aan Zee	5
3	Natuurwaarden in het plangebied	8
4	Toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland	11
4.1	Juridisch kader	11
4.2	Effecten	13
4.3	Mitigatie en compensatie-opgave	18
5	Toetsing aan de Flora- en faunawet	19
5.1	Inleiding	19
5.2	Juridisch kader	19
5.3	Effecten	20
5.3.1	Planten	21
5.3.2	Vissen	25
5.3.3	Amfibieën	26
5.3.4	Zoogdieren	27
5.3.5	Vogels	29
5.4	Mitigatie	29
5.5	Conclusie	29
6	Voortoets Natuurbeschermingswet 1998	30
6.1	Inleiding	30
6.2	Juridisch kader	30
6.3	Natura 2000-gebieden	30
6.4	Effecten	32
6.5	Conclusie	32

Beperkt verspreid

7	Conclusie en vervolgstappen	33
8	Geraadpleegde bronnen	35

Beperkt verspreid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Voorland Stichtse Brug is een natuur- en recreatiegebied en maakt onderdeel uit van het plangebied De Blaricummermeent. De gemeente Blaricum heeft in de Structuurvisie Voorland Stichtse Brug de door haar gewenste ontwikkelingsrichting voor het gebied beschreven:

- het opwaarderen van het gebied, zodat een aantrekkelijk uitloop- en recreatiegebied ontstaat voor de (nieuwe) bewoners en ondernemers uit (de) Blaricum(mermeent) en daarmee het stoppen van de negatieve spiraal waarin sommige delen van het gebied zich bevinden;
- het behoud en versterken van de kwaliteit als natuurgebied.

Geesink Beheer heeft in lijn met de gemeentelijke ambitie het plan Blaricum aan Zee ingediend:

'Blaricum aan Zee is het plan voor de ontwikkeling van een kleine enclave waar natuur, water, recreatie, horeca, ambacht, en werken samenkomen. De enclave is voorzien op het scharnierpunt van het Voorland, tussen het strand en het natuurgebied in, dat door het opspuiten van zand wordt uitgebreid. Op dit nieuwe stuk land wordt een aantal bescheiden gebouwen gerealiseerd die samen een afwisselend beeld vormen. De inspiratiebron voor het ontwerp van Blaricum aan Zee is een Scandinavisch vissersdorpje. Steigers bieden aanlegmogelijkheid voor de kleinere pleziervaart. De reddingsbrigade krijgt in het plan een centrale plek.'

Voor de realisatie van de beoogde ontwikkelingsrichting met hoogwaardige recreatieve elementen dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Omdat de ontwikkelingen gepland zijn binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) heeft de provincie Noord-Holland gevraagd om een ecologische onderbouwing van het plan. Daarnaast dient te worden nagegaan of er sprake is van negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten in het kader van de Flora- en faunawet en/of negatieve effecten op het behalen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in de omgeving.

1.2 Plangebied

Het plangebied Voorland Stichtse Brug ligt ten noordoosten van de kernen Blaricum en Huizen aan het Gooimeer, zie figuur 2.1. Het gebied is in gebruik als recreatie- en natuurgebied en bestaat uit twee kommen van elkaar gescheiden door een bosgebied. Het zuidwestelijk gelegen recreatiegebied bestaat uit een grasweide met een smalle strook zand. Het wordt gebruikt door zwemmers, surfers en andere recreanten. De parkeervoorzieningen liggen ten zuidoosten van het strand. Direct ten noorden van het strand beschikt de Reddingsbrigade Blaricum over een reddingspost.

Het Groene Strand in het noordoosten is een waardevol natuurgebied met het karakter van een vochtige duinvallei begrensd door bosschages/struweel en het Gooimeer. Vanwege deze waarden is het plangebied aangewezen als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland.

Beperkt verspreid

Figuur 1.1: Ligging plangebied (Globespotter)

1.3 Doel

Het doel van dit rapport is om de ecologische effecten van het plan Blaricum aan Zee in beeld te brengen en te toetsen aan het natuurbeleid en wetgeving: het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), Natura 2000 en de Flora- en Faunawet.

Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt beoordeeld of er effecten zijn op wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en welke mogelijkheden er in dit kader zijn voor realisatie van het plan.

In het kader van de Flora- en faunawet is beoordeeld of er verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden (kunnen) worden, en of een ontheffing nodig is.

In het kader van de Natuurbeschermingswet, bevat dit rapport een voortoets, waarin is nagegaan of er sprake kan zijn van significant negatieve effecten voor de natuurdoelen van nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

1.4 Leeswijzer

Als eerste is in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van het voornemen. In hoofdstuk 3 zijn de natuurwaarden in het gebied beschreven. Hoofdstuk 4 bevat een toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland, hoofdstuk 5 een toetsing aan de Flora- en faunawet en hoofdstuk 6 vormt een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet. In hoofdstuk 7 zijn de conclusies samengevat en is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn.

Beperkt verspreid

2 Beschrijving van het plan Blaricum aan Zee

2.1 Achtergrond en ambitie gemeente Blaricum

In het Masterplan Blaricummermeent (2005) wordt een recreatieve ontwikkeling genoemd als een belangrijke pijler voor het aantrekkelijke woon- en werkklimaat in het plangebied. Het Masterplan is in 2005 in afstemming met de provincie Noord-Holland vastgesteld. Het Masterplan gaat uit van een opwaardering van het bestaande recreatiegebied (strand) waardoor een nieuw soort levendigheid ontstaat.

De gemeente wil geen actieve rol spelen in de ontwikkeling van het gebied, en nodigt private partijen uit om met een plan te komen voor invulling. De ambities en randvoorwaarden voor ontwikkeling in het gebied zijn uitgewerkt in de Structuurvisie Voorland Stichtse Brug en de bestaande situatie en het bestaand gebruik is planologisch vastgelegd in de Beheersverordening 'Voorland Stichtse Brug'.

Structuurvisie Voorland Stichtse Brug

De Structuurvisie is tot stand gekomen na overleg met een klankbordgroep waaraan provincie Noord-Holland, Staatsbosbeheer en Vrienden van het Gooi deelnamen. In de Structuurvisie is beschreven dat de ontwikkeling van het gebied, moet leiden tot een aantrekkelijk, hoogwaardig natuur-en recreatiegebied, met een maatschappelijke meerwaarde: waarvan zowel de bewoners als de lokale ondernemers de spin-off ervaren

- als uitloopgebied: het Voorland is onlosmakelijk verbonden met de andere onderdelen van het gebied De Blaricummermeent en dient als een samenhangend geheel ontwikkeld te worden.
- bij voorkeur heeft ook de lokale economie er baat bij: ofwel omdat het initiatief voor ontwikkeling uit de lokale gemeenschap komt, ofwel omdat er sprake is van een omzetverhoging (bijvoorbeeld door een toenemend aantal recreanten).

De ambitie die de gemeente Blaricum voor het gebied voor ogen heeft, omvat de volgende ingrediënten (in willekeurige volgorde):

- Ontmoetingsplek voor lokale bevolking;
- Waterrecreatie met een regionale functie;
- Jaarrond recreëren;
- Variatie in aanbod (recreatie, horeca);
- Onderscheidend karakter (van de horecavoorziening);
- Behoud en bij voorkeur kwaliteitsversterking van de natuurwaarden.

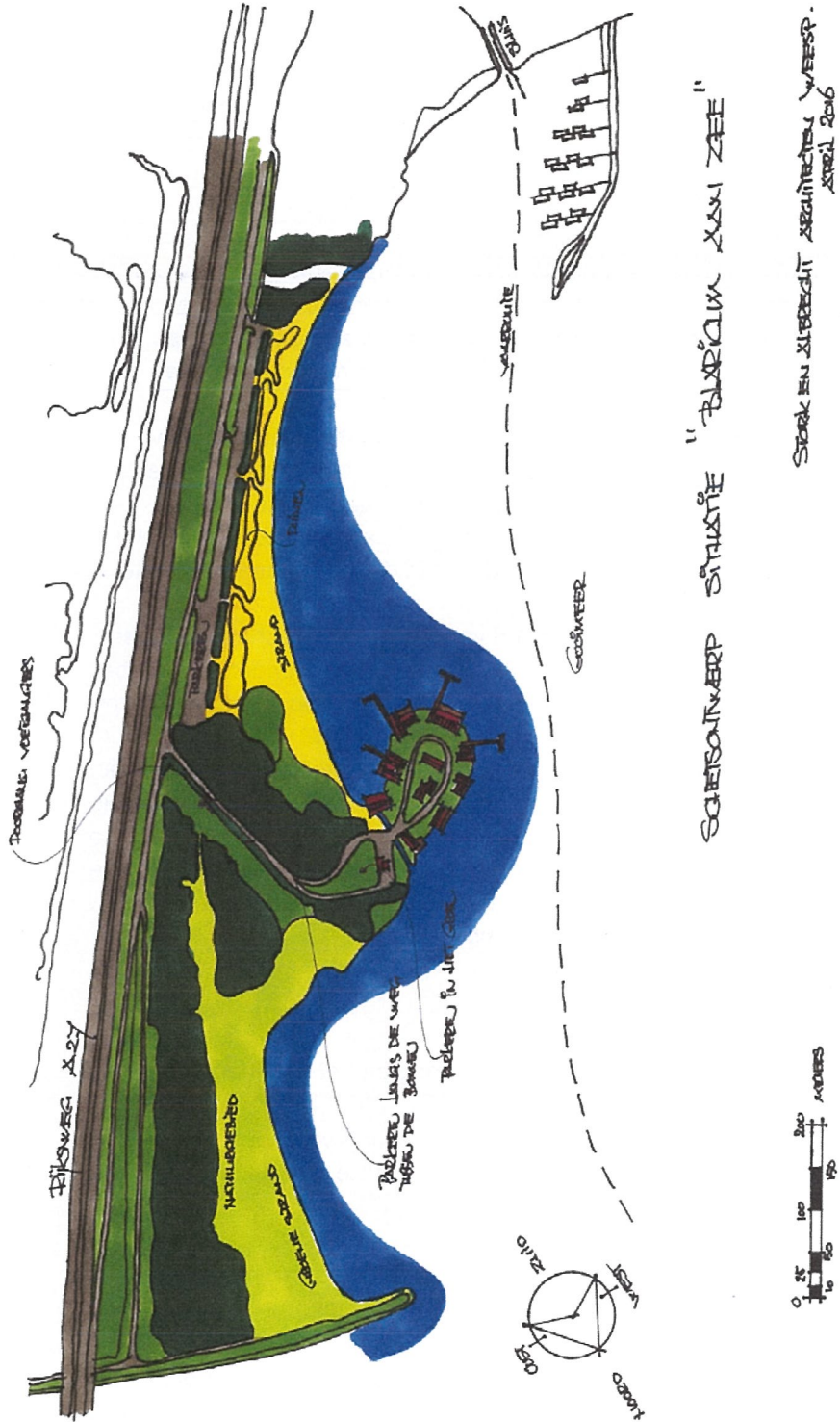
Beheersverordening 'Voorland Stichtse Brug' van de gemeente Blaricum.

In de Beheersverordening Voorland Stichtse Brug heeft de gemeente het bestaande gebruik en de bestaande situatie bestendig en planologisch beschermd. Ten behoeve van de toekomstige ontwikkeling zal te zijner tijd een bestemmingsplan opgesteld worden. Hieraan voorafgaand zal met de betreffende initiatiefnemer(s) een overeenkomst gesloten worden.

Op dit moment is nieuwe bebouwing niet toegestaan in de verschillende zones:

- Het nieuwe land: zone water en waarde EHS en archeologie;
- Aangrenzende bos: zone recreatie en waarde EHS en archeologie;
- Het Voorland: zone natuur en waarde EHS en archeologie.

Beperkt verspreid

Figuur 2.1: Schetsontwerp Blaricum aan zee

Beperkt verspreid

2.2 Plan Blaricum aan Zee

Het Plan Blaricum aan Zee is dinsdag 23 juni 2015 in de vergadering van de raad van Blaricum ingebracht en de gemeenteraad van Blaricum heeft besloten om 'de initiatiefnemer(s) op korte termijn te laten weten dat de raad in meerderheid een positieve grondhouding heeft t.a.v. dit gepresenteerde initiatief'. Onderstaande tekst is overgenomen (en deels geactualiseerd) uit de memo 'Blaricum aan Zee, Plan voor de ontwikkeling van het gebied Voorland Stichtse Brug tot een hoogwaardig natuur- en recreatiegebied'.

Het concept

Blaricum aan Zee is het plan voor de ontwikkeling van een kleine enclave waar natuur, water, recreatie, horeca, ambacht, en werken samenkomen. De enclave is voorzien op het scharnierpunt van het Voorland, tussen het strand en het natuurgebied in, dat door het opspuiten van zand wordt uitgebreid. Op dit nieuwe stuk land wordt een aantal bescheiden gebouwen gerealiseerd die samen een afwisselend beeld vormen. De inspiratiebron voor het ontwerp van Blaricum aan Zee is een Scandinavisch vissersdorpje. Steigers bieden aanlegmogelijkheid voor de kleinere pleziervaart. De reddingsbrigade krijgt in het plan een centrale plek.

Blaricum aan Zee moet meer worden dan alleen horeca aan het water. Door verschillende functies samen te brengen ontstaat een kleine, sfeervolle enclave die het hele jaar door publiek trekt en die een ontmoetingsplek vormt voor de lokale bevolking. Blaricum aan Zee is een plek voor recreatie, werk, ambacht en kleinschalige bedrijfsactiviteiten¹. Maar bovenal blijft Voorland Stichtse Brug een natuurgebied. Het overgrote deel van het gebied blijft in dit plan onaangetast. Respect voor de omgeving zal centraal staan bij de ontwikkeling.

In het plan is veel aandacht voor het onderhoud van het gebied Voorland Stichtse Brug. Om het gebied te transformeren tot een hoogwaardig natuur- en recreatiegebied is onderhoud en beheer van cruciaal belang. In overleg met stakeholders moet onderzocht worden hoe de beheerstaken het best georganiseerd kunnen worden. Deze kunnen mogelijk onderdeel worden van het te ontwikkelen exploitatieplan. Blaricum aan Zee heeft geen woonfunctie, met uitzondering van een bescheiden bedrijfswoning die aan het plan is toegevoegd met oog op toezicht en (sociale) veiligheid.

Vanwege de ligging is Blaricum aan Zee een prachtige plek voor recreatie aan en op het water. In de zomer kunnen passanten een bootje aanleggen om naar het strand te gaan, te zwemmen en neer te strijken bij een horecagelegenheid. Gedurende het hele jaar is het een ideale plek voor wandelaars, hardlopers, zwemmers en surfers uit de omgeving.

Kernwaarden van Blaricum aan Zee:

- *Kleinschalig*
Bescheiden ontwikkeling die past bij de omvang en het karakter van het gebied
- *Gevarieerd*
Een gevarieerd aanbod (verschillende functies) zorgt voor toestroom van bezoekers gedurende het hele jaar, en biedt daarmee een gezonde financiële basis. Meer dan alleen recreatie in de zomermaanden.
- *Organische ontwikkeling*
Het plan gaat uit van geleidelijke ontwikkeling, op basis van behoefte. Voor deze manier van ontwikkelen wordt gekozen om leegstand te voorkomen.
- *Balans bebouwing en natuur*
Het plan gaat uit van minimale belasting en aantasting van het gebied, waardoor de natuurwaarden behouden blijven. Respect voor natuur en omgeving staan centraal.

¹ Denk aan zeil- of meubelmakers, kleine winkeltjes voor watersport- of kitesurfmaterialen of lokale producten

Beperkt verspreid

Toelichting op schetsplan

Creëren nieuw land

Er wordt uitsluitend gebouwd op nieuw land. Door het opspuiten van zand, afkomstig uit de nog te graven vaargeul naar de Blaricummeermeent, wordt het Voorland Stichtse Brug uitgebreid, en ontstaat een landtong van ongeveer 1,3 ha. De landtong is gekanteld richting het recreatiestrand weg van het noordelijk deel met de belangrijkste natuurwaarden. Ook de steigers worden alleen aan de strand-zijde van deze landtong gerealiseerd waardoor zo min mogelijk verstoring in het natuurgebied plaatsvindt. Voor het creëren van het nieuwe land wordt zand gebruikt dat vrijkomt bij het uitgraven van de vaargeul. De oevers van de nieuwe landtong worden zachte land-water overgangen met rietbegroeiing. Om dit (duurzaam) te realiseren is een rand/beschoeiing nodig om de golfslag te breken. Hier achter is een natuurlijke oever voorzien. Deze draagt bij aan de natuurwaarden van het Gooimeer, zowel aan de waterkwaliteit als door leefgebied voor vogels en vissen.

Infrastructuur

Het plan gaat uit van de bestaande weg die naar de huidige reddingsbrigade leidt, maar voorziet ook in de aanleg van een nieuwe lus waardoor auto's niet op de weg hoeven te keren. De landtong is autovrij.

Bebouwing

Op de landtong is een tiental gebouwen ingetekend. De bouw is kleinschalig, en passend bij de omgeving.

Reddingsbrigade

De reddingsbrigade krijgt een prominente plek in Blaricum aan Zee direct aan het water, waardoor sneller kan worden uitgevaren. De huidige bebouwing van de reddingsbrigade blijft bestaan, maar krijgt een andere bestemming en wel ten behoeve van onderhoud.

Parkeren

De grote bestaande parkeerstrook parallel aan de A27 blijft behouden. Daarnaast worden parkeerplaatsen gerealiseerd aan beide zijden van de weg en binnen de nieuwe lus van de weg. Hoewel enige bomenkap noodzakelijk is, blijven er zo veel mogelijk bomen behouden. Wel wordt de ondergroei ter plaatse van de nieuwe parkeerplaatsen verwijderd.

Strand

Van het recreatiestrand wordt de ligweide omgevormd tot zandstrand. Tussen strand en de bosstrook langs de parkeerplaats worden, met het zand uit de vaargeul, duinen opgespoten. Het aanbrengen van hoogteverschillen in de vorm van duinen zorgt voor een aantrekkelijker strand en beperkt het zicht op, en geluid van de snelweg. De duinen worden beplant met helmgras. Achter de duinen worden bomen geplant om het zicht op de weg verder te ontnemen.

Noordelijk natuurgebied

Het noordelijke deel van Voorland Stichtse Brug houdt de hoofdfunctie natuur. Maatregelen voor dit gebied zijn er vooral op gericht om rust te behouden en verstoring (door betreding) tegen te gaan. Daarnaast worden een aantal kleinschalige inrichtingsmaatregelen getroffen.

Beperken van verstoring in het gebied

Het natuurgebied blijft toegankelijk voor wandelaars (met aangelijnde honden). De verstoring in het gebied wordt zoveel mogelijk beperkt door een combinatie van intensiever toezicht en geleiden van de wandelaars. In de huidige situatie zijn er sporen van gemotoriseerde voertuigen die in het gebied crossen

Beperkt verspreid

en het aanlijngedod voor honden wordt vaak overtreden. Er is voorzien in een beheerderswoning in het gebied waardoor er dagelijks toezicht is.

Er komt één duidelijk herkenbare toegang met informatie over het gebied. De toegang ter plaatse van de oever van het Gooimeer wordt dichtgezet. Daarnaast zal in overleg met Staatsbosbeheer aanvullende maatregelen genomen worden om een fysieke barrière tussen de bebouwing en het natuurgebied te realiseren in de vorm van (een combinatie van) extra beplanting en een watergang.

Herstel van poel

Tegen de A27 in het noorden van het natuurgebied is een poel gegraven ten behoeve van de amfibieën in het gebied. Deze poel is dichtgegroeid, waardoor de waarde als voortplantingsplaats is verminderd. De poel wordt in overleg met Staatsbosbeheer dieper uitgegraven en hersteld.

Figuur 2.2: Voorland Stichtse Brug blijft bovenal een natuurgebied. Het beeld wordt bepaald door natuurlijke (riet)oevers

Beperkt verspreid

3 Natuurwaarden in het plangebied

Voor de beschrijving van en beoordeling van effecten op de natuurwaarden en de verspreiding van (beschermde) flora en fauna zijn de volgende bronnen gebruikt:

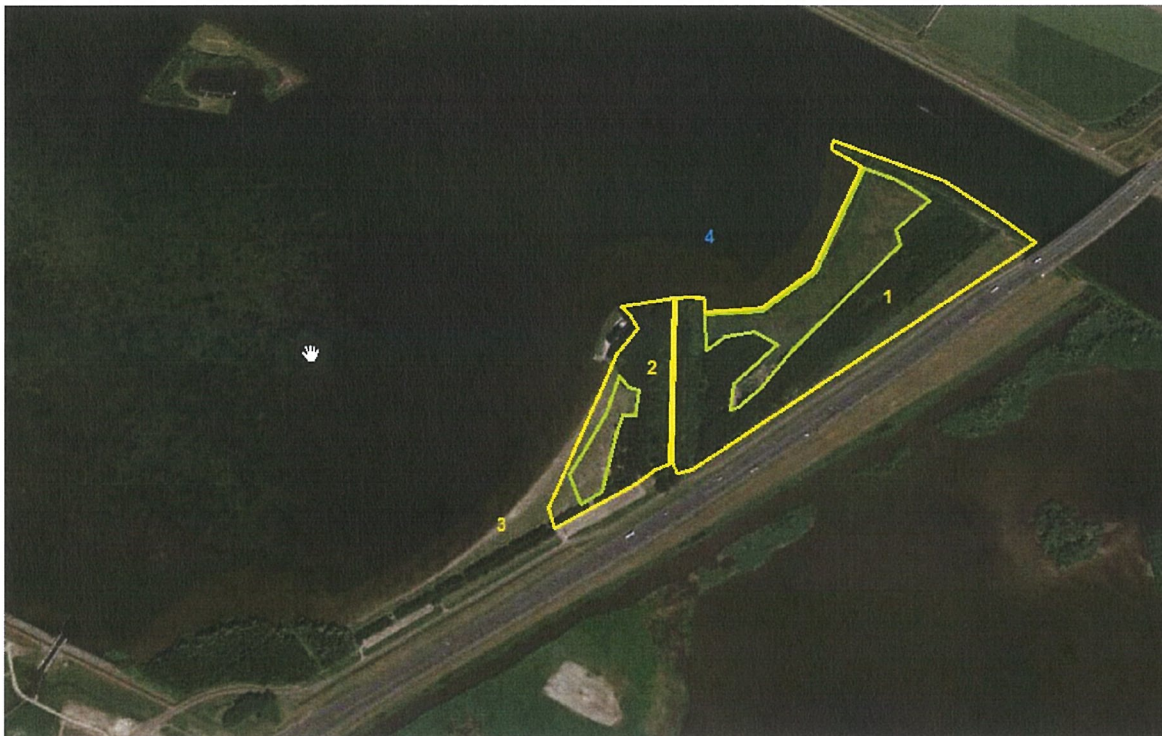
- Natuurbeheerplan 2016 Noord-Holland;
- Aanwijzingsbesluit Gooimeer Zuidoever en Eemmeer;
- Natuurwaarden van het Voorland bij de Stichtse Brug (Bakker, 2016);
- SNL Monitoring Gooi- en Eemmeerkust 2015; Inventarisatie dagvlinders, libellen en sprinkhanen in vijf verschillende beheertypen (Brandjes & Anema, 2016);
- Nationale Databank Flora en fauna;
- Blaricummeent. Inventarisatie beschermde flora en fauna 2011 (van Groen & van Straaten, 2011);
- Recreatiegebied Voorland Stichtse Brug. Milieueffectrapport (Oranjewoud, 2011);
- Broedvogels van Staatsbosbeheer-objecten in IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland in 2008; SOVON-inventarisatierapport 2008/17 (Wiersema & Jager, 2008);
- Vegetatiekartering Zuidelijke Randmeren 2007 (Ingberg et al, 2008).

Het plangebied van Voorland Stichtsebrug bestaat uit een aantal duidelijk te onderscheiden deelgebieden (zie figuur 3.1):

1. Voorland Stichtse Brug – Groene Strand;
2. Voorland Stichtse Brug – overgangsgebied;
3. Voorland Stichtse Brug – recreatiestrand;
4. Gooimeer.

In dit hoofdstuk worden de kenmerken en natuurwaarden van de deelgebieden op hoofdlijnen beschreven. Bij de toetsing wordt ingegaan op de doelen en soorten.

Beperkt verspreid

Figuur 3.1: Deelgebieden Voorland Stichtse Brug (geel zijn de grenzen van de deelgebieden en groen zijn de schraalgraslanden)

Het gebied Voorland Stichtse Brug is ontstaan doordat ten behoeve van de bouw van de Stichtse Brug medio jaren 70 van de vorige eeuw zand is opgespoten. Hierdoor is een gebied met laaggelegen kommen ontstaan. Bij noordwesterstorm wordt water vanuit het Markermeer / IJmeer het Gooimeer ingestuwd, waardoor het schraalland aan de westzijde van de Stichtse Brug overspoeld wordt en het water een aantal dagen blijft. Deze overstromingen komen enkele keren per jaar voor (Brandjes en Anema, 2012).

1. Voorland Stichtse Brug – Groene Strand.

Hier ligt een waardevol vochtig hooiland met het karakter van een duinvallei en daarvoor kenmerkende en zeldzame soorten. De botanische waarde wordt vooral bepaald door de aanwezigheid van een kalkmoeras met hoge frequenties van moeraswespenorchis, parnassia, dwergzegge en stijve ogentroost en mossen.

De bosrand onderlangs het talud van de A27 is van waarde door de broeihopen voor de ringslang en bos- en struweelvogels en vormt een afscherming van de A27. Langs de bosranden komen diverse vlinders voor en op de open graslanden vlinders en moerassprinkhaan.

Van de vogels komen de Rode lijstsoorten koekoek, nachtegaal (6 territoria), spotvogel en gele kwikstaart voor (Bakker, 2015). Uit de verschillende inventarisaties van 2006-2015 blijkt dat er in het totale gebied van Stichtse Brug 35-40 soorten broedvogels voorkomen en ruim 250 territoria. De meeste territoria zijn van bos- en struweelvogels (tjiftjaf, fitis, tuinfluiter).

2. Voorland Stichtse Brug – overgangsgedebied.

Het bos en struweel is grotendeels aangeplant en is vooral van waarde als broedgebied voor bos- en struweelvogels (zie deelgebied 1). Van de Rode lijst komen nachtegaal (RL) en matkop (RL) voor. Het bos bestaat uit berkenbos, een duindoorn- en meidoornstruweel en enkele aanplanten van gewone es, iep en grauwe abeel.

De graslandzone langs de bosrand bestaat uit een overgang van vochtige naar droge graslanden, met deels vergelijkbare soorten als op het Groene Strand (parnassia, moeraswespenorchis).

Beperkt verspreid

3. Voorland Stichtse Brug – recreatiestrand.

Dit deelgebied heeft weinig natuurwaarde. In de zomer wordt het strand intensief gebruikt door de bewoners en in naseizoen en in de winter als wandel- en uitlaatgebied.

4. Gooimeer:

Het Gooimeer is op de vaargeulen na een ondiep water waardoor er veel water- en oeverplanten groeien. Er is een open verbinding van het Gooimeer naar het Eemmeer en IJmeer. Het is een leefgebied voor water- en moerasvogels, alhoewel deze aan de oostzijde van de Stichtse brug in grotere aantallen voorkomen. . Langs de oevers komen water- en moerasvogels voor als kuifeenden en kleine karekiet.

Beperkt verspreid

4 Toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied en het Gooimeer zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voorheen werd dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. In de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Noord-Holland wordt nog gebruik gemaakt van de term EHS. In onderstaande tekst wordt gesproken van NNN.

4.1 Juridisch kader

Rijk

Het beschermingsregime voor het Natuurnetwerk Nederland heeft het Rijk vastgelegd in de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 1 oktober 2012), heeft het Rijk de verplichting opgenomen voor de provincies om in de verordening regels op te nemen die ervoor zorgen dat de provincie het NNN planologisch beschermt.

Provinciale Ruimtelijke Verordening

In artikel 19 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening heeft de provincie Noord-Holland de voorwaarden voor het behoud en de ontwikkeling van de NNN beschreven. De ligging en begrenzing van het NNN, natuurverbindingen en weidevogelleefgebieden geeft de provincie weer in de kaarten die horen bij de verordening (zie figuur 4.1). In gemeentelijke bestemmingsplannen worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN beschreven en wordt vastgelegd hoe deze worden beschermd en negatieve effecten voorkomen.

Beschrijving waarden flora en fauna in de Beheersverordening 'Voorland Stichtse Brug', Gemeente Blaricum

Het gehele plangebied is onderdeel van de EHS. Daarnaast ligt het gebied nabij de deelgebieden van het Natura2000 gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever'. De aangetoonde natuurwaarden, zoals ook naar voren komend uit de recente flora en fauna-inventarisatie (Van der Goes en Groot, Blaricummermeent, Inventarisatie beschermde flora en fauna 2011, zoals opgenomen in de bijlage) dienen zoveel als mogelijk behouden te blijven en bij voorkeur een kwalitatieve impuls te krijgen. Met name het deel ten noordoosten van de punt waarop de loods van de reddingsbrigade staat (de tweede kom en het deel tot aan de A27) is in dit opzicht zeer waardevol. Het kleinschalige groenelement aan het begin van de landtong – ingeklemd tussen het woonwerkdorp De Blaricummermeent en het dagrecreatiegebied (strand) - heeft relatief gezien beperktere waarden. Zo laat ook de genoemde flora- en fauna-inventarisatie zien. Het gebiedje is een solitair element, met beperkte relaties met het natuurgebied in het noordoostelijke deel.

Ruimtelijke ontwikkelingen binnen de NNN staat de provincie Noord-Holland in beginsel niet toe. Hierop kan onder voorwaarden een uitzondering worden gemaakt worden:

- a. nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten voor zover:
  1. er sprake is van een groot openbaar belang;
  2. geen reële andere mogelijkheden zijn en;
  3. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd of;
- b. een activiteit of een combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone per saldo te verbeteren.

Daarnaast kunnen Gedeputeerde Staten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone wijzigen ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling.

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn gedefinieerd als de in een gebied aanwezige natuurwaarden en, voor gebieden die nog een natuurfunctie zullen krijgen, tevens de potentiële natuurwaarden, de daarvoor vereiste bodem- en watercondities en de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuur en

Beperkt verspreid

belevingswaarden. Concreet betekent dit dat de provincie Noord-Holland bij een ingreep in het NNN en natuurverbindingen deze beoordelen op:

- de toename van verstoring en het effect daarvan op de in een gebied aanwezige soorten. De verstoring kan bestaan uit verstoring door mensen of verkeer, verstoring door meer licht of verstoring door een toename van geluid;
- het effect dat de ingreep heeft op de bodem en watercondities, die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit. Hierbij kan gedacht worden aan invloed op het waterpeil, een toename van verzilting of verzoeting van het grondwater / oppervlaktewater, of een toename van de bemesting van de bodem;
- het directe effect dat de ingreep door oppervlaktebeslag heeft op het verdwijnen van de in het gebied aanwezige natuurwaarden;
- het meer indirecte effect van een ingreep op de samenhang van het NNN en de natuurverbindingen. Bij natuurverbindingen is dit een negatief effect wanneer door een ingreep een barrière voor dieren wordt opgeworpen om langs de natuurverbinding te reizen of als de barrièrewerking toeneemt. In het NNN is het effect vooral afhankelijk van de locatie van de ingreep en de grootte / breedte van het NNN op die plek;
- het effect dat de ingreep heeft op de beleving van het landschap.

Voor de benodigde bestemmingswijziging binnen het NNN, wordt conform de Provinciale Ruimtelijke Verordening gekeken naar de effecten op wezenlijke kenmerken en waarden. Voor tijdelijke effecten die optreden tijdens de uitvoeringsfase, zoals verstoring door mensen en machines of tijdelijke verlichting, is een bestemmingswijziging en toetsing aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening niet aan de orde. De tijdelijke effecten komen aan de orde bij de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet en indien nodig worden hiervoor mitigerende maatregelen voorgeschreven. Zie hiervoor hoofdstuk 5 en 6.

Beperkt verspreid

Figuur 4.1: Groene Ruimte Provinciale Verordening Ruimte

Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland

Natuurwaarden die verloren gaan, moet de initiatiefnemer fysiek compenseren, door realisatie van vervangend areaal bij NNN. Als vuistregel geldt dat het oppervlak van het compensatiegebied minimaal gelijk is aan het vernietigde oppervlak. In bepaalde situaties of bij aantastingen aan NNN die kleiner zijn dan 3 ha en aan weidevogelleefgebieden die kleiner zijn dan 5 ha, bestaat de mogelijkheid van financiële compensatie in plaats van fysieke compensatie.

4.2 Effecten

Het voornemen is beoordeeld volgens de criteria uit de Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland, zie §4.1 en getoetst aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN (de nummers van de deelgebieden verwijzen naar figuur 3.1):

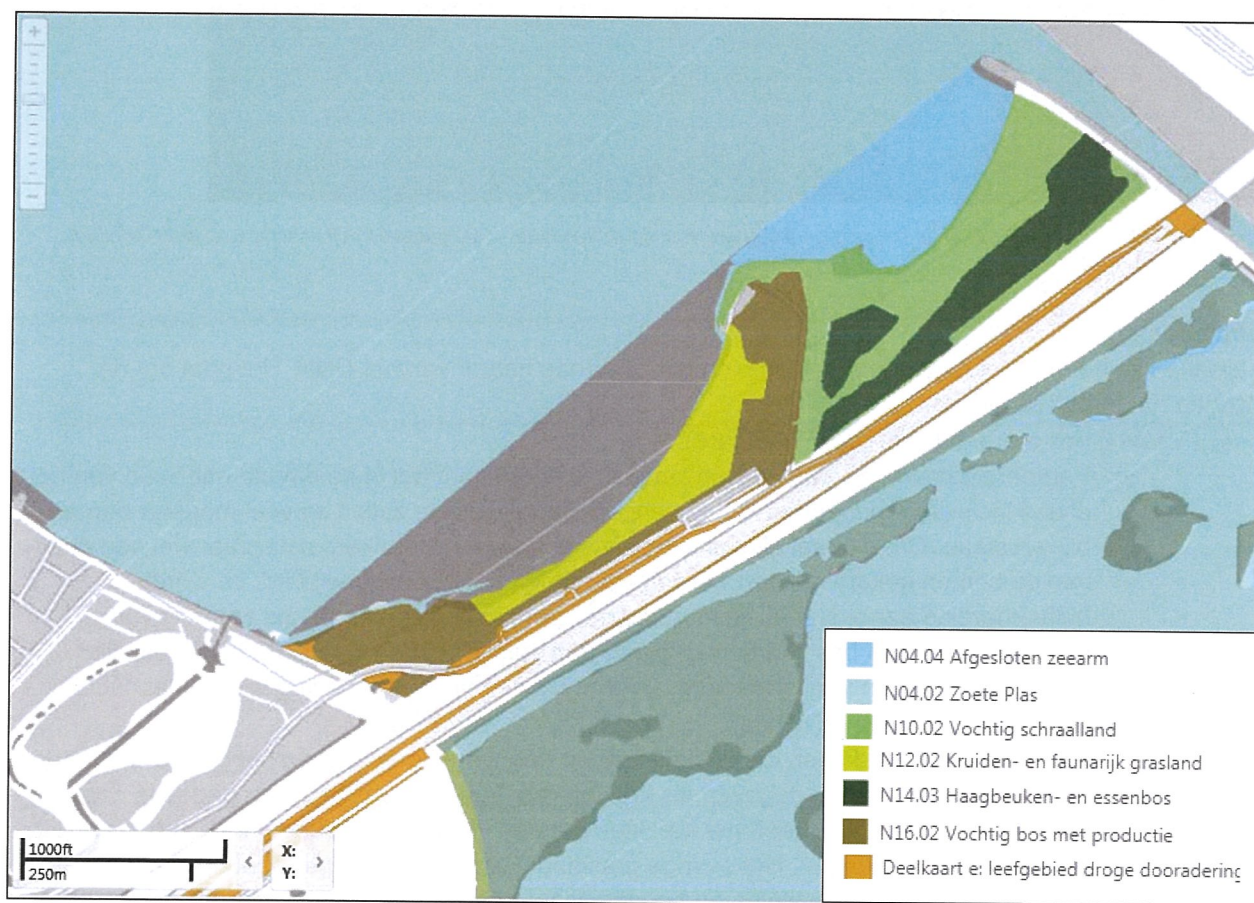
1. Voorland Stichtse Brug – Groene Strand. Vochtig hooiland met het karakter van een duinvallei en daarvoor kenmerkende en zeldzame soorten (orchideeën, parnassia). De bosrand is van waarde door de broeihopen voor de ringslang en bos- en struweelvogels en vormt een afscherming van de A27.

Beperkt verspreid

2. Voorland Stichtse Brug – overgangsgebied. Het bos en struweel is vooral van waarde als broedgebied voor bos- en struweelvogels en in de graslandzone langs de bosrand groeien vergelijkbare soorten als op het Groene Strand.
3. Voorland Stichtse Brug – recreatiestrand. In de zomer intensief gebruikt strand door de bewoners en in naseizoen en winter wandel- en uitlaatgebied.
4. Gooimeer: waardevol leefgebied voor water- en moerasvogels, belevingswaarde open water en rietoevers.

Het plangebied bestaat uit bestaande natuur als onderdeel van het Natuurnetwerk Noord-Holland. De ambitiekaart is gelijk aan de beheertypenkaart (Natuurbeheerplan 2016 Noord-Holland), wat betekent dat het gaat om bescherming van bestaande natuur. De gedefinieerde natuurdoeltypen zijn weergegeven in figuur 4.1.

Figuur 4.2: Natuurnetwerk Nederland Beheertypenkaart 2016 (Kaartviewer Provincie Noord-Holland)

Beperkt verspreid

Figuur 4.3: Foto van het deel dat op de beheertypenkaart als 'vochtig schraalland' is aangegeven (kijkrichting zuid-west, richting 'groene strand')

Ruimtebeslag

Realisatie van het plan leidt tot ruimtebeslag binnen bestaande natuur van het NNN. Het gaat om de volgende natuurbeheertypen:

- Vochtig bos met productie (ca 0,7 hectare).
  - Parkeerplaatsen aan weerszijden langs de weg en centraal in de directe nabijheid van het eiland inclusief rondrijroute. Op de centrale parkeerplaats zullen zo veel mogelijk bomen blijven staan. Om dit deel als parkeerplaats te kunnen gebruiken, zal echter wel een deel van de bomen gekapt moeten worden, wordt de ondergroei verwijderd, en wordt halfverharding aangebracht. Samen met het gebruik als parkeerplaats zorgt dit voor ruimtebeslag in het bos. De bomen die blijven staan, hebben waarde voor vogels die weinig gevoelig zijn voor verstoring, vleermuizen en voor de beleving van het landschap.
- Kruiden- en faunarijk grasland (1,0 ha)
  - Aanleg duinen: de duinen die voorzien zijn in het plan komen binnen het gebied dat op de beheertypenkaart is aangegeven als kruiden- en faunarijk grasland. Het gedeelte daarvan dat in deelgebied 2 ligt, heeft het karakter van een vochtig tot droog schraalland met parnassia en orchideeën. Het overige grasland wordt in de huidige situatie intensief recreatief gebruikt als ligweide en hondenuitlaatstrand en wordt ook als zodanig beheerd (kort gemaaid). Ten opzichte van het oorspronkelijke plan is de aanleg van de duinen beperkt tot de zone parallel aan de A27 om effecten op de vegetatie met parnassia en orchideeën te beperken. Met de aanleg van de duinen wordt het grasland bedolven, en neemt het oppervlakte af met ongeveer 1 ha. De nieuwe duinen kunnen echter ook natuurwaarden krijgen.
- Vochtig schraalland
  - Op de kop van het 'scharnierpunt', bij de nieuwe landtong, voorziet het plan in ontwikkelingen binnen een deel van het op kaart aangegeven vochtige schraalland

Beperkt verspreid

(ongeveer 0,2 ha). In de huidige situatie is hier echter geen vochtig schraalland aanwezig, zie figuur 4.2. De natuurwaarde zal na realisatie van het plan voor dit deel vergelijkbaar zijn aan de huidige situatie.

- Zoete plas
  - De nieuwe landtong wordt aangelegd binnen het NNN Grote water, waarvan een deel op de beheertypenkaart als zoete plas is aangegeven. Het ruimtebeslag is ongeveer 0,7 ha.

Verstoring

Na realisatie van het plan is er een toename van recreanten rondom de nieuwe ontwikkelingen buiten het zomerseizoen. Dit leidt tot betreding (met name relevant voor de vochtige schraallanden) en tot geluid-, licht en optische verstoring in het vochtig bos met productie tussen het Groene Strand en het recreatiestrand. Er worden maatregelen genomen om de toegang tot het Groene Strand vanaf de noordzijde te beperken door de toegang daar te sluiten.

Er wordt een toename van wandelaars en daarmee betreding van de vegetatie verwacht op het Groene strand (deelgebied 1). Door het afsluiten van de toegang het dichtst bij de nieuwe landtong met huisjes, zal de toename beperkt zijn. Ook zorgt het afsluiten van deze ingang voor een betere zonering. Daarnaast wordt een afname van ongeoorloofde activiteiten als crossen en het los laten lopen van honden verwacht doordat er meer toezicht komt. Het effect als gevolg van verstoring van het Groene strand wordt beoordeeld als licht negatief.

Extra verstoring treedt op in het kruiden- en faunarijke grasland bij het recreatiestrand en aangrenzende bos met productie en water (zoete plas)². Het deel van het grasland direct grenzend aan het zandstrand wordt in de huidige situatie in de zomer intensief recreatief gebruikt. De soorten die er voorkomen, zijn beperkt gevoelig voor verstoring, en/of gewend aan het type verstoring dat optreedt. Er is hier dan ook geen effect te verwachten op de aanwezige soorten. In het deel van het kruiden- en faunarijke grasland grenzend aan de bosrand komen ook soorten voor van vochtige schraallanden (parnassia, orchideeën). Hier leidt extra betreding als gevolg van de nieuwe ontwikkeling tot negatieve effecten.

Het bos met productie zal door aanleg van parkeerplaatsen en de nieuwe weg meer verstoring krijgen door verkeer en licht. Vooral gevoelige vogelsoorten zullen dit deel mogelijk mijden bij het broeden. Daarnaast neemt de kwaliteit van de foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen af door verlichting.

Er wordt een lichte toename van vaarrecreatie verwacht in het Gooimeer rondom en naar de landtong. Het plan voorziet in aanlegplaatsen aan de recreatiezijde van de landtong. Het gaat niet om vaste ligplaatsen. De vaarbewegingen leiden tot verstoring van de moeras- en watervogels langs de oever.

Zoals beschreven in 4.1, is voor tijdelijke effecten (realisatiefase) toetsing aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening niet aan de orde. De tijdelijke effecten zijn in hoofdstuk 5 en 6 meegenomen bij de toetsing aan de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet.

Barrièrewerking/versnippering

Het NNN van Voorland Stichtse Brug heeft vooral voor vleermuizen een functie als natuurverbinding. Vleermuizen zijn afhankelijk van landschapselementen en maken gebruik van de bosjes langs de

---

² Het 'schraalland' op de kop/schamierpunt zal verdwijnen en is daarom hier niet meegenomen.

parkeerplaatsen de bosstukken van het Groene strand, en maken van daaruit de oversteek naar Flevoland. Deze functie blijft bestaan, zie ook hoofdstuk 5.

De mogelijkheden voor amfibieën, reptielen en overige zoogdieren om het noordelijke natuurdeel te bereiken worden verminderd doordat het verkeer binnen Voorland Stichtse Brug toeneemt, en ze daardoor kleinere overlevingskansen hebben bij het oversteken van de weg. De weg zelf wordt niet aangepast. Naar verwachting heeft dit echter geen significant effect op de populatiegrootte of de verspreiding van soorten.

Verder heeft het Voorland Stichtse Brug een functie als verbindende schakel in het leefgebied van vogels, en voor zadenverspreiding van planten. Het plan heeft hier nagenoeg geen effect op.

Door het realiseren van rietoevers langs de nieuwe landtong draagt het plan bij aan het verbinden van natuurdelen van het Gooi- en Eemmeer, met name voor aquatische natuur. In totaal leidt het plan niet tot effecten op de samenhang van het NNN en de natuurverbindingen.

Invloed op bodem en watercondities

Er is geen sprake van een effect op de bodem en watercondities die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit zoals invloed op het waterpeil, toename van verzilting of verzoeting van het grondwater / oppervlaktewater, of een toename van de bemesting van de bodem. Bij de aanleg van een eventuele watergang langs het Groene Strand moet door maatregelen een mogelijk drainerende werking worden voorkomen.

Beleving van het landschap

Vanaf het recreatiestrand zullen de nieuwe landtong en de huisjes te zien zijn. Hierdoor zal het Gooimeer minder open en natuurlijk ogen. Vanuit het noordelijke natuurdeel is er niet of nauwelijks iets te zien van de nieuwe ontwikkeling, vanwege de afscherming door het tussenliggende bosje en de begroeiing langs het water. Hier is dus geen verandering in de beleving van het landschap.

Door aanleg van de duinen wordt het gebied beter afgeschermd van de A27. Dit is een licht positief effect voor de beleving.

Beperkt verspreid

4.3 Mitigatie en compensatie-opgave

Mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen die onderdeel zijn van het plan zijn het intensiveren van het toezicht en het verdichten en maken van een fysieke barrière langs het Groene Strand. De verstoring door verlichting van de weg en de parkeerplaatsen wordt beperkt door het gebruik van vleermuis- en vogelvriendelijke verlichting.

Compensatie

Het plan leidt tot een ruimtebeslag in de NNN van bijna 3,2 ha (zie tabel 3.1). Hierbij gaat het om ruimtebeslag door opspuiting van land in het Gooimeer en ruimtebeslag door de aanleg van infrastructuur. Daarnaast is er sprake van verstoring door betreding, licht en toename aanwezigheid van mensen (optische verstoring) in het bos en aangrenzende graslanden direct ten zuidwesten van de nieuwe ontwikkeling en langs het Gooimeer. De oppervlakte verstoord gebied is berekend aan de hand van een verstoringsafstand van 100 m rondom de weg, parkeerplaatsen en landtong in het Gooimeer. Voor het verstoord gebied geldt dat de natuurfunctie behouden blijft, maar de kwaliteit afneemt.

Deze effecten dienen gecompenseerd te worden.

Tabel 3.1: Ruimtebeslag en verstoord gebied per natuurbeheertype

Natuurbeheertype	Ruimtebeslag	Verstoord gebied ³
Vochtig bos met productie	0,7 ha ruimtebeslag door parkeerplaatsen en weg	2,5 ha (licht en optische verstoring)
Kruiden- en faunarijk grasland	1,0 ha vervanging door duin (waarvan 0,3 ha karakter schraalland)	0,5 ha (meer betreden)
Vochtig schraalland	0,2 ha ruimtebeslag	
Zoete plas	0,7 ha ruimtebeslag (totaal 1,3 ha NNN grote wateren)	1 ha (optische verstoring/vaarbeweging)
TOTAAL	2,6 ha beheertypen en 3,2 ha NNN	4 ha

PM In dit rapport is enkel de compensatie-opgave opgenomen. De wijze van compensatie zal in overleg overleg met de provincie en Staatsbosbeheer worden ingevuld.

³ Uitgaande van een verstoringsafstand van 100 m rondom verstoringsbron

5 Toetsing aan de Flora- en faunawet

5.1 Inleiding

Bij ruimtelijke ingrepen dient beoordeeld te worden of er sprake is van negatieve gevolgen van de ingrepen voor de eventueel aanwezige beschermde inheemse soorten. Dit hoofdstuk bevat de toetsing aan de Flora- en faunawet.

De figuren in dit hoofdstuk zijn afkomstig van de inventarisatie van Goes& de Groot uit 2011. Voor de beoordeling zijn ook de recentere gegevens gebruikt van Bakker (2015) en de Nationale Databank Flora en Fauna.

5.2 Juridisch kader

Verschillende planten- en diersoorten zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en Faunawet kent verschillende categorieën van bescherming: de zogenaamde soorten van tabel 1, tabel 2, tabel 3 en vogels.

- Ffwet-tabel 1 betreft algemene beschermde soorten. Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt voor deze soorten een vrijstelling. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld behalve de algemene zorgplicht (art. 2 Ff-wet).
- Voor soorten van Ffwet-tabellen 2 en 3 en voor vogels is bij negatieve effecten een ontheffing nodig.
- Een uitzondering op het voorgaande: bij soorten van Ffwet-tabel 2 geldt dat als de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode, een ontheffing niet nodig is.

Indien er sprake is van aantasting van vaste rust- of verblijfplaatsen en van het functionele leefgebied moeten ofwel mitigerende maatregelen getroffen worden of er moet een ontheffing aangevraagd worden waarbij compenserende maatregelen beschouwd worden.

Beperkt verspreid

5.3 Effecten

In deze paragraaf wordt per soortgroep ingegaan op de (mogelijke) effecten op de aanwezige beschermde soorten. In tabel 4.1 is opgenomen welke beschermde soorten in het gebied aanwezig zijn en of er mogelijke sprake kan zijn van effecten.

Naam	Beschermingsregime	Locatie (zie figuur 3.1)	Effect?
<i>Planten</i>			
Groenknolorchis	Tabel 3 Ffwet	Deelgebied 1	Mogelijk toename betreding
Rietorchis	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 1	Mogelijk toename betreding
Ronde zonnedauw	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 1	Mogelijk toename betreding
Vleeskleurige orchis	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 1	Mogelijk toename betreding
Grote keverorchis	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 1	Mogelijk toename betreding
Parnassia	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 1 en 2	Ja, ruimtebeslag
Daslook	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 3	nee
Moeraswespenorchis	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 1 en 2	Ja, ruimtebeslag
<i>Vissen</i>			
Rivieronderpad	Tabel 2 Ffwet	Deelgebied 4 Gooimeer	Ja, tijdens aanleg
<i>Amfibieën</i>			
Poelkikker*	Tabel 3 Ffwet	Mogelijk in noordelijk natuurdeel	Mogelijk bij werkzaamheden uitdiepen poel
Heikikker	Tabel 3 Ffwet	Deelgebied 1	Mogelijk bij werkzaamheden uitdiepen poel
Rugstreepad	Tabel 3 Ffwet	In omgeving plangebied (Blaricummeent)	Mogelijk, tijdens aanleg
<i>Zoogdieren</i>			
Gewone dwergvleermuis	Tabel 3 Ffwet	Vliegrouete langs bosjes tussen strand en parkeerplaats, foerageergebied noordelijk natuurdeel, bosje plangebied en bosje ten zuidwesten van strand	Ja, tijdens aanleg
<i>Vogels</i>			
Diverse broedvogels	Broedende vogels	Bosjes binnen en grenzend aan plangebied	Ja, tijdens aanleg

Beperkt verspreid

5.3.1 Planten

Parnassia (tabel 2)

In deelgebied 1 het groene strand en langs de bosrand in deelgebied 2 komt *parnassia* voor, zie figuur 4.1 en figuur 4.2. Het gaat om duizenden exemplaren. Door de aanleg van het duin zal een deel van de planten verdwijnen.

In het noordelijke natuurdeel zijn vele malen grotere aantallen aanwezig. De lokale staat van instandhouding blijft daarom goed.

Figuur 5.1: Verspreiding *parnassia* (van Groen en van Straaten, 2011)

Beperkt verspreid

Beperkt verspreid

Daslook (tabel 2)

In een bosje langs het zuidelijke recreatiestrand groeien enkele exemplaren daslook. Deze groeiplaats blijft echter behouden, er is geen sprake van negatieve effecten op deze soort.

Figuur 5.2: Verspreiding daslook (van Groen en van Straaten, 2011)

Beperkt verspreid

Moeraswespenorchis (tabel 2)

Aan de noord-oostzijde van het 'groene strand' zijn enkele groeiplaatsen van de moeraswespenorchis aanwezig. Op deze locatie is een deel van de nieuwe weg voorzien, waarmee de standplaats deels verloren gaat.

Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Hiervoor is een ontheffing nodig. Om de schade zo veel mogelijk te beperken moeten orchideeën verplaatst worden naar een geschikte standplaats in de buurt.

In het noordelijke natuurdeel zijn vele malen grotere aantallen aanwezig. De lokale staat van instandhouding blijft daarom goed.

Beperkt verspreid

Figuur 5.3: Verspreiding moeraswespenorchis (van Groen en van Straaten, 2011)

5.3.2 Vissen

Rivierdonderpad (tabel 2)

De rivierdonderpad komt voor tussen de stenen van de oevers van het Gooimeer.

Tijdens de aanleg van de nieuwe landtong kunnen rivierdonderpadden verstoord worden en een klein deel van het leefgebied aangetast.

Naast verstoring tijdens de werkzaamheden betekent de aanleg van de nieuwe landtong een beperkte aantasting van het leefgebied van deze soort. Alle stenige oevers van het Gooi- en Eemmeer bieden een

Beperkt verspreid

geschikt leefgebied voor de rivierdonderpad. De oever waar de landtong wordt aangelegd, gaat als leefgebied verloren. Dit vormt maar een zeer klein deel van het totale leefgebied van de soort. Ook op korte afstand blijft voldoende leefgebied beschikbaar waar geen effecten optreden. De lokale staat van instandhouding wordt daarom niet aangetast. Er worden geen negatieve gevolgen verwacht voor de populatie op de lange termijn.

Schade door onderwatergeluid kan optreden bij vissen met een zwemblaas. Omdat rivierdonderpadden geen zwemblaas hebben (Van Opzeeland et al., 2007), zullen ze geen fysieke schade ondervinden van onderwatergeluid. Wel kan er sprake zijn van verstoring. De rivierdonderpad is een nachtactieve vissoort (website RAVON; Ministerie van LNV, 2008). Het is aangetoond dat gehoor een belangrijke functie heeft voor rivierdonderpadden. De dieren communiceren met geluid tijdens de voortplanting (maart-april) (Ladich, 1989). Naar verwachting ontvluchten rivierdonderpadden de werkzaamheden niet. Indien de werkzaamheden in de paartijd plaatsvinden, is het mogelijk dat verstoring optreedt. De rivierdonderpadden hebben dan mogelijk een kleiner paarsucces omdat vissen door de verstoring elkaar minder goed kunnen vinden.

Vertroebeling en sedimentatie betreffen die effecten die optreden als gevolg van materiaal dat in het water terecht komt als gevolg van de werkzaamheden, nabij de daadwerkelijke aanleg van de landtong. De werkzaamheden leiden tot vertroebeling (opwaaien materiaal) en sedimentatie. vertroebeling en sedimentatie treden slechts tijdelijk en lokaal op. Een mogelijk effect is echter dat de eieren bedolven raken. Omdat het mannetje de eieren bewaakt en deze water toewuift, is het effect van sedimentatie op een klein oppervlak beperkt, maar wel aanwezig. Gezien het hier een nachtactieve vis betreft, zijn effecten als gevolg van het jagen op zicht uitgesloten. Om de negatieve effecten zo veel mogelijk te beperken moeten mitigerende maatregelen uitgewerkt worden.

Bovenstaande effecten vormen overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Hiervoor is een ontheffing nodig. Om de schade zo veel mogelijk te beperken moeten mitigerende maatregelen uitgewerkt worden.

5.3.3 Amfibieën

Poelkikker en heikikker

De poelkikker en heikikker zijn bij het onderzoek in 2011 (van Groen en van Straaten) niet aangetroffen, maar zijn eerder (in 2006) wel in het noordelijke natuurgebied aangetroffen en is daarom niet uitgesloten. Beide soorten werden hier in 2011 niet worden teruggevonden. Dit heeft mogelijk te maken met het intensieve botanische beheer dat hier plaatsvindt. Heikikkers prefereren als landbiotoop namelijk natte ruigte en graslanden. Dit habitat wordt in het Voorland Stichtse Brug jaarlijks volledig afgemaaid. Daarnaast was het voorjaar van 2011 erg droog waardoor enkele voortplantingswateren nagenoeg droog kwamen te staan.

Mogelijk is er sprake van negatieve effecten bij het uitgraven van de poel in het uiterste noorden van het Voorland Stichtse Brug, als dit tijdens de voortplantingsperiode plaatsvindt.

Als de poel een voortplantingsplaats van de poelkikker vormt is het water in gebruik van half maart tot half september (soortenstandaard). Het uitgraven dient buiten deze periode te gebeuren. Er is dan geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Op lange termijn profiteert de soort van deze maatregel.

Om de poelkikker te laten profiteren van deze maatregel is het van belang ondiepe zones te behouden/creëren die snel opwarmen.

Rugstreeppad

Beperkt verspreid

De rustreepad komt niet in het plangebied voor, maar wel in de omgeving. Rugstreepadden kunnen snel nieuwe gebieden koloniseren als hier geschikte condities ontstaan. Dit kan het geval zijn tijdens de werkzaamheden. Rugstreepadden planten zich voort in ondiepe snel opwarmende wateren, die bijvoorbeeld in rijsporen kunnen ontstaan. Tijdens de werkzaamheden moet voorkomen worden dat plassen blijven staan binnen het werkterrein, zodat zich geen rugstreepadden vestigen. Er is dan geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Indien rugstreepadden zich wel gevestigd hebben is het niet toegestaan op die locatie(s) verder te werken.

5.3.4 Zoogdieren

Gewone dwergvleermuis

De bosschages waar de parkeerplaatsen worden aangelegd worden gebruikt als foerageergebied. Als bij de aanleg van de weg en parkeerplaatsen de bosstructuur behouden blijft, blijft het foerageergebied bestaan. Door het plaatsen van verlichting kan de kwaliteit van het foerageergebied wel aangetast worden als deze uitstraalt naar de bosranden en boomkronen. Met 'vleermuisvriendelijke' verlichting kan de functie als foerageergebied behouden blijven. Deze bestaat uit lage, naar beneden gerichte armaturen, eventueel met amberkleurig licht.

Als geen verlichting wordt aangebracht die de bosranden en boomkronen verlicht, is er geen overtreding van verbodsbepalingen.

Beperkt verspreid

Figuur 5.4: Verspreiding gewone dwergvleermuis (van Groen en van Straaten, 2011)

Beperkt verspreid

5.3.5 Vogels

Broedende vogels

In de gebieden waar gekapt gaat worden, zijn geen jaarrond gebruikte broedplaatsen bekend. Om overtreding van verbodsbepalingen wordt gewerkt buiten het broedseizoen.

5.4 Mitigatie

De volgende mitigerende maatregelen worden genomen om effecten te beperken:

- Landaanwinning buiten voortplantingsperiode van de rivierdonderpad (voortplantingsseizoen maart t/m juli) en alleen bij luchttemperaturen van $>0^{\circ}\text{C}$, geen ijsgang en watertemperaturen $<25^{\circ}\text{C}$.
- Uitgraven poel buiten voortplantingsseizoen poelkikker en heikikker
- Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen
- Tijdens de zomermaanden gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (tijdens werkzaamheden dan wel permanent)
- Maatregelen tegen kolonisatie rugstreeppad tijdens graafwerkzaamheden

5.5 Conclusie

Er is sprake van overtreding van verbodsbepalingen voor de volgende soorten:

- Parnassia
- Moeraswespenorchis
- Rivierdonderpad

Dit zijn allen soorten die op tabel 2 van de Flora en faunawet staan. Voor de overtreding moet of een ontheffing aangevraagd worden of gewerkt worden conform een goedgekeurde gedragscode.

Door het nemen van mitigerende maatregel wordt overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen voor de poelkikker, heikikker, rugstreeppad, gewone dwergvleermuis en broedende vogels.

Beperkt verspreid

6 Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

6.1 Inleiding

Omdat het plangebied nabij Natura 2000-gebied ligt, is een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 uitgevoerd. Dit hoofdstuk vormt de voortoets.

6.2 Juridisch kader

Het doel van het Europese Natura 2000-netwerk is de achteruitgang van natuurwaarden te stoppen en de unieke aspecten ervan te behouden en zo nodig te herstellen. De natuur in Nederland is onderdeel van dit grotere geheel. Voor een aantal planten- en diersoorten, die meer of minder onder druk staan, heeft Nederland een grote internationale verantwoordelijkheid.

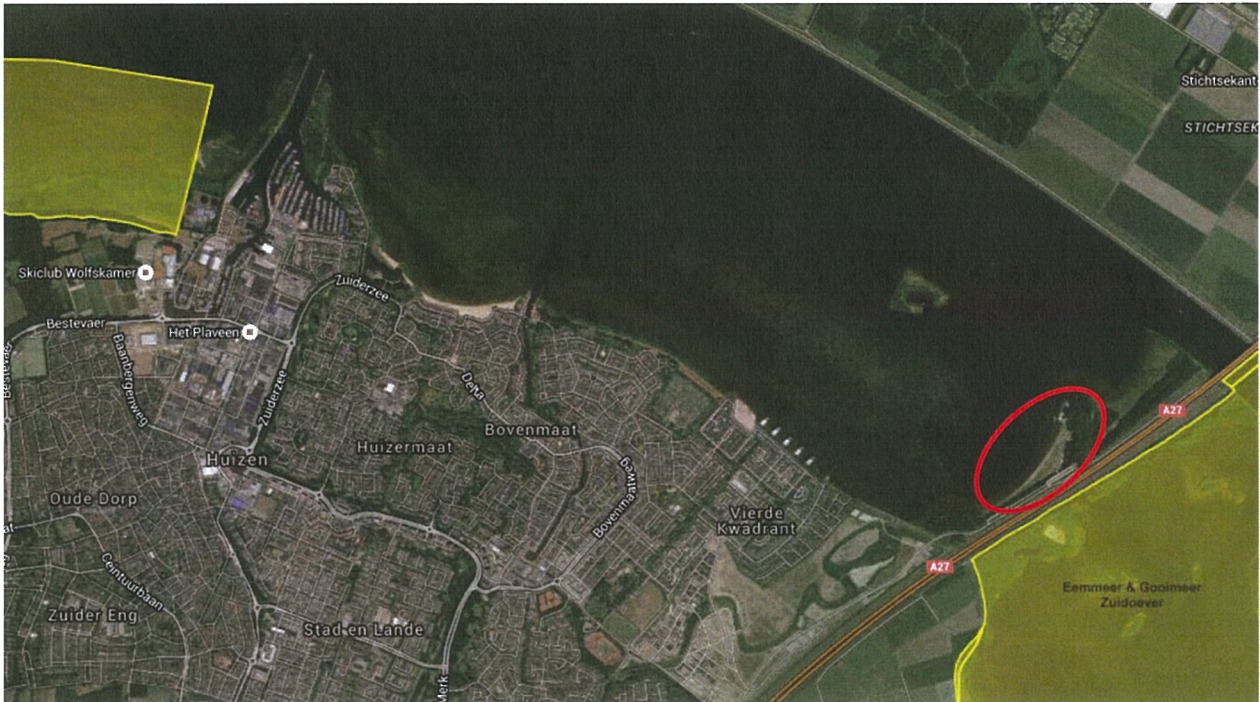
Om te beoordelen of een plan of project (eventueel onder voorwaarden) kan worden toegelaten, moeten de effecten op de aangewezen habitattypen, soorten en natuurlijke kenmerken in beeld worden gebracht. Om schade aan een Natura 2000-gebied in een vroeg stadium inzichtelijk te hebben, bepaalt Artikel 19j eerste lid: *“een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling (...) de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (...) rekening met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied”*.

In deze voortoets wordt nagegaan of verslechtering van habitats en/of significante verstoring op voorhand kan worden uitgesloten. Als dit niet het geval is, moet een Passende Beoordeling worden opgesteld. Een Passende Beoordeling kan zowel als onderbouwing dienen voor de besluitvorming over een plan (Artikel 19j) als voor een vergunningaanvraag (Artikel 19d).

6.3 Natura 2000-gebieden

Delen van de omgeving van het plangebied zijn aangewezen als Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het gaat om het Eemmeer ten oosten van de A27 en een deel van het Gooimeer en de oever ongeveer 5 km ten westen van het plangebied. Het betreft enkel Vogelrichtlijngebied (geen Habitatrichtlijngebied). Figuur 5.1 laat de ligging en begrenzing zien van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied.

Beperkt verspreid

Figuur 6.1: Ligging en begrenzing Natura 2000-gebied (geel) in de omgeving van het plangebied (rode ovaal).

In tabel 5.1 zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor dit Natura 2000-gebied opgenomen.

Tabel 5.1: Instandhoudingsdoelstellingen Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

Soort	Doelstelling oppervlakte leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Draagkracht
Broedvogels			Broedpaar
Visdief	Behoud	Behoud	280
Niet-broedvogels			Aantal vogels (seizoensgemiddelde)
Fuut	Behoud	Behoud	160
Aalscholver	Behoud	Behoud	160
Kleine Zwaan	Behoud	Behoud	2
Grauwe Gans	Behoud	Behoud	300
Smient	Behoud	Behoud	4900
Krakeend	Behoud	Behoud	90
Slobeend	Behoud	Behoud	5
Tafeleend	Behoud	Behoud	790
Kuifeend	Behoud	Behoud	2700
Nonnetje	Behoud	Behoud	10
Meerkoet	Behoud	Behoud	1700

Beperkt verspreid

6.4 Effecten

Het plan wordt buiten Natura 2000-gebied gerealiseerd. In de omgeving zijn wel (delen van) Natura 2000-gebied aanwezig. In deze paragraaf is beschreven of er sprake is van externe effecten.

Verstoring

Tijdens de realisatie van het plan is tijdelijk sprake van extra geluidsbelasting van de omgeving, als gevolg van inzet van machines. Ook is er sprake van optische verstoring, door de aanwezigheid van mensen en machines.

In de gebruiksfase is er naar verwachting een toename van recreanten in het plangebied en in het natuurgebied in het noorden van het Voorland Stichtse Brug.

Er wordt geen toename van vaarrecreatie verwacht binnen het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het plan voorziet in een aantal (<10) aanlegplaatsen. Het gaat niet om vaste ligplaatsen. Er is daarom geen sprake van toename van vaarrecreatie. Het plan leidt tot relocatie van vaarbewegingen die er anders ook geweest zouden zijn, en leidt niet tot extra vaarbewegingen in Natura 2000-gebied.

Het dichtstbijzijnde (deel van) Natura 2000-gebied ligt aan de andere kant van de A27. Geluidsbelasting tijdens de aanleg reikt door de verhoogde ligging van de snelweg nauwelijks tot in het Natura 2000-gebied. Door het maskerende effect van het reeds aanwezige geluid van de snelweg leidt het niet tot extra verstoring.

Door de verhoogde ligging van de snelweg, is er geen zicht op het plangebied vanuit het Natura 2000-gebied. Daarom is er ook geen sprake van optische verstoring tijdens de aanleg en van recreanten in het plangebied in de gebruiksfase.

Stikstof

Tijdens de realisatie van het plan is tijdelijk sprake van extra stikstofdepositie, als gevolg van inzet van machines. In de gebruiksfase is er ook een kleine toename van stikstofdepositie te verwachten, door een toename van bezoekers die met de auto van en naar het gebied komen.

Het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever is niet opgenomen in het Programma Aanpak stikstof, omdat het niet is aangewezen als Habitatrichtlijngebied en stikstofgevoelig leefgebied van aangewezen soorten niet voorkomt in dit Natura 2000-gebied (Programma Aanpak Stikstof 2015-2021, 1 juli 2015). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied dat wel in het PAS is opgenomen, is het Naardermeer. Dit ligt ruim 10 km ten westen van het plangebied.

De effecten van stikstofdepositie reiken niet tot in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Daarmee is er geen sprake van negatieve effecten van stikstofdepositie.

6.5 Conclusie

Blaricum aan zee leidt niet tot verslechtering van habitattypen of leefgebieden van soorten of tot significante verstoring van soorten van Natura 2000-gebieden. Dit geldt zowel voor de realisatiefase als voor de gebruiksfase.

Significant negatieve effecten zijn daarmee uitgesloten, verder onderzoek (Passende Beoordeling) en/of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is daarmee niet nodig.

Beperkt verspreid

7 Conclusie en vervolgstappen

Nederlands Natuurnetwerk

Het plan leidt tot negatieve effecten op het Natuurnetwerk Nederland. een ruimtebeslag in de NNN van 2,5 ha en daarnaast is er sprake van verstoring in een het bos en aangrenzende graslanden direct ten zuidwesten van de nieuwe ontwikkeling. Deze effecten dienen gecompenseerd te worden.

Het plan leidt tot een ruimtebeslag in de NNN van 3,2 ha (zie tabel 7.1). Hierbij gaat het om ruimtebeslag door opspuiting van land in het Gooimeer en ruimtebeslag door de aanleg van een parkeerplaats met weg eromheen en aanleg van duin. Daarnaast is er sprake van verstoring door betreding, licht en toename aanwezigheid van mensen (optische verstoring) in het bos en aangrenzende graslanden direct ten zuidwesten van de nieuwe ontwikkeling en langs het Gooimeer. De oppervlakte verstoord gebied is berekend aan de hand van een verstoringsafstand van 100 m rondom de weg, parkeerplaatsen en landtong in het Gooimeer. Voor het verstoord gebied geldt dat de natuurfunctie behouden blijft, maar de kwaliteit afneemt.

Deze effecten dienen gecompenseerd te worden.

Tabel 7.1: Ruimtebeslag en verstoord gebied per natuurbeheertype

Natuurbeheertype	Ruimtebeslag	Verstoord gebied ⁴
Vochtig bos met productie	0,7 ha ruimtebeslag door parkeerplaatsen en weg	2,5 ha (licht en optische verstoring)
Kruiden- en faunarijk grasland	1,0 ha vervanging door duin (waarvan 0,3 ha karakter schraalland)	0,5 ha (meer betreden)
Vochtig schraalland	0,2 ha ruimtebeslag	
Zoete plas	0,7 ha ruimtebeslag (met het water langs het recreatiestrand totaal 1,3 ha NNN grote wateren)	1 ha (optische verstoring/vaarbeweging)
TOTAAL	2,6 ha beheertypen en 3,2 ha NNN	4 ha

PM In dit rapport is enkel de compensatie-opgave opgenomen. De wijze van compensatie zal in overleg overleg met de provincie en Staatsbosbeheer worden ingevuld.

Flora- en faunawet

Er is sprake van overtreding van verbodsbepalingen voor de volgende soorten:

- Parnassia;
- Moeraswespenorchis;
- Rivierdonderpad.

⁴ Uitgaande van een verstoringsafstand van 100 m rondom verstoringsbron

Beperkt verspreid

Dit zijn allen soorten die op tabel 2 van de Flora en faunawet staan. Voor de overtreding moet of een ontheffing aangevraagd worden of gewerkt worden conform een goedgekeurde gedragscode.

Door het nemen van mitigerende maatregel wordt overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen voor de poelkikker, heikikker, rugstreeppad, gewone dwergvleermuis en broedende vogels.

Geadviseerd wordt om de inventarisatie uit 2011 te actualiseren. Periode is afhankelijk van het geplande jaar van uitvoering aangezien inventarisatiegegevens actueel moeten zijn.

Natuurbeschermingswet

Blaricum aan zee leidt niet tot verslechtering van habitattypen of leefgebieden van soorten of tot significante verstoring van soorten van Natura 2000-gebieden. Dit geldt zowel voor de realisatiefase als voor de gebruiksfase.

Significant negatieve effecten zijn daarmee uitgesloten, verder onderzoek (Passende Beoordeling) en/of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is daarmee niet nodig.

Nieuwe Wet Natuurbescherming

De nieuwe Wet Natuurbescherming treedt naar verwachting op 1 januari 2017 in werking. Deze wet vervangt dan de huidige Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet.

Naar verwachting verandert vooral toetsing/beschermingsregime van beschermde soorten (huidige Flora- en faunawet). De bescherming van Natura 2000 blijft (nagenoeg) hetzelfde.

Als voor inwerkingtreding van de Wet Natuurbescherming verdere stappen worden gezet met betrekking tot beschermde soorten, kan hier rekening mee gehouden worden.

Beperkt verspreid

8 Geraadpleegde bronnen

Bakker, P. 2016. Natuurwaarden van het Voorland bij de Stichtse Brug

Brandjes & Anema, 2016. SNL Monitoring Gooi- en Eemmeerkust 2015; Inventarisatie dagvlinders, libellen en sprinkhanen in vijf verschillende beheertypen

BRO, 2014. Structuurvisie Voorland Stichtse Brug. Vastgesteld op 23 september 2014.

BRO, 2014. Beheersverordening Voorland Stichtse Brug. Vastgesteld op 23 september 2014.

Groen F.M. van, M. van Straaten, 2011, Blaricummeermeent; Inventarisatie beschermde flora en fauna, Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau, G&G-rapport 2011-16, i.o.v. Gemeente Blaricum

Inberg, J.A., P.H.N. Boddeke, E.H.P. Leusink, R.J.W. van de Haterd en M. Japink, 2008. Vegetatiekartering Zuidelijke Randmeren 2007. IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland. Bureau Waardenburg i.o.v. Staatsbosbeheer.

Ministerie van Economische Zaken en Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 1 juli 2015, Programma Aanpak Stikstof 2015-2021

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

Nationale Databank Flora en fauna.

Opzeeland I. van, H. Slabbekoorn, T. Andringa, C. ten Cate, 2007, Vissen en geluidsoverlast; Effect van geluidsbelasting onder water op zoetwatervissen, Auditory Cognition Group, Kunstmatige Intelligentie, Rijksuniversiteit Groningen en Gedragsbiologie, Instituut voor Biologie, Universiteit Leiden

Provincie Noord-Holland, 18-12-2014, Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland

Provincie Noord-Holland, 29-06-2016, Natuurbeheerplan 2016 Noord-Holland

Provincie Noord-Holland, 15-01-2016, Provinciale Ruimtelijke Verordening

Provincie Noord-Holland, 2015. Structuurvisie Noord-Holland 2040 – geactualiseerd. Geconsolideerde Structuurvisie Noord-Holland 2040 na wijziging (vastgesteld door PS 28 september 2015)

Wiersema & Jager, 2008. Broedvogels van Staatsbosbeheer-objecten in IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland in 2008; SOVON-inventarisatierapport 2008/17

Beperkt verspreid

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@staatsbosbeheer.nl>
Verzonden: donderdag 28 juli 2016 15:43
Aan: [REDACTED]@Blaricum.nl>
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Voorland Stichtse Brug

Beste [REDACTED]

Op 18 april jl. is er door de Gemeente met Provincie, Rijkswaterstaat, [REDACTED] [REDACTED] gesproken over het plan Blaricum aan Zee.

Sinds die tijd heeft Staatsbosbeheer niets meer gehoord, noch van de gemeente, noch van de provincie. Dat bevreemd mij, wij zijn tenslotte eigenaar van dit natuurgebied.

In de pers is e.e.a. verschenen en dat roept vraagtekens op bij ons.

Graag hoor ik iets terug.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@Blaricum.nl>
Verzonden: vrijdag 29 juli 2016 10:46
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Voorland Stichtse Brug

Dag [REDACTED]

Tijdens het overleg van 18 april gaf de Provincie aan dat er volgens hun geen ontwikkelingen mogelijk zijn in het Voorland omdat feitelijk ieder plan significant negatieve effecten zou genereren.

De gemeente Blaricum is het niet eens met deze insteek en voelt zich ook op het verkeerde been gezet door het verloop van alle voorgaande gesprekken het afgelopen jaar en ook doordat dit uitgangspunt niet strookt met de inhoud van de structuurvisie die twee jaar eerder in samenwerking met de provincie is opgesteld.

Wij hebben hierover een brief gestuurd naar de provincie en er heeft een gesprek plaatsgevonden. De provincie blijft echter vooralsnog bij hun standpunt dat er vrijwel niets mogelijk is in het gebied (enkel het aanbrengen van wandelpaden).

Begin september zal er een bestuurlijk overleg plaatsvinden tussen gemeente en provincie. En uiteraard hopen wij dat hieruit toch een opening komt om onze plannen te ontwikkelen.

Zoals altijd benadrukt, is het onze intentie om respectvol met de natuurwaarden in het hele gebied om te gaan en het achterliggende gebied extra bescherming te bieden. Wij zijn daarom nog steeds hoopvol gestemd dat we de provincie ervan kunnen overtuigen dat een combinatie van recreatie en natuur hier heel goed mogelijk is.

[REDACTED]

Vriendelijke groet,
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@Blaricum.nl>
Verzonden: maandag 29 augustus 2016 15:56
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: a.s. donderdag
Bijlagen: WATBE5467R001D04_ecologische toets Blaricum aan Zee (gewijzigde versie).pdf
Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED]

Ten behoeve van het gesprek van a.s. donderdag zouden wij, naast het gebruikelijke voorstelrondje, in ieder geval de volgende agendapunten willen noemen:

1. Toelichting namens de gemeente Blaricum op het verzoek voor dit overleg.
2. Toelichting op het nieuwe concept van de ecologische onderbouw.
3. Gedachtenwisseling / discussie: hoe dienen de effecten van het plan gekwalificeerd te worden, hoe past dit in de PRV en indien het niet past, wat moet er aangepast worden in het plan?

Daarna moeten we misschien even kijken welke werkafspraken er gemaakt moeten worden, eventueel ook met het oog op het bestuurlijk overleg van 9 september a.s..

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider De Blaricummermeent

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@blaricum.nl

*Bezoekadres: Deltazijde 3 03, 1261 ZM Blaricum / www.blaricummermeent.nl
Postadres: Postbus 71, 3755 ZH Eemnes*

Routebeschrijving Projectbureau / Experience Centre:

- Vanaf de afrit Huizen/Blaricum (A27) de borden Blaricum Blaricummermeent volgen naar de "Stichtseweg";
- Na tennispark LTV de Bijvanck (Stichtseweg 1) op de T-kruising rechtdoor naar de bouwweg "Deltazijde";
- Aan deze bouwweg ligt aan de linker zijde de nieuwbouw van het Projectbureau en restaurant 't Meenthuis.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

RAPPORT

Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee

Klant: Geesink Beheer

Referentie: WATBE5467R002D03

Versie: 03/Concept

Datum: 29 augustus 2016

Koggelaan 21
8017 JN Zwolle
Netherlands
Water
Trade register number: 56515154

+31 88 348 65 00 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee

Ondertitel:
Referentie: WATBE5467R002D03
Versie: 03/Concept
Datum: 29 augustus 2016
Projectnaam: Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee
Projectnummer: BE5467
Auteur(s): Edith Dorsman, Janet Olthof

Opgesteld door: Edith Dorsman

Gecontroleerd door: Janet Olthof, Jan Bakker

Datum/Initialen:

Goedgekeurd door: Janet Olthof

Datum/Initialen:

Classificatie

Beperkt verspreid

Disclaimer

any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The quality management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001, ISO 14001 and OHSAS 18001. No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published **Beperkt verspreid** or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Plangebied	1
1.3	Doel	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Beschrijving van het plan Blaricum aan Zee	3
2.1	Achtergrond en ambitie gemeente Blaricum	3
2.2	Plan Blaricum aan Zee	5
3	Natuurwaarden in het plangebied	8
4	Toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland	12
4.1	Juridisch kader	12
4.2	Wezenlijke kenmerken en waarden	13
4.3	Effectbeoordeling	15
4.4	Mitigatie	19
4.5	Compensatie	20
4.6	Conclusie	21
5	Toetsing aan de Flora- en faunawet	22
5.1	Inleiding	22
5.2	Juridisch kader	22
5.3	Voorkomen beschermde soorten	23
5.4	Effecten	24
5.4.1	Planten	24
5.4.2	Vissen	27
5.4.3	Amfibieën	27
5.4.4	Zoogdieren	28
5.4.5	Vogels	30
5.5	Mitigatie	30
5.6	Conclusie	30

Beperkt verspreid

6	Voortoets Natuurbeschermingswet 1998	31
6.1	Inleiding	31
6.2	Juridisch kader	31
6.3	Natura 2000-gebieden	31
6.4	Effecten	33
6.5	Conclusie	34
7	Conclusie en vervolgstappen	35
8	Geraadpleegde bronnen	37

Beperkt verspreid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Voorland Stichtse Brug is een natuur- en recreatiegebied en maakt onderdeel uit van het plangebied De Blaricummermeent (zie figuur 1.1). De gemeente Blaricum heeft in de Structuurvisie Voorland Stichtse Brug de door haar gewenste ontwikkelingsrichting voor het gebied beschreven:

- het opwaarderen van het gebied, zodat een aantrekkelijk uitloop- en recreatiegebied ontstaat voor de (nieuwe) bewoners en ondernemers uit (de) Blaricum(mermeent) en daarmee het stoppen van de negatieve spiraal waarin sommige delen van het gebied zich bevinden;
- het behoud en versterken van de kwaliteit als natuurgebied.

Geesink Beheer heeft in lijn met de gemeentelijke ambitie het plan Blaricum aan Zee ingediend:

'Blaricum aan Zee is het plan voor de ontwikkeling van een kleine enclave waar natuur, water, recreatie, horeca, ambacht, en werken samenkomen. De enclave is voorzien op het scharnierpunt van het Voorland, tussen het strand en het natuurgebied in, dat door het opspuiten van zand wordt uitgebreid. Op dit nieuwe stuk land wordt een aantal bescheiden gebouwen gerealiseerd die samen een afwisselend beeld vormen. De inspiratiebron voor het ontwerp van Blaricum aan Zee is een Scandinavisch vissersdorpje. Steigers bieden aanlegmogelijkheid voor de kleinere pleziervaart. De reddingsbrigade krijgt in het plan een centrale plek.'

Voor de realisatie van de beoogde ontwikkelingsrichting met hoogwaardige recreatieve elementen dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Omdat de ontwikkelingen gepland zijn binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) heeft de provincie Noord-Holland gevraagd om een ecologische onderbouwing van het plan. Daarnaast dient te worden nagegaan of er sprake is van negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten in het kader van de Flora- en faunawet en/of negatieve effecten op het behalen van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in de omgeving.

1.2 Plangebied

Het plangebied ligt grotendeels in het Gooimeer en voor een deel in het natuur- en recreatiegebied Voorland Stichtse Brug (zie figuur 2.1). Het gebied Voorland Stichtse Brug is begrensd door het Gooimeer, de A27 en de Gooise Zomerkade. De Gooise Zomerkade vormt de grens tussen de deels nog te ontwikkelen woon-werkwijk Blaricummermeent en Voorland Stichtse Brug.

Voorland Stichtse Brug is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland en in gebruik als recreatie- en natuurgebied. Het bestaat uit twee kommen van elkaar gescheiden door een bosgebied. Het zuidwestelijk gelegen recreatiegebied bestaat uit een grasweide met een smalle strook zand. Het wordt gebruikt door zwemmers, surfers en andere recreanten. Het Groene Strand in het noordoosten is een natuurgebied. Er zijn twee parkeerplaatsen tussen het recreatiestrand en de A27. Direct ten noorden van het recreatiestrand beschikt de Reddingsbrigade Blaricum over een reddingspost, vochtige hooilanden en bossen.

Beperkt verspreid

Figuur 1.1: Ligging plangebied (Globespotter)

1.3 Doel

Het doel van dit rapport is om de ecologische effecten van het plan Blaricum aan Zee in beeld te brengen en te toetsen aan het natuurbeleid en wetgeving: het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur), Natura 2000 en de Flora- en Faunawet.

Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt beoordeeld of er effecten zijn op wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en welke mogelijkheden er in dit kader zijn voor realisatie van het plan. In het kader van de Flora- en faunawet is beoordeeld of er verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden (kunnen) worden, en of een ontheffing nodig is. In het kader van de Natuurbeschermingswet, bevat dit rapport een voortoets, waarin is nagegaan of er sprake kan zijn van significant negatieve effecten voor de natuurdoelen van nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Vanaf 1 januari 2017 gaat de nieuwe Wet natuurbescherming in. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Waar relevant is in hoofdstuk 5 en 6 aangegeven wat dit betekent voor de toetsing.

1.4 Leeswijzer

Als eerste is in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van het voornemen. In hoofdstuk 3 zijn de natuurwaarden in het gebied beschreven. Hoofdstuk 4 bevat een toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland, hoofdstuk 5 een toetsing aan de Flora- en faunawet en hoofdstuk 6 vormt een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet. In hoofdstuk 7 zijn de conclusies samengevat en is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn.

Beperkt verspreid

2 Beschrijving van het plan Blaricum aan Zee

2.1 Achtergrond en ambitie gemeente Blaricum

In het Masterplan Blaricummermeent (2005) wordt een recreatieve ontwikkeling genoemd als een belangrijke pijler voor het aantrekkelijke woon- en werkklimaat in het plangebied. Het Masterplan is in 2005 in afstemming met de provincie Noord-Holland vastgesteld. Het Masterplan gaat uit van een opwaardering van het bestaande recreatiegebied (strand) waardoor een nieuw soort levendigheid ontstaat.

De gemeente wil geen actieve rol spelen in de ontwikkeling van het gebied, en nodigt private partijen uit om met een plan te komen voor invulling. De ambities en randvoorwaarden voor ontwikkeling in het gebied zijn uitgewerkt in de Structuurvisie Voorland Stichtse Brug en de bestaande situatie en het bestaand gebruik is planologisch vastgelegd in de Beheersverordening 'Voorland Stichtse Brug'.

Structuurvisie Voorland Stichtse Brug

De Structuurvisie is tot stand gekomen na overleg met een klankbordgroep waaraan provincie Noord-Holland, Staatsbosbeheer en Vrienden van het Gooi deelnamen. In de Structuurvisie is beschreven dat de ontwikkeling van het gebied, moet leiden tot een aantrekkelijk, hoogwaardig natuur-en recreatiegebied, met een maatschappelijke meerwaarde: waarvan zowel de bewoners als de lokale ondernemers de spin-off ervaren

- als uitloopgebied: het Voorland is onlosmakelijk verbonden met de andere onderdelen van het gebied De Blaricummermeent en dient als een samenhangend geheel ontwikkeld te worden.
- bij voorkeur heeft ook de lokale economie er baat bij: ofwel omdat het initiatief voor ontwikkeling uit de lokale gemeenschap komt, ofwel omdat er sprake is van een omzetverhoging (bijvoorbeeld door een toenemend aantal recreanten).

De ambitie die de gemeente Blaricum voor het gebied voor ogen heeft, omvat de volgende ingrediënten (in willekeurige volgorde):

- Ontmoetingsplek voor lokale bevolking;
- Waterrecreatie met een regionale functie;
- Jaarrond recreëren;
- Variatie in aanbod (recreatie, horeca);
- Onderscheidend karakter (van de horecavoorziening);
- Behoud en bij voorkeur kwaliteitsversterking van de natuurwaarden.

Beheersverordening 'Voorland Stichtse Brug' van de gemeente Blaricum.

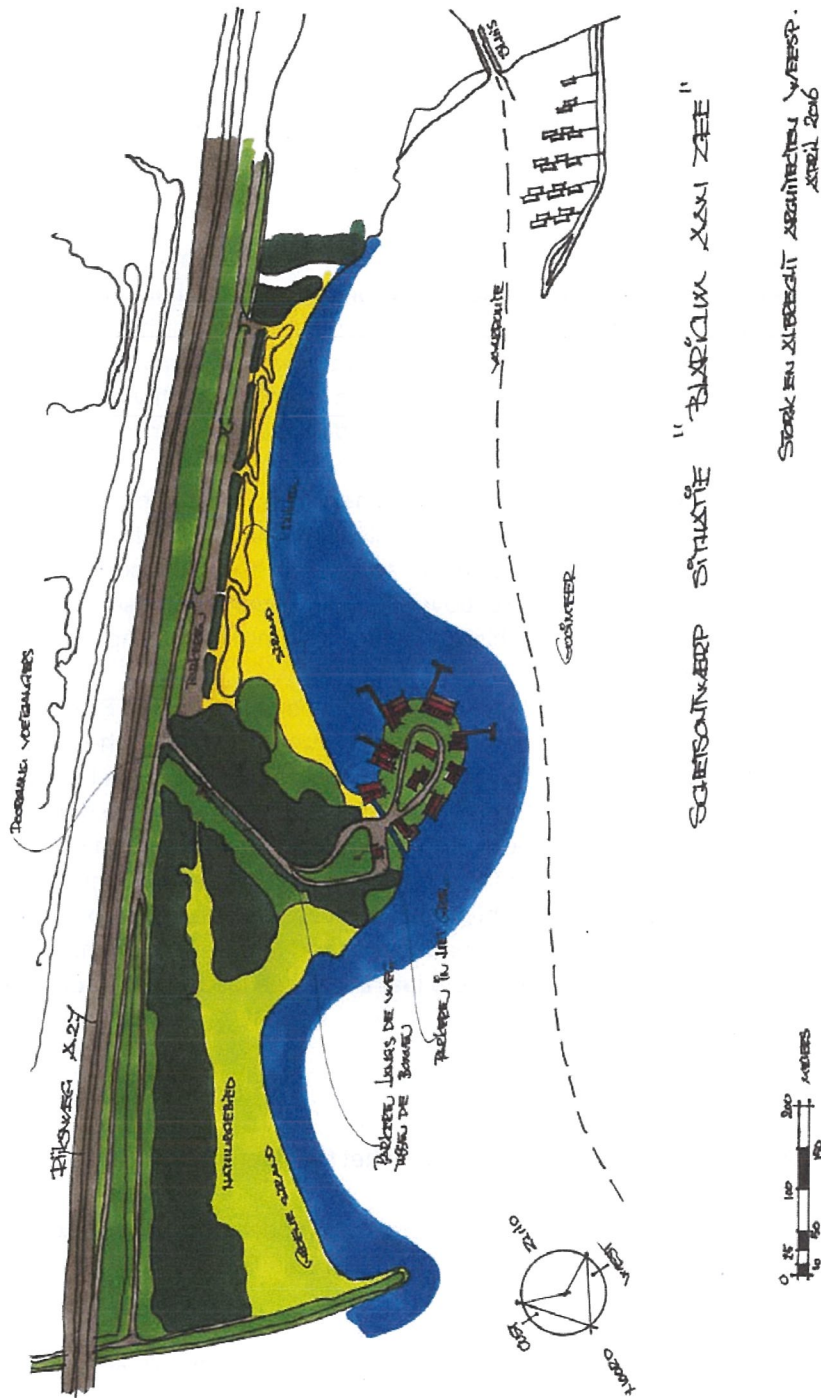
In de Beheersverordening Voorland Stichtse Brug heeft de gemeente het bestaande gebruik en de bestaande situatie bestendig en planologisch beschermd. Ten behoeve van de toekomstige ontwikkeling zal te zijner tijd een bestemmingsplan opgesteld worden. Hieraan voorafgaand zal met de betreffende initiatiefnemer(s) een overeenkomst gesloten worden.

Op dit moment is nieuwe bebouwing niet toegestaan in de verschillende zones:

- Het nieuwe land: zone water en waarde EHS en archeologie;
- Aangrenzende bos: zone recreatie en waarde EHS en archeologie;
- Het Voorland: zone natuur en waarde EHS en archeologie.

Beperkt verspreid

Figuur 2.1: Schetsontwerp Blaricum aan zee

Bepikt verspreid

2.2 Plan Blaricum aan Zee

Het Plan Blaricum aan Zee is dinsdag 23 juni 2015 in de vergadering van de raad van Blaricum ingebracht en de gemeenteraad van Blaricum heeft besloten om 'de initiatiefnemer(s) op korte termijn te laten weten dat de raad in meerderheid een positieve grondhouding heeft t.a.v. dit gepresenteerde initiatief'.

Onderstaande tekst is overgenomen (en deels geactualiseerd) uit de memo 'Blaricum aan Zee, Plan voor de ontwikkeling van het gebied Voorland Stichtse Brug tot een hoogwaardig natuur- en recreatiegebied'. Verwijzen planboekje

Het concept

Blaricum aan Zee is het plan voor de ontwikkeling van een kleine enclave waar natuur, water, recreatie, horeca, ambacht, en werken samenkomen. De enclave is voorzien op het scharnierpunt van het Voorland, tussen het strand en het natuurgebied in, dat door het opspuiten van zand wordt uitgebreid. Op dit nieuwe stuk land wordt een aantal bescheiden gebouwen gerealiseerd die samen een afwisselend beeld vormen. De inspiratiebron voor het ontwerp van Blaricum aan Zee is een Scandinavisch vissersdorpje. Steigers bieden aanlegmogelijkheid voor de kleinere pleziervaart. De reddingsbrigade krijgt in het plan een centrale plek.

Blaricum aan Zee moet meer worden dan alleen horeca aan het water. Door verschillende functies samen te brengen ontstaat een kleine, sfeervolle enclave die het hele jaar door publiek trekt en die een ontmoetingsplek vormt voor de lokale bevolking. Blaricum aan Zee is een plek voor recreatie, werk, ambacht en kleinschalige bedrijfsactiviteiten¹. Maar bovenal blijft Voorland Stichtse Brug een natuurgebied. Het overgrote deel van het gebied blijft in dit plan onaangetast. Respect voor de omgeving zal centraal staan bij de ontwikkeling.

In het plan is veel aandacht voor het onderhoud van het gebied Voorland Stichtse Brug. Om het gebied te transformeren tot een hoogwaardig natuur- en recreatiegebied is onderhoud en beheer van cruciaal belang. In overleg met stakeholders moet onderzocht worden hoe de beheerstaken het best georganiseerd kunnen worden. Deze kunnen mogelijk onderdeel worden van het te ontwikkelen exploitatieplan. Blaricum aan Zee heeft geen woonfunctie, met uitzondering van een bescheiden bedrijfswoning die aan het plan is toegevoegd met oog op toezicht en (sociale) veiligheid.

Vanwege de ligging is Blaricum aan Zee een prachtige plek voor recreatie aan en op het water. In de zomer kunnen passanten een bootje aanleggen om naar het strand te gaan, te zwemmen en neer te strijken bij een horecagelegenheid. Gedurende het hele jaar is het een ideale plek voor wandelaars, hardlopers, zwemmers en surfers uit de omgeving.

Kernwaarden van Blaricum aan Zee:

- *Kleinschalig*
Bescheiden ontwikkeling die past bij de omvang en het karakter van het gebied
- *Gevarieerd*
Een gevarieerd aanbod (verschillende functies) zorgt voor toestroom van bezoekers gedurende het hele jaar, en biedt daarmee een gezonde financiële basis. Meer dan alleen recreatie in de zomermaanden.
- *Organische ontwikkeling*
Het plan gaat uit van geleidelijke ontwikkeling, op basis van behoefte. Voor deze manier van ontwikkelen wordt gekozen om leegstand te voorkomen.

¹ Denk aan zeil- of meubelmakers, kleine winkeltjes voor watersport- of kitesurfmaterialen of lokale producten

- *Balans bebouwing en natuur*
Het plan gaat uit van minimale belasting en aantasting van het gebied, waardoor de natuurwaarden behouden blijven. Respect voor natuur en omgeving staan centraal.

Toelichting op schetsplan

Creëren nieuw land

Er wordt uitsluitend gebouwd op nieuw land. Door het opspuiten van zand, afkomstig uit de nog te graven vaargeul naar de Blaricummeermeent, wordt het Voorland Stichtse Brug uitgebreid, en ontstaat een landtong van ongeveer 1,3 ha. De landtong is gekanteld richting het recreatiestrand weg van het noordelijk deel met de belangrijkste natuurwaarden. Ook de steigers worden alleen aan de strand-zijde van deze landtong gerealiseerd waardoor zo min mogelijk verstoring in het natuurgebied plaatsvindt. Voor het creëren van het nieuwe land wordt zand gebruikt dat vrijkomt bij het uitgraven van de vaargeul. De oevers van de nieuwe landtong worden zachte land-water overgangen met rietbegroeiing. Om dit (duurzaam) te realiseren is een rand/beschoeiing nodig om de golfslag te breken. Hier achter is een natuurlijke oever voorzien. Deze draagt bij aan de natuurwaarden van het Gooimeer, zowel aan de waterkwaliteit als door leefgebied voor vogels en vissen.

Infrastructuur

Het plan gaat uit van de bestaande weg die naar de huidige reddingsbrigade leidt, maar voorziet ook in de aanleg van een nieuwe lus waardoor auto's niet op de weg hoeven te keren. De landtong is autovrij.

Bebouwing

Op de landtong is een tiental gebouwen ingetekend. De bouw is kleinschalig, en passend bij de omgeving.

Reddingsbrigade

De reddingsbrigade krijgt een prominente plek in Blaricum aan Zee direct aan het water, waardoor sneller kan worden uitgevaren. De huidige bebouwing van de reddingsbrigade blijft bestaan, maar krijgt een andere bestemming en wel ten behoeve van beheer en onderhoud.

Parkeren

De grote bestaande parkeerstrook parallel aan de A27 blijft behouden. Daarnaast worden parkeerplaatsen gerealiseerd aan beide zijden van de weg en binnen de nieuwe lus van de weg. Hoewel enige bomenkap noodzakelijk is, blijven er zo veel mogelijk bomen behouden. Wel wordt de ondergroei ter plaatse van de nieuwe parkeerplaatsen verwijderd.

Strand

Van het recreatiestrand wordt de ligweide omgevormd tot zandstrand. Tussen strand en de bosstrook langs de parkeerplaats worden, met het zand uit de vaargeul, duinen opgespoten. Het aanbrengen van hoogteverschillen in de vorm van duinen zorgt voor een aantrekkelijker strand en beperkt het zicht op, en geluid van de snelweg. De duinen worden beplant met helmgras. Achter de duinen worden bomen geplant om het zicht op de weg verder te ontnemen.

Beperkt verspreid

Maatregelen ter bescherming van het noordelijk natuurgebied

Het noordelijke deel van Voorland Stichtse Brug houdt de hoofdfunctie natuur. Maatregelen voor dit gebied zijn er vooral op gericht om rust te behouden en verstoring (door betreding) tegen te gaan. Daarnaast worden een aantal kleinschalige inrichtingsmaatregelen getroffen.

Beperken van verstoring in het noordelijk natuurgebied

Het noordelijke deel van Voorland Stichtse Brug blijft toegankelijk voor wandelaars (met aangelijnde honden). Op dit moment zijn er drie toegangspaden. In de huidige situatie zijn er sporen van gemotoriseerde voertuigen die in het gebied crossen en het aanlijngebod voor honden wordt vaak overtreden. De verstoring in het gebied wordt zoveel mogelijk beperkt door een combinatie van intensiever toezicht en geleiden van recreanten:

- Er is voorzien in een beheerderswoning in het gebied waardoor er dagelijks toezicht is.
- Er komt één duidelijk herkenbare toegang met informatie over het gebied. Dit wordt de toegang in het zuiden die het dichtst bij de bestaande parkeerplaats ligt. De toegang ter plaatse van de oever van het Gooimeer en de toegang dichtbij de nieuwe parkeerplaats worden dichtgezet. Zo wordt gestimuleerd dat bezoekers vanuit de recreatieve enclave richting het recreatiestrand wandelen in plaats van het natuurgebied.
- In overleg met Staatsbosbeheer aanvullende maatregelen genomen worden om een fysieke barrière tussen de bebouwing en het natuurgebied te realiseren in de vorm van (een combinatie van) extra beplanting en een watergang.

Herstel van poel

Tegen de A27 in het noorden van het natuurgebied is een poel gegraven ten behoeve van de amfibieën in het gebied. Deze poel is dichtgegroeid, waardoor de waarde als voortplantingsplaats is verminderd. De poel wordt in overleg met Staatsbosbeheer dieper uitgegraven en hersteld.

Figuur 2.2: Voorland Stichtse Brug blijft bovenal een natuurgebied. Het beeld wordt bepaald door natuurlijke (riet)oevers

Beperkt verspreid

3 Natuurwaarden in het plangebied

Voor de beschrijving van en beoordeling van effecten op de natuurwaarden en de verspreiding van (beschermde) flora en fauna zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Natuurbeheerplan 2016 Noord-Holland;
- Aanwijzingsbesluit Gooimeer Zuidoever en Eemmeer;
- Natuurwaarden van het Voorland bij de Stichtse Brug (Bakker, 2016);
- SNL Monitoring Gooi- en Eemmeerkust 2015; Inventarisatie dagvlinders, libellen en sprinkhanen in vijf verschillende beheertypen (Brandjes & Anema, 2016);
- Nationale Databank Flora en fauna;
- Blaricummermeent. Inventarisatie beschermde flora en fauna 2011 (van Groen & van Straaten, 2011);
- Recreatiegebied Voorland Stichtse Brug. Milieueffectrapport (Oranjewoud, 2011);
- Broedvogels van Staatsbosbeheer-objecten in IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland in 2008; SOVON-inventarisatierapport 2008/17 (Wiersema & Jager, 2008);
- Vegetatiekartering Zuidelijke Randmeren 2007 (Ingberg et al, 2008).

Het plangebied van Voorland Stichtsebrug bestaat uit een aantal duidelijk te onderscheiden deelgebieden (zie figuur 3.1):

1. Voorland Stichtse Brug – Groene Strand;
2. Voorland Stichtse Brug – overgangsgebied;
3. Voorland Stichtse Brug – recreatiestrand;
4. Gooimeer.

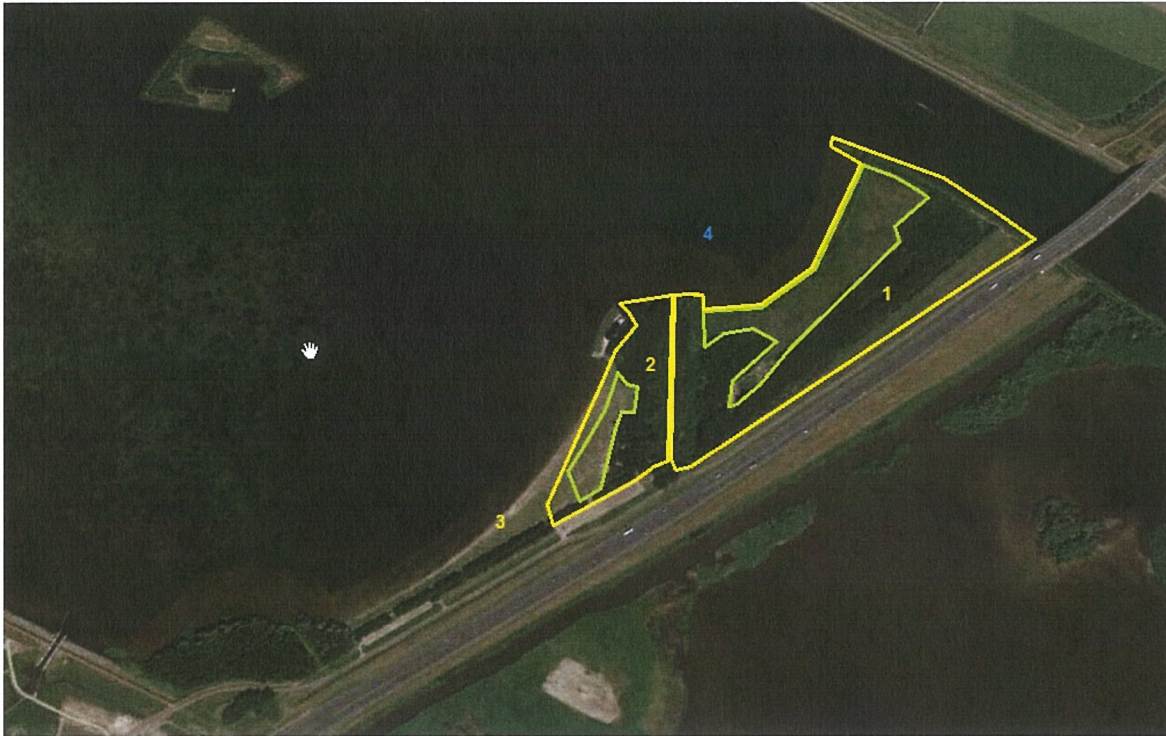
In dit hoofdstuk worden de kenmerken en natuurwaarden van de deelgebieden op hoofdlijnen beschreven. Bij de toetsing wordt ingegaan op de doelen en soorten.

Kenschets en ontstaan Voorland Stichtse Brug

Het gebied Voorland Stichtse Brug grenst aan de wijk Blaricummermeent, het Gooimeer en de rijksweg A27 met de Stichtse Brug. Het gebied is ontstaan doordat ten behoeve van de bouw van de Stichtse Brug medio jaren 70 van de vorige eeuw zand is opgespoten. Er zijn twee kommen met elk een eigen karakter. De belangrijkste natuurwaarden zijn aanwezig in het noordelijk gebied Groene Strand (deelgebied 1). Hier ligt een soortenrijk vochtig hooiland met het karakter van een duinvallei. Bij noordwesterstorm wordt water vanuit het Markermeer / IJmeer het Gooimeer ingestuwd, waardoor het hooiland overspoeld wordt en het water een aantal dagen blijft. Deze overstromingen komen enkele keren per jaar voor (Brandjes en Anema, 2012).

Richting het zuidwesten nemen de natuurwaarden in betekenis af. Ten zuidwesten van het Groene Strand ligt een recreatiestrand (deelgebied 2 en 3) met in de zomer een intensief recreatief gebruik door strandgasten en watersporters. Tussen dit strand en de A27 liggen twee grote parkeerplaatsen.

Beperkt verspreid

Figuur 3.1: Deelgebieden Voorland Stichtse Brug (geel zijn de grenzen van de deelgebieden en groen zijn de schraalgraslanden)

1. Voorland Stichtse Brug – Groene Strand.

Hier ligt een waardevol vochtig hooiland met het karakter van een duinvallei en daarvoor kenmerkende en zeldzame soorten. De botanische waarde wordt vooral bepaald door de aanwezigheid van een kalkmoeras met hoge frequenties van moeraswespenorchis, parnassia, dwergzegge en stijve ogentroost en mossen.

De bosrand onderlangs het talud van de A27 is van waarde door de broeihopen voor de ringslang en bos- en struweelvogels en vormt een afscherming van de A27. Langs de bosranden komen diverse vlinders voor en op de open graslanden vlinders en moerassprinkhaan.

Van de vogels komen de Rode lijstsoorten koekoek, nachtegaal (6 territoria), spotvogel en gele kwikstaart voor (Bakker, 2015). Uit de verschillende inventarisaties van 2006-2015 blijkt dat er in het totale gebied van Stichtse Brug 35-40 soorten broedvogels voorkomen en ruim 250 territoria. De meeste territoria zijn van bos- en struweelvogels (tjiftjaf, fitis, tuinfluiter).

Beperkt verspreid

Zomer en winter Groene Strand

2. Voorland Stichtse Brug – overgangsgebied.

Het bos en struweel is grotendeels aangeplant en is vooral van waarde als broedgebied voor bos- en struweelvogels (zie deelgebied 1). Van de Rode lijst komen nachtegaal (RL) en matkop (RL) voor. Het bos bestaat uit berkenbos, een duindoorn- en meidoornstruweel en enkele aanplanten van gewone es, iep en grauwe abeel.

De graslandzone langs de bosrand bestaat uit een overgang van vochtige naar droge graslanden, met deels vergelijkbare soorten als op het Groene Strand (parnassia, moeraswespenorchis) en soorten van droge heischrale graslanden.

Bos en struweel en graslandzone deelgebied 2

3. Voorland Stichtse Brug – recreatiestrand.

Dit deelgebied heeft weinig natuurwaarde. In de zomer wordt het strand intensief gebruikt door de bewoners en in naseizoenen en in de winter als wandel- en uitlaatgebied.

Beperkt verspreid

Winter en zomer recreatiestrand

4. Gooimeer:

Het Gooimeer is, op de vaargeulen na, een ondiep water waardoor er veel water- en oeverplanten groeien. Er is een open verbinding van het Gooimeer naar het Eemmeer en IJmeer. Het is een leefgebied voor water- en moerasvogels. Aan de oostzijde van de Stichtse brug komen deze in grotere aantallen voor dan in het plangebied vanwege de bredere rietkragen en -moerassen. . Langs het Groene Strand komen rietkragen voor, die beschutting bieden aan de moerasvogels.

De oevers ter hoogte van het recreatiestrand zijn zandig zonder begroeiing. Bij de aanlegplaats van de reddingsbrigade is een kleine rietkraag aanwezig.

Oever Groene Strand

Oever bij het recreatiestrand en de reddingsbrigade

Beperkt verspreid

4 Toetsing aan het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied en het Gooimeer zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voorheen werd dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. In de Provinciale Ruimtelijke Verordening van de provincie Noord-Holland wordt nog gebruik gemaakt van de term EHS. In onderstaande tekst wordt gesproken van NNN.

4.1 Juridisch kader

Rijk

Het beschermingsregime voor het Natuurnetwerk Nederland heeft het Rijk vastgelegd in de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, 1 oktober 2012), heeft het Rijk de verplichting opgenomen voor de provincies om in de verordening regels op te nemen die ervoor zorgen dat de provincie het NNN planologisch beschermt.

Figuur 4.1: Natuurnetwerk Nederland (donkergroen) Provinciale Verordening Ruimte Noord-Holland

Beperkt verspreid

Provinciale Ruimtelijke Verordening

In artikel 19 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening heeft de provincie Noord-Holland de voorwaarden voor het behoud en de ontwikkeling van de NNN beschreven. De ligging en begrenzing van het NNN, natuurverbindingen en weidevogelleefgebieden geeft de provincie weer in de kaarten die horen bij de verordening (zie figuur 4.1). In gemeentelijke bestemmingsplannen worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN beschreven, zoals aangegeven in het Natuurbeheerplan van de provincie Noord-Holland en wordt vastgelegd hoe deze worden beschermd en negatieve effecten voorkomen.

Ruimtelijke ontwikkelingen binnen de NNN die significante effecten hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland staat de provincie Noord-Holland in beginsel niet toe. Hierop kan onder voorwaarden een uitzondering worden gemaakt worden:

- a. nieuwe activiteiten dan wel wijziging van bestaande activiteiten voor zover:
  1. er sprake is van een groot openbaar belang;
  2. geen reële andere mogelijkheden zijn en;
  3. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten worden gecompenseerd of;
- b. een activiteit of een combinatie van activiteiten die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone per saldo te verbeteren.

Daarnaast kunnen Gedeputeerde Staten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone wijzigen ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling.

Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Noord-Holland

De Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Noord-Holland geeft aan hoe gecompenseerd moet worden als er aantasting is van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), ecologische verbindingzones (evz) of weidevogelleefgebied.

Het uitgangspunt bij compensatie is dat de schade die door ontwikkelingen plaatsvindt fysiek en het liefst in de nabijheid van de ontwikkeling wordt gecompenseerd. De gemeenteraad dient de compensatie (de nieuwe natuur) in het bestemmingsplan vast te leggen (verbeelding en regels) met een passende natuur bestemming. Bij het bestemmingsplan hoort het compensatieplan en de overeenkomst. De toelichting (of het compensatieplan) dient in te gaan op het grote openbaar belang dat de ontwikkeling rechtvaardigt, op de effecten van de ingreep op het NNN. In bepaalde situaties of bij aantastingen aan NNN die kleiner zijn dan 3 ha en aan weidevogelleefgebieden die kleiner zijn dan 5 ha, bestaat de mogelijkheid van financiële compensatie in plaats van fysieke compensatie.

4.2 Wezenlijke kenmerken en waarden

In het Natuurbeheerplan 2016 (en het concept 2017) zijn voor de meeste deelgebieden van de NNN de wezenlijke kenmerken en waarden beschreven. Het gebied Voorland Stichtse Brug is echter niet beschreven. Het aan de oostzijde van de A27 gelegen gebied De Kampen wel. In de Kampen bestaan de wezenlijke kenmerken en waarden het weidevogelkerngebied Eemland en rietkragen langs het Eemmeer.

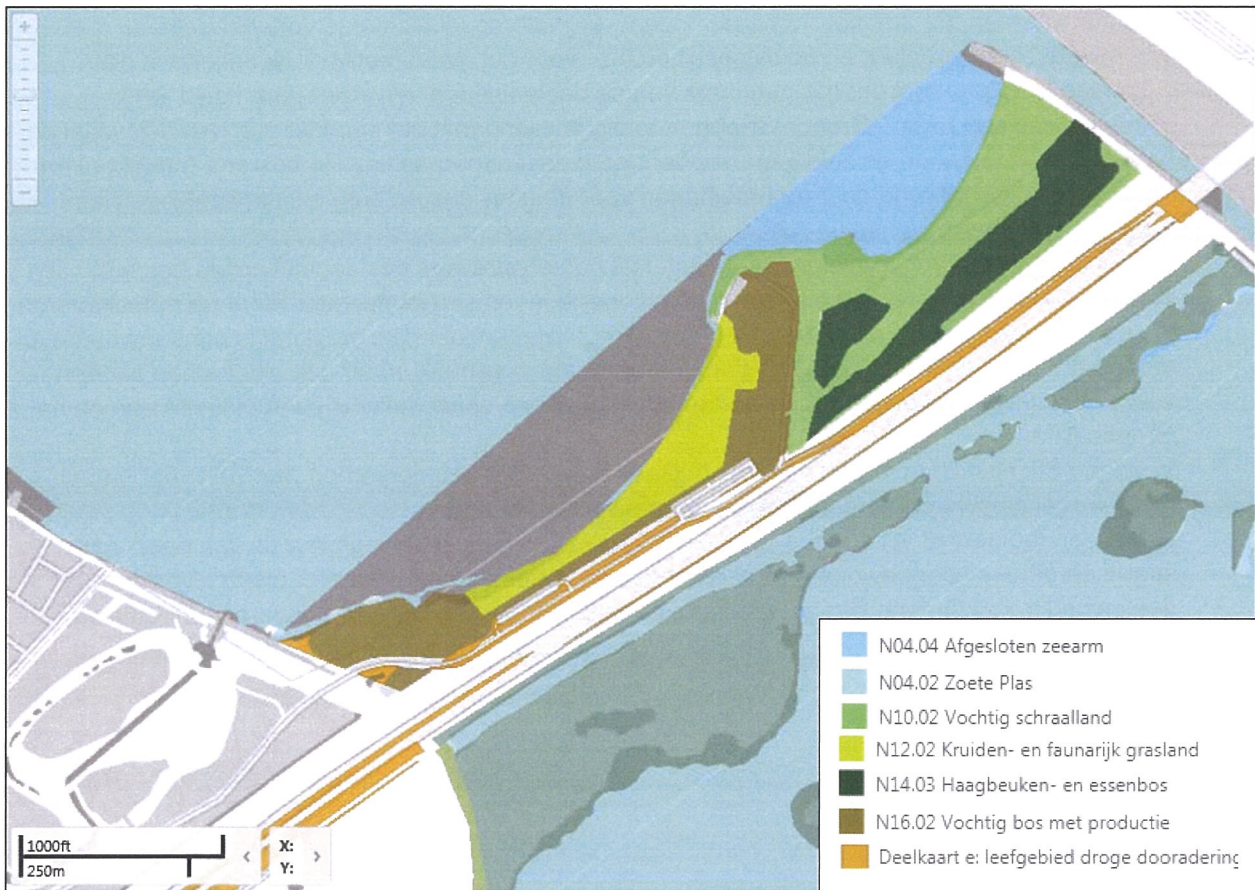
In het Natuurbeheerplan zijn wel de beheertypen (actueel en ambitie) in het gebied aangegeven. Omdat het hier gaat om bestaande natuur is de ambitiekaart gelijk aan de beheertypenkaart (Natuurbeheerplan 2016, provincie Noord-Holland). De gedefinieerde beheer- of natuurdoeltypen zijn weergegeven in figuur 4.1. In de toelichting op de Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie zijn wezenlijke kenmerken en waarden gedefinieerd als 'de in een gebied aanwezige natuurwaarden en, voor gebieden die nog een natuurfunctie zullen krijgen, tevens de

Beperkt verspreid

potentiële natuurwaarden, de daarvoor vereiste bodem- en watercondities en de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuur en belevingswaarden.' Voor het Natuurnetwerk Nederland in het Voorland Stichtse Brug gaat het om (de nummers van de deelgebieden verwijzen naar figuur 3.1):

1. Voorland Stichtse Brug – Groene Strand. Vochtig hooiland met het karakter van een duinvallei en daarvoor kenmerkende en zeldzame soorten (orchideeën, parnassia). De bosrand (haagbeuken-essenbos) is van waarde door de broeihopen voor de ringslang en bos- en struweelvogels en vormt een afscherming van de A27.
2. Voorland Stichtse Brug – overgangsgebied. Het bos en struweel bestaat uit vochtig bos met productie. Het is van waarde als broedgebied voor bos- en struweelvogels, maar de natuurwaarde is beperkter dan die van de bossen in deelgebied 1. Het kruidenrijke grasland is minder waardevol dan de duinvalleien in deelgebied 1 door het recreatieve gebruik, maar ook hier komen soorten voor van duinvalleien en heide. De soortenrijkdom en het oppervlakte is echter kleiner dan op het Groene Strand.
3. Voorland Stichtse Brug – recreatiestrand. Geen wezenlijke kenmerken en waarden voor natuur, maar vooral belevingswaarden voor de recreanten op het strand.
4. Gooimeer: leefgebied voor water- en moerasvogelsvogels en belevingswaarde van open water, strand en oevers voor bewoners en recreanten. De oevers en het water ter plaatse van deelgebied 1, het Groene Strand, hebben het beheertype zoete plas. De oevers ter hoogte van het recreatiestrand hebben weinig natuurwaarde en er is geen beheertype aan toegekend.

Beperkt verspreid

Figuur 4.2: Natuurmetwerk Nederland Beheertypenkaart 2016 (Kaartviewer Provincie Noord-Holland)

4.3 Effectbeoordeling

Voor de benodigde bestemmingswijziging binnen het NNN, wordt conform de Provinciale Ruimtelijke Verordening gekeken naar de effecten op wezenlijke kenmerken en waarden. Voor tijdelijke effecten die optreden tijdens de uitvoeringsfase, zoals verstoring door mensen en machines of tijdelijke verlichting, is een bestemmingswijziging en toetsing aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening niet aan de orde. De tijdelijke effecten komen aan de orde bij de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet en indien nodig worden hiervoor mitigerende maatregelen voorgeschreven. Zie hiervoor hoofdstuk 5 en 6.

In de Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie is aangegeven dat de provincie Noord-Holland bij een ingreep in het NNN en natuurverbindingen deze beoordelen op:

- de toename van verstoring en het effect daarvan op de in een gebied aanwezige soorten. De verstoring kan bestaan uit verstoring door mensen of verkeer, verstoring door meer licht of verstoring door een toename van geluid;
- het effect dat de ingreep heeft op de bodem en watercondities, die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit. Hierbij kan gedacht worden aan invloed op het waterpeil, een

Beperkt verspreid

toename van verzilting of verzoeting van het grondwater / oppervlaktewater, of een toename van de bemesting van de bodem;

- het directe effect dat de ingreep door oppervlaktebeslag heeft op het verdwijnen van de in het gebied aanwezige natuurwaarden;
- het meer indirecte effect van een ingreep op de samenhang van het NNN en de natuurverbindingen. Bij natuurverbindingen is dit een negatief effect wanneer door een ingreep een barrière voor dieren wordt opgeworpen om langs de natuurverbinding te reizen of als de barrièrewerking toeneemt. In het NNN is het effect vooral afhankelijk van de locatie van de ingreep en de grootte / breedte van het NNN op die plek;
- het effect dat de ingreep heeft op de beleving van het landschap.

Deze effecten zijn hierna beschreven.

Ruimtebeslag

Realisatie van het plan leidt tot ruimtebeslag binnen bestaande natuur van het NNN. Het gaat om de volgende natuurbeheertypen:

Vochtig bos met productie

Er worden parkeerplaatsen aan weerszijden langs de weg en centraal in de directe nabijheid van het eiland aangelegd inclusief rondrijroute. De parkeerplaats ligt tussen de bomen en krijgt halfverharding. Voor een deel is de parkeerplaats gepland ter plaatse van ruim aangeplante witte abelen met voldoende tussenruimte voor parkeren. Voor een deel gaat het om dichter bos met struweel waar een aantal bomen gekapt moet worden en de ondergroei verwijderd wordt. De bossen zijn van waarde als broedgebied voor vogels en fourageergebied voor vleermuizen. De aanleg en het gebruik als parkeerplaats zorgen voor ruimtebeslag in het bos. Het totale oppervlak van de parkeerplaats is 0,7 ha, waarvan een deel functioneel blijft. De bomen die blijven staan, houden waarde voor vogels die weinig gevoelig zijn voor verstoring, vleermuizen en voor de beleving van het landschap.

Bos ter plaatse van parkeerplaats

Kruiden- en faunairijk grasland

De nieuwe duinen in het plan liggen binnen het gebied dat op de beheertypenkaart is aangegeven als kruiden- en faunairijk grasland. Een gedeelte daarvan heeft het karakter van een vochtig tot droog schraalland met parnassia en orchideeën. Het overige grasland wordt in de huidige situatie intensief

Beperkt verspreid

recreatief gebruikt als ligweide en hondenuitlaatstrand (zie foto's hoofdstuk 3) en wordt ook als zodanig beheerd (kort gemaaid). Ten opzichte van het oorspronkelijke plan is de aanleg van de duinen beperkt tot de zone parallel aan de A27 om effecten op de vegetatie met parnassia en orchideeën te voorkomen. De nieuwe duinen met de overgangen naar de lager gelegen graslanden bieden nieuwe natuurwaarden aan het gebied met mogelijk een gunstig effect ter plaatse van de minder waardevolle graslanden. Voorafgaand aan de uitwerking van het definitief ontwerp dienen de graslanden geïnventariseerd te worden om te zorgen dat bestaande waarden daadwerkelijk ontzien worden.

Vochtig schraalland

Op de kop van het 'scharnierpunt', bij de nieuwe landtong, voorziet het plan in ontwikkelingen binnen een deel van het op beheertypenkaart aangegeven vochtige schraalland (ongeveer 0,2 ha). In de huidige situatie is hier geen vochtig schraalland aanwezig, zie figuur 4.2. De natuurwaarde zal na realisatie van het plan voor dit deel vergelijkbaar zijn aan de huidige situatie.

Foto van het deel dat op de beheertypenkaart als 'vochtig schraalland' is aangegeven (kijkrichting zuid-west, richting 'groene strand')

Zoete plas

Het bruto ruimtebeslag van de landtong in het NNN groot water is 1,3 ha. De nieuwe landtong wordt voor een groot deel aangelegd binnen het gebied waaraan in het Natuurbeheerplan geen natuurwaarde of beheertype is toegekend. Daarnaast worden de natuurwaarden versterkt door de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Netto is het ruimtebeslag op de wezenlijke kenmerken en waarden daardoor beperkt.

Verstoring

Na realisatie van het plan is er een toename van recreanten rondom de nieuwe ontwikkelingen buiten het zomerseizoen. Dit kan leiden tot een toename van de betreding van vegetatie en tot geluid-, licht en optische verstoring.

Er worden maatregelen genomen om de verstoring van het Groene Strand met de hoogste natuurwaarde te beperken en recreatiedruk te zoneren door het sluiten van toegangspaden, de aanleg van een barrière en versterken van het toezicht. Bezoekers van de recreatievoorzieningen op het nieuwe land worden door het sluiten van toegangspaden ter plaatse van de parkeerplaats en op de oever naar het recreatiestrand

Beperkt verspreid

geleid en van het Groene Strand af. Dit is vergelijkbaar met de huidige situatie waarbij het bezoek zich concentreert op het recreatiestrand. Daarnaast wordt een afname van ongeoorloofde activiteiten als crossen en het los laten lopen van honden verwacht doordat er meer toezicht komt. Ook met een toename van het aantal recreanten wordt daarom verwacht dat de verstoring van de wezenlijke waarden van het Groene Strand niet significant toeneemt.

Extra verstoring treedt op in het kruiden- en faunarijke grasland bij het recreatiestrand en aangrenzende bos met productie en water (zoete plas)². Het deel van het grasland direct grenzend aan het zandstrand wordt in de huidige situatie in de zomer intensief recreatief gebruikt. De soorten die er voorkomen, zijn beperkt gevoelig voor verstoring, en/of gewend aan het type verstoring dat optreedt. Er is hier dan ook geen effect te verwachten op de aanwezige soorten. In het deel van het kruiden- en faunarijke grasland grenzend aan de bosrand komen ook soorten voor van vochtige schraallanden (parnassia, orchideeën). Hier kan extra betreding als gevolg van een toename van recreanten tot negatieve effecten leiden. Het is reeds een intensief betreden gebied, waardoor er geen significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden optreden.

Het bos met productie zal door aanleg van parkeerplaatsen en de nieuwe weg meer verstoring krijgen door verkeer en licht. Vooral gevoelige vogelsoorten zullen dit deel mogelijk mijden bij het broeden. Daarnaast neemt de kwaliteit van de foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen af door verlichting.

Er wordt een lichte toename van vaarrecreatie verwacht in het Gooimeer rondom en naar de landtong. Het plan voorziet in aanlegplaatsen aan de recreatiezijde van de landtong. Het gaat niet om vaste ligplaatsen. De vaarbewegingen kunnen leiden tot verstoring van de moeras- en watervogels langs de oever. In de Passende Beoordeling Jachthaven Voorland Stichtsebrug, (Oranjewoud, 2010) is geconcludeerd dat bij de aanleg van een jachthaven van 650 ligplaatsen er geen significante effecten zijn van de vaarbewegingen te verwachten zijn op de watervogels. Omdat het hier om een vele malen kleinschalige ontwikkeling gaat, kunnen significante effecten worden uitgesloten.

Voor tijdelijke effecten (realisatiefase) is toetsing aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening niet aan de orde. De tijdelijke effecten zijn in hoofdstuk 5 en 6 meegenomen bij de toetsing aan de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet.

Barrièrewerking/versnippering

Het NNN van Voorland Stichtse Brug heeft vooral voor vleermuizen een functie als natuurverbinding. Vleermuizen zijn afhankelijk van landschapselementen en maken gebruik van de bosjes langs de parkeerplaatsen de bosstukken van het Groene strand, en maken van daaruit de oversteek naar Flevoland. Deze functie blijft bestaan, zie ook hoofdstuk 5.

De mogelijkheden voor amfibieën, reptielen en overige zoogdieren om het noordelijke natuurdeel te bereiken worden verminderd doordat het verkeer binnen Voorland Stichtse Brug toeneemt, en ze daardoor kleinere overlevingskansen hebben bij het oversteken van de weg. De weg zelf wordt niet aangepast. Naar verwachting heeft dit echter geen significant effect op de populatiegrootte of de verspreiding van soorten.

---

² Het 'schraalland' op de kop/schamierpunt zal verdwijnen en is daarom hier niet meegenomen.

Beperkt verspreid

Verder heeft het Voorland Stichtse Brug een functie als verbindende schakel in het leefgebied van vogels, en voor zadenverspreiding van planten. Het plan heeft hier nagenoeg geen effect op.

Door het realiseren van rietoevers langs de nieuwe landtong draagt het plan bij aan het verbinden van natuurdelen van het Gooi- en Eemmeer, met name voor aquatische natuur. In totaal leidt het plan niet tot effecten op de samenhang van het NNN en de natuurverbindingen.

Invloed op bodem en watercondities

Er is geen sprake van een effect op de bodem en watercondities die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit zoals invloed op het waterpeil, toename van verzilting of verzoeting van het grondwater / oppervlaktewater, of een toename van de bemesting van de bodem. Bij de aanleg van een eventuele watergang als barrière langs het Groene Strand moet door maatregelen een mogelijk drainerende werking worden voorkomen.

Beleving van het landschap

Vanaf het recreatiestrand zullen de nieuwe landtong en de huisjes te zien zijn. Hierdoor zal het Gooimeer minder open en natuurlijk ogen. Vanuit het noordelijke natuurdeel is er niet of nauwelijks iets te zien van de nieuwe ontwikkeling, vanwege de afscherming door het tussenliggende bosje en de begroeiing langs het water. Hier is dus geen verandering in de beleving van het landschap.

Door aanleg van de duinen wordt het gebied beter afgeschermd van de A27. Dit is een licht positief effect voor de beleving.

4.4 Mitigatie

Mitigerende maatregelen

Een aantal maatregelen om negatieve effecten op de natuurwaarden te voorkomen of verzachten en natuurwaarden te versterken zijn reeds onderdeel van het plan:

- Aanleg natuurvriendelijke oevers bij het nieuwe land;
- Sluiten van toegangspaden naar en aanleg van een barrière voor het Groene Strand (deelgebied 1)
- Toezicht door bemensing van een beheerderswoning
- Herstel van de poel op het Groene Strand
- Zoveel mogelijk behoud van bomen op de parkeerplaats en gebruik van halfverharding

Overige mitigerende maatregelen die genomen worden, zijn het gebruik van vleermuis- en vogelvriendelijke verlichting bij de parkeerplaats en de weg.

Effecten na mitigatie

Door de mitigerende maatregelen treden er geen significante effecten op op de wezenlijke kenmerken en waarden (vochtige hooilanden en bossen) van het Groene Strand.

Verstoring van vogels en vleermuizen in de bossen rondom de parkeerplaats wordt door de aangepaste verlichting voor een deel voorkomen. De effecten door ruimtebeslag van de parkeerplaats in het bos met productie worden deels gemitigeerd door zo min mogelijk bomen te kappen. Er zal echter wel op plaatsen ondergroei verwijderd moeten worden. Ten opzichte van de huidige situatie zal de locatie meer mensen trekken en wordt daardoor minder geschikt als broedgebied. Vanuit worst case en resterende

Beperkt verspreid

verstoringseffecten rondom de parkeerplaats is het gehele oppervlakte van de parkeerplaats als aangetast gebied opgenomen.

Op het water wordt een deel van het nieuwe land binnen het beheertype zoete plas aangelegd. Door de aanleg van de natuurvriendelijke oevers is er op delen een kwaliteitsverbetering. Ter plaatse van het bebouwde land is er sprake van aantasting.

Tabel 3.1: Aangetast oppervlakte per natuurbeheertype

Natuurbeheertype	Oppervlakte netto (na mitigerende en natuurmaatregelen)	Oppervlakte bruto NNN
Vochtig bos met productie	0,7 ha ruimtebeslag door parkeerplaatsen en weg	0,7 ha ruimtebeslag door parkeerplaatsen en weg (waar de bomen blijven staan blijft natuurfunctie deels behouden, maar vermindert de kwaliteit) plus verstoringzone
Kruiden- en faunarijk grasland	0 ha aantasting, omdat het gaat om vervanging van recreatiegrasland door duin.	1,0 ha
Vochtig hooiland	0,2 ha (in werkelijkheid niet aanwezig en geen verandering van natuur)	0,2 ha (in werkelijkheid niet aanwezig en geen verandering van natuur)
Zoete plas	0,7 ha ruimtebeslag	1,3 ha NNN grote wateren (0,6 ha is geen beheertype aan toegekend)
TOTAAL	1,6 ha beheertypen met natuurwaarden	3,2 ha bruto NNN

4.5 Compensatie

Het uitgangspunt bij compensatie is dat de schade die door ontwikkelingen plaatsvindt fysiek en het liefst in de nabijheid van de ontwikkeling wordt gecompenseerd. Bij kleinschalige ontwikkeling en compensatie van minder dan 3 ha is ook financiële compensatie mogelijk.

In de directe omgeving zijn weinig mogelijkheden voor compensatie, omdat gronden reeds bestaande natuur zijn en het deels gaat om het Gooimeer. Binnen de gemeente Blaricum zijn echter wel mogelijkheden voor versterking van het Natuurnetwerk Nederland aan de oostzijde van de A27 in het gebied de Kampen. De gemeente Blaricum wil hier een bijdrage leveren aan het weidevogelkerngebied door een agrarische gebruikt perceel in te zetten voor natuurbeheer en een bestemming natuur te geven (oppervlakte en locatie nog aangeven). Het gaat daarbij om een ander type natuur, maar de waarde voor het Natuurnetwerk is hier groot.

Beperkt verspreid

4.6 Conclusie

Er is sprake van een ten opzichte van de oorspronkelijke plannen voor een jachthaven kleinschalige ontwikkeling binnen het Natuurnetwerk Nederland. Er treden effecten op in de vorm van ruimtebeslag en verstoring op het open water en bos met productie. Doordat in het plan mitigerende maatregelen zijn opgenomen voor verbetering van de kwaliteit van de natuur en het verzachten van de effecten zijn de effecten beperkt tot aantasting van 1,6 ha Natuurnetwerk Nederland met wezenlijke kenmerken en waarden en 3,2 ha bruto .Natuurnetwerk Nederland. Het voorstel van de gemeente Blaricum is om deze effecten in het gebied de Kampen te compenseren en zo een bijdrage te leveren aan de versterking van het weidevogelkerngebied binnen het Natuurnetwerk Nederland.

Beperkt verspreid

5 Toetsing aan de Flora- en faunawet

5.1 Inleiding

Bij ruimtelijke ingrepen dient beoordeeld te worden of er sprake is van negatieve gevolgen van de ingrepen voor de eventueel aanwezige beschermde inheemse soorten. Dit hoofdstuk bevat de toetsing aan de Flora- en faunawet.

De figuren in dit hoofdstuk zijn afkomstig van de inventarisatie van Goes& de Groot uit 2011. Voor de beoordeling zijn ook de recentere gegevens gebruikt van Bakker (2015) en de Nationale Databank Flora en Fauna.

5.2 Juridisch kader

Flora- en faunawet

Verschillende planten- en diersoorten zijn door de Flora- en faunawet (Ffwet) beschermd. De Flora- en faunawet kent verschillende categorieën van bescherming: de zogenaamde soorten van tabel 1, tabel 2, tabel 3 en vogels.

- Ffwet-tabel 1 betreft algemene beschermde soorten. Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt voor deze soorten een vrijstelling. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld behalve de algemene zorgplicht (art. 2 Ff-wet).
- Voor soorten van Ffwet-tabellen 2 en 3 en voor vogels is bij negatieve effecten een ontheffing nodig.
- Een uitzondering op het voorgaande: bij soorten van Ffwet-tabel 2 geldt dat als de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode, een ontheffing niet nodig is.

Indien er sprake is van aantasting van vaste rust- of verblijfplaatsen en van het functionele leefgebied moeten ofwel mitigerende maatregelen getroffen worden of er moet een ontheffing aangevraagd worden waarbij compenserende maatregelen beschouwd worden.

Wet natuurbescherming (2017)

Vanaf 1 januari 2017 gaat de nieuwe Wet natuurbescherming (Wnb) in, die de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet vervangt. In de nieuwe wet is een beschermingsregime opgenomen voor vogels (§ 3.1), soorten van de Habitatrictlijn en het Verdrag van Bonn en Bern (§ 3.2) en andere soorten (§ 3.3 en opgenomen in bijlage A en B van de Wet Natuurbescherming). In principe geldt voor deze beschermde soorten een ontheffingsplicht voor het overtreden van verbodsbepalingen, zoals het vernielen en beschadigen van voortplantings- en rustplaatsen en opzettelijk verstoren van dieren.

De Wet Natuurbescherming (artikel 3.3.1) geeft bij onder andere ruimtelijke ontwikkeling of inrichting de mogelijkheid van vrijstelling wanneer gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode. Daarnaast hebben provincies de mogelijkheid om verordeningen op te stellen. Provinciale Staten van Noord-Holland heeft een concept-verordening opgesteld, waarin ze een vrijstelling bij ruimtelijke inrichting heeft opgenomen voor algemene soorten (zie bijlage 3 van de verordening).

Beperkt verspreid

Naast de beschermingsregimes geldt een algemene zorgplicht (artikel 3.11): Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

5.3 Voorkomen beschermde soorten

In deze paragraaf wordt per soortgroep ingegaan op de (mogelijke) effecten op de aanwezige beschermde soorten. In tabel 4.1 is opgenomen welke beschermde soorten in het gebied aanwezig.

Naam	Beschermingsregime Ffwet/Wnb	Locatie (zie figuur 3.1)
<i>Planten</i>		
Groenklorchis	Tabel 3 Ffwet/§ 3.2 Wet NB	Deelgebied 1
Daslook	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 3
Grote keverorchis	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 1
Moeraswespenorchis	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 1 en 2
Parnassia	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 1 en 2
Rietorchis	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 1
Ronde zonnedauw	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 1
Vleeskleurige orchis	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 1
<i>Vissen</i>		
Rivierdonderpad	Tabel 2 Ffwet/-	Deelgebied 4 Gooimeer
<i>Amfibieën</i>		
Poelkikker*	Tabel 3 Ffwet/§ 3.2 Wet NB	Mogelijk in deelgebied 1
Heikikker	Tabel 3 Ffwet/§ 3.2 Wet NB	Deelgebied 1
Rugstreepad	Tabel 3 Ffwet/§ 3.2 Wet NB	In omgeving plangebied (Blaricummeer)
<i>Zoogdieren</i>		
Gewone dwergvleermuis	Tabel 3 Ffwet/§ 3.2 Wet NB	Deelgebied 1: fourageergebied langs de toegangsweg reddingsbrigade Deelgebied 2: fourageergebied oever Gooimeer Deelgebied 3: vliegroute langs bosrand tussen strand en parkeerplaats Deelgebied 4: bosje ten zuidwesten van strand
<i>Vogels</i>		
Diverse broedvogels	Broedende vogels/§ 3.1 Wet NB en § 3.2 Wet NB	Bosjes binnen en grenzend aan plangebied

Beperkt verspreid

5.4 Effecten

5.4.1 Planten

Onder de huidige Flora- en faunawet zijn *parnassia*, ronde zonnedauw en de orchideeën in het plangebied beschermd. Vanaf 1 januari 2017 gaat de nieuwe Wet natuurbescherming in, die de Flora- en faunawet vervangt. Onder de nieuwe Wet natuurbescherming valt alleen de groenknolorchis in deelgebied 1 onder het beschermingsregime.

Vernietiging of beschadiging van beschermde planten is mogelijk in deelgebied 2 door de aanleg van parkeerplaatsen en de aanleg van de duinen. In deelgebied 1 en 3 worden geen maatregelen genomen en in deelgebied 4 zijn geen beschermde planten aanwezig. De mogelijke effecten op de soorten in deelgebied 2 zijn hieronder beschreven.

Parnassia (tabel 2 Ffwet, geen beschermingsregime Wnb)

In deelgebied 1 het groene strand en langs de bosrand in deelgebied 2 komt *parnassia* voor, zie figuur 5.1. In deelgebied 1 is er geen sprake van aantasting. In deelgebied 2 is de locatie van de nieuw aan te leggen duinen zodanig aangepast dat deze buiten het laaggelegen deel met de *parnassia* worden aangelegd. Bij de uitwerking van het plan en voorafgaand aan de aanleg is het wel noodzakelijk dat de aanwezigheid van *parnassia* en andere beschermde soorten wordt geïnventariseerd, zodat de locatie definitief hierop kan worden aangepast om effecten te voorkomen.

Laaggelegen grasland met parnassia

Beperkt verspreid

Figuur 5.1: Verspreiding parnassia (van Groen en van Straaten, 2011)

Beperkt verspreid

Moeraswespenorchis (tabel 2)

Op de laaggelegen graslanden van het recreatiestrand langs de bosrand groeit naast parnassia ook moeraswespenorchis. Er zijn hier geen ingrepen voorzien en er is daarom geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen. Bij de uitwerking van het plan en voorafgaand aan de aanleg is het wel noodzakelijk dat de aanwezigheid van parnassia en andere beschermde soorten wordt geïnventariseerd, zodat de locatie definitief hierop kan worden aangepast om effecten te voorkomen.

Figuur 5.2: Verspreiding moeraswespenorchis (van Groen en van Straaten, 2011)

Beperkt verspreid

5.4.2 Vissen

Rivierdonderpad (tabel 2 Ffwet, geen beschermingsregime Wnb)

De rivierdonderpad komt voor tussen de stenen van de oevers van het Gooimeer. Tijdens de aanleg van de nieuwe landtong kunnen rivierdonderpadden verstoord worden en een klein deel van het leefgebied aangetast.

Naast verstoring tijdens de werkzaamheden betekent de aanleg van de nieuwe landtong een beperkte aantasting van het leefgebied van deze soort. Alle stenige oevers van het Gooi- en Eemmeer bieden een geschikt leefgebied voor de rivierdonderpad. De oever waar de landtong wordt aangelegd, gaat als leefgebied verloren. Dit vormt maar een zeer klein deel van het totale leefgebied van de soort. Ook op korte afstand blijft voldoende leefgebied beschikbaar waar geen effecten optreden. De lokale staat van instandhouding wordt daarom niet aangetast. Er worden geen negatieve gevolgen verwacht voor de populatie op de lange termijn.

Schade door onderwatergeluid kan optreden bij vissen met een zwemblaas. Omdat rivierdonderpadden geen zwemblaas hebben (Van Opzeeland et al., 2007), zullen ze geen fysieke schade ondervinden van onderwatergeluid. Wel kan er sprake zijn van verstoring. De rivierdonderpad is een nachtactieve vissoort (website RAVON; Ministerie van LNV, 2008). Het is aangetoond dat gehoor een belangrijke functie heeft voor rivierdonderpadden. De dieren communiceren met geluid tijdens de voortplanting (maart-april) (Ladich, 1989). Naar verwachting ontvluchten rivierdonderpadden de werkzaamheden niet. Indien de werkzaamheden in de paartijd plaatsvinden, is het mogelijk dat verstoring optreedt. De rivierdonderpadden hebben dan mogelijk een kleiner paarsucces omdat vissen door de verstoring elkaar minder goed kunnen vinden.

Vertroebeling en sedimentatie betreffen die effecten die optreden als gevolg van materiaal dat in het water terecht komt als gevolg van de werkzaamheden, nabij de daadwerkelijke aanleg van de landtong. De werkzaamheden leiden tot vertroebeling (opwaaien materiaal) en sedimentatie. Vertroebeling en sedimentatie treden slechts tijdelijk en lokaal op. Een mogelijk effect is echter dat de eieren bedolven raken. Omdat het mannetje de eieren bewaakt en deze water toewuift, is het effect van sedimentatie op een klein oppervlak beperkt, maar wel aanwezig. Gezien het hier een nachtactieve vis betreft, zijn effecten als gevolg van het jagen op zicht uitgesloten. Om de negatieve effecten zo veel mogelijk te beperken moeten mitigerende maatregelen uitgewerkt worden.

Bovenstaande effecten vormen overtredingen van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Hiervoor is een ontheffing nodig. Om de schade zo veel mogelijk te beperken moeten mitigerende maatregelen uitgewerkt worden.

5.4.3 Amfibieën

Poelkikker en heikikker

De poelkikker en heikikker zijn bij het onderzoek in 2011 (van Groen en van Straaten) niet aangetroffen, maar zijn eerder (in 2006) wel in het noordelijke natuurdeel aangetroffen en is daarom niet uitgesloten. Beide soorten werden hier in 2011 niet worden teruggevonden. Dit heeft mogelijk te maken met het intensieve botanische beheer dat hier plaatsvindt. Heikikkers prefereren als landbiotoop namelijk natte ruigte en graslanden. Dit habitat wordt in het Voorland Stichtse Brug jaarlijks volledig afgemaaid.

Beperkt verspreid

Daarnaast was het voorjaar van 2011 erg droog waardoor enkele voortplantingswateren nagenoeg droog kwamen te staan.

De maatregel heeft tot doel de instandhouding van de amfibiesoorten te verbeteren. Er kunnen echter tijdelijk negatieve effecten optreden bij het uitgraven van de poel in het uiterste noorden van het Voorland Stichtse Brug, als dit tijdens de voortplantingsperiode plaatsvindt. Als de poel een voortplantingsplaats van de poelkikker vormt is het water in gebruik van half maart tot half september (soortenstandaard). Het uitgraven dient buiten deze periode te gebeuren. Er is dan geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Op lange termijn profiteert de soort van deze maatregel. Om de poelkikker te laten profiteren van deze maatregel is het van belang ondiepe zones te behouden/creëren die snel opwarmen.

Rugstreeppad

De rustreeppad komt niet in het plangebied voor, maar wel in de omgeving. Rugstreeppadden kunnen snel nieuwe gebieden koloniseren als hier geschikte condities ontstaan. Dit kan het geval zijn tijdens de werkzaamheden. Rugstreeppadden planten zich voort in ondiepe snel opwarmende wateren, die bijvoorbeeld in rijsporen kunnen ontstaan. Tijdens de werkzaamheden moet voorkomen worden dat plassen blijven staan binnen het werkterrein, zodat zich geen rugstreeppadden vestigen. Er is dan geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Indien rugstreeppadden zich wel gevestigd hebben is het niet toegestaan op die locatie(s) verder te werken.

5.4.4 Zoogdieren

Gewone dwergvleermuis

De bosschages waar de parkeerplaatsen worden aangelegd worden gebruikt als foerageergebied. Als bij de aanleg van de weg en parkeerplaatsen de bosstructuur behouden blijft, blijft het foerageergebied bestaan. Door het plaatsen van verlichting kan de kwaliteit van het foerageergebied wel aangetast worden als deze uitstraalt naar de bosranden en boomkronen. Met 'vleermuisvriendelijke' verlichting kan de functie als foerageergebied behouden blijven. Deze bestaat uit lage, naar beneden gerichte armaturen, eventueel met amberkleurig licht.

Als geen verlichting wordt aangebracht die de bosranden en boomkronen verlicht, is er geen overtreding van verbodsbepalingen.

Beperkt verspreid

Figuur 5.3: Verspreiding gewone dwergvleermuis (van Groen en van Straaten, 2011)

Beperkt verspreid

5.4.5 Vogels

Broedende vogels

In de gebieden waar gekapt gaat worden, zijn geen jaarrond gebruikte broedplaatsen bekend. Om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen wordt gewerkt buiten het broedseizoen.

5.5 Mitigatie

De aantasting van groeiplaatsen van beschermde planten wordt voorkomen door de aanleg van de parkeerplaatsen en de nieuwe duinen hierbuiten te situeren.

De volgende mitigerende maatregelen worden genomen om effecten te beperken:

- Landaanwinning buiten voortplantingsperiode van de rivierdonderpad (voortplantingsseizoen maart t/m juli) en alleen bij luchttemperaturen van $>0^{\circ}\text{C}$, geen ijsgang en watertemperaturen $<25^{\circ}\text{C}$.
- Uitgraven poel buiten voortplantingsseizoen poelkikker en heikikker.
- Werkzaamheden uitvoeren buiten het broedseizoen.
- Tijdens de zomermaanden gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (tijdens werkzaamheden dan wel permanent).
- Maatregelen tegen kolonisatie rugstreeppad tijdens graafwerkzaamheden.

5.6 Conclusie

Op grond van de huidige Flora-en faunawet is er sprake van overtreding van verbodsbepalingen voor de Rivierdonderpad. De rivierdonderpad staat op tabel 2 van de Flora en faunawet. Voor de overtreding moet of een ontheffing aangevraagd worden of gewerkt worden conform een goedgekeurde gedragscode. Het project start naar verwachting na het ingaan van de Wet Natuurbescherming. In dat geval is er geen ontheffing nodig voor rivierdonderpad en geldt alleen de algemene zorgplicht.

Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen voor de poelkikker, heikikker, rugstreeppad, gewone dwergvleermuis en broedende vogels.

Voor de uitwerking van het plan, in het bijzonder de aanleg van de parkeerplaats en het duin, dient de inventarisatie voor de volgende soortgroepen geactualiseerd te worden:

- Vleermuizen
- Broedvogels die zich jaarrond in het gebied bevinden
- Planten

Beperkt verspreid

6 Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

6.1 Inleiding

Omdat het plangebied nabij Natura 2000-gebied ligt, is een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 uitgevoerd. Dit hoofdstuk vormt de voortoets.

6.2 Juridisch kader

Het doel van het Europese Natura 2000-netwerk is de achteruitgang van natuurwaarden te stoppen en de unieke aspecten ervan te behouden en zo nodig te herstellen. De natuur in Nederland is onderdeel van dit grotere geheel. Voor een aantal planten- en diersoorten, die meer of minder onder druk staan, heeft Nederland een grote internationale verantwoordelijkheid.

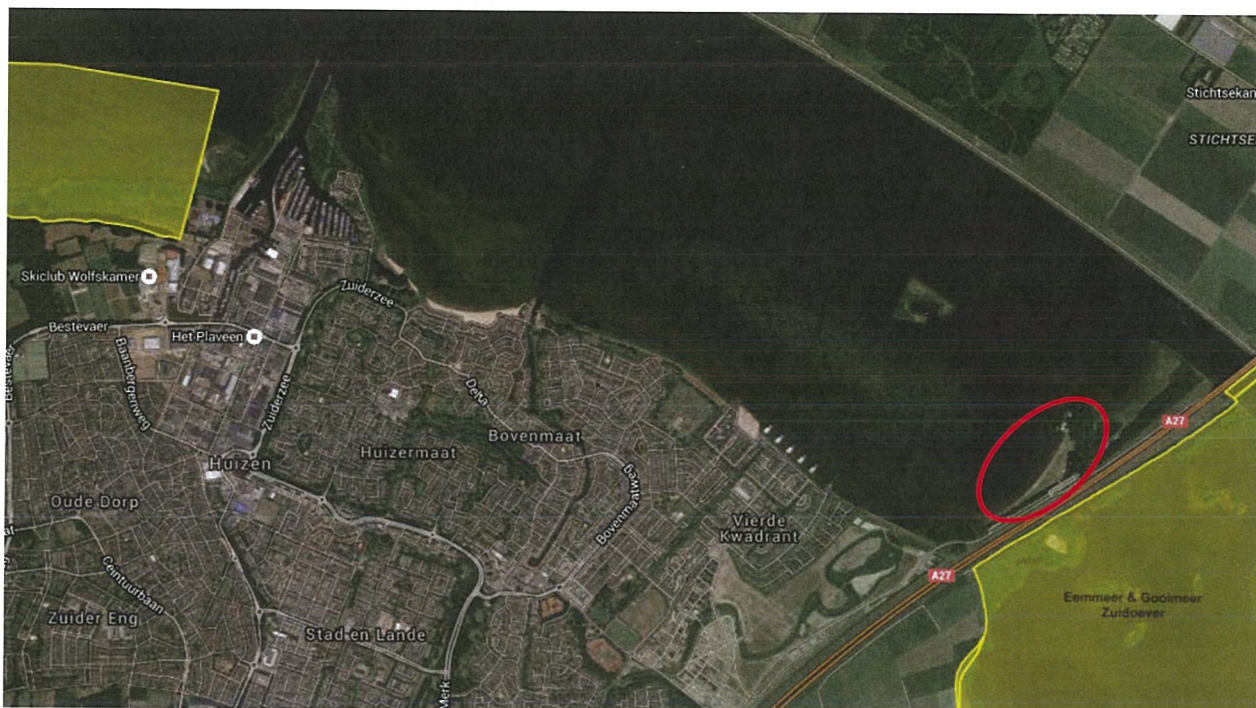
Om te beoordelen of een plan of project (eventueel onder voorwaarden) kan worden toegelaten, moeten de effecten op de aangewezen habitattypen, soorten en natuurlijke kenmerken in beeld worden gebracht. Om schade aan een Natura 2000-gebied in een vroeg stadium inzichtelijk te hebben, bepaalt Artikel 19j eerste lid: *“een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling (...) de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstoring effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (...) rekening met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied”*.

In deze voortoets wordt nagegaan of verslechtering van habitats en/of significante verstoring op voorhand kan worden uitgesloten. Als dit niet het geval is, moet een Passende Beoordeling worden opgesteld. Een Passende Beoordeling kan zowel als onderbouwing dienen voor de besluitvorming over een plan (Artikel 19j) als voor een vergunningaanvraag (Artikel 19d).

6.3 Natura 2000-gebieden

Delen van de omgeving van het plangebied zijn aangewezen als Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het gaat om het Eemmeer ten oosten van de A27 en een deel van het Gooimeer en de oever ongeveer 5 km ten westen van het plangebied. Het betreft enkel Vogelrichtlijngebied (geen Habitatrichtlijngebied). Figuur 5.1 laat de ligging en begrenzing zien van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied.

Beperkt verspreid

Figuur 6.1: Ligging en begrenzing Natura 2000-gebied (geel) in de omgeving van het plangebied (rode ovaal).

In tabel 5.1 zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor dit Natura 2000-gebied opgenomen.

Tabel 5.1: Instandhoudingsdoelstellingen Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

Soort	Doelstelling oppervlakte leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Draagkracht
Broedvogels			Broedpaar
Visdief	Behoud	Behoud	280
Niet-broedvogels			Aantal vogels (seizoensgemiddelde)
Fuut	Behoud	Behoud	160
Aalscholver	Behoud	Behoud	160
Kleine Zwaan	Behoud	Behoud	2
Grauwe Gans	Behoud	Behoud	300
Smient	Behoud	Behoud	4900
Krakeend	Behoud	Behoud	90
Slobeend	Behoud	Behoud	5
Tafeleend	Behoud	Behoud	790
Kuifeend	Behoud	Behoud	2700
Nonnetje	Behoud	Behoud	10

Beperkt verspreid

Soort	Doelstelling oppervlakte leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Draagkracht
Meerkoet	Behoud	Behoud	1700

6.4 Effecten

Het plan wordt buiten Natura 2000-gebied gerealiseerd. In de omgeving zijn wel (delen van) Natura 2000-gebied aanwezig. In deze paragraaf is beschreven of er sprake is van externe effecten.

Verstoring

Tijdens de realisatie van het plan is tijdelijk sprake van extra geluidsbelasting van de omgeving, als gevolg van inzet van machines. Ook is er sprake van optische verstoring, door de aanwezigheid van mensen en machines.

In de gebruiksfase is er naar verwachting een toename van recreanten in het plangebied en in het natuurdeel in het noorden van het Voorland Stichtse Brug.

Er wordt geen toename van vaarrecreatie verwacht binnen het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het plan voorziet in een aantal (<10) aanlegplaatsen. Het gaat niet om vaste ligplaatsen. Er is daarom geen sprake van toename van vaarrecreatie. Het plan leidt tot relocatie van vaarbewegingen die er anders ook geweest zouden zijn, en leidt niet tot extra vaarbewegingen in Natura 2000-gebied.

Het dichtstbijzijnde (deel van) Natura 2000-gebied ligt aan de andere kant van de A27. Geluidsbelasting tijdens de aanleg reikt door de verhoogde ligging van de snelweg nauwelijks tot in het Natura 2000-gebied. Door het maskerende effect van het reeds aanwezige geluid van de snelweg leidt het niet tot extra verstoring.

Door de verhoogde ligging van de snelweg, is er geen zicht op het plangebied vanuit het Natura 2000-gebied. Daarom is er ook geen sprake van optische verstoring tijdens de aanleg en van recreanten in het plangebied in de gebruiksfase.

Stikstof

Tijdens de realisatie van het plan is tijdelijk sprake van extra stikstofdepositie, als gevolg van inzet van machines. In de gebruiksfase is er ook een kleine toename van stikstofdepositie te verwachten, door een toename van bezoekers die met de auto van en naar het gebied komen.

Het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever is niet opgenomen in het Programma Aanpak stikstof, omdat het niet is aangewezen als Habitatrictlijngebied en stikstofgevoelig leefgebied van aangewezen soorten niet voorkomt in dit Natura 2000-gebied (Programma Aanpak Stikstof 2015-2021, 1 juli 2015). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied dat wel in het PAS is opgenomen, is het Naardermeer. Dit ligt ruim 10 km ten westen van het plangebied.

De effecten van stikstofdepositie reiken niet tot in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Daarmee is er geen sprake van negatieve effecten van stikstofdepositie.

Beperkt verspreid

6.5 Conclusie

Blaricum aan Zee leidt niet tot verslechtering van habitattypen of leefgebieden van soorten of tot significante verstoring van soorten van Natura 2000-gebieden. Dit geldt zowel voor de realisatiefase als voor de gebruiksfase.

Significant negatieve effecten zijn daarmee uitgesloten, verder onderzoek (Passende Beoordeling) en/of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is daarmee niet nodig.

Beperkt verspreid

7 Conclusie en vervolgstappen

Nederlands Natuurnetwerk aanpassen en vertellen in deelgebieden.

Er is sprake van een ten opzichte van de oorspronkelijke plannen voor een jachthaven kleinschalige ontwikkeling binnen het Natuurnetwerk Nederland. Er treden effecten op in de vorm van ruimtebeslag op het open water en bos met productie door de aanleg van het eiland en een parkeerplaats. In het plan zijn mitigerende maatregelen zijn opgenomen voor verbetering van de kwaliteit van de natuur en het verzachten van de effecten:

- Aanleg natuurvriendelijke oevers bij het nieuwe land;
- Sluiten van toegangspaden naar en aanleg van een barrière voor het Groene Strand
- Toezicht door bemensing van een beheerderswoning
- Herstel van de poel op het Groene Strand
- Zoveel mogelijk behoud van bomen op de parkeerplaats en gebruik van halfverharding
- Gebruik van vleermuis- en vogelvriendelijke verlichting bij de parkeerplaats en de weg.

Na mitigatie bestaan de resterende effecten uit aantasting van 1,6 ha Natuurnetwerk Nederland met wezenlijke kenmerken en waarden en 3,2 ha bruto. Natuurnetwerk Nederland. Het voorstel van de gemeente Blaricum is om deze effecten in het gebied de Kampen te compenseren en zo een bijdrage te leveren aan de versterking van het weidevogelkerngebied binnen het Natuurnetwerk Nederland.

Flora- en faunawet

Op grond van de huidige Flora-en faunawet is er sprake van overtreding van verbodsbepalingen voor de Rivierdonderpad. De rivierdonderpad staat op tabel 2 van de Flora en faunawet. Voor de overtreding moet of een ontheffing aangevraagd worden of gewerkt worden conform een goedgekeurde gedragscode. Het project start naar verwachting na het ingaan van de Wet Natuurbescherming. In dat geval is er geen ontheffing nodig voor rivierdonderpad en geldt alleen de algemene zorgplicht.

Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen voor de poelkikker, heikikker, rugstreepad, gewone dwergvleermuis en broedende vogels.

Voor de uitwerking van het plan, in het bijzonder de aanleg van de parkeerplaats en het duin, dient de inventarisatie voor de volgende soortgroepen geactualiseerd te worden:

- Vleermuizen
- Broedvogels die zich jaarrond in het gebied bevinden
- Planten

Natuurbeschermingswet

Blaricum aan zee leidt niet tot verslechtering van habitattypen of leefgebieden van soorten of tot significante verstoring van soorten van Natura 2000-gebieden. Dit geldt zowel voor de realisatiefase als voor de gebruiksfase.

Significant negatieve effecten zijn daarmee uitgesloten, verder onderzoek (Passende Beoordeling) en/of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is daarmee niet nodig.

Beperkt verspreid

Nieuwe Wet Natuurbescherming

De nieuwe Wet Natuurbescherming treedt naar verwachting op 1 januari 2017 in werking. Deze wet vervangt dan de huidige Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet.

De conclusie uit de toetsing van Natura 2000 blijft gelijk. Voor de beschermde soort rivierdonderpad geldt dat er in onder de nieuwe Wet Natuurbescherming geen ontheffing meer nodig is.

Beperkt verspreid

8 Geraadpleegde bronnen

Bakker, P. 2016. Natuurwaarden van het Voorland bij de Stichtse Brug

Brandjes & Anema, 2016. SNL Monitoring Gooi- en Eemmeerkust 2015; Inventarisatie dagvlinders, libellen en sprinkhanen in vijf verschillende beheertypen

BRO, 2014. Structuurvisie Voorland Stichtse Brug. Vastgesteld op 23 september 2014.

BRO, 2014. Beheersverordening Voorland Stichtse Brug. Vastgesteld op 23 september 2014.

Groen F.M. van, M. van Straaten, 2011, Blaricummeermeent; Inventarisatie beschermde flora en fauna, Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau, G&G-rapport 2011-16, i.o.v. Gemeente Blaricum

Inberg, J.A., P.H.N. Boddeke, E.H.P. Leusink, R.J.W. van de Haterd en M. Japink, 2008. Vegetatiekartering Zuidelijke Randmeren 2007. IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland. Bureau Waardenburg i.o.v. Staatsbosbeheer.

Ministerie van Economische Zaken en Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 1 juli 2015, Programma Aanpak Stikstof 2015-2021

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

Nationale Databank Flora en fauna.

Opzeeland I. van, H. Slabbekoorn, T. Andringa, C. ten Cate, 2007, Vissen en geluidsoverlast; Effect van geluidsbelasting onder water op zoetwatervissen, Auditory Cognition Group, Kunstmatige Intelligentie, Rijksuniversiteit Groningen en Gedragsbiologie, Instituut voor Biologie, Universiteit Leiden

Provincie Noord-Holland, 18-12-2014, Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland

Provincie Noord-Holland, 29-06-2016, Natuurbeheerplan 2016 Noord-Holland

Provincie Noord-Holland, 15-01-2016, Provinciale Ruimtelijke Verordening

Provincie Noord-Holland, 2015. Structuurvisie Noord-Holland 2040 – geactualiseerd. Geconsolideerde Structuurvisie Noord-Holland 2040 na wijziging (vastgesteld door PS 28 september 2015)

Wiersema & Jager, 2008. Broedvogels van Staatsbosbeheer-objecten in IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland in 2008; SOVON-inventarisatierapport 2008/17

Beperkt verspreid

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 1 september 2016 17:41
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Ter info: contactgegevens ecooloog PNH

Hai [REDACTED]

[REDACTED] Jullie doel is om het plan zo aan te passen dat het NNN niet significant wordt aangetast.

Wij denken daar zoals gezegd aan mee. [REDACTED] is onze ecooloog, die kunnen jullie benaderen met specifieke ecologische vragen.

Zijn contactgegevens zijn: Telefoon: [REDACTED] e-mail [REDACTED] [noord-holland.nl](mailto:[REDACTED]@noord-holland.nl)

Vanmiddag hebben we afgesproken om op jullie uitnodiging begin oktober wederom samen te komen. Dan met SBB en VvhG er bij om gezamenlijk de opties door te nemen.

[REDACTED]

Groeten,
[REDACTED]

[REDACTED]
Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem
[REDACTED]

www.noord-holland.nl

[REDACTED]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 5 september 2016 12:31
Aan: [REDACTED]
CC: Secretariaat Geldhof; Secretariaat Talsma
Onderwerp: Ter info: bestuurlijk overleg over het Voorland Stichtsebrug a.s. vrijdag

Beste [REDACTED]

Ik heb vandaag beide gedeputeerden gesproken ter voorbereiding op het bestuurlijk overleg a.s. vrijdag om 11.00 uur.

De heer Talsma heeft aangegeven vrijdag niet aanwezig te kunnen zijn. Mevrouw Geldhof gaf aan dat aangezien natuur het knellende kader is, een gesprek zonder de heer Talsma niet gewenst is.

Wij hebben afgelopen donderdag ambtelijk overleg gehad en de gemeente gaat onderzoeken of het plan zo aangepast kan worden dat het geen significante negatieve effecten op de natuur heeft.

Een bestuurlijk overleg is wat ons betreft dan ook niet nodig op dit moment. Mochten jullie nog op korte termijn een bestuurlijk overleg willen, dan zullen we een nieuwe datum moeten vinden.

Ik hoor graag van je zodra je jullie bestuurders hebt gesproken.

Hartelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem
[REDACTED]

www.noord-holland.nl
[REDACTED]@noord-holland.nl

 Provincie
Noord-Holland

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@Blaricum.nl>
Verzonden: donderdag 8 september 2016 12:09
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Ter info: contactgegevens ecooloog PNH

Dag [REDACTED]

De conclusie was dat we moeten afwachten hoe de komende gesprekken verlopen. Het bestuur is nog steeds wel verbaasd over de opstelling van de provincie. Daarom had men op zich wel met de gedeputeerden willen spreken. Dat kan echter ook op een ander moment. Daarnaast hangt een aanpassing van het plan in eerste instantie af van de initiatiefnemer.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@Blaricum.nl>
Verzonden: maandag 7 november 2016 16:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: tekening Blaricum aan Zee
Bijlagen: situatietekening versie 4.pdf

Dag [REDACTED]
Dit is de tekening die we besproken hebben. Hij is dus nog niet aangepast!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider De Blaricummermeent

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@blaricum.nl

*Bezoekadres: Deltazijde 3 03, 1261 ZM Blaricum / www.blaricummermeent.nl
Postadres: Postbus 71, 3755 ZH Eemnes*

Routebeschrijving Projectbureau / Experience Centre:

- Vanaf de afrit Huizen/Blaricum (A27) de borden Blaricum Blaricummermeent volgen naar de "Stichtseweg";
- Na tennispark LTV de Bijvanck (Stichtseweg 1) op de T-kruising rechtdoor naar de bouwweg "Deltazijde";
- Aan deze bouwweg ligt aan de linker zijde de nieuwbouw van het Projectbureau en restaurant 't Meenthuis.

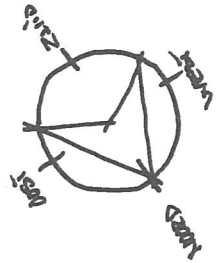
Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

SCHETSONTWERP SITUATIE "BLERIDUM AAN ZEE" VERSIE 4

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 10 november 2016 15:32
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Ter info: ARO

Hai [REDACTED]

Ik heb navraag gedaan naar, of en hoe dit plan langs de ARO moet.
Een verder uitgewerkt plan, incl. beelden op ooghoogte, moet inderdaad langs de ARO, integraal met de woningen op water.
Ze willen het gebied als geheel bekijken en niet alle ingrepen afzonderlijk.

[REDACTED]

Groeten,
[REDACTED]

[REDACTED]

Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

[REDACTED]

www.noord-holland.nl
[REDACTED]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@Blaricum.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2016 10:03
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: verslag gesprek
Bijlagen: verslag overleg provincie 3 november 2016.docx

Beste [REDACTED]

Hierbij het verslag van het gesprek van 3 november! [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider De Blaricummermeent

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [blaricum.nl](mailto:[REDACTED]@blaricum.nl)

Bezoekadres: Deltazijde 3 03, 1261 ZM Blaricum / www.blaricummermeent.nl

Postadres: Postbus 71, 3755 ZH Eemnes

Routebeschrijving Projectbureau / Experience Centre:

- Vanaf de afrit Huizen/Blaricum (A27) de borden Blaricum Blaricummermeent volgen naar de "Stichtseweg";
- Na tennispark LTV de Bijvanck (Stichtseweg 1) op de T-kruising rechtdoor naar de bouwweg "Deltazijde";
- Aan deze bouwweg ligt aan de linker zijde de nieuwbouw van het Projectbureau en restaurant 't Meenthuis.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Verslag overleg 3 november 2016

Aanwezigen: [REDACTED] (provincie Noord-Holland), [REDACTED] (gemeente Blaricum), [REDACTED] (RHDHV) en [REDACTED] (BRO).

Aanleiding voor het overleg

Op 1 september heeft overleg plaatsgevonden over het aangepaste concept van de ruimtelijke onderbouwing voor het realiseren van een kleinschalige ontwikkeling in het Gooimeer ter hoogte van de Blaricummermeent. In dit gesprek is aangegeven dat de provincie een kleinschalige ontwikkeling toelaatbaar acht, maar dat het voorliggende concept, met name op het punt van de parkeerplaatsen nog te veel effecten had op het NNN. Afgesproken is om een nieuwe schets te maken en deze te bespreken.

Verslag van het overleg

[REDACTED] geeft kort aan wat er gebeurd is sinds 1 september. Er heeft overleg plaatsgevonden met de initiatiefnemer. Deze heeft vervolgens opdracht gegeven aan zijn architect om een nieuwe schets te maken. Deze willen we vandaag graag bespreken. VvhG en SBB zijn nog niet uitgenodigd voor dit overleg, we willen eerst in dit gesprek kijken of we verder komen. Vervolgens kan een overleg in groter verband ingepland worden.

We leggen de nieuwe schets op tafel en [REDACTED] geeft een toelichting hierop. Belangrijk verschil met de eerdere schets is dat de parkeerplaatsen nu voorzien zijn op het eiland zelf, zodat er geen parkeerplaatsen meer in het bos zullen komen. De natuurwaarden ter plaatse van de locatie waar het eiland komt, zijn beperkt zodat er geen sprake is van significante effecten. Ook is gekeken naar aanvullende mogelijkheden voor verbetering van de natuurwaarden van de oevers van het Gooimaar langs het strand, daarvoor zijn twee locaties voorzien voor moerasontwikkeling. De parkeerplaats op het eiland zal groen aangekleed worden. De toegang van het eiland gaat via de bestaande weg. Ook laden en lossen kan op basis van deze schets, op het eiland zelf plaatsvinden. Met deze verschuiving van de parkeergelegenheid, komt het plan geheel te liggen in het water. Het is daarom van belang om na dit overleg, zo snel mogelijk contact op te nemen met Rijkswaterstaat als het bevoegd gezag voor de toetsing van het natuurnetwerk van rijkswateren en KRW..

De bestaande parkeerplaatsen langs de A27 blijven gehandhaafd. [REDACTED] begrijpt dat dit nodig is voor de mensen die het strand zullen bezoeken.

In het plan zijn horeca en winkels voorzien. Geen bewoning, ook niet boven de winkels.

Het gaat om maximaal 100 parkeerplaatsen op basis van deze schets. [REDACTED] rekent met 2 bezoekers per auto, en geeft aan dat hij 200 bezoekers erg veel vindt. Een ander zorgpunt dat hij heeft is dat door de ligging van het eiland en het 'lobje' dat richting het strand is gekeerd, het strand nu geblokkeerd is. De waarde van het land ter plaatse voor de Parnassia komt voort uit regelmatige overstroming. Door het eiland zal de druk van de golven minder worden. Hij denkt dat de vegetatie hierdoor aangetast zal worden. Mogelijk kan een rechttere lob dat oplossen, dus een andere vorm van het eiland. [REDACTED] geeft aan dat de huidige vorm zo gekozen is omdat dit het meer waardevolle gebied aan de andere kant (het Groene strand) zo veel mogelijk ontziet en omdat dit een verzoek was van Staatsbosbeheer. Ook geeft [REDACTED] aan dat je de over-

spoeling kan monitoren om te kijken of er ter plaatse thans echt sprake is van overspoeling. [REDACTED] denkt dat mogelijk een hydroloog hier naar zal moeten kijken, hij ziet een risico op dicht-slibben met organische stof. [REDACTED] geeft aan dat een collega er al even naar gekeken heeft. Peter denkt dat de hoek erg scherp is. Maar er is een waterdoorgang onder de toegang naar het eiland voorzien, misschien dat het ook helpt om deze wat groter te maken.

[REDACTED] geeft aan dat de reden voor het draaien van het eiland inderdaad was het ontzien van het groene strand, maar dat het pas daarna voor de provincie duidelijk is geworden dat er aan de andere kant sprake was van Parnassia.

[REDACTED] verwacht geen verlies van Parnassia door betreding van mensen. Het gebied ter plaatse is laaggelegen en vochtig. Op een zonnige dag was te zien dat mensen daar niet gaan liggen en lopen.

[REDACTED] stelt samenvattend de vraag of gesteld kan worden dat het plan geen ecologische schade tot gevolg heeft. [REDACTED] bevestigt dit. Het probleem van de vorige versie zal in verstoring van vogels en vleermuizen, dat is nu niet meer (significant) aan de orde. [REDACTED] geeft aan dat als er geen sprake meer is van significante effecten, ook compensatie niet aan de orde is. [REDACTED] vindt zelf dat iedere meter telt ook in het water. [REDACTED] geeft aan dat het voor de provincie gaat om de land meters en dit plan heeft geen ruimtebeslag meer op land. [REDACTED] kan hiermee instemmen.

[REDACTED] stelt vast dat met de aanpassing van de schets de angel is weggenomen. Ook [REDACTED] ziet in de nieuwe schets wel verbetering maar vindt het van belang dat parkeren in de bosstrook effectief onmogelijk gemaakt worden, bijvoorbeeld door het neerleggen van boomstammen. 100 auto's blijft hij veel vinden. [REDACTED] geeft aan dat dit een maximum is, er wordt in ieder geval voorzien in voldoende parkeerbehoefte op het eiland. Afsproken wordt dat inzichtelijk gemaakt zal worden wat de gemiddelde parkeerbehoefte (en dus bijbehorende verkeersbewegingen en bezoekers) zal zijn, en hoeveel piekdagen er verwacht worden.

[REDACTED] vindt het nog moeilijk om vast te stellen of je een pad vanaf het strand naar het eiland moet aanleggen. Eventueel eerst een jaar monitoren en daarna een beslissing hierover nemen. (NB tijdens het bezoek aan de locatie bleek, dat er van nature al een pad is ontstaan). [REDACTED] vult aan dat er ook eventueel over het strand gelopen kan worden.

We spreken af dat er twee punten nader uitgezocht / onderbouwd zullen worden:

- Frequentie overstroming Parnassia nu en eventueel effect daarop door aanleg eiland.
- In beeld brengen gemiddelde en piek van de verwachte verkeersbewegingen

Dit is bedoeld zodat [REDACTED] en [REDACTED] vast kunnen stellen dat er inderdaad geen sprake is van significante effecten.

Het punt van geleiding kwam in het gesprek van 1 september aan de orde maar lijkt nu minder een issue te zijn.

[REDACTED] vraagt nog naar de hoeveelheid gebouwen. Aangegeven is 5 – 10 gebouwen. Daar hoort de verplaatsing van de reddingsbrigade bij.

Gevraagd wordt nog naar de rol van de provincie in het contact met RWS. [REDACTED] neemt in eerste instantie zelf contact op met RWS.

Fietsers gaan over dezelfde weg als de auto's. Boten / trailers worden niet verwacht.

Het gebied is nu deels verloederd. Dat wordt straks beter.

█ vraagt of er vanuit de provincie nog andere aandachtspunten zijn behalve natuur. █ gaat dit na. Benadrukt wordt nog de relatie met Blaricummeent, deze kleinschalige recreatieve ontwikkeling is een voor de wijk heel belangrijk sluitstuk welke een wezenlijk effect zal hebben op het woonklimaat. Voorstel █ is om alvast contact te leggen met de secretaris van de afdeling ARO om te horen hoe men met de plan om wil gaan.

Na de wandeling bespreken we nog het volgende:

█ geeft aan dat de afdeling ARO waarschijnlijk een betere tekening zal willen hebben dan de voorliggende schets. Ook de vraag of ARO dit plan integraal wil behandelen met het plan voor de drijvende woningen aan de andere zijde van het Gooimeer.

Op basis van wat we gezien hebben, lijkt het waarschijnlijk dat er maximaal 2 keer per jaar sprake is van overspoeling ter hoogte van de Parnassia. Deze twee keer staat in het rapport van RHDHV, en is zo vermeld op basis van informatie van SBB. █ doet nog een check met de gegevens van RWS.

Tussen het strand en het te realiseren eiland ligt eigenlijk al een pad.

We spreken de volgende acties af.

- A Gemeente / RHDHV / BRO gaan na of de vorm van het eiland aangepast kan worden, hoe het zit met de hydrologie voor de Parnassia en geven een inschatting van de te verwachten verkeersbewegingen. Dit kost twee weken.
De provincie toetst op basis van deze informatie informeel en laten wel of het er zo goed uitziet. Dit kost ook twee weken.
- B █ zoekt uit wanneer het reguliere overleg over de vaargeul plaatsvindt en of de juiste mensen aldaar aan tafel zitten om iets te kunnen zeggen over het eiland.
- C. Als het signaal van de provincie is dat het plan er goed uitziet, belegt █ een overleg met VvhG, SSB, de provincie, gemeente (en █ en █). Dit kan dus over vier weken.
- D. █ en █ gaan na of er ten aanzien van deze ontwikkeling nog andere thema's spelen voor de provincie en checken met ARO. Dit kost vier weken (parallel met A).
- E. Op basis van A en C past █ de ecologische onderbouwing aan. Deze wordt via een brief van de gemeente toegestuurd aan de provincie, waarop dan een brief teruggestuurd kan worden die dan een vervolg is op de brief van juni dit jaar.

Als het goed is, kunnen we op basis van dit schema dan eind van het jaar een beslissing nemen over de bestemmingsplanprocedure.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 november 2016 12:38
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Vraag: afspraak Voorland Stichtsebrug

Hai [REDACTED]

Wij hebben elkaar al een tijd niet gesproken over het Voorland Stichtsebrug.
Ik neem aan dat jullie wel contact hebben met de gemeente. Wij in ieder geval veelvuldig.
De gemeente wil het plan dusdanig wijzigen dat de ontwikkeling geen significante negatieve effecten heeft op NNN.

[REDACTED]

Het lijkt mij goed om binnenkort elkaar even bij te praten. Onze ecooloog [REDACTED] heeft daar ook behoefte aan.

Groeten,
[REDACTED]

[REDACTED]
Beleidsadviseur – Groen

T [REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem
[REDACTED]

www.noord-holland.nl
[REDACTED]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@staatsbosbeheer.nl>
Verzonden: maandag 14 november 2016 13:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vraag: afspraak Voorland Stichtsebrug

Dag [REDACTED]

Er is vanuit de gemeente, noch vanuit Staatsbosbeheer contact geweest over het Voorland Stichtsebrug na de bijeenkomst waar jij en RWS bij aanwezig waren. Blijkbaar richt de gemeente zich alleen op jullie als bevoegd gezag en niet op de eigenaar Staatsbosbeheer.

Ik ben erg benieuwd hoe de ontwikkelingen m.b.t. het plan er uit zien en heb dus graag overleg met jou en je collega. Doen jullie een datumvoorstel?

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Staatsbosbeheer

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 6 december 2016 09:49
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: verslag gesprek
Bijlagen: verslag overleg provincie 3 november 2016 (PNH).docx

Goedemorgen [REDACTED]

In de bijlage onze aanvullingen op het verslag van het gesprek op 3 november.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Hartelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem
Afwezig op vrijdag

www.noord-holland.nl
[REDACTED]@noord-holland.nl

 Provincie
Noord-Holland

Verslag overleg 3 november 2016

Aanwezigen: [REDACTED] (provincie Noord-Holland), [REDACTED] (gemeente Blaricum), [REDACTED] (RHDHV) en [REDACTED] (BRO).

Aanleiding voor het overleg

Op 1 september heeft overleg plaatsgevonden over het aangepaste concept van de ruimtelijke onderbouwing voor het realiseren van een kleinschalige ontwikkeling in het Gooimeer ter hoogte van de Blaricummeer. In dit gesprek is aangegeven dat de provincie een kleinschalige ontwikkeling toelaatbaar acht, maar dat het voorliggende concept, met name op het punt van de parkeerplaatsen nog te veel effecten had op het NNN. Afsproken is om een nieuwe schets te maken en deze te bespreken.

Verslag van het overleg

[REDACTED] geeft kort aan wat er gebeurd is sinds 1 september. Er heeft overleg plaatsgevonden met de initiatiefnemer. Deze heeft vervolgens opdracht gegeven aan zijn architect om een nieuwe schets te maken. Deze willen we vandaag graag bespreken. VvhG en SBB zijn nog niet uitgenodigd voor dit overleg, we willen eerst in dit gesprek kijken of we verder komen. Vervolgens kan een overleg in groter verband ingepland worden.

We leggen de nieuwe schets op tafel en [REDACTED] geeft een toelichting hierop. Belangrijk verschil met de eerdere schets is dat de parkeerplaatsen nu voorzien zijn op het eiland zelf, zodat er geen parkeerplaatsen meer in het bos zullen komen. De natuurwaarden ter plaatse van de locatie waar het eiland komt, zijn beperkt zodat er geen sprake is van significante effecten. Ook is gekeken naar aanvullende mogelijkheden voor verbetering van de natuurwaarden van de oevers van het Gooima~~aeer~~ langs het strand, daarvoor zijn twee locaties voorzien voor moerasontwikkeling. De parkeerplaats op het eiland zal groen aangekleed worden. De toegang van het eiland gaat via de bestaande weg. Ook laden en lossen kan op basis van deze schets, op het eiland zelf plaatsvinden. Met deze verschuiving van de parkeergelegenheid, komt het plan geheel te liggen in het water. Het is daarom van belang om na dit overleg, zo snel mogelijk contact op te nemen met Rijkswaterstaat als het bevoegd gezag voor de toetsing van het natuurnetwerk van Rijkswateren en KRW.

De bestaande parkeerplaatsen langs de A27 blijven gehandhaafd. [REDACTED] begrijpt dat dit nodig is voor de mensen die het strand zullen bezoeken.

In het plan zijn horeca en winkels voorzien. Geen bewoning, ook niet boven de winkels.

Het gaat om maximaal 100 parkeerplaatsen op basis van deze schets. [REDACTED] rekent met 2 bezoekers per auto, en geeft aan dat hij 200 bezoekers erg veel vindt. Dit betekent een grote verkeersstroom door het NNN heen, dat heeft effecten op de natuur. Een ander zorgpunt dat hij heeft is dat door de ligging van het eiland en het 'lobje' dat richting het strand is gekeerd, het strand nu geblokkeerd is. De waarde van het land ter plaatse voor de Parnassia komt voort uit regelmatige overstroming. Overstroming zorgt voor uitspoelen van organische stof en voedingsstoffen. Door het eiland zal de druk van de golven minder worden, hierdoor spoelt de organische stof en de voedingsstoffen niet meer uit. Hij denkt dat de vegetatie hierdoor aangetast zal worden. Mogelijk kan een rechtere lob dat oplossen, dus een andere vorm van het eiland.

█ geeft aan dat de huidige vorm zo gekozen is omdat dit het meer waardevolle gebied aan de andere kant (het Groene strand) zo veel mogelijk ontziet en omdat dit een verzoek was van Staatsbosbeheer. Ook geeft █ aan dat je de overspoeling kan monitoren om te kijken of er ter plaatse thans echt sprake is van overspoeling. █ denkt dat mogelijk een hydroloog hier naar zal moeten kijken, hij ziet een risico op dichtslibben met organische stof. █ geeft aan dat een collega er al even naar gekeken heeft. █ denkt dat de hoek erg scherp is. Maar er is een waterdoorgang onder de toegang naar het eiland voorzien, misschien dat het ook helpt om deze wat groter te maken.

█ geeft aan dat de reden voor het draaien van het eiland inderdaad ~~was~~ het ontziet van het groene strand was, maar dat het pas daarna voor de provincie duidelijk is geworden dat er aan de andere kant sprake was van Parnassia.

█ verwacht geen verlies van Parnassia door betreding van mensen. Het gebied ter plaatse is laaggelegen en vochtig. Op een zonnige dag was te zien dat mensen daar niet gaan liggen en lopen.

█ stelt samenvattend de vraag of gesteld kan worden dat het plan volgens de gemeente en initiatiefnemer plan geen ecologische schade tot gevolg heeft. █ bevestigt dit. Het probleem van de vorige versie zalt in verstoring van vogels en vleermuizen, dat is nu niet meer (significant) aan de orde. █ geeft aan dat als er geen sprake meer is van significante effecten en de provincie daarmee akkoord is, ook compensatie niet aan de orde is. █ vindt zelf dat iedere meter telt ook in het water. █ geeft aan dat het voor de provincie gaat om de land meters en dit plan heeft geen ruimtebeslag meer op land. De meters in het water vallen onder RWS. █ kan hiermee instemmen. Hij heeft nog wel twijfels of dit plan met de verkeerstrook door het bos geen significante effecten heeft op het NNN.

█ stelt vast dat met de aanpassing van de schets de angel is weggenomen. Ook █ ziet in de nieuwe schets wel verbetering maar vindt het van belang dat parkeren in de bosstrook effectief onmogelijk gemaakt worden, bijvoorbeeld door het neerleggen van boomstammen. 100 auto's blijft hij veel vinden. █ geeft aan dat dit een maximum is, er wordt in ieder geval voorzien in voldoende parkeerbehoefte op het eiland. Afgesproken wordt dat inzichtelijk gemaakt zal worden wat de gemiddelde parkeerbehoefte (en dus bijbehorende verkeersbewegingen en bezoekers) zal zijn, en hoeveel piekdagen er verwacht worden.

█ vindt het nog moeilijk om vast te stellen of je een pad vanaf het strand naar het eiland moet aanleggen. Eventueel eerst een jaar monitoren en daarna een beslissing hierover nemen. (NB tijdens het bezoek aan de locatie bleek, dat er van nature al een pad is ontstaan). █ vult aan dat er ook eventueel over het strand gelopen kan worden. Doel is de geleiding van mensen tussen het strand en het eiland goed te regelen zodat de Parnassia niet gestoord wordt.

We spreken af dat er twee punten nader uitgezocht / onderbouwd zullen worden:

- Frequentie overstrooming Parnassia nu en eventueel effect daarop door aanleg eiland.
- In beeld brengen gemiddelde en piek van de verwachte verkeersbewegingen

Dit is bedoeld zodat █ en █ vast kunnen stellen dat er inderdaad geen sprake is van significante effecten.

Het punt van geleiding kwam in het gesprek van 1 september aan de orde maar lijkt nu minder een issue te zijn.

█ vraagt nog naar de hoeveelheid gebouwen. Aangegeven is 5 – 10 gebouwen. Daar hoort de verplaatsing van de reddingsbrigade bij. Iedereen deelt het feit dat woningen absoluut onmogelijk zijn op het eiland.

Gevraagd wordt nog naar de rol van de provincie in het contact met RWS. █ neemt in eerste instantie zelf contact op met RWS.

Fietsers gaan over dezelfde weg als de auto's. Boten / trailers worden niet verwacht.

Het gebied is nu deels verloederd. Dat wordt straks beter.

Met opmerkingen [PS1]: Wat is er verloederd? Ik heb niks gezien.

█ vraagt of er vanuit de provincie nog andere aandachtspunten zijn behalve natuur. █ gaat dit na. Benadrukt wordt nog de relatie met Blaricummermeent, deze kleinschalige recreatieve ontwikkeling is een voor de wijk heel belangrijk sluitstuk welke een wezenlijk effect zal hebben op het woonklimaat. Voorstel van █ is om alvast contact te leggen met de secretaris van de afdeling ARO om te horen hoe men met de plan om wil gaan.

Na de wandeling bespreken we nog het volgende:

█ geeft aan dat de afdeling ARO waarschijnlijk een betere tekening zal willen hebben dan de voorliggende schets. Ook verwacht █ dat de de-vraag-of ARO dit plan integraal wil behandelen met het plan voor de drijvende woningen aan de andere zijde van het Gooimeer.

Op basis van wat we gezien hebben, lijkt het waarschijnlijk dat er maximaal 2 keer per jaar sprake is van overspoeling ter hoogte van de Parnassia. Deze twee keer staat in het rapport van RHDHV, en is zo vermeld op basis van informatie van SBB. █ doet nog een check met de gegevens van RWS.

Tussen het strand en het te realiseren eiland ligt eigenlijk al een pad.

We spreken de volgende acties af.

- A Gemeente / RHDHV / BRO gaan na of de vorm van het eiland aangepast kan worden, hoe het zit met de hydrologie voor de Parnassia en geven een inschatting van de te verwachten verkeersbewegingen. Dit kost twee weken.
De provincie toetst op basis van deze informatie informeel en laten wel of het er zo goed uitziet. Dit kost ook twee weken.
- B █ zoekt uit wanneer het reguliere overleg over de vaargeul plaatsvindt en of de juiste mensen aldaar aan tafel zitten om iets te kunnen zeggen over het eiland.
- C. Als het signaal van de provincie is dat het plan er goed uitziet, belegt █ een overleg met VvhG, SSB, de provincie, gemeente (en █ en █). Dit kan dus over vier weken.
- D. █ en █ gaan na of er ten aanzien van deze ontwikkeling nog andere thema's spelen voor de provincie en checken met ARO. Dit kost vier weken (parallel met A).

- E. Op basis van A en C past [REDACTED] de ecologische onderbouwing aan. Deze wordt via een brief van de gemeente toegestuurd aan de provincie, waarop dan een brief teruggestuurd kan worden die dan een vervolg is op de brief van juni dit jaar. De provincie zal hierop een ontvangstbevestiging sturen. De provincie geeft geen toestemming of iets dergelijks in een brief. Indien de provincie zich kan vinden zal de provincie geen zienswijze indienen tijdens de bestemmingsplanprocedure op dit punt.

Als het goed is, kunnen we op basis van dit schema dan eind van het jaar een beslissing nemen over de bestemmingsplanprocedure.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@blaricum.nl>
Verzonden: woensdag 22 februari 2017 10:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: afspraak 2 maart
Bijlagen: Rapportage Blaricum aan Zee (SAA001Btm0004.02).pdf

Urgentie: Hoog

[REDACTED]

Ik doe je hierbij het verkeersonderzoek toekomen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider De Blaricummermeent

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@blaricum.nl

Bezoekadres: Deltazijde 3 03, 1261 ZM Blaricum / www.blaricummermeent.nl

Postadres: Postbus 71, 3755 ZH Eemnes

Routebeschrijving Projectbureau / Experience Centre:

- Vanaf de afrit Huizen/Blaricum (A27) de borden Blaricum Blaricummermeent volgen naar de "Stichtseweg";
- Na tennispark LTV de Bijvanck (Stichtseweg 1) op de T-kruising rechtdoor naar de bouwweg "Deltazijde";
- Aan deze bouwweg ligt aan de linker zijde de nieuwbouw van het Projectbureau en restaurant 't Meenthuis.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Verkeersonderzoek Blaricum aan Zee

Omdat we ons verplaatsen

adviseurs
mobiliteit

**Goudappel
Coffeng**

Stork & Albrecht Architecten en Bouwadviseurs BV
Rapport

Verkeersonderzoek Blaricum aan Zee

Datum 6 februari 2016
Kenmerk SAA001/Btm/0004.02
Eerste versie

Pagina

Oprichtgever(s)	Stork & Albrecht Architecten en Bouwadviseurs BV Rapport
Titel rapport	Verkeersonderzoek Blaricum aan Zee
Kenmerk	SAA001/Btm/0004.02
Datum publicatie	6 februari 2016

Inhoud

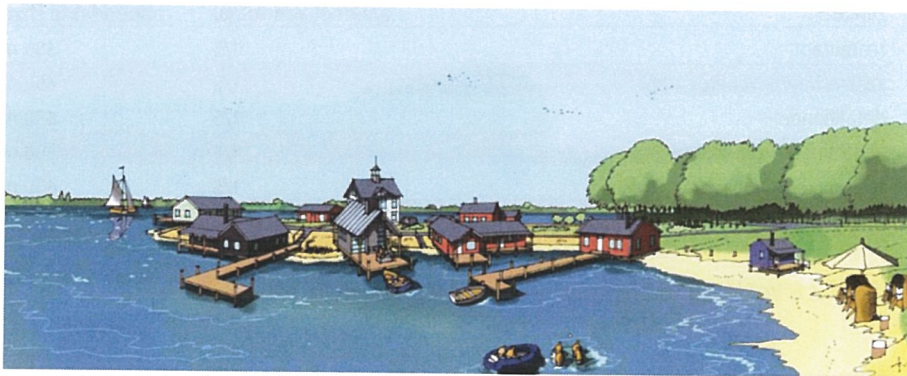
1	Uw vraag	5
2	Uitgangspunten	6
2.1	Het globale programma	6
2.2	Parkeergelegenheid	7
2.3	Loopbrug	8
3	Parkeerbehoefte	9
3.1	Parkeerkencijfers	9
3.2	Planvariant 'Blaricum aan Zee'	11
3.3	Conclusie parkeerbehoefte	12
4	Verkeersgeneratie	13
4.1	Kencijfers verkeersgeneratie	13
4.2	Planvariant 'Blaricum aan Zee'	14
4.3	Conclusie verkeersgeneratie	15
5	Conclusie	16

1

Uw vraag

Aan het Gooimeer is voornemens recreatie te ontwikkelen op een opgespoten stuk zand, genaamd Blaricum aan Zee. Het project Blaricum aan Zee bestaat uit een serie gebouwen aan het Gooimeer met daarin diverse recreatieve en commerciële functies. De ontwikkeling is in een verkennend stadium en de invulling van het programma is daarmee globaal bekend. In de verkenning dient te worden onderzocht wat de verkeersgeneratie is van het plan op verschillende momenten in de week en wat de bijbehorende parkeerbehoefte is van de voorgestelde ontwikkeling.

Figuur 1.1: Impressie van recreatieproject Blaricum aan Zee

In eerste instantie was op deze locatie een jachthaven gepland, zoals wordt beschreven in de Structuurvisie voor het Voorland Stichtsebrug. In 2014 is deze Structuurvisie door de gemeenteraad van Blaricum vastgesteld. Deze Structuurvisie is destijds tot stand gekomen in samenwerking met de provincie Noord-Holland, Staatsbosbeheer en de Vereniging van Vrienden van het Gooi. De ontwikkeling van een jachthaven heeft echter geen doorgang gevonden, maar de wens voor recreatie op de locatie bleef. Daarop heeft ondernemer Jan Geesink het plan 'Blaricum aan Zee' opgesteld. In deze notitie wordt geen vergelijking gemaakt tussen Blaricum aan Zee en de Jachthaven-variant.

2

Uitgangspunten

2.1 Het globale programma

Aangezien het programma nog niet vastligt, hanteren wij de indicatieve verdeling van functies op basis van het planboekje van Blaricum aan Zee om de parkeerbalans te kunnen opstellen. Daarbij gaan we uit van een totaal bvo van 3.250 m². De verdeling van het programma en het bijbehorende oppervlak is in tabel 2.1 weergegeven:

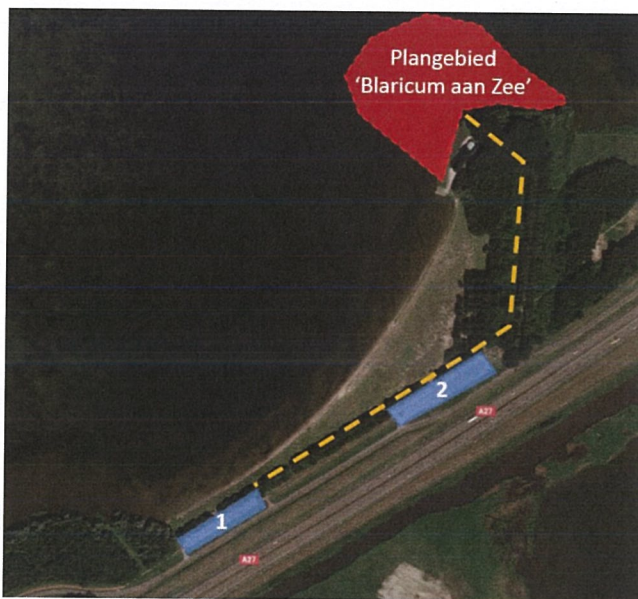
functie	aandeel van totaal	oppervlakte [bvo]
restaurant	1/5	650 m ²
zaalverhuur/evenementen	1/5	650 m ²
detailhandel	1/5	650 m ²
kantoren zonder baliefunctie	1/5	650 m ²
overig (zoals yogastudio)	1/5	650 m ²
totaal		3.250 m ²

Tabel 2.1: Verdeling van functies over het oppervlak in de planvariant

NB. Blaricum aan Zee is een kleinschalig recreatieproject dat organisch zal groeien over de jaren heen. Het hierboven beschreven programma is indicatief voor het moment dat het project zijn maximum vulling heeft bereikt. De grootte en de functies kunnen later echter nog wijzigen. Dit onderzoek biedt mogelijkheden om het plan meer vorm te geven. Wanneer het programma meer vastligt, is een verder uitwerking nodig om een betrouwbaardere inschatting van de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie te maken.

2.2 Parkeergelegenheid

Onderdeel van de ontwikkeling is een parkeerterrein met een capaciteit van 80 plaatsen op een opgespoten zandbed. In de huidige situatie liggen overigens al twee parkeerterreinen in het gebied, die zijn aangegeven op de kaart in figuur 2.1. Parkeerterrein 1 heeft een capaciteit van circa 80¹ plaatsen, en ligt op een loopafstand van circa 800 meter van de beoogde locatie van 'Blaricum aan Zee'. Parkeerterrein 2 heeft een capaciteit van circa 180¹ plaatsen, en ligt op een loopafstand van circa 450 meter.

Figuur 2.1: Locatie van de twee bestaande parkeerterreinen en Blaricum aan Zee

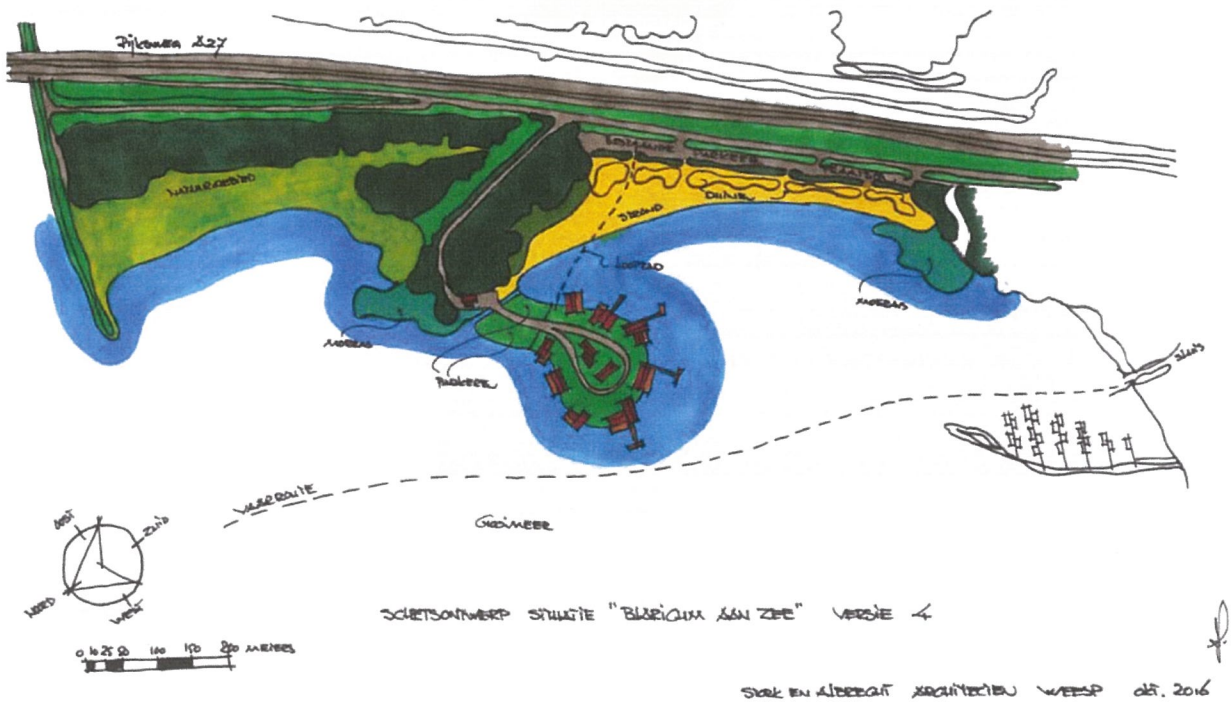

Figuur 2.2: De huidige inrichting van parkeerterrein 2

¹ Schatting: beschikbare lengte voor haaksparkeren gedeeld door 2,75 meter breedte per auto.

2.3 Loopbrug

De plannen zijn nog in een verkennend stadium, en mogelijk wordt er een loopbrug gerealiseerd waarmee de loopafstanden tussen de bestaande parkeerplaatsen en Blaricum aan Zee kan worden ingekort met 150 meter. In figuur 2.3 is het looppad gestippeld weergegeven in het schetsontwerp. Via de alternatieve route over de loopbrug bedraagt de loopafstand tussen parkeerplaats 1 en Blaricum aan Zee 650 meter, en tussen parkeerplaats 2 en Blaricum aan Zee 300 meter.

figuur 2.3: schetsontwerp Blaricum aan Zee met het looppad gestippeld weergegeven

3

Parkeerbehoefte

In dit hoofdstuk is de parkeerbehoefte van de planvariant Blaricum aan Zee bepaald. Daartoe zijn eerst de relevante parkeerkcijfers beschreven in paragraaf 3.1, en vervolgens is in paragraaf 3.2 de parkeervraag op het maatgevende moment bepaald voor de planvariant Blaricum aan Zee.

3.1 Parkeerkcijfers

In de CROW-publicatie 317 zijn kencijfers van diverse functies gegeven om een inschatting te maken van de te verwachten parkeervraag en verkeersgeneratie. De stedelijkheidsgraad van de gemeente Blaricum is 'weinig stedelijk'², verder is de locatie van Blaricum aan Zee gelegen in het buitengebied. Daarmee zijn de kencijfers voor de diverse functies bepaald en opgenomen in tabel 3.1.

functie uit programma BAZ	CROW-functie	parkeerkcijfer			
		min.	gem.	max.	eenheid
restaurant	restaurant	14	15	16	per 100 m ² bvo
zaalverhuur	restaurant	14	15	16	per 100 m ² bvo
detailhandel	buurt- en dorpscentrum	3,1	4,1	5,1	per 100 m ² bvo
kantoren zonder baliefunctie	kantoor zonder baliefunctie	2,3	2,55	2,8	per 100 m ² bvo
yoga-studio	dansstudio	6,9	7,4	7,9	per 100 m ² bvo

Tabel 3.1: Parkeerkcijfers van relevante functie uit CROW-317

In het globale programma van Blaricum aan Zee zijn functies opgenomen die niet specifiek zijn beschreven in CROW 317. Voor deze functies is de meest relevante functie genomen die wat betreft parkeervraag en verkeersgeneratie vergelijkbaar is. Zo heeft de functie zaalverhuur op een dergelijk locatie een te verwachten parkeervraag die overeenkomt met een restaurant, komt een yoga-studio overeen met een dansstudio, en heeft detailhandel een vergelijkbare parkeervraag als een buurt- en dorpscentrum.

² bron: CBS Statline tabel 'Kencijfers wijken en buurten 2015'

Per functie kan op basis van de kencijfers de parkeervraag worden bepaald. Parkeerplaatsen kunnen echter meerdere keren worden gebruikt en de diverse functies kunnen een verschillend bezoekersverloop over de week kennen. Een restaurant op een dergelijke locatie wordt doorgaans tijdens de lunch en het diner bezocht en wordt in het weekend vaker bezocht dan op een werkdag. Een kantoor daarentegen heeft alleen parkeerplaatsen nodig tijdens kantooruren/werkdagen, waardoor deze parkeerplaatsen in het weekend gebruikt kunnen worden voor bijvoorbeeld restaurantbezoekers. In tabel 3.2 zijn voor iedere functie de aanwezigheidspercentages uit de CROW-publicatie 317 gegeven om het dubbelgebruik van parkeerplaatsen mee te nemen in de berekening.

functie	werkdagochtend	werkdagmiddag	werkdagavond	koopavond	werkdagnacht	zaterdagmiddag	zaterdagavond	zondagmiddag
restaurant	15%	30%	40%	40%	0%	50%	50%	50%
zaalverhuur	5%	30%	30%	30%	0%	100%	100%	100%
detailhandel	30%	60%	0%	0%	0%	100%	0%	0%
kantoor	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
yoga-studio	60%	20%	60%	60%	0%	0%	0%	0%

Tabel 3.2: Aanwezigheidspercentages per functies en weekmoment

NB: Enkele aanwezigheidspercentages in tabel 3.2 verschillen van de CROW-aanwezigheidspercentages om deze beter overeen te laten komen met het beoogde programma van Blaricum aan Zee en diens ligging in het buitengebied.

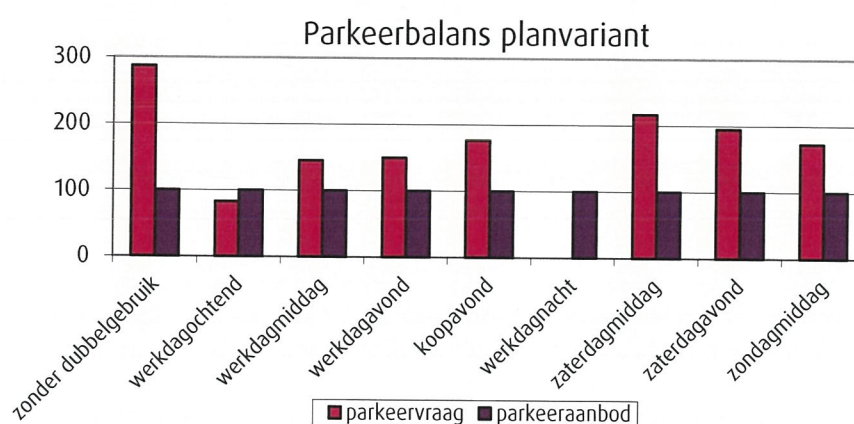
- In het CROW zijn aanwezigheidspercentages gegeven voor 'Sportfuncties binnen'. Een yoga-studio heeft echter voornamelijk lessen op werkdagochtenden, werkdagavonden en weekenddagochtenden³, terwijl een reguliere sportschool (sportfuncties binnen) ook op zaterdagmiddag en zaterdagavond bezoekers trekt. Bij Yoga kennen groepslessen maximaal 15 – 20 deelnemers. De parkeervraag wordt dus beperkt tot maximaal 20 pp per les voor bezoekers.
- Tevens verwachten wij dat detailhandel op een dergelijke locatie geen koopavond kent, en daarmee geen bezoekers zal trekken in de avonden.
- Zaalverhuur op de beoogde locatie zal op werkdagen naar verwachting gebruikt worden voor relatief kleine groepen zoals vergaderingen en kinderfeestjes. In het weekend zijn grotere partijen te verwachten voor bijvoorbeeld oma's verjaardag of een bruiloft. Deze verdeling is verwerkt in de aanwezigheidspercentages op de verschillende weekmomenten.
- Een restaurant in een buitengebied is doorgaans ruim opgezet, en heeft meer vloeroppervlakte per 'tafel' dan een restaurant in een stedelijk gebied. Het aantal bezoekers is natuurlijk sterk afhankelijk van het succes van het restaurant, maar restaurants op vergelijkbare locaties⁴ hebben 40 – 45 parkeerplaatsen. Daarop zijn de aanwezigheidspercentages voor de functie restaurant aangepast.

³ Referentie is een bestaande yoga-studio in Blaricum: <http://www.hotyogablaricum.nl/>

⁴ Restaurant AA-zicht in Zoetermeer: ±40 pp. Restaurant Buytenhout in Nootdorp: ±45 pp.

3.2 Planvariant 'Blaricum aan Zee'

In figuur 3.1 is de parkeervraag van de planvariant in roze weergegeven voor verschillende momenten in de week, het parkeeraanbod van 80 parkeerplaatsen is in paars weergegeven. In tabel 3.3 is de parkeerbehoefte verder gespecificeerd naar functie.

Figuur 3.1: Parkeervraag per weekmoment van de planvariant 'Blaricum aan Zee'

programma	parkeervraag								
	zonder dubbelgebruik	werkdag ochtend	werkdagmiddag	werkdagavond	koopavond	werkdagnacht	zaterdagmiddag	zaterdagavond	zondagmiddag
restaurant	98	15	29	39	39	0	49	49	49
zaalverhuur	98	5	29	29	29	0	98	98	98
detailhandel	27	8	16	0	0	0	27	0	0
kantoren zonder baliefunctie	17	17	17	0	0	0	0	0	0
yoga-studio	48	29	10	29	29	0	0	0	0
parkeervraag	287	73	101	98	98	0	173	147	147
tekort/overschot (aanbod=80)	-207	7	-21	-18	-18	80	-93	-67	-67

Tabel 3.3: Parkeervraag per functie van de planvariant 'Blaricum aan Zee'

Uit figuur 3.1 en tabel 3.3 blijkt dat zaterdag de drukste dag is wat betreft parkeren met een vraag naar 173 parkeerplaatsen. Op werkdagen is de vraag naar parkeerplaatsen echter een stuk lager, namelijk 101 parkeerplaatsen. In de berekening is overigens uitgegaan van een volledig gevuld programma van Blaricum aan Zee, terwijl de insteek een organisch groeiend project is en dus geleidelijk aan over de jaren zal groeien.

3.3 Conclusie parkeerbehoefte

De beoogde functies kennen een grillig verloop in bezoekersstromen. Een restaurant zal met name rond het diner en in het weekend bezoekers trekken. Het aantal bezoekers aan een zaalverhuur-locatie is sterk afhankelijk van de momenten de zaal daadwerkelijk verhuurd wordt voor bijvoorbeeld een vergadering of feestpartij. Gezien het plan zich in een verkennend stadium bevindt dienen voorgaande berekeningen indicatief gebruikt te worden. Op een werkdag, indien de zaal verhuurd is, verwachten wij een parkeervraag van circa 101 parkeerplaatsen. Indien de zaal niet verhuurd is, ligt de parkeervraag eerder rond de 72 parkeerplaatsen.

Binnen de ontwikkelingen zijn 80 parkeerplaatsen op het opgespoten stuk zand gepland, en daarmee kan voor de meeste momenten in de week de volledige parkeervraag worden opgevangen. Door de aard van de beoogde functies zijn er echter ook een aantal piekmomenten te verwachten. Indien de piekmomenten van meerdere functies gelijk vallen, dan zal de parkeervraag wel het aanbod van 80 plaatsen overstijgen. Op die momenten kan gebruikt worden gemaakt van de bestaande parkeergelegenheid.

Parkeerterrein 2, volgens de nummering zoals in figuur 2.1, ligt op circa 450 meter loopafstand, en indien een loopbrug wordt gerealiseerd op circa 300 meter loopafstand. Wat acceptabele loopafstanden zijn is sterk persoonsafhankelijk, en afhankelijk van het type bezoek. Voor bezoekers aan detailhandel is 100 meter een acceptabele loopafstand volgens de indicatieve richtlijnen uit het CROW, maar voor recreatieve bezoeken is 300 meter bijvoorbeeld wel acceptabel. Acceptabele loopafstanden kunnen overigens ook beïnvloed worden door de attractiviteit van een looproutte. Met name de momenten dat er een relatief grote groep bezoekers bij de zaalverhuur wordt verwacht is de parkeergelegenheid nabij Blaricum aan Zee mogelijk ontoereikend. Een deel van de bezoekers van de zaalverhuur kan daarop op parkeerplaats 2 parkeren.

4

Verkeersgeneratie

In dit hoofdstuk is de verkeersproductie bepaald voor de planvariant Blaricum aan Zee. Allereerst worden in paragraaf 4.1 de kencijfers beschreven die zijn gehanteerd voor de berekening, tenslotte is in paragraaf 4.2 de verkeersgeneratie van de planvariant berekend.

4.1 Kencijfers verkeersgeneratie

In tabel 4.1 zijn de kencijfers voor de verkeersgeneratie die gehanteerd zijn in de berekening, per functie opgenomen. Een aantal van deze kentallen volgen uit de CROW-publicatie 317, maar niet voor alle functies is een kengetal opgenomen. Daarom zijn voor een aantal functies kengetallen opgesteld op basis van expert judgement. De uitgangspunten die wij hierbij hebben gehanteerd, worden hierna beschreven.

functie	verkeersgeneratie kencijfer	
	mvt/etm	eenheid
restaurant	5	per parkeerplaats
zaalverhuur	4	per parkeerplaats
commerciële dienstverlening	15,4	per 100 m2 bvo
kantoor zonder baliefunctie	7,9	per 100 m2 bvo
yoga-studio	6	per parkeerplaats

Tabel 4.1: Kencijfers van verkeersgeneratie voor de verschillende functies

Voor de functies restaurant, zaalverhuur en detailhandel zijn geen of hele globale kentallen opgenomen in de CROW-publicatie 317. Daarom zijn voor deze functies de volgende uitgangspunten opgesteld om de verkeersgeneratie te bepalen:

- Onze inschatting is dat een restaurant op een dergelijke locatie naar verwachting lunch en diner aanbiedt. In het 'worst case'-scenario zal het maximaal benodigde aantal parkeerplaatsen voor het restaurant 2,5 keer per dag gebruikt worden: een lunchzitting en anderhalve dinerzitting. Iedere keer dat een parkeerplaats wordt gebruikt, levert dat één aankomende en één vertrekkende voertuigbeweging op. Deze uitgangspunten resulteren in een verkeersgeneratie van vijf motorvoertuigbewegingen per parkeerplaats per etmaal met betrekking tot het restaurant.
- Voor de zaalverhuur gaan wij er in deze berekening van uit dat op een drukke dag twee partijen of evenementen worden gehouden. Elke parkeerplaats wordt dan twee keer per dag gebruikt, en kent per gebruiker één aankomende en één vertrekkende beweging. De verkeersgeneratie komt daarmee op vier motorvoertuigbewegingen per etmaal per parkeerplaats met betrekking tot de zaalverhuur.
- Voor de detailhandel zijn ook geen kencijfers gepubliceerd in CROW317, maar in dit geval komt de functie sterk overeen met de functie commerciële dienstverlening, waarvan wel kencijfers beschikbaar zijn.
- Ten aanzien van de Yoga-studio gaan wij uit van een maximum van 3 groepslessen per dag. Dat levert een verkeersgeneratie op van 6 motorvoertuigbewegingen per parkeerplaats.

4.2 Planvariant 'Blaricum aan Zee'

Gezien de sterke verschillen tussen een werkdag en een weekenddag in aantal bezoekers is in deze paragraaf de verkeersgeneratie van beide weekmomenten berekend. Voor beide weekmomenten gaan wij er van uit dat de zaal twee keer wordt verhuurd, dat er 2,5 zitting is in het restaurant en dat er 3 yogalessen zijn. Het verschil in een werkdag en weekenddag zit in het aantal bezoekers dat een restaurant en zaalverhuur aantrekken. In tabel 4.2 is de berekening van de verkeersgeneratie op een werkdag beschreven, en in tabel 4.3 de berekening voor een weekenddag.

programma	omvang	kencijfer	eenheid	voertuigen per etmaal
restaurant	39	5	per parkeerplaats	195
zaalverhuur	29	4	per parkeerplaats	116
detailhandel	650	15,4	100 m ² bvo	100
kantoren zonder baliefunctie	650	7,9	100 m ² bvo	100
overig (zoals YOGA)	29	6	per parkeerplaats	168
totaal				680

Tabel 4.2: Verkeersgeneratie op een werkdag

programma	omvang	kencijfer	eenheid	voertuigen per etmaal
restaurant	49	5	per parkeerplaats	245
zaalverhuur	98	4	per parkeerplaats	392
detailhandel	650	15,4	100 m ² bvo	100
kantoren zonder baliefunctie	650	nvt	100 m ² bvo	0
overig (zoals YOGA)	29	6	per parkeerplaats	168
			totaal	905

tabel 4.3: Verkeersgeneratie op een zaterdag

Uit bovenstaande tabellen volgt dat Blaricum aan Zee op een werkdag circa 680 motorvoertuigbewegingen genereert, en op een zaterdag circa 905. Dit zijn ruime aantallen, omdat wij uit zijn gegaan van een goede bezetting van het restaurant, twee maal een zaalverhuur op een dag, en drie yogalessen per dag. Dit zal echter niet dagelijks voorkomen. Maar wel is het verschil tussen de verkeersgeneratie op een werkdag en weekenddag hiermee inzichtelijk. Het is een indicatie berekening en de daadwerkelijke verkeersgeneratie is sterk afhankelijk van de uiteindelijke invulling van het programma, de grootte en het succes daarvan.

4.3 Conclusie verkeersgeneratie

De eerste globale berekeningen tonen aan dat Blaricum aan Zee circa 680 motorvoertuigbewegingen per etmaal genereert op een werkdag en circa 905 op een weekenddag. Op een werkdag zijn het restaurant en de yogastudio de grootste bezoekerstrekkers. Op een zaterdag genereert daarentegen de zaalverhuur het grootste aantal bezoekers. Overigens verschillende de grootte van groepen die gebruik maken van de zaalverhuur sterk, er zullen dus niet wekelijks 392 motorvoertuigbewegingen worden gegenereerd, maar is slechts een indicatie voor de naar verwachting grotere groepen op een zaterdag.

Verkeerskundig gezien is een verkeersvraag van 680 of 905 motorvoertuigbewegingen per etmaal relatief laag. Uitgaande van een uniforme verdeling van deze motorvoertuigbewegingen over een tijdsbestek van 12 uur (09.00-21.00 uur) komt dit overeen met een 55 tot 75 auto's per uur. Volgens de 'Duurzaam Veilig'-ontwerprichtlijnen geldt voor een erftoegangsweg met één rijbaan (zonder scheiding van de rijrichtingen) en een breedte van 4,5 meter een maximale etmaalintensiteit van 6.000⁵ motorvoertuigen. Daarmee blijft de verkeersstroom nog ver onder het 'verkeerskundige maximum'.

Doorgaans is de verkeersvraag relatief laag, het kan echter voorkomen dat door het samenvallen van de piekvragen van de diverse functies de verkeersvraag relatief hoger is. Verkeerskundig gezien zijn er echter geen problemen te verwachten.

⁵ bron: Ontwerprichtlijnen Duurzaam Veilig; erftoegangsweg II bubeko.

5

Conclusie

In dit onderzoek zijn de parkeervraag en verkeersgeneratie bepaald van de globale programmering van Blaricum aan Zee. Aangezien het plan zich in een verkennend stadium bevindt en de parkeervraag en verkeersgeneratie afhankelijk zijn van de daadwerkelijke invulling van het gebied, zijn dit indicatieve berekeningen.

Op basis van kentallen voor de parkeervraag en de verkeersgeneratie zijn voor de plan-variant Blaricum aan Zee berekeningen gedaan. Daarbij hebben wij een werkdag en een zaterdag beschouwd. Door de recreatieve aard van de functies worden er op een zaterdag de meeste bezoekers verwacht. Op een werkdag is de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie een stuk lager dan een weekenddag.

Belangrijkste verkeerskundige conclusies Blaricum aan Zee

- Op een werkdag verwachten wij dat in de meeste gevallen de parkeervraag kan worden opgevangen door de 80 parkeerplaatsen nabij Blaricum aan Zee. Incidenteel kan het voorkomen, afhankelijk van evenementen en het succes van de functies, dat de bestaande parkeergelegenheid gebruikt dient te worden. Vanaf parkeerplaats 2 is het 450 meter (in geval van een loopbrug 300 meter) lopen naar Blaricum aan Zee. Indien de looproute aantrekkelijk wordt ingericht, is deze loopafstand voor recreatieve bezoekers acceptabel. Overigens wordt bij Blaricum aan Zee op organische groei ingezet, waardoor de geplande 80 parkeerplaatsen in eerste instantie voldoende zal zijn.
- Als de definitieve invulling van Blaricum aan Zee bekend is zijn nieuwe berekeningen nodig, gezien de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie sterk afhangt van de functies.
- De verkeersgeneratie van Blaricum aan Zee is beperkt. Er hoeft geen ruim wegprofiel of gescheiden structuren voor auto en fiets te worden toegepast.
- Verkeerskundig gezien zijn er geen bezwaren tegen het plan van Blaricum aan Zee.

Kanttekening vervolg

- Het programma van Blaricum aan Zee is een globale opzet en staat niet vast, het plan bevindt zich in een verkennend stadium. Dit onderzoek heeft als doel inzicht te verschaffen in de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie van een mogelijk programma. Bij een definitief programma is nader onderzoek nodig.

- De insteek van Blaricum aan Zee is dat het organisch groeit, het programma zoals beschreven in dit onderzoek is daar een mogelijk eindbeeld van.
  - Er zijn richtlijnen gebruikt om de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie te bepalen, het betreft echter een unieke locatie zodat de richtlijnen sterk kunnen afwijken van de daadwerkelijke parkeerbehoefte en verkeersgeneratie.
  - Blaricum aan Zee is een recreatieve ontwikkeling in een natuurlijk gebied, waardoor bezoekers mogelijk vaker te voet of te fiets aan komen dan met de auto. Op voorhand is de daadwerkelijk vervoerwijzekeuze van bezoekers aan Blaricum aan Zee echter moeilijk in te schatten en sterk afhankelijk van de functies en de doelgroepen waar de functies zich op richten.
  - Het voorliggende onderzoek naar de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie is gebaseerd op aannames over:
    - parkeerbehoefte
    - verkeersgeneratie
    - invulling van het programma van Blaricum aan Zee
    - de grootte van de invulling
- Het onderzoek geeft een eerste inzicht in de mogelijke parkeerbehoefte en verkeersgeneratie, en kan als handvat dienen bij de besluitvorming omtrent Blaricum aan Zee.

Vestiging Amsterdam

De Ruyterkade 143

1011 AC Amsterdam

T (020) 420 92 17

F (020) 420 63 47

www.goudappel.nl

goudappel@goudappel.nl

adviseurs
mobiliteit
Goudappel
Coffeng

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 15 maart 2017 11:16
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: vraag

Hallo [REDACTED]

Ik heb al een analyse van de effecten op het gebied, die wil ik graag eerst bespreken met mijn collega's. Doordat het ontwerp is gewijzigd is de huidige natuurtoets discutabel geworden. [REDACTED]
[REDACTED] De gekozen uitgangssituatie heeft een grote invloed op de uitkomst van verstoringsstoets.

Met vriendelijke groet

[REDACTED]

Medewerker beleid - Directie beleid/Sector Groen
Landschapsecoloog, SKNL en PAS

[REDACTED]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl
[REDACTED]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@blaricum.nl>
Verzonden: donderdag 16 maart 2017 13:33
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: vraag

Dag [REDACTED]

We hadden al eerder afgesproken dat die natuurtoets opnieuw moet omdat de parkeerplaats naar het eiland zijn gegaan.

Het ging nu om het effect van de verkeersbewegingen!

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 6 april 2017 14:08
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Ter info: verkeerskundig onderzoek Blaricum aan zee
Bijlagen: Adviesrapport IGI Blaricum aan zee.docx

Hai [REDACTED]

Zoals net telefonisch besproken, hier ook per mail onze reactie.

Op voorhand kunnen we niet aangeven of 80 parkeerplaatsen een significant negatief effect hebben op het NNN of niet. Het zou passend kunnen zijn indien goede mitigerende maatregelen worden getroffen (geluid en licht). Wat hierbij vooral een rol speelt is nader onderzoek naar vleermuizen en de relatie met Flevoland. Er is geen indicatie dat autoverkeer meer of minder effect heeft dan voetgangers. Zie de bijlage voor meer informatie.

[REDACTED] Het plan kan verder worden uitgewerkt en jullie kunnen de natuurtoets vernieuwen met de huidige situatie als uitgangssituatie (niet de jachthaven). Dan kunnen we later kijken of er sprake is van significante negatieve effecten op NNN of niet. SBB als eigenaar van de gronden moet overigens ook akkoord zijn.

[REDACTED]

Groeten,
[REDACTED]

[REDACTED]

Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem
[REDACTED]

www.noord-holland.nl

[REDACTED]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 19 september 2017 11:28
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Blaricum aan Zee

Hai [REDACTED]

Wij hebben enige tijd geleden nu alweer contact gehad met de gemeente t.a.v. de natuurtoets. Waar o.a. de verkeersbewegingen werden besproken.

Wij hebben toen aangegeven niet in dit stadium uitsluitel te kunnen geven of er wel/geen significante negatieve effecten optreden. De gemeente gaf aan het plan verder uit te willen werken, met de initiatiefnemer en andere betrokkenen.

[REDACTED]

Groeten,
[REDACTED]

[REDACTED]

Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

[REDACTED]

www.noord-holland.nl

[REDACTED]@noord-holland.nl

 Provincie
Noord-Holland

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@staatsbosbeheer.nl>
Verzonden: dinsdag 19 september 2017 09:48
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Blaricum aan Zee

Dag [REDACTED]

[REDACTED]

Via de Vrienden van het Gooi heb ik een Natuurtoets van Royal Haskoning gekregen. Tevens heb ik volgende week dinsdag een gesprek met [REDACTED] van de gemeente Blaricum over een aangepast plan Blaricum aan Zee. Is dit plan al aan jou of een collega van jou voorgelegd?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Staatsbosbeheer

Disclaimer [Nederlands](#) [English](#)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@blaricum.nl>
Verzonden: woensdag 27 september 2017 14:29
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: alternatief plan Blaricum aan Zee
Bijlagen: Scannable document op 27 sep. 2017 14_16_41.png

Beste [REDACTED]

Bijgaand een scan van een tekening van een variant op het plan Blaricum aan Zee. Door de initiatiefnemer is dit begin september j.l. ingediend. Zoals je ziet, is het eiland een stuk zuidwaarts verschoven, weg van het gebied met de belangrijkste natuurwaarden. De eerste natuurtoets heeft uitgewezen dat dit een stuk gunstiger is als het gaat om behoud van natuurwaarden. Wij hebben hierover een eerste gesprek gehad met zowel Staatsbosbeheer als met de VVG. Beiden moeten inhoudelijk nog reageren. Het is de bedoeling dat wij in oktober a.s. aan de gemeenteraad vragen of zij akkoord gaan met verdere uitwerking van dit plan.

Omdat we afgesproken hadden jullie aangehaakt te houden, stuur ik het je toe. Vooralsnog wachten wij de gemeenteraad af en daarna willen we eerst met zowel het SBB als de VVG om de tafel gaan zitten.

Maar nu ben je iig op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider De Blaricummermeent

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@blaricum.nl

Bezoekadres: Deltazijde 3 03, 1261 ZM Blaricum / www.blaricummermeent.nl

Postadres: Postbus 71, 3755 ZH Eemnes

Routebeschrijving Projectbureau / Experience Centre:

- Vanaf de afrit Huizen/Blaricum (A27) de borden Blaricum Blaricummermeent volgen naar de "Stichtseweg";
- Na tennispark LTV de Bijvanck (Stichtseweg 1) op de T-kruising rechtdoor naar de bouwweg "Deltazijde";
- Aan deze bouwweg ligt aan de linker zijde de nieuwbouw van het Projectbureau en restaurant 't Meenthuis.

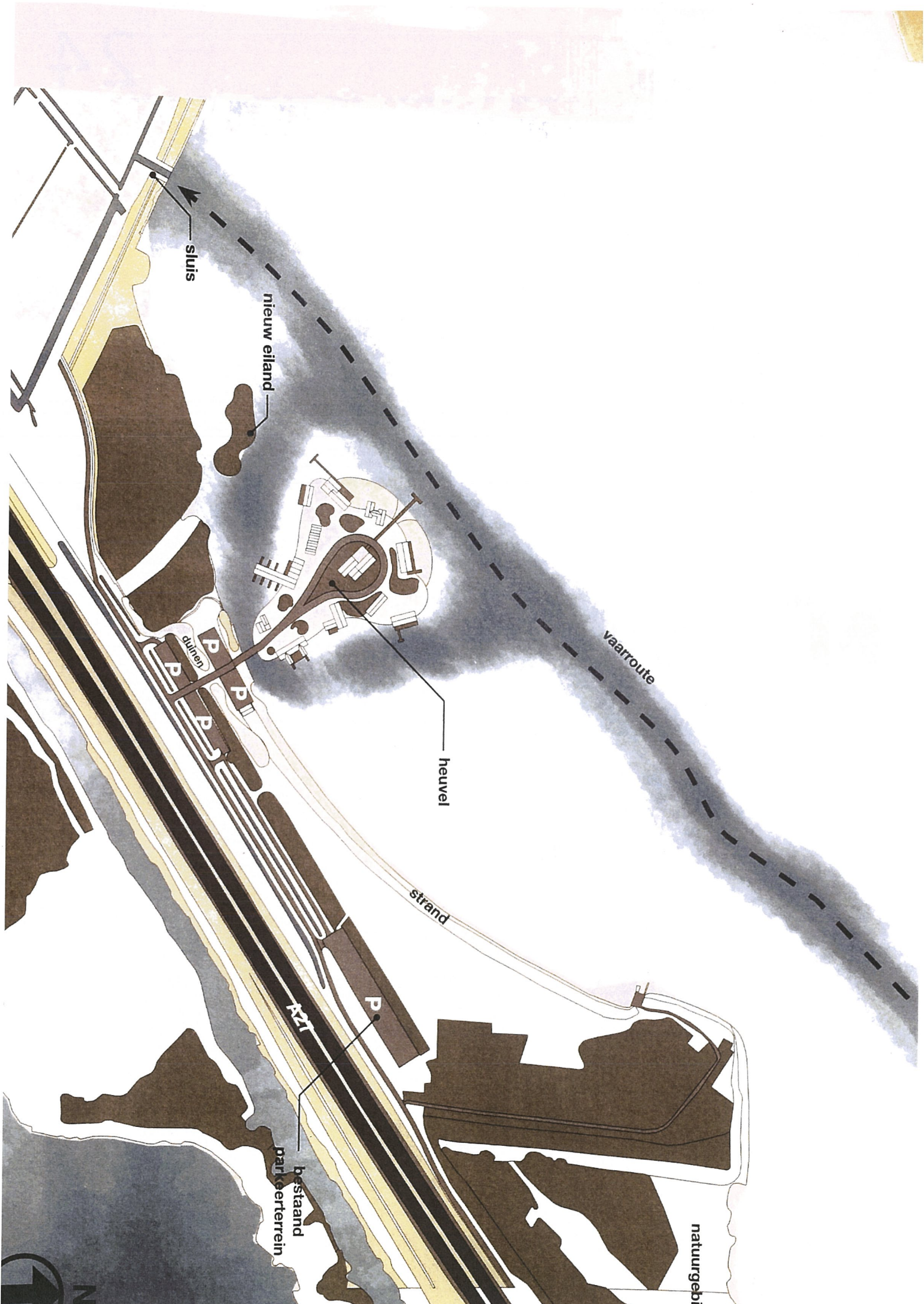
Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

sluis

nieuw eiland

vaarroute

heuvel

strand

P

A21

bestaand
parkeerterrein

natuurgebied

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 28 september 2017 11:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: alternatief plan Blaricum aan Zee

Beste [REDACTED]

Dank voor de update. [REDACTED]
[REDACTED]

Hartelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem
[REDACTED]

www.noord-holland.nl

[REDACTED]@noord-holland.nl

 Provincie
Noord-Holland

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@staatsbosbeheer.nl>
Verzonden: dinsdag 3 oktober 2017 09:39
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Blaricum aan Zee
Bijlagen: WAT_AA0719_R001_Natuurtoets Plan Blaricum aan Zee_F1.0.pdf

Dag [REDACTED]

Bijgesloten de Natuurtoets die wij hebben gekregen van de gemeente op 26 september jl. [REDACTED]
[REDACTED] Op 10 oktober wordt aan de gemeenteraad de vraag voorgelegd of het akkoord is dat ze de
nieuwe planvariatie verder laten uitwerken.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Staatsbosbeheer

RAPPORT

Natuurtoets Blaricum aan Zee – Ontwerpplan zuid

Klant: Gemeente Blaricum & Geesink Beheer

Referentie: WAT_AA0719_R001_907548_F1.0

Versie: 1.0/Finale versie

Datum: 4 september 2017

Titel document: Natuurtoets Blaricum aan Zee (2)

Ondertitel:
Referentie: WAT_AA0719_R001_907548_F1.0
Versie: 1.0/Finale versie
Datum: 4 september 2017
Projectnaam: Natuurtoets Plan Blaricum aan Zee. Ontwerpplan zuid
Projectnummer: AA0719
Auteur(s): Tessa van Vreeswijk

Opgesteld door: Tessa van Vreeswijk

Gecontroleerd door: Janet Olthof

Datum/Initialen: 04/9/17 JO

Goedgekeurd door: Janet Olthof

Datum/Initialen: 04/9/17 JO

Classificatie

Alleen voor intern gebruik

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and OHSAS 18001:2007.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Plangebied	1
1.3	Doel	2
1.4	Werkwijze	2
1.5	Leeswijzer	4
2	Beschrijving van het plan Blaricum aan Zee	5
2.1	Achtergrond en ambitie gemeente Blaricum	5
2.2	Plan Blaricum aan Zee	6
2.3	Het gebied Voorland Stichtse Brug	6
2.4	Ontwerpplan Zuid	9
2.4.1	Toelichting op ontwerpplan Zuid	10
2.4.2	De deelgebieden in het werkgebied van ontwerpplan Zuid	11
2.5	Relevante vormen van verstoring en negatieve effecten	11
2.5.1	Tijdelijke effecten	11
2.5.2	Permanente effecten	12
3	Wettelijk kader	14
3.1	Gebiedsbescherming (Hoofdstuk 2 Wnb)	14
3.1.1	Algemeen	14
3.1.2	Programma aanpak stikstof (PAS)	14
3.2	Beschermde soorten (Hoofdstuk 3 Wnb)	15
3.2.1	Verbodsbepalingen	15
3.2.2	Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden	15
3.2.3	Mitigerende maatregelen	16
3.2.4	Zorgplicht soortenbescherming	17
3.3	Natuur Netwerk Nederland	17
4	Natuurtoets ontwerpplan Zuid	19
4.1	Beschermde soorten Wnb	19
4.1.1	Vaatplanten	19
4.1.2	Vogels	19
4.1.3	Amfibieën	22
4.1.4	Reptielen	24
4.1.5	Vleermuizen	27
4.1.6	Grondgebonden zoogdieren	29
4.1.7	Overige beschermde soorten	32
4.1.8	Samenvatting	33
4.1.9	Conclusie	1

4.2	Gebiedsbescherming Wnb	1
4.2.1	Nabijgelegen Natura 2000-gebieden en instandhoudingsdoelstellingen	1
4.2.2	Effecten	2
4.2.3	Conclusie	3
4.3	Natuurnetwerk Nederland	3
4.3.1	Wezenlijke kenmerken en waarden	3
4.3.2	Effectbeoordeling	5
5	Conclusie en vergelijking tussen ontwerpplan Noord en Zuid	10
6	Referenties	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Blaricum heeft de ambitie om het Voorland Stichtse Brug op te waarderen, zodat een aantrekkelijk uitloop- en recreatiegebied ontstaat voor de nieuwe bewoners van en ondernemers uit de Blaricummermeent en de rest van de gemeente Blaricum. Daarnaast wenst zij de kwaliteit van het gebied als natuurgebied te behouden en te versterken.

Geesink beheer heeft in lijn met de gemeentelijke ambitie in 2015 het plan Blaricum aan Zee ingediend. Dit omvat de ontwikkeling van “een kleine enclave waar natuur, water, recreatie, horeca, ambacht en werken samenkomen”.

Deze enclave was voorzien op het noordoostelijk deel van het recreatiestrand van het Voorland Stichtse Brug, tussen het strand en het natuurgebied (hierna: ontwerpplan Noord)(Figuur 1).

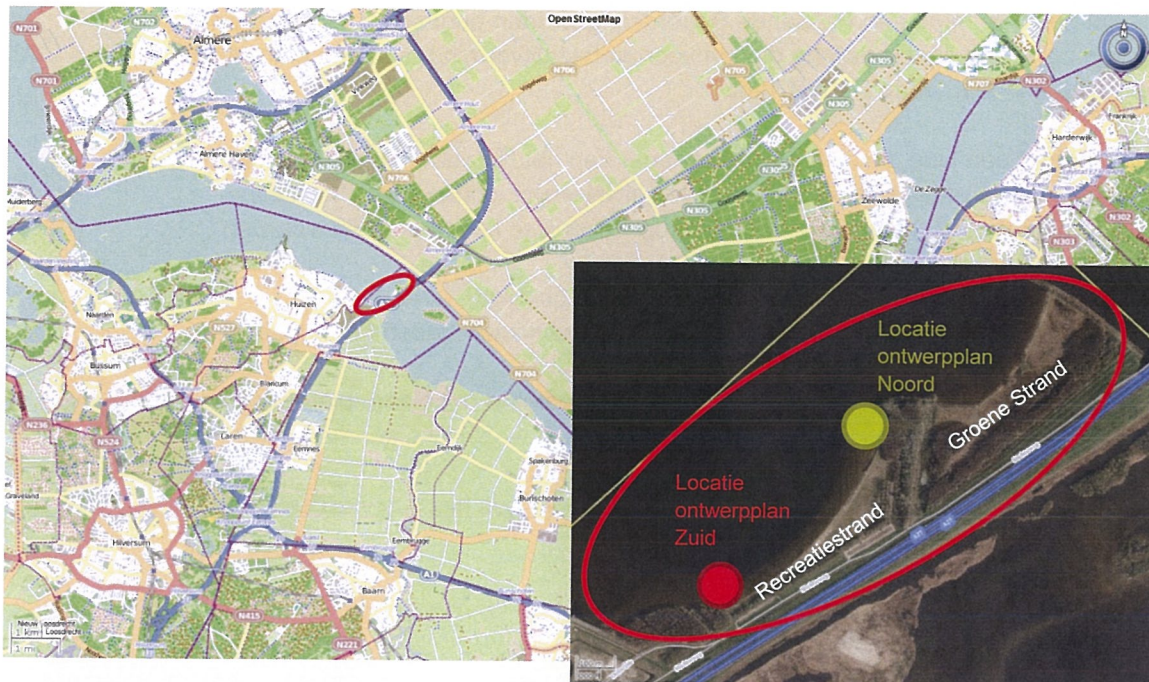
Om de effecten op natuur te beperken onderzoekt men een alternatieve locatie voor de enclave ter hoogte van het zuidelijk deel van het recreatiestrand, op de grens van de strandzone en het bosgebied (hierna: ontwerpplan Zuid)(Figuur 1). Daarnaast is men voornemens om een diepere geul aan te leggen die door pleziervaart wordt gebruikt om aan te kunnen leggen aan de steigers die voorzien zijn bij de enclave.

De voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot effecten op de natuur. In 2016 is door Royal HaskoningDHV een natuurtoets en ecologische onderbouwing opgesteld voor ontwerpplan Noord op basis van bestaande gegevens. De provincie heeft na toetsing gevraagd om aanvullend onderzoek naar vleermuizen en ringslang en actualisatie van de inventarisatie. Deze flora- en faunainventarisatie is deels in 2017 uitgevoerd en zal in 2018 vervolg worden.

De gemeente Blaricum en Geesink Beheer hebben Royal HaskoningDHV verzocht een natuurtoets uit te voeren voor het ontwerpplan Zuid. In voorliggende rapportage worden de gehanteerde methoden en resultaten van dit natuuronderzoek gepresenteerd.

1.2 Plangebied

Het plangebied Voorland Stichtse Brug ligt ten noordoosten van de kernen Blaricum en Huizen aan het Gooimeer (Figuur 1). Het gebied is in gebruik als recreatie- en natuurgebied en bestaat uit twee kommen van elkaar gescheiden door een bosgebied. Het zuidwestelijk gelegen recreatiegebied bestaat uit een grasweide met een smalle strook zand. Het wordt gebruikt door zwemmers, surfers en andere recreanten. In het zuiden ligt een bosgebied tussen het woongebied Blaricummermeent en het recreatiestrand. De parkeervoorzieningen liggen ten zuidoosten van het strand. Direct ten noorden van het strand beschikt de Reddingsbrigade Blaricum over een reddingspost. Het Groene Strand in het noordoosten is een waardevol natuurgebied met het karakter van een vochtige duinvallei begrensd door bosschages/struweel en het Gooimeer. Vanwege deze waarden is het plangebied aangewezen als onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland.

Figuur 1 Ligging plangebied. Bron: Globespotter.

1.3 Doel

Het doel van dit rapport is om de ecologische effecten van het plan Blaricum aan Zee in beeld te brengen en te toetsen aan het natuurbeleid en wetgeving ten behoeve van de besluitvorming door de gemeente Blaricum.

Op basis van deze toetsingen worden aanbevelingen gedaan over de wijze van uitvoering en mogelijk te nemen mitigerende maatregelen en voor nader onderzoek en procedures.

1.4 Werkwijze

De natuurtoets bestaat uit drie delen. De volgende vragen worden beantwoord:

- Is er sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming?
- Is er sprake van mogelijke negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen in het kader van Natura 2000 zoals beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming?
- Zijn er significante effecten te verwachten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur)?

Het eerste deel betreft de toetsing in het kader van beschermde soorten (Hoofdstuk 3 Wnb). Uit deze toets moet duidelijk worden welke beschermde soorten in het plangebied leven, welke functie het gebied heeft voor de soort(en), in hoeverre deze wordt aangetast en/of verstoord door de voorgenomen ontwikkeling en welke beperkende (mitigerende) maatregelen dienen te worden uitgevoerd om de functionaliteit te behouden.

Het tweede deel betreft een Voortoets voor Natura 2000 in het kader van de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2 Wnb). In deze voortoets wordt nagegaan of het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de kwaliteit en omvang van habitattypen, de kwaliteit en omvang van het leefgebied van soorten en de populatiedoelstelling van soorten in het geding

komt. Als dit het geval is, moet een Passende Beoordeling worden opgesteld. Een Passende Beoordeling kan zowel als onderbouwing dienen voor de besluitvorming over een plan (Artikel 19j) als voor een vergunningaanvraag (Artikel 19d).

Het derde deel betreft een Nee, tenzij-toets in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor de benodigde bestemmingswijziging binnen het NNN wordt, conform de Provinciale Ruimtelijke Verordening, gekeken naar de effecten op wezenlijke kenmerken en waarden.

Voor bovenstaande toetsingen is het volgende stappenplan gevolgd:

1. omschrijving plangebied, beoogde ontwikkeling en werkzaamheden en mogelijke storingsfactoren;
2. beschrijving van aanwezige beschermde natuurwaarden in het plangebied (i.e. beschermde flora en fauna, instandhoudingsdoelen en wezenlijke kenmerken en waarden);
3. effectanalyse en toetsing aan vigerende juridisch kader (zie hiervoor hoofdstuk 3);
4. uitwerken van mitigerende maatregelen;
5. conclusie en vervolg.

Gebruikte bronnen

Voor de beschrijving en beoordeling van effecten op de natuurwaarden en de verspreiding van (beschermde) flora en fauna zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Aanwijzingsbesluit Gooimeer Zuidoever & Eemmeer (www.synbiosys.alterra.nl/natura2000);
- Bakker, P. (2016). Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug. Vereniging van Vrienden van het Gooi.
- Brandjes & Anema (2016). SNL Monitoring Gooi- en Eemmeerkust 2015; Inventarisatie dagvlinders, libellen en sprinkhanen in vijf verschillende beheertypen;
- Groen F.M. van, M. van Straaten (2011). Blaricummeent. Inventarisatie beschermde flora en fauna. Van der Goes en Groot Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau, G&G-rapport 2011-16;
- Ingberg, J.A., Boddeke, P.H.N., Leusink, E.H.P., van de Haterd, R.J.W. & M. Japink (2008). Vegetatiekartering Zuidelijke Randmeren 2007. IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Reeks 01/01/2000 – 16/08/2017. Geraadpleegd op 23 augustus 2017;
- Opzeeland I. van, H. Slabbekoorn, T. Andringa, C. ten Cate, 2007, Vissen en geluidsoverlast; Effect van geluidsbelasting onder water op zoetwatervissen. Auditory Cognition Group, Kunstmatige Intelligentie, Rijksuniversiteit Groningen en Gedragsbiologie, Instituut voor Biologie, Universiteit Leiden
- Oranjewoud (2011). Recreatiegebied Voorland Stichtse Brug. Milieueffectrapport. Oranjewoud, Almere;
- Provincie Noord-Holland (2017). Natuurbeheerplan 2017 Noord-Holland;
- Rijdsdijk, J. (in prep). Flora- en faunainventarisatie Blaricum aan Zee. Royal HaskoningDHV, Amersfoort.
- Straaten, van, M. & F.M. van Groen (2006). De Blaricummeent, Inventarisatie beschermde flora en fauna 2006. Rapportnr. 2006-19. Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- Wiersema & Jager (2008). Broedvogels van Staatsbosbeheer-objecten in IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland in 2008; SOVON-inventarisatierapport 2008/17.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beknopt overzicht gegeven van het Plan Blaricum aan Zee en wordt specifiek ingegaan op het werkgebied voor ontwerpplan Zuid. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het wettelijke kader van de Wet natuurbescherming en de planologische bescherming van het Natuurnetwerk Nederland. Hoofdstuk 4 omvat de drie onderdelen van de natuurtoets: beschermde soorten onder Wnb (paragraaf 4.1), beschermde gebieden onder Wnb (paragraaf 4.2) en planologisch beschermde gebieden (paragraaf 4.3). In Hoofdstuk 5 wordt een samenvatting gegeven van de resultaten van de verschillende toetsen en wordt een conclusie en aanbevelingen gegeven ten aanzien van vervolg onderzoeken en procedures in het kader van de Wnb.

2 Beschrijving van het plan en plangebied Blaricum aan Zee

2.1 Achtergrond en beleid gemeente Blaricum

In het Masterplan Blaricummermeent (2005) wordt een recreatieve ontwikkeling genoemd als een belangrijke pijler voor het aantrekkelijke woon- en werkklimaat in het plangebied. Het Masterplan is in 2005 in afstemming met de provincie Noord-Holland vastgesteld. Het Masterplan gaat uit van een opwaardering van het bestaande recreatiegebied (strand) waardoor een nieuw soort levendigheid ontstaat.

De gemeente wil geen actieve rol spelen in de ontwikkeling van het gebied, en nodigt private partijen uit om met een plan te komen voor invulling. De ambities en randvoorwaarden voor ontwikkeling in het gebied zijn uitgewerkt in de Structuurvisie Voorland Stichtse Brug en de bestaande situatie en het bestaand gebruik is planologisch vastgelegd in de Beheersverordening 'Voorland Stichtse Brug' (BRO, 2014a; BRO, 2014b).

Structuurvisie Voorland Stichtse Brug

De Structuurvisie is tot stand gekomen na overleg met een klankbordgroep waaraan provincie Noord-Holland, Staatsbosbeheer en Vrienden van het Gooi deelnamen. In de Structuurvisie is beschreven dat de ontwikkeling van het gebied moet leiden tot een aantrekkelijk, hoogwaardig natuur- en recreatiegebied, met een maatschappelijke meerwaarde: waarvan zowel de bewoners als de lokale ondernemers de spin-off ervaren:

- als uitloopgebied: het Voorland is onlosmakelijk verbonden met de andere onderdelen van het gebied De Blaricummermeent en dient als een samenhangend geheel ontwikkeld te worden.
- bij voorkeur heeft ook de lokale economie er baat bij: ofwel omdat het initiatief voor ontwikkeling uit de lokale gemeenschap komt, ofwel omdat er sprake is van een omzetverhoging (bijvoorbeeld door een toenemend aantal recreanten).

De ambitie die de gemeente Blaricum voor het gebied voor ogen heeft, omvat de volgende ingrediënten (in willekeurige volgorde):

- Ontmoetingsplek voor lokale bevolking;
- Waterrecreatie met een regionale functie;
- Jaarrond recreëren;
- Variatie in aanbod (recreatie, horeca);
- Onderscheidend karakter (van de horecavoorziening);
- Behoud en bij voorkeur kwaliteitsversterking van de natuurwaarden.

Beheersverordening 'Voorland Stichtse Brug' van de gemeente Blaricum.

In de Beheersverordening Voorland Stichtse Brug heeft de gemeente het bestaande gebruik en de bestaande situatie bestendig en planologisch beschermd (BRO, 2014b). Ten behoeve van de toekomstige ontwikkeling zal te zijner tijd een bestemmingsplan opgesteld worden. Hieraan voorafgaand zal met de betreffende initiatiefnemer(s) een overeenkomst gesloten worden.

Op dit moment is nieuwe bebouwing niet toegestaan in de verschillende zones:

- Het nieuwe land: zone water en waarde EHS en archeologie;
- Aangrenzende bos: zone recreatie en waarde EHS en archeologie;
- Het Voorland: zone natuur en waarde EHS en archeologie.

2.2 Plan Blaricum aan Zee

Het Plan Blaricum aan Zee is dinsdag 23 juni 2015 in de vergadering van de raad van Blaricum ingebracht en de gemeenteraad van Blaricum heeft besloten om 'de initiatiefnemer(s) op korte termijn te laten weten dat de raad in meerderheid een positieve grondhouding heeft t.a.v. dit gepresenteerde initiatief'. Onderstaande tekst is overgenomen (en deels geactualiseerd voor ontwerpplan Zuid) uit de memo 'Blaricum aan Zee, Plan voor de ontwikkeling van het gebied Voorland Stichtse Brug tot een hoogwaardig natuur- en recreatiegebied'.

Het concept

'Blaricum aan Zee is het plan voor de ontwikkeling van een kleine enclave waar natuur, water, recreatie, horeca, ambacht, en werken samenkomen. De enclave zal door het opspuiten van zand worden gerealiseerd. Op dit nieuwe stuk land wordt een aantal bescheiden gebouwen gerealiseerd die samen een afwisselend beeld vormen. De inspiratiebron voor het ontwerp van Blaricum aan Zee is een Scandinavisch vissersdorpje. Steigers bieden aanlegmogelijkheid voor de kleinere pleziervaart.

Blaricum aan Zee moet meer worden dan alleen horeca aan het water. Door verschillende functies samen te brengen ontstaat een kleine, sfeervolle enclave die het hele jaar door publiek trekt en die een ontmoetingsplek vormt voor de lokale bevolking. Blaricum aan Zee is een plek voor recreatie, werk, ambacht en kleinschalige bedrijfsactiviteiten¹. Maar bovenal blijft Voorland Stichtse Brug een natuurgebied. Het overgrote deel van het gebied blijft in dit plan onaangetast. Respect voor de omgeving zal centraal staan bij de ontwikkeling.

Vanwege de ligging is Blaricum aan Zee een prachtige plek voor recreatie aan en op het water. In de zomer kunnen passanten een bootje aanleggen om naar het strand te gaan, te zwemmen en neer te strijken bij een horecagelegenheid. Gedurende het hele jaar is het een ideale plek voor wandelaars, hardlopers, zwemmers en surfers uit de omgeving.

Kernwaarden van Blaricum aan Zee:

- *Kleinschalig
Bescheiden ontwikkeling die past bij de omvang en het karakter van het gebied*
- *Gevarieerd
Een gevarieerd aanbod (verschillende functies) zorgt voor toestroom van bezoekers gedurende het hele jaar, en biedt daarmee een gezonde financiële basis. Meer dan alleen recreatie in de zomermaanden.*
- *Organische ontwikkeling
Het plan gaat uit van geleidelijke ontwikkeling, op basis van behoefte. Voor deze manier van ontwikkelen wordt gekozen om leegstand te voorkomen.*
- *Balans bebouwing en natuur
Het plan gaat uit van minimale belasting en aantasting van het gebied, waardoor de natuurwaarden behouden blijven. Respect voor natuur en omgeving staan centraal. '*

2.3 Het plangebied Voorland Stichtse Brug

Het Voorland Stichtse Brug is een recreatie- en natuurgebied en is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het gehele gebied is in bezit van Staatsbosbeheer. Het Voorland Stichtse Brug wordt begrensd door het Gooimeer, de A27 en de Gooise Zomerkade. De Gooise Zomerkade vormt de grens tussen het in aanbouw zijnde woon-werkgebied

¹ Denk aan zeil- of meubelmakers, kleine winkeltjes voor watersport- of kitesurfmaterialen of lokale producten

Blaricummermeent en het Voorland Stichtse Brug. Het gebied bevat twee komvormige zandstranden die van elkaar worden gescheiden door een bosstrook.

De zuidelijke kom vormt een recreatiegebied met direct achter het strand een grasweide. De grasweide wordt door enkele bosschages gescheiden van de parkeerplaatsen en de A27. Het gebied wordt met name in de zomerperiode bezocht door zwemmers en andere recreanten. Gedurende het hele jaar wordt het gebruikt als hondenuitlaatgebied door bewoners.

De noordelijke kom, beter bekend als het Groene Strand, is een natuurgebied. Bij noordwesterstorm wordt water vanuit het Markermeer en IJmeer het Gooimeer ingestuwd, waardoor het hooiland overspoeld wordt en het water een aantal dagen blijft liggen. Deze overstromingen komen enkele keren per jaar voor (Brandjes & Anema, 2016).

Het gehele gebied is in de jaren '70 opgespoten ten behoeve van de bouw van de Stichtse Brug. Het opgespoten materiaal is afkomstig uit het Gooimeer. Hiertoe zijn in het Gooimeer enkele zandwinputten van 30 meter diep aangelegd.

Het plangebied van Voorland Stichtse Brug bestaat uit een aantal duidelijk te onderscheiden deelgebieden (Figuur 2):

1. Groene Strand;
2. Overgangsgebied;
3. recreatiestrand;
4. Gooimeer;
5. Bosgebied.

Hieronder zal meer in detail worden ingegaan op de natuurwaarden in de deelgebieden.

Figuur 2 De deelgebieden van gebied Voorland Stichtse Brug. Bron: Globespotter.

1. Groene Strand

Hier ligt een waardevol vochtig hooiland met het karakter van een duinvallei en daarvoor kenmerkende en zeldzame soorten. De botanische waarde wordt vooral bepaald door de aanwezigheid van een kalkmoeras met hoge frequenties van moeraswespenorchis, parnassia, dwergzegge en stijve ogentroost en mossen.

De bosrand onderlangs het talud van de A27 is van waarde door de broeihopen voor de ringslang en bos- en struweelvogels en vormt een afscherming van de A27. Langs de bosranden komen diverse vlinders voor en op de open graslanden vlinders en moerassprinkhaan.

Van de vogels komen de Rode lijstsoorten koekoek, nachtegaal (6 territoria), spotvogel en gele kwikstaart voor (Bakker, 2016). Uit de verschillende inventarisaties van 2006-2015 blijkt dat er in het totale gebied van Stichtse Brug 35-40 soorten broedvogels voorkomen en ruim 250 territoria. De meeste territoria zijn van bos- en struweelvogels (tjiftjaf, fitis, tuinfluiter).

2. Overgangsgebied

Het bos en struweel is grotendeels aangeplant en is vooral van waarde als broedgebied voor bos- en struweelvogels (zie deelgebied 1). Van de Rode lijst komen nachtegaal (RL) en matkop (RL) voor. Het bos bestaat uit berkenbos, een duindoorn- en meidoornstruweel en enkele aanplanten van gewone es, iep en grauwe abeel.

De graslandzone langs de bosrand bestaat uit een overgang van vochtige naar droge graslanden, met deels vergelijkbare soorten als op het Groene Strand (parnassia, moeraswespenorchis) en soorten van droge heischrale graslanden.

3. Recreatiestrand en parkeerzone

Dit deelgebied heeft weinig natuurwaarde. In de zomer wordt het strand (3a) intensief gebruikt door de bewoners en in naseizoen en in de winter als wandel- en uitlaatgebied. Tussen het strand en de parkeerplaats ligt een houtsingel. Achter de houtsingel ligt een parkeerplaats en grasstrook (3b).

4. Gooimeer

Het Gooimeer is, op de vaargeulen na, een ondiep water waardoor er veel water- en oeverplanten groeien. Er is een open verbinding van het Gooimeer naar het Eemmeer en IJmeer. Het is een leefgebied voor water- en moerasvogels. Aan de oostzijde van de Stichtse brug komen deze in grotere aantallen voor dan in het plangebied vanwege de bredere rietkragen en -moerassen. De oevers ter hoogte van het recreatiestrand zijn zandig zonder begroeiing. Daarnaast is een bosoever aanwezig. Buiten het werkgebied langs het Groene Strand komen rietkragen voor, die beschutting bieden aan de moerasvogels.

5. Bosgebied

Ten zuidwesten van het recreatiestrand bevindt zich een klein bosgebiedje (Figuur 3). In het vochtige noordelijke deel is een nat, voedselrijk bostype aanwezig, gedomineerd door Schietwilg. Langs de oevers bevinden zich plaatselijk rietlandjes, die soms ver het water insteken. De rest van dit bos wordt grotendeels gedomineerd door berken, met een ondergroei van Rode kornoelje, Liguster en Lijsterbes. Plaatselijk domineert Es met een dichte ondergroei van Rode kornoelje. Er is nog een restant aanwezig van een duindoornstruweel met plaatselijk veel Meidoorn.

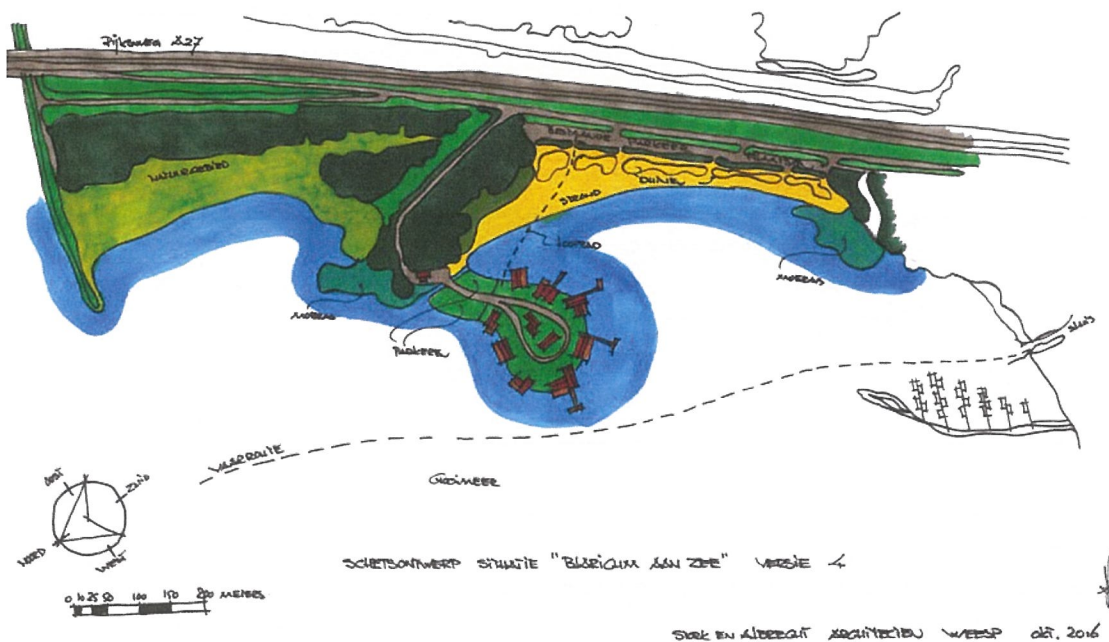

Figuur 3 Het bosgebied gezien vanaf het strand (links) en het strand met aan de rechterkant de houtsingel (rechts).

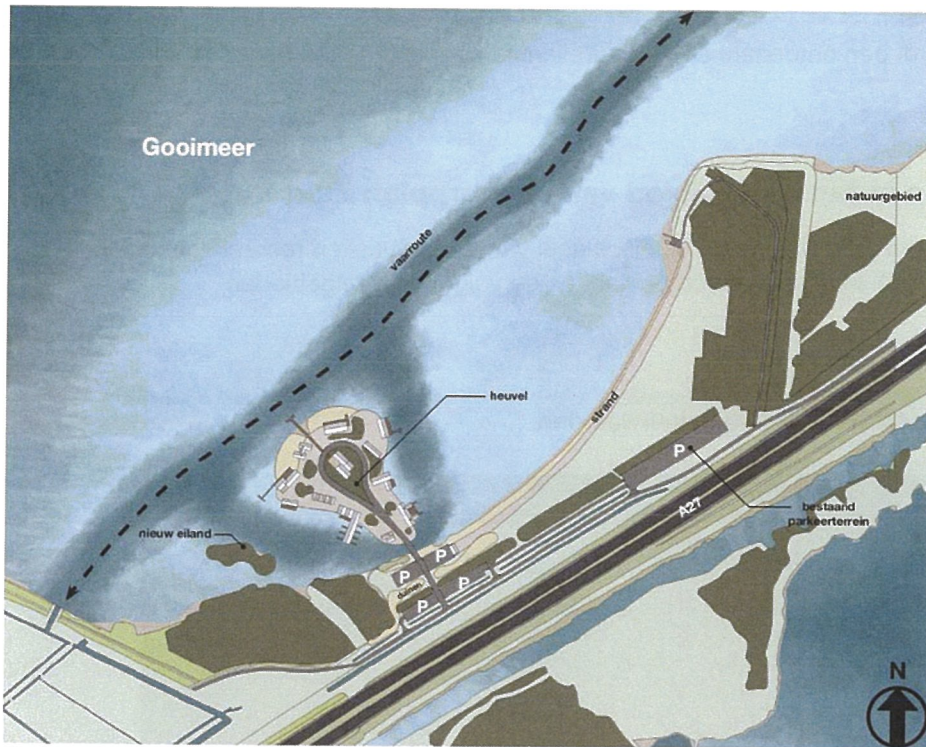
2.4 Ontwerpplan Noord en Zuid

Het eerste plan Blaricum aan Zee ging uit van een landtong ter hoogte van het overgangsgebied tussen recreatiestrand en het Groene Strand (hierna: ontwerpplan Noord) (Figuur 4). Inmiddels is een tweede plan ontworpen voorzien op de grens van de strandzone en het bosgebied (hierna: ontwerpplan Zuid) (Figuur 5). De belangrijkste verschillen tussen beide plannen zijn:

- Landtong is verplaatst richting bebouwing;
- Nieuw eiland als toevoeging aan natuurgebied;
- Gebruik maken van bestaande parkeerterreinen.

Figuur 4 Het ontwerpplan Noord van Plan Blaricum aan Zee voorzien op de zuidwestelijke punt van het Voorland.

Figuur 5 Het ontwerpplan Zuid van Plan Blaricum aan Zee voorzien op de grens van de strandzone en het bosgebied.

2.4.1 Toelichting op ontwerpplan Zuid

Creëren nieuw land

Er wordt uitsluitend gebouwd op nieuw land. Door het opspuiten van zand, afkomstig uit de nog te graven vaargeul naar de Blaricummermeent, wordt het Voorland Stichtse Brug uitgebreid, en ontstaat een landtong van ongeveer 1,3 ha. Voor het creëren van het nieuwe land wordt zand gebruikt dat vrijkomt bij het uitgraven van de vaargeul. Op de kop van het eiland komt een zandige, flauwe oever.

Infrastructuur

Het plan gaat uit van de bestaande weg die naar de huidige parkeerplaats leidt, maar voorziet ook in de aanleg van een nieuwe weg die de huidige parkeerplaats met de nieuwe parkeerplaats verbindt.

Bebouwing

Op de landtong zijn 18 gebouwen ingetekend. De bouw is kleinschalig, en passend bij de omgeving.

Parkeren

De grote bestaande parkeerstrook parallel aan de A27 blijft behouden. Daarnaast worden parkeerplaatsen gerealiseerd aan beide zijden van de weg naar het eiland.

Strand

Tussen strand en de bosstrook langs de parkeerplaats worden, met het zand uit de vaargeul, duinen opgespoten. Het aanbrengen van hoogteverschillen in de vorm van duinen zorgt voor een aantrekkelijker strand en beperkt het zicht op, en geluid van de snelweg. De duinen worden beplant met helmgras.

Natuureiland

Naast het recreatie-eiland wordt een ontoegankelijk natuureilandje opgespoten ten behoeve van natuur.

2.4.2 De deelgebieden in het werkgebied van ontwerpplan Zuid

Het werkgebied van ontwerpplan Zuid ligt in het zuidelijke deel van het natuur- en recreatiegebied Voorland Stichtse Brug (Figuur 6). Het werkgebied bestaat uit de volgende deelgebieden:

1. Recreatiestrand;
2. Gooimeer;
3. Bosgebied.

Zie paragraaf 2.3 voor een beschrijving van de natuurwaarden.

Figuur 6 Het werkgebied van ontwerpplan Zuid van Plan Blaricum aan Zee. Voor ontwerpplan, zie Figuur 5. Bron: Globespotter.

2.5 Relevante vormen van verstoring en negatieve effecten

Effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten (treden alleen op tijdens de uitvoering van de werkzaamheden) en permanente effecten (treden op als gevolg van gebruik van het gebied na afronding en van permanente veranderingen in de omgeving).

2.5.1 Tijdelijke effecten

Als gevolg van de werkzaamheden kan er sprake zijn van de volgende vormen van verstoring:

Optische verstoring

De aanwezigheid van mensen en materieel maakt dat er sprake zal zijn van optisch verstoring. De landtong is voorzien in een gebied waar nu reeds sprake is van dagelijkse optische verstoring als gevolg van de aanwezigheid van mensen (dagjesmensen en hondenuitlaters) en de nabijgelegen drukke snelweg (A27). Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden neemt optische

verstoring in geringe mate toe. Dit is vooral het geval op het recreatiestrand en rondom de houtsingel direct grenzend hieraan.

Verstoring door geluid, licht en trilling

Door de inzet van het materieel en de uitvoering van de werkzaamheden zal er gedurende de werkzaamheden sprake zijn verhoogde geluidsniveaus. Het is nog niet duidelijk of de werkzaamheden in de zomer worden uitgevoerd of in het najaar en delen van de winter. Afhankelijk van het seizoen en tijdstip op de dag kan er sprake zijn van lichtverstoring als kunstmatige lichtbronnen worden ingezet.

Mechanische verstoring

Door het werken aan de oevers en de directe omgeving zal er sprake zijn van mechanische verstoring van de ondergrond ter hoogte van het zuidelijke deel van het recreatiestrand. Het bosgebied ten zuidwesten van het recreatiestrand zal ongemoeid blijven. Er kan wel sprake zijn van lichte mechanische verstoring rond de houtsingel. Er zal geen sprake zijn van permante verstoring van het bosgebied, de houtsingel of omliggende groenstructuren.

Veel van deze factoren kunnen dieren belemmeren in het foerageren en rusten, wat nadelig is voor onder andere de energiebalans en de ongestoorde voortplanting. Daarnaast kan de afschrikkende werking ertoe leiden dat verblijfplaatsen worden verlaten of juist niet worden bereikt. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld eieren onvoldoende bebroed worden of jongen onvoldoende gevoed of beschermd worden en daardoor sterven.

2.5.2 Permanente effecten

Landschappelijke effecten

In principe blijft een groot deel van het natuur- en recreatiegebied ongemoeid. Er hoeven geen bomen te worden gekapt. In dat deel waar het eiland wordt opgespoten is er sprake van verlies van wateroppervlak en een toename van (verhard) oppervlak. Op het strand zal een opgespoten duinenrij en extra parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Hierdoor is sprake van ruimtebeslag op een deel van het recreatiestrand. Het duin vormt een barrière tussen de recreatieve ontwikkeling en het bosgebied.

Recreatie

De realisatie van het eiland zal een toename van recreatieve activiteiten (verkeer op water en land, mensen, geluid, etc.) tot gevolg hebben. De huidige parkeerplaatsen (parkeerplaats 1 en 2, Figuur 7) hebben een capaciteit van respectievelijk 80 en 180 parkeerplaatsen. In het verkeersonderzoek is een globale berekening gemaakt van het aantal motorvoertuigbewegingen (Goudappel Cofeng, 2016).

Figuur 7 De huidige parkeerplaatsen langs het recreatiestrand van Voorland Stichtsebrug. Bron: Globespotter.

De eerste globale berekeningen tonen dat Plan Blaricum aan Zee op een werkdag circa 680 motorvoertuigbewegingen per etmaal genereert en circa 905 op een weekenddag. Dat betekent 55 tot 75 auto's per uur. Goudappel Cofeng (2016) concludeerde dat verkeerskundig gezien deze verkeersvraag relatief laag is. Er hoeft daarom geen ruim wegprofiel of gescheiden structuren voor auto en fiets te worden toegepast.

Verzuring en vermesting

Door de inzet van materieel en toename verkeer zal er in beperkte mate sprake zijn van uitstoot van stikstof. Er zijn geen stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden vanuit Natura 2000 binnen de invloedssfeer van het werkgebied.

3 Wettelijk kader

Natuurwaarden zijn op verschillende manieren beschermd, via het wettelijk spoor en via de ruimtelijke ordening. Internationale richtlijnen, zoals de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, hebben een vertaling gekregen naar Nederlandse wetten. De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2017 in werking getreden en voegt drie 'oude' natuurwetten samen: de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming is de bescherming en ontwikkeling van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

De Wet natuurbescherming kent naast de algemene zorgplicht (artikel 1.11) nog drie hoofdstukken die van belang zijn voor ruimtelijke ingrepen. Dit betreft hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden), hoofdstuk 3 (Soorten) en hoofdstuk 4 (Houtopstanden). Van deze hoofdstukken worden hoofdstuk 2 (Natura 2000) en hoofdstuk 3 (Soorten) nader toegelicht. Het kappen van houtopstanden maakt geen onderdeel uit van de beoordeling.

Naast de Wet natuurbescherming worden natuurgebieden in Nederland ook planologisch beschermd via het Natuur Netwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur).

3.1 Gebiedsbescherming (Hoofdstuk 2 Wnb)

3.1.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) biedt in hoofdstuk 2 de juridische basis voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden en stelt de kaders voor de beoordeling van activiteiten die (mogelijk) negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van deze Natura 2000-gebieden. Op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn moeten Natura 2000-gebieden² aangewezen worden om habitats en soorten van Europees belang te beschermen. Wanneer er werkzaamheden en/of ontwikkelingen plaats vinden in een Natura 2000 gebied of (directe) omgeving van het gebied (via externe werking) die een negatieve invloed kunnen hebben op de aangewezen instandhoudingsdoelen dat zal er een toetsing uitgevoerd moeten worden. De beoordeling van plannen, projecten en andere handelingen is geregeld onder Wnb art. 2.7. Hiervoor wordt eerst een zogenaamde Voortoets opgesteld.

Een Voortoets kan drie mogelijke uitkomsten hebben:

- Er is zeker geen negatief effect. Er is geen vergunning op grond van de Wnb nodig.
- Negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten, maar deze zijn zeker niet significant. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Daarom dient mogelijk een zogenoemde Verslechterings- en Verstoringsstoets uitgevoerd te worden, aanvullend op de Voortoets, omdat het effect zeker niet significant is, maar wel meetbaar en merkbaar.
- Significant negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Een Passende beoordeling, aanvullend op de Voortoets, is vereist, omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat.

3.1.2 Programma aanpak stikstof (PAS)

In de PAS analyse voor nabijgelegen Natura 2000-gebied 'Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (77)' is geconstateerd dat de leefgebieden van de aangewezen doelsoorten in dit Natura 2000-gebied niet stikstofgevoelig zijn.

² Per 1-1-2017 is de status 'Beschermd natuurmonument' vervallen. Deze gebieden vallen nu onder de ruimtelijke bescherming van Natuurnetwerk Nederland

3.2 Beschermden soorten (Hoofdstuk 3 Wnb)

De Wnb kent drie algemene beschermingsregimes waarin de voorschriften van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en twee verdragen (Bern en Bonn) zijn geïmplementeerd en waarin aanvullende voorschriften zijn gesteld voor de dier- en plantensoorten die niet onder die specifieke voorschriften vallen, maar wel bescherming nodig hebben. Het gaat om de volgende beschermingsregimes (verwezen wordt naar de paragrafen van de wet):

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1)
Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn).
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (paragraaf 3.2)
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, Bijlage I of II bij het Verdrag van Bern en Bijlage II bij het Verdrag van Bonn.
- Beschermingsregime andere soorten (paragraaf 3.3).
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A en B van de Wnb. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

3.2.1 Verbodsbepalingen

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (Tabel 1). De verbodsbepalingen in de paragrafen 3.1 en 3.2 zijn een-op-een overgenomen uit de genoemde richtlijnen en verdragen en zijn uitsluitend van toepassing op de in deze richtlijnen en verdragen genoemde soorten. De bepalingen in paragraaf 3.3 zien op de 'nationale' andere soorten die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Hiervoor geldt een kleiner aantal verbodsbepalingen.

Bij de toetsing aan het soortbeschermingsdeel van de Wnb wordt bepaald of er beschermde dieren en plantensoorten kunnen voorkomen in het plangebied en of de functionaliteit van het leefgebied van deze soorten aangetast wordt als gevolg van de ingreep waardoor de gunstige staat van instandhouding in gevaar komt.

3.2.2 Ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden

In beginsel moet met mitigerende maatregelen worden gezorgd dat de functionaliteit van het leefgebied niet wordt aangetast. Lukt dat niet en worden dus verbodsbepalingen overtreden, dan is een ontheffing nodig. Het beschermingsregime van de soort bepaalt de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing.

Artikelen 3.3, 3.8 en 3.11 bevatten de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden van de genoemde verboden. Voor soorten van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn kan alleen vrijstelling worden verleend op basis van de in deze richtlijnen genoemde belangen (bijvoorbeeld openbare veiligheid of dwingende reden van groot openbaar belang). Onder de Wnb geldt voor deze soorten een ontheffingsplicht, behalve als het bevoegd gezag door middel van een zogenoemde vrijstelling anders besluit³.

³ Met uitzondering van een aantal in art 1.3 van de Wnb genoemde projecten (van nationaal belang)

Tabel 1 Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2	Beschermingsregime andere soorten § 3.3
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor de 'andere soorten' van artikel 3.10 kunnen provincies en het ministerie van EZ een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht vaststellen middels een verordening (Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, 2016). In specifieke gevallen geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht als ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden volgens een goedgekeurde gedragscode.

De provincies zijn het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wnb. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van EZ bevoegd gezag⁴. Het bevoegd gezag voor dit project is de provincie Noord-Holland.

3.2.3 Mitigerende maatregelen

Indien door mitigerende maatregelen de negatieve effecten volledig kunnen worden opgeheven en overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Het gaat erom dat de functionaliteit van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de aanwezige beschermde soort wordt behouden. De mitigerende maatregelen moeten als randvoorwaarde meegegeven worden aan de aannemer. Indien dit niet wenselijk of mogelijk is, moet voor het overtreden van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd

⁴ Besluit Wet natuurbescherming 11 oktober 2016

3.2.4 Zorgplicht soortenbescherming

Voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten, die niet zijn opgenomen in de Wnb) geldt de algemene zorgplicht conform Wnb art. 1.11. Deze plicht houdt in dat iedereen ‘voldoende zorg’ in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

Opzettelijkheid

In de Wnb is voor veel verbodsbepalingen de term opzettelijk van toepassing. Niet-opzettelijke handelingen waarbij verbodsbepalingen overtreden worden, zijn niet verboden. Daarbij is van belang dat het Europese Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen⁵: *“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant”*.

Wezenlijke invloed

Met de term ‘wezenlijke invloed’ wordt bedoeld op een wezenlijk negatieve invloed op een soort of populatie. Om te bepalen of er sprake is van een wezenlijk (negatieve) invloed dienen de effecten van de activiteiten of werkzaamheden op de populatie te worden onderzocht. Of hiervan sprake is hangt af van de lokale, regionale, landelijke en Europese stand van de soort. Op welk van deze niveaus de effecten op een soort moeten worden onderzocht, hangt af van de soort (zie voorbeelden). Er is geen sprake van een wezenlijke invloed wanneer de populatie de mogelijke negatieve effecten van de activiteiten of werkzaamheden zélf op een zodanige wijze (bijvoorbeeld doordat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn naar een volwaardig leefgebied elders) teniet kan doen dat er geen invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soort. In alle gevallen geldt proportionaliteit. Effecten op een zeer zeldzame soort zullen op een lager niveau moeten worden gezien dan een zeer algemene soort. Bij soorten die zich niet over grote afstanden kunnen verplaatsen, zoals amfibieën, reptielen, planten en veel soorten insecten, is eerder sprake van een wezenlijk negatieve invloed dan bij soorten die zich over grotere afstanden kunnen verplaatsen. Verder is van belang of het effect van tijdelijke of permanente aard is. Van tijdelijke effecten kan een populatie van een soort zich over het algemeen gemakkelijker herstellen dan wanneer het om een aanhoudend negatief effect gaat.

3.3 Natuur Netwerk Nederland

Naast de Wnb zijn natuurgebieden in Nederland ook planologisch beschermd via het Natuurnetwerk Nederland. De provincie zorgt voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, het NNN. De Natura 2000-gebieden zijn tevens begrensd als NNN en vormen samen met de natuurlijke verbindingzones voor een groen netwerk van natuurgebieden. Het NNN heeft als doel uitwisseling tussen verschillende leefgebieden van soorten mogelijk te maken en hiermee de natuur in Nederland meer robuust en weerbaar te maken. De provincie wijst daartoe gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Tevens wijst de provincie natuurdoelen met specifieke wezenlijke kenmerken en waarden toe aan deze gebieden.

⁵ EHvJ zaak C-103/00 en zaak C -221/04

Het Natuur Netwerk Nederland is op provinciaal niveau vastgesteld in de Structuurvisie Ruimtelijke Ontwikkeling (Provincie Noord-Holland, 2015) met verdere uitwerking in de Verordening Ruimte en Natuurbeheerplannen⁶.

Conform het NNN-toetsingskader (voorheen EHS-toetsingskader) dienen alleen ingrepen die binnen het NNN plaatsvinden getoetst te worden op effecten. Het NNN heeft, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend aan het natuurgebied verplicht stelt. Wijzigingen binnen het NNN zijn wel toetsingsplichtig. Provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van het natuurnetwerk en kunnen daar strenger mee om gaan. De provincie Noord-Holland hanteert geen aanvullende strengere toetsingseisen (Provincie Noord-Holland, 2017a; Provincie Noord-Holland, 2017b).

Voor ingrepen binnen de NNN die schade toebrengen aan of anderszins negatieve effecten hebben op de waarden van een NNN gebied dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor toepassing van de ontheffing voor een ontwikkeling binnen de NNN gelden aanvullende voorwaarden. Deze voorwaarden vormen een invulling van het zogenaamde 'Nee, tenzij' principe dat van toepassing is op ontwikkelingen binnen de NNN. Dit betekent dat ingrepen die significant de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN aantasten niet zijn toegestaan, tenzij:

- er sprake is van een groot openbaar belang;
- er geen reële andere mogelijkheden zijn en;
- de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte, kwaliteit en samenhang van de ecologische hoofdstructuur worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd;
- het een activiteit of een combinatie van activiteiten betreft die mede tot doel heeft de kwaliteit of kwantiteit van de Ecologische Hoofdstructuur of de Ecologische Verbindingszone per saldo te verbeteren.

Daarnaast kunnen Gedeputeerde Staten de begrenzing van het NNN of de Ecologische Verbindingszone wijzigen ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling.

Natuurnetwerk Nederland en het plangebied Voorland Stichtse Brug

In het Natuurbeheerplan 2017 zijn gebiedsbeschrijvingen toegevoegd die specifiek per gebied de wezenlijke kenmerken en waarden toelichten (Provincie Noord-Holland, 2017a). Voor het gebied Voorland Stichtse Brug zijn alleen beheertypen vastgelegd en geen wezenlijke kenmerken door de provincie Noord-Holland benoemd. In paragraaf 4.3 wordt toegelicht hoe daarmee is omgegaan. Het Gooimeer is onderdeel van de NNN en een rijkswater. Toetsing van ingrepen in rijkswateren vindt plaats door Rijkswaterstaat (RWS). RWS toetst projecten in rijkswateren aan het toetsingskader vanuit Natura 2000 (wanneer deze binnen Natura 2000 liggen) en de KRW doelstellingen en heeft geen apart kader voor wezenlijke kenmerken en waarden. Toetsing aan de KRW-doelstellingen valt buiten deze rapportage.

---

⁶ *Natuurbeheerplannen worden jaarlijks geactualiseerd.*

4 Natuurtoets ontwerpplan Zuid

4.1 Beschermde soorten Wnb

4.1.1 Vaatplanten

Voorkomen

Van Groen & Van Straaten (2011) vonden negen beschermde plantensoorten in de Blaricummeermeent. Veel van deze soorten werden echter gevonden in het noordelijke natuurgebied of het opgespoten, te bebouwen gedeelte van de Blaricummeermeent. Alleen een aantal orchissoorten (rietorchis, grote keverorchis en brede wespenorchis) werden aangetroffen in het werkgebied van ontwerpplan Zuid. De in 2011 aangetroffen soorten zijn niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming.

De flora- en faunainventarisatie in 2017 bevestigt de bevindingen van Van Groen & Van Straaten (2011). Er komen een groot aantal (bijzondere) plantensoorten in het natuur- en recreatiegebied Voorland Stichtse Brug voor, waaronder brede wespenorchis, rietorchis, moeraswespenorchis, ronde zonedauw, heelblaadjes, moeraskartelblad, parnassia, stijve ogentroost, grote ratelaar, strandduizendguldenkruid, teer guichelheil, gevleugeld hertshooi, muizenoor, echte koekoeksbloem, smalle weegbree, brede weegbree, valse kamille, echte kamille, grote brandnetel, braamsoort, rode klaver, witte klaver, hazepootje, grote lisdodde, riet en akkerwinde (Rijsdijk, in prep). Beschermde vaatplanten zijn tijdens de inventarisatie niet aangetroffen. Uit een eerdere inventarisatie (Bakker, 2016) zijn wel waarnemingen bekend van een beschermde soort ter hoogte van het Groene Strand, te weten de groenknolorchis.

Ook tijdens het veldbezoek werden geen beschermde vaatplanten waargenomen in en om de beoogde locatie voor het eiland en de bijbehorende infrastructuur.

Conclusie

Op basis van de beschikbare verspreidingsgegevens en het veldonderzoek worden er geen beschermde vaatplanten verwacht in het werkgebied of de directe omgeving. Er zal dan ook geen sprake zijn van verlies van beschermde vaatplanten of hun habitat.

Overtreding van verbodsbepalingen in het kader van de Wnb ten aanzien van beschermde vaatplanten is hiermee op voorhand uitgesloten. Wel blijft ten alle tijden de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) van toepassing.

4.1.2 Vogels

Voorkomen

Het werkgebied en directe omgeving is geschikt als broedbiotoop voor verschillende soorten vogels. Uit Van Groen & Van Straaten (2011) blijkt dat verschillende zangvogels in het werkgebied en directe omgeving territoria hebben (Tabel 2). Tijdens de flora- en faunainventarisatie is gelet op de aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten. Er is geconcludeerd dat er niet kan worden uitgesloten dat er jaarrond beschermde nesten in het gebied aanwezig zijn (Rijsdijk, in prep). Een nader onderzoek in het voorjaar van 2018 moet hierover uitsluiting geven.

Tabel 2 Aantal territoria van broedvogels in het werkgebied van ontwerpplan Zuid in 2011. Gebaseerd op verspreidingskaarten van Van Groen & Van Straaten (2011).

Soort	Territoria	Type	
Wilde eend	1	watervogel	
Buizerd	1	vogels van opgaand bos en bosranden	3.5
Waterhoen	1	Moerasvogels	
Houtduif	1	vogels van opgaand bos en bosranden	
Winterkoning	3	Vogels van struwelen en jong bos	3.5
Heggenmus	1	Vogels van struwelen en jong bos	3.5
Merel	3	Vogels van struwelen en jong bos	
Vink	3	vogels van opgaand bos en bosranden	
Zwarte kraai	1	vogels van opgaand bos en bosranden	
Ekster	1	vogels van opgaand bos en bosranden	
Koolmees	2	vogels van opgaand bos en bosranden	3.5
Pimpelmees	2	vogels van opgaand bos en bosranden	3.5
Fitis	9	Vogels van struwelen en jong bos	3.5
Tijftjaf	4	vogels van opgaand bos en bosranden	3.5
Zwartkop	5	Vogels van struwelen en jong bos	3.5
Tuinfluit	1	Vogels van struwelen en jong bos	3.5
Kleine karekiet	2	Moerasvogels	3.5
Bosrietzanger	1	Moerasvogels	3.5

Mogelijke verstoring en effecten en toetsing Wnb

De wet natuurbescherming geeft aan dat álle broedende vogels, hun broedplaatsen én de functionele omgeving van de broedplaatsen beschermd zijn tijdens de broedperiode (artikel 3.1 lid 2 en 3). Ontheffingen voor verstoring tijdens de broedperiode worden niet verleend. Voor trekvogels geldt artikel 3.1 lid 2 en 3 niet⁷. Het blijft volgens artikel 3.1 lid 1, 4 en 5 verboden trekvogels opzettelijk te vangen, te doden of te storen. Volgens artikel 3.1 verstoring alleen verboden, als de storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Echter, voor vogels van bijlage II van de Conventie van Bern en beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming geldt een strengere bescherming dan onder artikel 3.1. Dit betreft ook algemeen voorkomende vogels als winterkoning, heggenmus, fitis en tijftjaf. Voor deze vogels geldt niet de extra regel dat er pas sprake is van verstoring als deze van wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding is. Verstoring de vogelsoorten van bijlage II van de Conventie van Bern en beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming moet daarom worden voorkomen.

De vogels die in het bosgebied broeden behoren tot de algemeen in Nederland voorkomende bos- en struweelvogels (zie ook Tabel 2).

⁷ Art. 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Art. 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Effecten aanlegfase

In de broedperiode is verstoring met als gevolg verlaten van het nest en/of jongen in overtreding met verbodsbepaling artikel 3.1, lid 1, 2 en 4 en artikel 3.5, lid 1, 2 en 4. De werkzaamheden vinden op zodanig korte afstand van het bosgebied en de houtsingel plaats, dat dergelijke negatieve effecten van de werkzaamheden door optische verstoring tijdens de broedperiode niet kan worden uitgesloten.

Effecten gebruiksfase

In de gebruiksfase is er naar verwachting een toename van recreanten in het plangebied en in het natuurdeel in het noorden van het Voorland Stichtse Brug. Er wordt geen toename van vaarrecreatie verwacht binnen het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het plan voorziet in een aantal (<10) aanlegplaatsen. Het gaat niet om vaste ligplaatsen. Er is daarom geen sprake van toename van vaarrecreatie, het plan leidt alleen tot verplaatsing van vaarbewegingen die er anders ook geweest zouden zijn. Voor zangvogels wordt een verstoringafstand gehanteerd van 30 meter (Krijgsveld et al. 2008). De vaargeul ligt minimaal 30 meter van het bosgebied en aanleggen van boten op de oever van het bosgebied is niet toegestaan. Negatieve effecten op het broedbiotoop in het bosgebied door de recreatie op het eiland en het water zijn hierdoor uitgesloten.

In de winter zal de recreatie op het eiland en het water veel minder zijn dan in de zomer, zo niet ontbreken. Trekvogels en overwintelaars zullen daarom weinig verstoring ondervinden tijdens hun rust of foerageermomenten in of nabij langs het plangebied. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen voor trekvogels.

Er worden geen bomen gekapt, waardoor broedbiotoop en eventueel jaarrond beschermde nesten ongemoeid blijven. Er is daarom geen sprake van permanent verlies van functioneel leefgebied en van wezenlijke invloeden op het leefgebied.

Door de aanleg van het recreatie eiland wordt een toename van recreanten verwacht. Dit verhoogt de kans op optische verstoring in het bosgebied. Om het broedbiotoop van algemeen voorkomende vogels in het bosgebied te garanderen, wordt dit gebied in ontwerpplan Zuid ongemoeid gelaten. Daarnaast zal toegang tot het bosgebied zoveel mogelijk worden ontmoedigd. Het duin dat op het strand naast het bosgebied wordt aangelegd fungeert bijvoorbeeld als extra buffer voor de in het bosgebied broedende vogels. Negatieve effecten van verstoring door de toegenomen recreatie op het broedbiotoop in het bosgebied zijn hierdoor uitgesloten.

Samenvatting

Zonder mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten niet worden uitgesloten en is er sprake van overtreding van verbodsbepaling artikel 3.1, lid 1, 2 en 4 en artikel 3.5, lid 1, 2 en 4: verstoring van individuen met als gevolg het verlaten van nest en/of jongen met de dood van de de jongen tot gevolg.

Mitigerende maatregelen

Verstoring en vernietiging van nesten kan worden voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (globaal van maart t/m juli) dus tussen augustus en februari. Omdat ook buiten de periode maart t/m juli gebroed kan worden dient het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden onderzocht te worden op de aanwezigheid van broedvogels. Wanneer het eiland buiten het broedseizoen wordt aangelegd, zal de verstoring die optreedt niet van wezenlijk invloed zijn op het functioneel leefgebied van vogels en hun staat van instandhouding. De verstoring door geluid, licht en trillingen zal hooguit leiden tot tijdelijk minder geschikt leefgebied

voor aanwezige zangvogels en roofvogels. Ook ten aanzien van optische verstoring zal er hooguit sprake zijn van tijdelijk minder geschikt leefgebied voor zangvogels en roofvogels. Aanwezige vogelsoorten kunnen wegtrekken naar meer geschikt leefgebied die in de directe omgeving volop aanwezig is. Na de aanlegfase kunnen de vogels weer terugkeren. Significante negatieve effecten op het leefgebied kunnen worden uitgesloten.

Wanneer nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld of dient buiten de verstoringafstand van het betreffende broedgeval te worden gewerkt.

Verder wordt benadrukt dat het van belang is dat er duidelijk wordt gecommuniceerd naar de recreanten dat aanleggen van boten op de oever van het bosgebied niet is toegestaan en dat het in de broedseizoen verboden is om binnen een afstand van 30 meter van het bosgebied te komen. Daarnaast wordt aanbevolen om de doodlopende weg halverweg het bosgebied op te heffen. Zo wordt betreding van het bosgebied verder ontmoedigd.

Conclusie

Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Werkzaamheden leiden tot tijdelijke verstoring van leefgebied van vogels, maar dit zal niet van wezenlijke invloed zijn op de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige vogels. Er gaat geen broedbiotoop verloren en er zal geen sprake zijn van verlies van jaarrond beschermde nesten.

Door het nemen van mitigerende maatregelen, zoals genoemd in bovenstaande alinea, wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voor algemene broedvogels en jaarrond beschermde nesten voorkomen.

4.1.3 Amfibieën

Voorkomen

In 2011 is alleen de beschermde rugstreeppad in de omgeving van het plangebied aangetroffen (Van Groen & Van Straaten, 2011). Deze rugstreeppadden werden alleen in het westelijk deel van de nieuw aangelegde 'rivier' door de nieuw te ontwikkelen woonwijk vastgesteld. De poelkikker en heikikker zijn in 2011 niet aangetroffen. Dit heeft mogelijk te maken met het intensieve botanische beheer in het Voorland Stichtse Brug. Heikikkers prefereren als landbiotoop namelijk natte ruigte en graslanden. Dit habitat wordt in het Voorland Stichtse Brug jaarlijks volledig afgemaaid. Van Groen & Van Straaten melden verder waarnemingen van kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, middelste groene kikker en meerkikker waargenomen.

Tijdens het veldbezoek voor deze natuurtoets zijn er geen beschermde amfibieën of voortplantingsplaatsen aangetroffen. Het bosgebied is in potentie geschikt landhabitat voor algemeen voorkomende amfibieën (bruine kikker, meerkikker, bastaardkikker). Gezien het ontbreken van poelen in het werkgebied is de aanwezigheid van voortplantingswater van licht beschermde amfibieën uitgesloten. In het noordelijke natuurgebied, buiten het werkgebied, is in het verleden een compensatiepoel voor de rugstreeppad aangelegd. Deze bleek bij de bezoeken voor het flora- en faunaonderzoek door Rijdsijk (in prep.) volledig dichtgegroeid te zijn met riet en is daardoor niet langer functioneel.

In 2017 is door Rijdsijk (in prep.) verder enkel de bruine kikker waargenomen en zijn er geen beschermde amfibiesoorten waargenomen. Voor de heikikker zijn de resultaten nog niet compleet. Deze soort moet nog begin 2018 worden geïnventariseerd. De aanwezigheid van beschermde amfibiesoorten in het plangebied is om deze reden niet uit te sluiten.

Mogelijke verstoring en effecten en toetsing Wnb

Boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreepad en vroedmeesterpad zijn beschermd op basis van bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. De alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, middelste groene kikker, vinpootsalamander en vuursalamander zijn beschermd onder art. 3.10 van de Wet natuurbescherming. Voor bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker geldt in de provincie Noord-Holland echter een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen. Wel blijft ten alle tijden de zorgplicht van toepassing.

Effecten aanlegfase

Door de werkzaamheden gaat geen winterbiotoop verloren. Het bos wordt ongemoeid gelaten. Tijdens de werkzaamheden kunnen amfibieën mogelijk tijdelijk niet bij de oever op de plekken waar de nieuwe natuuroevers worden aangelegd. Er is echter voldoende alternatief leefgebied in de omgeving. Significante negatieve effecten op het leefgebied door de werkzaamheden kunnen worden uitgesloten. Na afronding van de werkzaamheden kunnen amfibieën weer optimaal gebruik maken van het werkgebied en omgeving. Er zal zelfs sprake zijn van een positief effect op de functionaliteit van werkgebied door de aanwezigheid van de nieuwe natuuroever (voortplantingswater).

Het bosgebied is in potentie geschikt als verblijfplaats voor algemeen voorkomende amfibieën (bruine kikker, meerkikker, middelste groene kikker). De bruine kikker is in de omgeving van het werkgebied aangetroffen. Er kan niet worden uitgesloten dat deze soort in de bodem en onder de strooisellaag aan de rand van het bosgebied overwintert (oktober t/m maart) of er na de voortplantingsperiode zijn zomerbiotoop heeft. De werkzaamheden kunnen daarom leiden tot het opzettelijk doden en verwonden van individuen van de soort.

Hoewel de rugstreepad niet in het werkgebied is aangetroffen (voorlopige resultaten Rijdsijk, 2017) is deze wel in 2011 nog gezien in het te bebouwen deel van Blaricummeent. Rugstreepadden kunnen snel nieuwe gebieden koloniseren als hier geschikte condities ontstaan. Rugstreepadden planten zich voort in ondiepe snel opwarmende wateren, die bijvoorbeeld in rijsporen kunnen ontstaan. Dit kan het geval zijn tijdens de werkzaamheden. In dit geval kan dit leiden tot het opzettelijk doden en verwonden van individuen van de soort.

Effecten gebruiksfase

Om het leefgebied van algemeen voorkomende en mogelijk strikt beschermde amfibieën in het bosgebied te garanderen, wordt dit gebied in ontwerpplan Zuid ongemoeid gelaten. Daarnaast zal toegang door recreanten tot het bosgebied zoveel mogelijk worden ontmoedigd. De duin die op het strand naast het bosgebied wordt aangelegd fungeert bijvoorbeeld als extra buffer. Negatieve effecten van verstoring of vernietiging van verblijfplaatsen in het bosgebied door de toegenomen recreatie zijn hierdoor uitgesloten. Er is daarom geen sprake van permanent verlies van functioneel leefgebied en van wezenlijke invloeden op het leefgebied.

Samenvatting

In het onderzoek van 2011 zijn geen amfibieën aangetroffen in het werkgebied. Deze gegevens dienen echter geactualiseerd te worden. Komen er geen beschermde amfibieën voor, dan is er geen sprake van negatieve effecten en worden geen verbodsbepalingen overtreden. Komen er wel beschermde amfibieën voor, dan geldt dat zonder mitigerende maatregelen negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten en is er mogelijk sprake van overtreding van verbodsbepaling artikel 3.5, lid 1: het opzettelijk doden en verwonden van individuen van de soort. Daarnaast blijft

ten alle tijden de zorgplicht van toepassing. In de volgende alinea wordt aangegeven welke mitigerende maatregelen worden aanbevolen in het kader van de zorgplicht en om effecten te beperken en overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, indien er hier sprake van blijkt te zijn.

Mitigerende maatregelen

Om verstoring van winterbiotop en overwinterende amfibieën zo goed mogelijk te voorkomen worden in het kader van de zorgplicht de volgende mitigerende maatregelen aangedragen:

- Maaien van bermen en snoeien van groen structuren: voorafgaande aan de werkzaamheden maaien en snoeien van grondstructuren, bermen en oevers zodat amfibieën het werkgebied verlaten en elders hun toevlucht zoeken. Bij voorkeur worden deze werkzaamheden uitgevoerd eind in september of begin oktober, uiterlijk tot een week voor aanvang van de werkzaamheden.
- Voorkomen van diepe gaten of andere obstakel voor trekkende padden en kikkers: als de werkzaamheden uitgevoerd worden tijdens de trek van padden en kikkers dan is het van belang dat er geen diepe gaten aanwezig zijn waar deze kikkers in vast kunnen komen te zitten.
- Voorkomen van plassen voor voortplantende rugstreeppadden: tijdens de werkzaamheden moet voorkomen worden dat plassen blijven staan binnen het werkterrein, zodat zich geen rugstreeppadden vestigen. Indien rugstreeppadden zich wel gevestigd hebben is het niet toegestaan op die locatie(s) verder te werken.
- Voorkom opslag van materiaal nabij watergangen en in houtstructuren: amfibieën zullen proberen een schuilplek te zoeken onder houten platen of onder andere materialen. Wanneer deze materialen of afval na afloop verwijderd worden dan zullen de amfibieën niet meer in staat zijn een nieuwe winterrustplaats te vinden en vriezen de dieren dood. Door het rondslingeren van afval te voorkomen en de opslag van materieel bij voorkeur op enige afstand van de bospercelen te plaatsen, wordt dit voorkomen.
- Gefaseerd uitvoeren van grondwerkzaamheden: de werkzaamheden in het bodemprofiel worden gefaseerd uitgevoerd en er wordt bij voorkeur één richting uit gewerkt. Hiermee krijgen dieren die zich nog in het werkgebied bevinden de mogelijkheid om het werkgebied te verlaten.

Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen worden de volgende mitigerende maatregelen aanbevolen:

- Bij de aanleg dient het bosgebied zoals gepland ongemoeid te worden gelaten. Met inachtneming van een bufferzone van minimaal 2 meter rond het bosgebied kan verder worden voorkomen dat er tijdens de werkzaamheden vaste rust- en verblijfplaatsen van amfibieën worden vernietigd en individuen opzettelijk worden verwond of gedood.

Daarnaast wordt het aanbevolen om de doodlopende weg halverweg het bosgebied op te heffen. Zo wordt betreding van het bosgebied verder ontmoedigd.

Conclusie

Door het nemen van de mitigerende maatregelen, zoals genoemd in bovenstaande alinea, wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voor algemeen voorkomende en beschermde amfibieën voorkomen.

4.1.4 Reptielen

In 2011 zijn geen ringslangen gevonden (Van Groen & Van Straaten, 2011). Bakker (2016) meldt dat de ringslang enkele keren is waargenomen. In 2017 zijn er twee broeihopen en enkele

individuen waargenomen, waaronder een zonnend dier in het werkgebied voor ontwerpplan Zuid aan de rand van het zuidelijke bosgebied (Figuur 8). Omdat het zuidelijke bosje oorspronkelijk buiten het te inventariseren gebied viel voor ontwerpplan Noord, is deze nog niet volledig geïnterpreteerd. In oktober worden de broeihopen in het volledige gebied gecheckt op aanwezigheid van eieren. Aangezien er geen broeihopen in het zuidelijke deel zijn aangetroffen, wordt dit gebied niet als voortplantingsbiotoop gezien.

Figuur 8 Locaties van de waargenomen ringslangen (gele ster) en de broeihopen (rode driehoek) tijdens de flora- en faunainventarisatie in 2017 (Rijdsdijk, in prep.). Bron: Globespotter, 2016.

Mogelijke verstoring en effecten en toetsing Wnb

De ringslang is beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden deze soorten opzettelijk te vangen of te doden en het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Effecten aanlegfase

Door optische verstoring tijdens de werkzaamheden kunnen individuen van de soort in de kwetsbare (voortplantings)periode zodanig verstoord worden dat voortplantingsplaatsen in onbruik raken. In het zuidelijke bosgebied en strand zijn geen voortplantingsplaatsen aangetroffen. Verstoring van individuen met als gevolg het in onbruik raken van voortplantingsplaatsen kan worden uitgesloten.

Het bos in het werkgebied is in potentie geschikt als zomer- en winterbiotoop (zie kenmerken *Box 1*). Hoewel het bos ongemoeid blijft, kan niet worden uitgesloten dat zonnende dieren aan de rand van het bos door de werkzaamheden worden verwond of gedood.

Box 1 Kenmerken van zomer- en winterbiotoop van de ringslang (Netwerk Groene Bureaus, 2017)
Ringslangen jagen met name op amfibieën. In en tot op enkele honderden meters rond het water wordt gefoerageerd. Het gebied waar de ringslang foerageert kan gezien worden als het zomerbiotoop (Netwerk Groene Bureaus, 2017). De ringslang overwintert op vorstvrije en droge plaatsen, veelal onder de grond in onder andere konijnenholen, in dijken, kruipruimtes en bunkers, tussen basaltblokken, onder en in broeihopen, takkenhopen, grote hopen vegetatie.

Effecten gebruiksfase

Ringslangen zonnen graag op open plekken, maar wel altijd in de buurt van dekking. Bij gevaar kunnen ze dan meteen wegvlugten. Geschikte zonplekken zijn bijvoorbeeld een stapel boomstammen, of open zonnige plekken tussen ruigte(kruiden) of lage struikjes. Op de huidige parkeerplaats zijn ringslangen dan ook niet te verwachten. Ook de locatie waar de extra parkeerplaats is voorzien ter hoogte van het strand is geen biotoop voor ringslangen (te open). De toename van het verkeer op de parkeerplaatsen zullen daarom geen significant effect hebben op het leefgebied van de ringslang.

Regelmatige verstoring van zonnende ringslangen door intensieve recreatie en honden kan leiden tot verdwijning van de dieren uit dat gebied. Om het leefgebied van de ringslang in het bosgebied te garanderen, wordt dit gebied in ontwerpplan Zuid ongemoeid gelaten. Daarnaast zal toegang door recreanten tot het bosgebied zoveel mogelijk worden ontmoedigd. De duin die op het strand naast het bosgebied wordt aangelegd fungeert bijvoorbeeld als extra buffer. Negatieve effecten van verstoring of vernietiging van verblijfplaatsen in het bosgebied door de toegenomen recreatie zijn hierdoor uitgesloten. Er is daarom geen sprake van permanent verlies van functioneel leefgebied en van wezenlijke invloeden op het leefgebied.

Samenvatting

Negatieve effecten door de aanleg van het eiland kunnen worden uitgesloten met uitzondering van de kans op het opzettelijk doden en verwonden van individuen van de soort door de werkzaamheden aan de rand van het bos (artikel 3.10, lid 1). In de volgende alinea wordt daarom aangegeven welke mitigerende maatregelen worden aanbevolen om het opzettelijk doden en verwonden van individuen te voorkomen. Daarnaast blijft ten alle tijden de zorgplicht van toepassing. De mitigerende maatregelen die in het kader van de zorgplicht worden aanbevolen, zijn dezelfde als die voor de amfibieën. Zie hiervoor de voorgaande paragraaf.

Mitigerende maatregelen

Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen worden de volgende mitigerende maatregelen aangedragen:

1. Met inachtneming van een bufferzone van minimaal 2 meter rond het bosgebied kan worden voorkomen dat er tijdens de werkzaamheden vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort worden vernietigd en individuen opzettelijk worden verwond of gedood.

Verder wordt benadrukt dat het van belang is dat er duidelijk wordt gecommuniceerd naar de recreanten dat aanleggen van boten op de oever van het bosgebied niet is toegestaan. Daarnaast wordt aanbevolen om de doodlopende weg halverwege het bosgebied op te heffen. Zo wordt betreding van het bosgebied verder ontmoedigd.

Conclusie

Door het nemen van de mitigerende maatregelen, zoals genoemd in bovenstaande alinea, wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voor reptielen voorkomen.

4.1.5 Vleermuizen

Voorkomen

Box 2 Biotoopkenmerken vleermuizen

Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten zoals de ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis en gebouwbewonende soorten zoals de gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Er zijn ook soorten die zowel gebouwen als bomen bewonen, zoals de gewone grootoorvleermuis en watervleermuis. Er wordt onderscheid gemaakt in typen verblijfplaatsen. Er zijn bijvoorbeeld kraamverblijven, paarverblijven en winterverblijven; deze zijn de belangrijkste voor de levenscyclus en populaties van vleermuizen.

Bijna alle vleermuissoorten maken gebruik van lijnvormige elementen in het landschap als vliegroute tussen verblijfplaats en foerageergebied, of tussen zomer- en winterverblijven. Dit zijn vaak bomenrijen, maar soms ook watergangen, oevers, dijken, hoge taluds e.d. Verschillende soorten kunnen het plangebied aandoen op doortocht naar hun foerageergebieden of vaste rust- en verblijfplaatsen.

Uit het veldbezoek wordt geconstateerd dat de houtsingel en het bosgebied potentieel leefgebied kunnen zijn voor vleermuizen (zie hiervoor biotoopkenmerken in Box 2). De houtsingel langs het strand is in potentie geschikt als vliegroute en foerageergebied voor alle genoemde vleermuissoorten. Door het ontbreken van gebouwen binnen het plangebied is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten uit te sluiten. Het bosgebied bevat zowel dunne als dikkere bomen. Spechtenholen, rottingsgaten, scheuren of loszittende bast kunnen niet worden uitgesloten. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van beschermde boombewonende vleermuizen in het werkgebied is daarom niet uit te sluiten.

Nader onderzoek is noodzakelijk om de functie van het werkgebied in kaart te brengen. Eerder onderzoek toont aan dat de rosse vleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis in de omgeving van het werkgebied van het ontwerpplan Zuid voorkomen (Van Groen & Van Straaten, 2011). Daarvan kwam alleen de gewone dwergvleermuis in het werkgebied voor. Dit onderzoek is inmiddels gedateerd (meer dan 3 jaar oud). In opdracht van gemeente Blaricum wordt daarom door Royal HaskoningDHV een nieuw onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is reeds opgestart als onderdeel van de flora- en faunainventarisatie door Rijdsdijk (in prep). De definitieve resultaten daarvan zullen eind 2017 bekend zijn. Uit de voorlopige resultaten blijkt dat er geen kraamverblijven zijn aangetroffen. Wel is er mogelijk een migratieroute van ruige dwergvleermuizen aanwezig boven het recreatiestrand, waarbij de dieren waarschijnlijk ook over het open water vliegen. Daarnaast zijn op verschillende plaatsen in de houtsingel langs de parkeerplaats roepende mannetjes ruige dwergvleermuizen gehoord. Verder zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen, rosse vleermuizen en laatvliegers aan de oostzijde van de bosschages bij de parkeerplaatsen, boven het pad in het bos richting de reddingsbrigade en daarnaast boven het Groene Strand (het natuurgebied in het noordelijk deel) waargenomen.

Mogelijke verstoring en effecten en toetsing Wnb

Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd op basis van bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden deze soorten

opzettelijk te verstoren, te vangen of te doden en het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Effecten aanlegfase

De effecten van de werkzaamheden zijn afhankelijk van het moment van uitvoering (periode in het jaar en op de dag). Wanneer de werkzaamheden 's nachts worden uitgevoerd in het vleermuisactieve seizoen (grotweg april t/m oktober) en daarbij kunstverlichting wordt toegepast, is verstoring van langsvliegende en foeragerende vleermuizen niet uit te sluiten. Dit is een overtreding van verbodsbepaling artikel 3.5 lid 2 van de Wet natuurbescherming.

Effecten gebruiksfase

Voor ontwerpplan Zuid hoeven geen bomen te worden gekapt. Eventuele vliegroutes en foerageergebieden langs de houtsingel blijven hierdoor ongemoeid. Door de duinen die tussen de houtsingel en de nieuwe parkeerplaats komen te liggen, zal de beschutting bij de houtsingel alleen maar toenemen en de kwaliteit van het leefgebied als foerageerbiotoop en als vliegroute verbeteren.

Activiteiten die overdag plaatsvinden snijden niet met het activiteitenpatroon van vleermuizen. Vleermuizen worden pas actief na zonsondergang. Door verlichting in en rond de gebouwen kan de kwaliteit van vliegroutes en foerageergebied wel permanent aangetast worden, omdat de verlichting zal weerkaatsen op het water en bij de parkeerplaats de bosranden en boomkronen zal verlichten. Dit betreft dus zowel verlichting op de parkeerplaatsen, door het verkeer zelf en de verlichting in en rondom gebouwen, waaronder het restaurant. Negatieve effecten op het leefgebied van vleermuizen door de aanleg en gebruik van verlichting kunnen daarom niet worden uitgesloten.

Box 3 De leefwijze van de ruige dwergvleermuis.

“De ruige dwergvleermuis is een uitgesproken trekker. 's Zomers komen in ons land vooral mannetjes voor. De meeste wijfjes zitten dan elders: voor de landelijke Nederlandse populatie voor het overgrote deel in het oosten van Duitsland, Polen, de Baltische staten en Rusland. Daar worden ook de jongen geboren. [...]”

*“In **maart en april** vertrekken de meeste wijfjes vanuit Nederland naar het oosten van Europa. De mannetjes blijven gewoon in Nederland. Tussen **eind juli en september** komen de wijfjes en de opgegroeide jongen weer terug naar West-Europa. In Nederland blijkt bijvoorbeeld de Afsluitdijk en de kust langs de Noordzee naar het zuiden een veel gebruikte route, maar de migratie vindt over een breed front plaats langs de kust, langs de oeverzone van het IJsselmeer, door de merengebieden van Friesland en Overijssel en ook wel langs kanalen in noordoost Nederland.”*

“De traditionele paargebieden langs de kusten en rivieren in Europa fungeren als stapstenen voor de trekkende populaties. Tijdens de trek [in augustus en september] bezoeken de vrouwtjes de parkwartieren.”

“Men stelde vast dat de dagelijkse trekafstand tussen de 42 en de 80 kilometer ligt. Trek vindt hoog in de lucht plaats over een breed front, waarbij ze vaak wel structuren op het land volgen zoals de kustlijn en rivierdalen. De soort vertoont een echte ‘gestuwde’ migratie, net als veel vogels. In het voor- en najaar worden ze regelmatig gevonden op olie- en gasplatformen in de Noordzee.”

Tekst: Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017)

Samenvatting

Nader onderzoek moet nog aantonen wat de functie van het werkgebied is voor vleermuizen. Op basis van de voorlopige resultaten van het flora- en faunaonderzoek kunnen verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes en foerageergebieden in het werkgebied niet worden uitgesloten (Rijdsijk, in prep). Als deze voorlopige bevindingen juist blijken te zijn, dan geldt dat zonder mitigerende maatregelen negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten en is er sprake van overtreding van verbodsbepaling artikel 3.5, lid 4: het verstoren van individuen van de soort. Daarnaast blijft ten alle tijden de zorgplicht van toepassing. In de volgende alinea wordt aangegeven welke mitigerende maatregelen worden aanbevolen in het kader van de zorgplicht en om effecten te beperken en overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, indien er hier sprake van blijkt te zijn.

Mitigerende maatregelen

Om verstoring en de impact op het functioneel leefgebied voor vleermuizen te minimaliseren worden zowel in het kader van de zorgplicht als ter voorkoming van overtreding van de verbodsbepalingen de volgende mitigerende maatregelen aanbevolen:

1. Om lichtverstoring tijdens de werkzaamheden te voorkomen, dient in het vleermuisseizoen alleen bij daglicht te worden gewerkt. In het winterseizoen, wanneer de vleermuizen in winterslaap zijn, kan wel 's avonds met verlichting worden gewerkt. De start van het winterseizoen hangt af van de weersomstandigheden. De winterslaap begint voor veel soorten in oktober of november, maar sommige vleermuissoorten gaan als het niet al te koud is zelfs pas in december in winterslaap. In de loop van maart worden de vleermuizen weer wakker en verlaten de winterverblijven (Koelman, 2009).
2. Tijdens de kwetsbare migratieperioden van de ruige dwergvleermuis moeten maatregelen genomen worden om verstoring door licht te voorkomen. In de huidige situatie is het water en het recreatiestrand namelijk een donker gebied en daardoor geschikt als trekroute voor de ruige vleermuis. Dit kan door geen verlichting toe te passen tussen een half uur voor zonsondergang en een half uur na zonsopgang. De migratieperiode loopt van maart t/m april en van eind juli t/m september (zie Box 3). Afhankelijk van de resultaten van het nader onderzoek geldt deze maatregel mogelijk ook voor de overige zomermaanden. In het winterseizoen, wanneer de vleermuizen in winterslaap zijn, kan wel 's avonds met verlichting worden toegepast.

Conclusie

Door het nemen van de mitigerende maatregelen, zoals genoemd in bovenstaande alinea, wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voor beschermde vleermuissoorten voorkomen. Wanneer er wel licht wordt toegepast in de kritische perioden, moeten aanvullende mitigerende maatregelen worden uitgewerkt. Dit vraagt een detailuitwerking van het ontwerp.

4.1.6 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen

Van Groen & Van Straaten (2011) en Bakker (2016) behandelen geen grondgebonden zoogdieren. Uit de gegevens in de NDFP (d.d. 28 augustus 2017) blijkt dat er geen beschermde grondgebonden zoogdieren zijn waargenomen in het werkgebied. Tijdens het oriënterend veldbezoek zijn geen zoogdieren of sporen van zoogdieren waargenomen. Door Rijdsijk is tijdens het flora- en faunaonderzoek wel een geraamte van een bunzing gevonden (Figuur 9). Op basis van de kenmerken van het werkgebied kan de aanwezigheid van met name hermelijn en bunzing niet worden uitgesloten (zie Box 4). Gezien het ontbreken van open weidegebieden, bebouwing en

uitgestrekte bosgebieden zijn aanwezigheid van wezel, steen- en boommarter niet aannemelijk. In 2018 zal nader onderzocht worden wat de functie van het werkgebied voor kleine marterachtigen is.

Box 4 Biotoopkenmerken beschermde (kleine) marterachtigen

De hermelijn en wezel zijn zowel overdag als 's nachts actief, de bunzing voornamelijk 's nachts. Bunzing, hermelijn en wezel slapen in verborgen hoekjes, meestal een hol. Ze graven nooit zelf een hol, maar maken gebruik van bestaande gaten en holten, zoals mollennesten, rattenholten, drainagepijpen, houtstapels, takkenhopen, opgestapeld puin, holle bomen, schuurtjes, stapels hooi- en stobalen en alle andere mogelijke schuilplaatsen die een erf of opslagplaats kan bieden. De dieren verplaatsen zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, etc.

Wezels eten voornamelijk woelmuizen en de aanwezigheid van deze muizen bepaalt mede de geschiktheid van een gebied voor de soort. Wezels komen daarom vooral voor in gevarieerde weidegebieden. Een hermelijn is flink groter dan een wezel en kan ook grotere prooidieren aan, zoals konijn en haas. Natuurgebieden en extensief gebruikte terreinen vormen het huidige leefgebied in Noord-Holland, de bebouwde kom is niet het primaire leefgebied van de hermelijn. De bunzing is veruit de grootste en zwaarste marter. De bunzing komt in allerlei landschappen voor, als er maar dekking is in de vorm van greppels, houtwallen, zoomvegetaties, ruigtes en bijvoorbeeld schuurtjes. Zijn voorkeur gaat uit naar kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor: daar kunnen ze tussen stobalen en op hoozolders warm blijven, en muizen en ratten bemachtigen (Zoogdiervereniging).

Naast bunzing, hermelijn en wezel kunnen ook de voor de wet beschermde steen- en boommarter op de locaties voorkomen. Boommarters leven doorgaans uitgestrekte bosgebieden en steenmarters in de buurt van bebouwing. In Nederland komt de boommarter niet alleen in (oud)loofbos voor, maar ook in allerlei andere typen en leeftijden bos. Boommarters leven bijvoorbeeld ook in de jonge bossen van de Flevopolders en in Bosgebiedsen in Overijssel en Utrecht. Boommarters met jongen zijn in het late voorjaar en zomer vaak overdag actief. In de periode worden regelmatig jagende vrouwtjes of bij de nestplaats spelende jongen waargenomen. De rest van het jaar zijn boommarters vooral 's nachts actief. Overdag gebruiken boommarters verschillende type slaapplekken: boomholtes, roofvogelnesten, heksenbezems, (brede) takken en hopen onder de grond van vos, das of konijn.

De steenmarter is een nachtdier dat van zonsondergang tot zonsopgang actief is. In de zomermaanden is hij soms ook 's ochtends vroeg op pad. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Steenmarters maken veelal geen echt nest; meer een schuilplaats in een kier of nis met diverse voorhanden zijnde materiaal. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. In het leefgebied is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt.

Figuur 9 Het geraamte van een bunzing op het Groene Strand. Gevonden tijdens een van de inventarisatierondes voor het flora- en faunaonderzoek (Rijsdijk, in prep.). Foto: RHDHV, 2017.

Mogelijke verstoring en effecten en toetsing Wnb

Bunzing, wezel en hermelijn waren ten tijde van de Flora- en Faunawet nog niet beschermd. Deze soorten zijn nu wel beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden deze soorten opzettelijk te vangen of te doden en het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Effecten aanlegfase

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van hermelijn en/of bunzing in het zuidelijke bosgebied is niet uit te sluiten. Directe vernietiging van verblijfplaatsen door werkzaamheden treedt niet op. De dichtstbijzijnde werkzaamheden bestaan uit het opspuiten van de strook grond ten behoeve van het voetpad en het duin ten noorden van het bosgebied. Eventuele muizen- of konijnenholen e.d. in het bosgebied, die in potentie geschikt zijn als verblijfplaats, blijven daarmee ongemoeid. Er is geen sprake van negatieve effecten door deze werkzaamheden op de verblijfplaatsen zelf.

De werkzaamheden kunnen wel leiden tot verstoring van eventueel in het gebied verblijvende hermelijn en bunzing. Verstoring in de kwetsbare (voortplantings)periode van de soort kan leiden tot het in onbruik raken van de verblijfplaats. Werkzaamheden in deze periode kunnen daarom leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (art. 3.5 lid. 2 en 4). Werkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen (maart t/m juli) leiden niet tot overtreding van verbodsbepalingen.

Effecten gebruiksfase

Om het leefgebied van de kleine marterachtigen in het bosgebied te garanderen, wordt dit gebied in ontwerpplan Zuid ongemoeid gelaten. Daarnaast zal toegang door recreanten tot het bosgebied zoveel mogelijk worden ontmoedigd. De duin die op het strand naast het bosgebied wordt aangelegd fungeert bijvoorbeeld als extra buffer. Het wordt aanbevolen om de doodlopende weg halverweg het bosgebied op te heffen. Zo wordt betreding van het bosgebied verder ontmoedigd. Negatieve effecten van verstoring of vernietiging van verblijfplaatsen in het bosgebied door de toegenomen recreatie zijn hierdoor uitgesloten. Er is daarom geen sprake van permanent verlies van functioneel leefgebied en van wezenlijke invloeden op het leefgebied.

Conclusie

Nader onderzoek moet aantonen of kleine marterachtigen daadwerkelijk gebruikt maken van het gebied. Komen er geen kleine marterachtigen voor, dan is er geen sprake van negatieve effecten en worden geen verbodsbepalingen overtreden. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien kleine marterachtigen en hun leefgebied kunnen echter momenteel op voorhand niet worden uitgesloten. In de volgende alinea wordt daarom aangegeven welke mitigerende maatregelen worden aanbevolen om effecten te beperken en overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, indien er hier sprake van blijkt te zijn.

Mitigerende maatregelen

Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen worden de volgende mitigerende maatregelen aangedragen:

1. Voorkom verstoring door buiten het voortplantingsseizoen (maart t/m juli) te werken;

Om verstoring en de impact op het functioneel leefgebied voor grondgebonden zoogdieren te minimaliseren worden de volgende mitigerende maatregelen aangedragen in het kader van de zorgplicht:

1. Maaien van bermen en snoeien van groen structuren: voorafgaande aan de werkzaamheden maaien en snoeien van grondstructuren, bermen en oevers zodat kleinere zoogdieren het werkgebied verlaten en elders hun toevlucht zoeken. Bij voorkeur worden deze werkzaamheden uitgevoerd eind in september, uiterlijk een week voorafgaande aan de start van de werkzaamheden.
2. Gefaseerd uitvoeren van grondwerkzaamheden: de werkzaamheden in het bodemprofiel worden gefaseerd uitgevoerd en er wordt bij voorkeur één richting uit gewerkt. Hiermee krijgen dieren die zich nog in het werkgebied bevinden de mogelijkheid om het werkgebied te verlaten.

Verder wordt benadrukt dat het van belang is dat:

- er duidelijk wordt gecommuniceerd naar de recreanten dat aanleggen van boten op de oever van het bosgebied niet is toegestaan.

Conclusie

Door het nemen van de mitigerende maatregelen, zoals genoemd in bovenstaande alinea, wordt overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voor beschermde vleermuissoorten voorkomen.

4.1.7 Overige beschermde soorten

Rijdsijk (in prep.) heeft tijdens het flora- en faunaonderzoek geen waarnemingen gedaan van overige beschermde soorten (vissen, ongewervelden). Ook in het NDFF (d.d. 28 augustus 2017) wordt geen melding gemaakt van overige beschermde soorten. Deze soorten verlangen specifieke

habitats die binnen het plangebied niet aanwezig zijn. De aanwezigheid van overige beschermde soorten wordt dan ook uitgesloten.

4.1.8 Samenvatting

De onderstaande tabel geeft weer voor welke beschermde soort(groep)en niet kan worden uitgesloten dat er significant negatieve effecten zullen optreden. In de laatste kolom staat aangegeven of het mogelijk is om deze effecten met mitigerende maatregelen te beperken of voorkomen. Ook blijft ten alle tijden de zorgplicht van toepassing. Mitigerende maatregelen in het kader van de zorgplicht zijn in deze tabel niet gespecificeerd.

Tabel 3 Mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten van de Wnb in of nabij het werkgebied van ontwerpplan Zuid (rode kolommen) en Noord (blauwe kolommen)

Soortgroep	Soort(en)	Significante effecten?	Overtreding Wnb artikel	Mitigeren mogelijk?
vleermuizen	rosse vleermuis, laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis*	<u>aanlegfase</u> : verstoring door verlichting bij werkzaamheden	3.5, lid 2, 4	ja, geen werkzaamheden gedurende de nacht
		<u>gebruiksfase</u> : verstoring door verlichting in en om gebouwen en bij parkeerplaatsen	3.5, lid 2, 4	ja, alleen verlichting op parkeerplaatsen binnen winterseizoen
algemene broedvogels	soorten als heggenmus, winterkoning, roodborst, merel, ekster en gaai.	<u>aanlegfase</u> : verstoring en verlaten nesten en/of jongen tijdens broedseizoen	3.1, lid 1, 2, 4 3.5, lid 1, 2, 4	ja, werken buiten broedseizoen
		<u>gebruiksfase</u> : nee	nee	n.v.t.
broedvogels met jaarrond beschermde nesten	aanwezigheid kan niet worden uitgesloten, nader onderzoek nodig*	nee (indien aanwezig), er worden geen bomen gekapt	nee	n.v.t.
reptielen	ringslang*	<u>aanlegfase</u> : verstoren, verwonden of doden individuen en vernielen verblijfplaatsen	3.10, lid 1 en zorgplicht (1.11)	ja, bufferzone aanhouden bij werkzaamheden en maatregelen i.h.k.v. zorgplicht
		<u>gebruiksfase</u> : nee	nee	n.v.t.
amfibieën	aanwezigheid kan niet worden uitgesloten, nader onderzoek nodig**	het opzettelijk doden en verwonden van individuen van de soort	3.5, lid 1 en zorgplicht (1.11)	ja, bufferzone aanhouden bij werkzaamheden en maatregelen i.h.k.v. zorgplicht
vissen en ongewervelden	aanwezigheid is uitgesloten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
vaatplanten,	aanwezigheid is uitgesloten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

* op basis van voorlopige resultaten van flora- en faunaonderzoek (Rijsdijk, in prep.). De definitieve resultaten zullen voor reptielen en vleermuizen eind 2017 bekend zijn, voor jaarrond beschermde nesten, amfibieën en grondgebonden zoogdieren begin zomer 2018.

4.1.9 Conclusie

Op basis van de beschikbare verspreidingsgegevens en het oriënterend veldonderzoek worden er geen strikt beschermde vaatplanten, vissoorten of ongewervelden in het werkgebied of de directe omgeving verwacht. Negatieve effecten op deze soortgroepen kunnen worden uitgesloten. Er worden geen verbodsbepalingen overtreden.

Jaarrond beschermde vogelnesten en strikt beschermde vleermuizen, amfibieën, reptielen en grondgebonden zoogdieren zijn niet uit te sluiten. Nader onderzoek is noodzakelijk om de functie van het werkgebied voor deze soorten in kaart te brengen. In opdracht van gemeente Blaricum wordt daarom door Royal HaskoningDHV een breed flora- en faunaonderzoek uitgevoerd (Rijdsdijk, in prep). Dit onderzoek is reeds opgestart. De definitieve resultaten daarvan zullen voor reptielen en vleermuizen eind 2017 bekend zijn, voor jaarrond beschermde nesten, amfibieën en grondgebonden zoogdieren begin zomer 2018.

Komen er geen beschermde soorten van bovengenoemde soortgroepen voor, dan is er in het geheel geen sprake van negatieve effecten en worden geen verbodsbepalingen overtreden. In de effectenanalyse is ook rekening gehouden met het scenario dat er wel beschermde soorten voorkomen. Negatieve effecten kunnen in alle gevallen worden gemitigeerd. Ook blijft ten alle tijden de zorgplicht van toepassing (Wnb art. 1.11). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. Per soortgroep is aangegeven welke maatregelen worden aanbevolen in het kader van de zorgplicht of om effecten te beperken en overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, indien er hier sprake van blijkt te zijn. Deze maatregelen dienen specifiek gemaakt te worden gemaakt in een werkprotocol en opgesteld door een ecoloog.

Als deze maatregelen worden nageleefd, is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming. Er is dan geen noodzaak voor het aanvragen van een ontheffing.

4.2 Gebiedsbescherming Wnb

4.2.1 Nabijgelegen Natura 2000-gebieden en instandhoudingsdoelstellingen

Het plangebied ligt tussen twee gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied (Figuur 10). Het gaat om het Vogelrichtlijngebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het Eemmeer ligt ten zuidoosten van het plangebied aan de andere kant van de A27. Het deel Gooimeer Zuidoever ligt ongeveer vijf kilometer ten noordwesten van het plangebied. Het betreft enkel Vogelrichtlijngebied. Voor het gebied zijn 12 instandhoudingsdoelstellingen en twee kernopgaven aangewezen (Tabel 4).

Figuur 10 De ligging en begrenzing van het nabijliggende Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (geel) ten opzichte van het plangebied (rode cirkel).

Tabel 4 Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (bron: Ministerie van EZ)

		SVI Landelijk	Doelstelling oppervlakte leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Draagkracht aantal vogels	Draagkracht aantal paren	Kernopgaven*
Broedvogels							
A193	Visdief	-	behoud	behoud		280	
Niet-broedvogels							
A005	Fuut	-	behoud	behoud	160		
A017	Aalscholver	+	behoud	behoud	160		
A037	Kleine Zwaan	-	behoud	behoud	2		4.01,W
A043	Grauwe Gans	+	behoud	behoud	300		
A050	Smient	+	behoud	behoud	4900		
A051	Krakeend	+	behoud	behoud	90		
A056	Slobeend	+	behoud	behoud	5		
A059	Tafeleend	--	behoud	behoud	790		4.01,W
A061	Kuifeend	-	behoud	behoud	2700		4.01,W
A068	Nonnetje	-	behoud	behoud	10		4.01,W
A125	Meerkoet	-	behoud	behoud	1700		

* W = kernopgave met wateropgave

De kernopgaven betreffen:

- *kernopgave 4.01 - Evenwichtig systeem:*
nastreven van een meer evenwichtig systeem met goede waterkwaliteit voor waterplanten, vissen en schelpdieren (met name in kranwierwateren H3140 en meren met krabbescheer en fonteinkruiden H3150), mede t.b.v. vogels zoals kleine zwaan A037, tafeleend A059, kuifeend A061 en nonnetje A068.
- *opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid (Meren en moerassen):*
Behoud en herstel van samenhang tussen slaappleatsen en foerageergebieden in het bijzonder voor grasetende watervogels en meervleermuizen (de belangrijkste kraamkamerfunctie en slaapfunctie van de meervleermuis ligt vooral in gebouwen buiten de Natura 2000 gebieden). Voor afgesloten zeearmen en randmeren behoud van de specifieke betekenis van de verschillende onderdelen voor habitattypen en vogels. Herstel van mozaïek van verlandingsstadia van open water tot bosgebied en herstel van gradiënt watertypen (inclusief brak) met name in het deellandschappen Laagveen.

4.2.2 Effecten

Op het ontwerpplan Zuid zijn dezelfde effecten te verwachten als ontwerpplan Noord. De effectenanalyse van de natuurtoets voor ontwerpplan Noord is daarom ook op ontwerpplan Zuid van toepassing. Hieronder wordt deze herhaald.

Verstoring

Het plangebied ligt naast het Natura 2000-gebied, maar wordt erbuiten gerealiseerd. Tijdens de realisatie van het plan is tijdelijk sprake van extra geluidsbelasting van de omgeving, als gevolg van inzet van machines. Ook is er sprake van optische verstoring, door de aanwezigheid van mensen en machines.

In de gebruiksfase is er naar verwachting een toename van recreanten in het plangebied en in het natuurdeel in het noorden van het Voorland Stichtse Brug. Er wordt geen toename van vaarrecreatie verwacht binnen het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever. Het plan voorziet in een

aantal (<10) aanlegplaatsen. Het gaat niet om vaste ligplaatsen. Er is daarom geen sprake van toename van vaarrecreatie. Het plan leidt tot verschuiving van vaarbewegingen die er anders ook geweest zouden zijn, en leidt niet tot extra vaarbewegingen in Natura 2000-gebied.

Het dichtstbijzijnde (deel van) Natura 2000-gebied ligt aan de andere kant van de A27. Geluidsbelasting tijdens de aanleg reikt door de verhoogde ligging van de snelweg nauwelijks tot in het Natura 2000-gebied. Door het maskerende effect van het reeds aanwezige geluid van de snelweg leidt het niet tot extra verstoring.

Door de verhoogde ligging van de snelweg, is er geen zicht op het plangebied vanuit het Natura 2000-gebied. Daarom is er ook geen sprake van optische verstoring tijdens de aanleg en van recreanten in het plangebied in de gebruiksfase.

Stikstof

Tijdens de realisatie van het plan is tijdelijk sprake van extra stikstofdepositie, als gevolg van inzet van machines. In de gebruiksfase is er ook een kleine toename van stikstofdepositie te verwachten, door een toename van bezoekers die met de auto van en naar het gebied komen.

Het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever is niet opgenomen in het Programma Aanpak stikstof, omdat het niet is aangewezen als Habitatrictlijngebied en stikstofgevoelig leefgebied van aangewezen soorten niet voorkomt in dit Natura 2000-gebied (Programma Aanpak Stikstof 2015-2021, 1 juli 2015). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied dat wel in het PAS is opgenomen, is het Naardermeer. Dit ligt ruim 10 km ten westen van het plangebied.

De effecten van stikstofdepositie reiken niet tot in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Daarmee is er geen sprake van negatieve effecten van stikstofdepositie.

4.2.3 Conclusie

Blaricum aan Zee leidt niet tot verslechtering van habitattypen of leefgebieden van soorten of tot significante verstoring van doelsoorten van Natura 2000-gebieden. Dit geldt zowel voor de realisatiefase als voor de gebruiksfase.

Significant negatieve effecten zijn daarmee uitgesloten, verder onderzoek (Passende Beoordeling) en/of een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming is daarmee niet nodig.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

Het werkgebied en het Gooimeer zijn onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voorheen werd dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het juridisch kader en wezenlijke kenmerken en waarden zijn overgenomen uit de Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee en waar nodig aangepast aan het werkgebied en actuele situatie (Dorsman, 2016).

4.3.1 Wezenlijke kenmerken en waarden

In het Natuurbeheerplan 2017 zijn voor de meeste deelgebieden van de NNN de wezenlijke kenmerken en waarden beschreven. Het gebied Voorland Stichtse Brug is echter niet beschreven. Het aan de oostzijde van de A27 gelegen gebied De Kampen wel. In de Kampen bestaan de wezenlijke kenmerken en waarden uit het weidevogelkerngebied Eemland en rietkragen langs het Eemmeer.

In het Natuurbeheerplan zijn wel de beheertypen (actueel en ambitie) in het gebied aangegeven (Figuur 11). Omdat het hier gaat om bestaande natuur is de ambitiekaart gelijk aan de beheertypenkaart (Provincie Noord-Holland, 2017a). In de toelichting op de Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie zijn wezenlijke kenmerken en waarden gedefinieerd als 'de in een gebied aanwezige natuurwaarden en, voor gebieden die nog een natuurfunctie zullen krijgen, tevens de potentiële natuurwaarden, de daarvoor vereiste bodem- en watercondities en de voor het gebied kenmerkende landschapsstructuur en belevingswaarden' (Provincie Noord-Holland, 2014). Voor het Natuurnetwerk Nederland in het Voorland Stichtse Brug gaat het om de volgende deelgebieden:

1. Recreatiestrand. Geen wezenlijke kenmerken en waarden voor natuur, maar vooral belevingswaarden voor de recreanten op het strand. Tussen het strand en de parkeerplaats ligt een houtsingel. Aan het gebied is beheertype N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland toegekend.
2. Gooimeer: leefgebied voor water- en moerasvogelsvogels en belevingswaarde van open water, strand en oevers voor bewoners en recreanten. Het water en de oevers ter hoogte van het recreatiestrand hebben weinig natuurwaarde en er is geen beheertype aan toegekend.
3. Bosgebied: ten zuidwesten van het recreatiestrand bevindt zich een klein bosgebiedje. In het vochtige noordelijke deel is een nat, voedselrijk bostype aanwezig, gedomineerd door Schietwilg. Langs de oevers bevinden zich plaatselijk rietlandjes, die soms ver het water insteken. De rest van dit bos wordt grotendeels gedomineerd door berken, met een ondergroei van Rode kornoelje, Liguster en Lijsterbes. Plaatselijk domineert Es met een dichte ondergroei van Rode kornoelje. Er is nog een restant aanwezig van een duindoornstruweel met plaatselijk veel Meidoorn. Aan het gebied is beheertype N16.02 Vochtig bos met productie toegekend.

Figuur 11 Natuurnetwerk Nederland Beheertypenkaart ontwerp 2018. Bron: Provincie Noord-Holland.

4.3.2 Effectbeoordeling

Voor de benodigde bestemmingswijziging binnen het NNN, wordt conform de Provinciale Ruimtelijke Verordening gekeken naar de effecten op wezenlijke kenmerken en waarden. Voor tijdelijke effecten die optreden tijdens de uitvoeringsfase, zoals verstoring door mensen en machines of tijdelijke verlichting, is een bestemmingswijziging en toetsing aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening niet aan de orde. Deze effecten komen aan de orde bij de toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming en indien nodig worden hiervoor mitigerende maatregelen voorgeschreven.

In de Uitvoeringsregeling Natuurcompensatie is aangegeven dat de provincie Noord-Holland bij een ingreep in het NNN en natuurverbindingen deze beoordelen op:

- de toename van verstoring en het effect daarvan op de in een gebied aanwezige soorten. De verstoring kan bestaan uit verstoring door mensen of verkeer, verstoring door meer licht of verstoring door een toename van geluid;
- het effect dat de ingreep heeft op de bodem en watercondities, die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit. Hierbij kan gedacht worden aan invloed op het waterpeil, een toename van verzilting of verzoeting van het grondwater / oppervlaktewater, of een toename van de bemesting van de bodem;
- het directe effect dat de ingreep door oppervlaktebeslag heeft op het verdwijnen van de in het gebied aanwezige natuurwaarden;
- het meer indirecte effect van een ingreep op de samenhang van het NNN en de natuurverbindingen. Bij natuurverbindingen is dit een negatief effect wanneer door een ingreep een barrière voor dieren wordt opgeworpen om langs de natuurverbinding te reizen of als de barrièrewerking toeneemt. In het NNN is het effect vooral afhankelijk van de locatie van de ingreep en de grootte / breedte van het NNN op die plek;
- het effect dat de ingreep heeft op de beleving van het landschap.

4.3.2.1 Verstoring

Na realisatie van het plan is er een toename van recreanten. Dit kan leiden tot een toename van de betreding van vegetatie en tot geluid-, licht en optische verstoring in de directe omgeving. De afstand tot het Groene Strand is dermate groot dat er daar vanuit ontwerpplan zuid geen verstoring te verwachten is.

Vleermuizen

Voor het voorkomen van vleermuizen en de functie van het werkgebied voor vleermuizen, zie paragraaf 4.1.5. Activiteiten die overdag plaatsvinden snijden niet met het activiteitenpatroon van vleermuizen. Vleermuizen worden pas actief na zonsondergang. Negatieve effecten op het leefgebied van vleermuizen door de toename van dagjesmensen kunnen daarom worden uitgesloten.

Door het plaatsen van verlichting kan de kwaliteit van vliegroutes en foerageergebied wel permanent aangetast worden, omdat de verlichting zal weerkaatsen op het water en de verlichting bij de parkeerplaats zal uitstralen naar de bosranden en boomkronen. Negatieve effecten op het leefgebied van vleermuizen door bijvoorbeeld verlichting op de parkeerplaatsen en het gebruik van verlichting op het eiland kunnen daarom niet worden uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

Voor het voorkomen van amfibieën en reptielen en de functie van het werkgebied voor deze soortgroepen, zie paragraaf 4.1.3 en 4.1.4. Amfibieën zijn vooral bij schemering of 's nachts actief. De meeste dagjesmensen zullen dan zijn vertrokken. Na zonsondergang wordt minder verkeer verwacht, voornamelijk dat van de restaurant bezoekers. Significante effecten door verstoring vanwege toename van het aantal recreanten en de verkeersbewegingen is voor amfibieën daarom niet aannemelijk.

Het bosgebied ten zuiden van het recreatiestrand is geschikt landbiotoop voor de ringslang. Ringslangen zonnen graag op open plekken, maar wel altijd in de buurt van dekking. Bij gevaar kunnen ze dan meteen wegvluchten. Geschikte zonplekken zijn bijvoorbeeld een stapel boomstammen, of open zonnige plekken tussen ruigte(kruiden) of lage struikjes. Regelmatige verstoring van zonnende ringslangen door intensieve recreatie en honden kan leiden tot verdwijning van de dieren uit dat gebied. Om het leefgebied van de ringslang in het bosgebied te garanderen, wordt dit gebied in ontwerpplan Zuid ongemoeid gelaten. Daarnaast zal toegang door recreanten tot het bosgebied zoveel mogelijk worden ontmoedigd. De duin die op het strand naast het bosgebied wordt aangelegd fungeert bijvoorbeeld als extra buffer. Negatieve effecten op de ringslang door verstoring in het bosgebied vanwege toename van het aantal recreanten en de verkeersbewegingen zijn hierdoor uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Voor het voorkomen van amfibieën en reptielen en de functie van het werkgebied voor deze soortgroepen, zie paragraaf 4.1.6. In het bosgebied kunnen momenteel hermelijn en bunzing niet worden uitgesloten. In de houtsingel is het niet aannemelijk dat deze soorten een verblijfplaats hebben. De bunzing is voornamelijk 's nachts actief, waardoor verstoring door aanwezigheid van mensen en verkeer geen belemmering zal zijn. De hermelijn is zowel overdag als 's nachts actief. Voor de hermelijn geldt dat verstoring door recreanten overdag wordt voorkomen door de afscherming van het bosgebied door de aanleg duinen. Daarnaast wordt het aanbevolen om de doodlopende weg halverweg het bosgebied op te heffen. Zo wordt betreding van het bosgebied verder ontmoedigd. Gezien eventuele verlichting zich beperkt tot de parkeerplaatsen en het recreatie eiland is lichtverstoring voor beide soorten 's nachts niet aannemelijk.

Vogels

Voor het voorkomen van amfibieën en reptielen en de functie van het werkgebied voor deze soortgroepen, zie paragraaf 4.1.2. In de gebruiksfase is er naar verwachting een toename van recreanten in het plangebied en in het natuurdeel in het noorden van het Voorland Stichtse Brug. Het plan voorziet in een aantal (<10) aanlegplaatsen. Het gaat niet om vaste ligplaatsen. Er is daarom geen sprake van toename van vaarrecreatie, het plan leidt alleen tot verplaatsing van vaarbewegingen die er anders ook geweest zouden zijn. Voor zangvogels wordt een verstoringafstand gehanteerd van 30 meter (Krijgsveld et al. 2008). De vaargeul ligt minimaal 30 meter van het bosgebied en aanleggen van boten op de oever van het bosgebied is niet toegestaan.

Voor zangvogels wordt een verstoringafstand gehanteerd van 30 meter (Krijgsveld et al. 2008). Daar waar de vaargeul binnen 30 meter van het bosgebied ligt, worden de vaarbewegingen van de boten aan het oog onttrokken door de opgespoten duinen en het extra natuureilandje tussen het bosgebied en het recreatie eiland. Ook de recreanten op het eiland worden aan het oog onttrokken door de opgespoten duinen. Daarnaast is het aanleggen van boten op de oever van het bosgebied niet toegestaan. Om het broedbiotoop van algemeen voorkomende vogels in het bosgebied verder te garanderen, wordt dit gebied in ontwerpplan Zuid ongemoeid gelaten. Daarnaast zal toegang tot het bosgebied zoveel mogelijk worden ontmoedigd. De duin die op het strand naast het bosgebied wordt aangelegd fungeert bijvoorbeeld als extra buffer voor de in het bosgebied broedende vogels. Het wordt aanbevolen om de doodlopende weg halverwege het bosgebied op te heffen. Zo wordt betreding van het bosgebied verder ontmoedigd. Negatieve effecten van verstoring door de toegenomen recreatie op het broedbiotoop in het bosgebied zijn hierdoor uitgesloten.

In de huidige situatie vormt de oever van het recreatiestrand marginaal foerageer- en rustgebied voor watervogels. Met een overheersende zuidwestenwind ligt een groot deel van de oever in de wind. Enkel de hoek met de Gooise zomerkade vormt een enigszins luwe zone. De Gooise zomerkade wordt echter gebruikt door fietsers en wandelaars (met honden) waardoor hier in de bestaande situatie reeds sprake is

van optische verstoring. Bovendien is er vrijwel geen beschutting in de vorm van rietkragen aanwezig. De oostzijde van het Voorland Stichtse Brug kent daarentegen een groter oppervlak aan luwe zones door de aanwezigheid van met rietkragen en ruigten afgeschermd geulen en plassen. Het recreatiestrand vormt dan ook een kwalitatief minder geschikt rust- en foerageergebied voor watervogels dan de oostzijde van het Voorland Stichtse Brug.

Door de aanleg en het gebruik van de vaargeul en het eiland zal verstoring op het water toenemen. In de Passende Beoordeling Jachthaven Voorland Stichtsebrug is geconcludeerd dat bij de aanleg van een jachthaven van 650 ligplaatsen er geen significante effecten van de vaarbewegingen op de watervogels te verwachten zijn (Oranjewoud, 2010). Bovendien was de jachthaven voorzien aan de oostzijde van het Voorland Stichtse Brug en is de huidige locatie voor de landtong vanwege het kwalitatief minder geschikte rust- en foerageergebied voor watervogels een betere keuze. Gezien de locatie en het feit dat het hier om een vele malen kleinschaligere ontwikkeling gaat, kunnen significante effecten worden uitgesloten.

4.3.2.2 Invloed op bodem en watercondities

Er is geen sprake van een effect op de bodem en watercondities die belangrijk zijn voor het handhaven van de natuurkwaliteit zoals invloed op het waterpeil, toename van verzilting of verzoeting van het grondwater- of oppervlaktewater, of een toename van de bemesting van de bodem.

4.3.2.3 Ruimtebeslag

Realisatie van het plan leidt tot ruimtebeslag binnen bestaande natuur van het NNN. Dit heeft gevolgen voor het volgende natuurbeheertype.

N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland

In dit beheertype zijn nieuwe parkeerplaatsen en duinen voorzien. De grote bestaande parkeerstrook parallel aan de A27 blijft behouden. De nieuwe parkeerplaatsen worden gerealiseerd door de ligweide om te vormen tot een tweede parkeerplaats. Bomenkap is niet noodzakelijk. Tussen de nieuwe parkeerplaatsen en de houtsingel langs de huidige parkeerplaats worden, met het zand uit de vaargeul, duinen opgespoten. Het aanbrengen van hoogteverschillen in de vorm van duinen zorgt voor een aantrekkelijker strand, beperkt het zicht op en geluid van de snelweg en vormt een natuurlijke barrière waarmee toegang tot het bosgebied wordt bemoeilijkt. De duinen worden beplant met helmgras. Het gedeelte waar de duinen en de nieuwe parkeerplaatsen zijn voorzien wordt in de huidige situatie recreatief gebruikt als ligweide en hondenuitlaatstrand en wordt ook als zodanig beheerd (kort gemaaid). Dit gebied heeft geen wezenlijke kenmerken en waarden voor natuur, maar vooral belevingswaarden voor de recreanten op het strand. Significante effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen in dit beheertype kunnen daarom worden uitgesloten. De nieuwe duinen met de overgangen naar de lager gelegen graslanden en een natuurvriendelijke oever aan de waterzijde bij het bosgebied bieden nieuwe natuurwaarden aan het gebied met mogelijk een gunstig effect ter plaatse van de minder waardevolle graslanden.

Groot water

Het bruto ruimtebeslag van de landtong in het NNN groot water is 1,3 ha. De nieuwe landtong wordt echter aangelegd binnen het gebied waaraan in het Natuurbeheerplan geen natuurwaarde of beheertype is toegekend en valt buiten het Natura 2000 leefgebied (toetsingskader RWS). Daarnaast worden de natuurwaarden versterkt door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en een natuureiland. Netto is het ruimtebeslag daardoor nihil.

Het bosgebied met beheertype N16.02 Vochtig bos met productie blijft ongemoeid. Effecten door ruimtebeslag zijn voor dit beheertype niet aan de orde.

4.3.2.4 Barrièrewerking

Vleermuizen

Het NNN van Voorland Stichtse Brug heeft vooral voor vleermuizen een functie als natuurverbinding. Bijna alle vleermuissoorten maken gebruik van lijnvormige elementen in het landschap als vliegroute tussen verblijfplaats en foerageergebied, of tussen zomer- en winterverblijven. Dit zijn vaak bomenrijen, maar soms ook watergangen, oevers, dijken, hoge taluds e.d. Verschillende soorten kunnen het plangebied aandoen op doortocht naar hun foerageergebieden of vaste rust- en verblijfplaatsen. Door de aanleg van nieuwe structurelementen in het werkgebied (i.e. het natuureiland en de duinen) wordt de functie van het werkgebied als natuurverbinding versterkt. Anderzijds kan verlichting zorgen voor verstoring van de migratieroute (dit is hierboven reeds beschreven).

Voor ontwerpplan Zuid hoeven geen bomen te worden gekapt. Eventuele vliegroutes en foerageergebieden langs de randen van het bosgebied en de houtsingel blijven hierdoor ongemoeid. Door de duinen die tussen de houtsingel en de nieuwe parkeerplaats komen te liggen, zal de beschutting bij de houtsingel alleen maar toenemen, wat de kwaliteit van het leefgebied als foerageerbiotoop en als vliegroute zou kunnen verbeteren.

Amfibieën en reptielen

De verbinding tussen het zuidelijke gebied en het noordelijke natuurgebied blijft voor de in het gebied te verwachten amfibieën en reptielen mogelijk, omdat deze zich onder de loopbrug via het water naar het noordelijk deel kunnen verplaatsen. Amfibieën en reptielen kunnen zich echter ook over het land verplaatsen.

Verplaatsing van de ringslang over het parkeerplaats is niet aannemelijk, de soort blijft graag in de buurt van genoeg schuilmogelijkheden en zal zich eerder langs de randen van de parkeerplaatsen verplaatsen. Wel kunnen er ringslangen besluiten de weg over te steken die de verbinding legt tussen de nieuwe parkeerplaats en de al bestaande. Om verkeersslachtoffers te kunnen uitsluiten wordt aanbevolen om onder deze weg een faunapassage aan te leggen.

Amfibieën zijn vooral bij schemering of 's nachts actief. Significante negatieve effecten door toename van het verkeer op de barrièrewerking van het gebied is voor deze soortgroep daarom niet aannemelijk. Om verkeersslachtoffers helemaal te kunnen uitsluiten wordt aanbevolen om langs de randen van de parkeerplaatsen schermen te plaatsen die de amfibieën richting de faunapassage leiden.

Grondgebonden zoogdieren

In het bosgebied kunnen momenteel hermelijn en bunzing niet worden uitgesloten. Significante negatieve effecten op de barrière werking van het gebied voor hermelijnen en bunzing is niet aannemelijk. De dieren verplaatsen zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, etc. Het ontwerpplan Zuid zal naar verwachting eerder een positief effect hebben: door de aanleg van de duinen worden meer lijnvormige elementen gecreëerd.

Vogels en planten

Verder heeft het Voorland Stichtse Brug een functie als verbindende schakel voor vogels en voor zadenverspreiding van planten. Door het realiseren van een natuurlijke oever en de aanleg van een

natuureiland draagt het plan bij aan het verbinden van natuurdelen in en langs het Gooi- en Eemmeer voor deze soortgroepen.

4.3.2.5 Landschapsbeleving

Vanaf het recreatiestrand zullen de nieuwe landtong en de bebouwing erop te zien zijn. Hierdoor zal het Gooimeer minder open en natuurlijk ogen. Daar tegenover staat dat er een nieuwe natuuroever en natuureiland zullen worden aangelegd en het gebied door de aanleg van de duinen beter wordt afgeschermd van de A27. Dit is een licht positief effect voor de beleving. Vanuit het Groene strand is er niet of nauwelijks iets te zien van de nieuwe ontwikkeling, vanwege de afscherming door het tussenliggende bos en de begroeiing langs het water. In dit deel van het gebied is daarom geen sprake van verandering in de beleving van het landschap. Significante negatieve effecten op de landschapsbeleving van het gebied door de aanleg van het recreatie-eiland kunnen daarom worden uitgesloten.

4.3.2.6 Mitigatie

Negatieve effecten op het leefgebied van vleermuizen door de aanleg van verlichting kunnen niet worden uitgesloten. Ook in het kader van de Wet natuurbescherming wordt hiervoor aangegeven dat mitigatie noodzakelijk is (zie paragraaf 4.1.5). Om verstoring en de impact op het functioneel leefgebied voor vleermuizen te zijn de volgende mitigerende maatregelen noodzakelijk:

1. Om lichtverstoring tijdens de werkzaamheden te voorkomen, dient in het vleermuisseizoen alleen bij daglicht te worden gewerkt. In het winterseizoen, wanneer de vleermuizen in winterslaap zijn, kan wel 's avonds met verlichting worden gewerkt. De start van het winterseizoen hangt af van de weersomstandigheden. De winterslaap begint voor veel soorten in oktober of november, maar sommige vleermuissoorten gaan als het niet al te koud is zelfs pas in december in winterslaap. In de loop van maart worden de vleermuizen weer wakker en verlaten de winterverblijven (Koelman, 2009).
2. Tijdens de kwetsbare migratieperioden van de ruige dwergvleermuis moet geen verlichting worden toegepast tussen een half uur voor zonsondergang en een half uur na zonsopgang. Wanneer dit niet wordt nageleefd, is er zeker sprake van verstoring. In de huidige situatie is het water en het recreatiestrand namelijk een "prachtig" donker gebied. De migratieperiode loopt van maart t/m april en van eind juli t/m september (zie Box 3). Afhankelijk van de resultaten van het nader onderzoek geldt deze maatregel mogelijk ook voor de overige zomermaanden. In het winterseizoen, wanneer de vleermuizen in winterslaap zijn, kan wel 's avonds met verlichting worden toegepast.

4.3.2.7 Eindconclusie

Wanneer de voorgestelde mitigerende maatregelen genomen worden, leidt het ontwerpplan Zuid voor Plan Blaricum aan Zee niet tot significante effecten op de samenhang van het NNN en de natuurverbindingen. Net als bij de soortbescherming geldt, dat als er wel licht wordt toegepast in de kritische perioden van de ruige vleermuis, aanvullende mitigerende maatregelen worden uitgewerkt en beoordeeld. Dit vraagt een detailuitwerking van het ontwerp.

Er zijn positieve effecten op de NNN door de aanleg van het natuureiland.

6 Referenties

Aanwijzingsbesluit Gooimeer Zuidoever & Eemmeer (www.synbiosys.alterra.nl/natura2000)

Bakker, P. (2016). *Natuurwaarde van het Voorland bij de Stichtse Brug*. Vereniging van Vrienden van het Gooi.

Brandjes & Anema (2016). *SNL Monitoring Gooi- en Eemmeerkust 2015; Inventarisatie dagvlinders, libellen en sprinkhanen in vijf verschillende beheertypen*. Rapportnr. 15-246. Bureau Waardenburg, Culemborg.

BRO (2014a). *Structuurvisie Voorland Stichtse Brug*. Vastgesteld op 23 september 2014.

BRO (2014b). *Beheersverordening Voorland Stichtse Brug*. Vastgesteld op 23 september 2014.

Dorsman, E. (2016). *Ecologische onderbouwing Blaricum aan Zee*. Royal HaskoningDHV, Amersfoort.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland (2016). *Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van 3 oktober 2016 tot vaststelling van de Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland*. Provinciaal blad Jaargang 2016 / Nr. 6151.

Goudappel Coffeng (2016). *Verkeersonderzoek Blaricum aan Zee*. Goudappel Coffeng, Deventer

Groen, van, F.M. & M. van Straaten (2011). *Blaricummermeent. Inventarisatie beschermde flora en fauna*. Rapportnr. 2011-16. Van der Goes en Groot, Alkmaar.

Ingberg, J.A., P.H.N. Boddeke, E.H.P. Leusink, R.J.W. van de Haterd & M. Japink (2008). *Vegetatiekartering Zuidelijke Randmeren 2007. IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland*. Rapportnr. 08-062. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Koelman (2009). *Egels, vleermuizen en dassen in de winter*. www.naturetoday.com.

Ministerie van Economische Zaken en Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 1 juli 2015, Programma Aanpak Stikstof 2015-2021

NDFD (2017). *Nationale Databank Flora en Fauna*. Reeks 01/01/2000 – 16/08/2017. Geraadpleegd op 23 augustus 2017.

Netwerk Groene Bureaus (2017). *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017)*. www.netwerkgroenebureaus.nl.

Oranjewoud (2011). *Recreatiegebied Voorland Stichtse Brug. Milieueffectrapport*. Oranjewoud, Almere.

Provincie Noord-Holland (2014). *Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland*. Versie 18-12-2014.

Provincie Noord-Holland (2015). *Structuurvisie Noord-Holland 2040 – geactualiseerd*. Geconsolideerde Structuurvisie Noord-Holland 2040 na wijziging (vastgesteld door PS 28 september 2015)

Provincie Noord-Holland (2017a). *Natuurbeheerplan 2017 Noord-Holland*. Provincie Noord-Holland, Haarlem.

Provincie Noord-Holland (2017b). *Provinciale Ruimtelijke Verordening 2017*. Provincie Noord-Holland, Haarlem.

Rijsdijk, J. (in prep). *Flora- en faunainventarisatie Blaricum aan Zee*. Royal HaskoningDHV, Amersfoort.

Straaten, van, M. & F.M. van Groen (2006). *De Blaricummeermeent, Inventarisatie beschermde flora en fauna 2006*. Rapportnr. 2006-19. Van der Goes en Groot, Alkmaar.

Wiersema & Jager (2008). *Broedvogels van Staatsbosbeheer-objecten in IJmeer, Gooimeer, Eemmeer en Eemland in 2008*; SOVON-inventarisatierapport 2008/17.

Websites:

<https://maps.noord-holland.nl/kaarten/>

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>

[Redacted]
Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 3 oktober 2017 12:04
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: Blaricum aan Zee

Hai [Redacted]

Dank voor je mail. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

Groeten,

[Redacted]

[Redacted]

Beleidsadviseur – Groen

[Redacted]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

[Redacted]

www.noord-holland.nl

[Redacted]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@blaricum.nl>
Verzonden: maandag 23 oktober 2017 14:40
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: vraag
Urgentie: Hoog

Beste [REDACTED]

Heb jij voor mij een kaartje waar ik de grens van het NNN bij het Voorland Stichtse Brug goed kan zien?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider De Blaricummermeent

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@blaricum.nl

Bezoekadres: Deltazijde 3 03, 1261 ZM Blaricum / www.blaricummermeent.nl

Postadres: Postbus 71, 3755 ZH Eemnes

Routebeschrijving Projectbureau / Experience Centre:

- Vanaf de afrit Huizen/Blaricum (A27) de borden Blaricum Blaricummermeent volgen naar de "Stichtseweg";
- Na tennispark LTV de Bijvanck (Stichtseweg 1) op de T-kruising rechtdoor naar de bouwweg "Deltazijde";
- Aan deze bouwweg ligt aan de linker zijde de nieuwbouw van het Projectbureau en restaurant 't Meenthuis.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

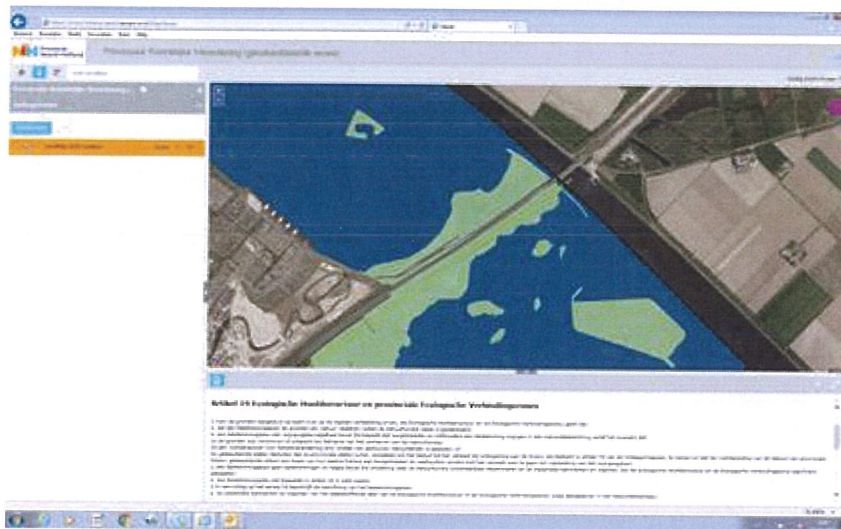
Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 oktober 2017 15:08
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: vraag

Beste [REDACTED]

Via deze link kan je bij de viewer komen: <https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/MapView/>.
Bij Hoofdstuk 4, artikel 19 kan je de NNN begrenzing aanzetten.

Hartelijke groeten,

[REDACTED]
Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem
[REDACTED]

www.noord-holland.nl

[REDACTED]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@blaricum.nl>
Verzonden: dinsdag 12 december 2017 14:39
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Blaricum aan zee

Beste [REDACTED]

Hieronder een link naar een nieuwe regel in het Bro. Betekent dit nog iets voor het plan Blaricum aan Zee?

<https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/ontwikkelingen/ladder-duurzame/handreiking-ladder/kopie-wettekst/>

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Projectleider De Blaricummermeent

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]@blaricum.nl

Bezoekadres: Deltazijde 3 03, 1261 ZM Blaricum / www.blaricummermeent.nl

Postadres: Postbus 71, 3755 ZH Eemnes

Routebeschrijving Projectbureau / Experience Centre:

- Vanaf de afrit Huizen/Blaricum (A27) de borden Blaricum Blaricummermeent volgen naar de "Stichtseweg";
- Na tennispark LTV de Bijvanck (Stichtseweg 1) op de T-kruising rechtdoor naar de bouwweg "Deltazijde";
- Aan deze bouwweg ligt aan de linker zijde de nieuwbouw van het Projectbureau en restaurant 't Meenthuis.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

Disclaimer: Aan de inhoud van deze mail en bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Alleen schriftelijke correspondentie uitgaande van en ondertekend door het bevoegde bestuursorgaan bindt de gemeente.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 4 januari 2018 10:33
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Blaricum aan zee

Beste [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] Wat ik tot dusver kan melden is dat deze regel een motiveringsverplichting voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen bevat.

Echt nieuw is de regel niet te noemen: in de ruimtelijke ordening gold altijd al een goede motiveringsplicht. Het komt neer op het volgende:

Is er behoefte aan de nieuwe stedelijke ontwikkeling? (aantonen van de kwantitatieve en de kwalitatieve behoefte)

Zo ja, kan deze ontwikkeling worden opgevangen binnen bestaand stedelijk gebied?

Zo nee, wat zijn daar de argumenten voor.

[REDACTED]

Hartelijke groeten,

[REDACTED]

Beleidsadviseur – Groen

[REDACTED]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

[REDACTED]

www.noord-holland.nl

[REDACTED]@noord-holland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@blaricum.nl>
Verzonden: donderdag 4 januari 2018 10:45
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Blaricum aan zee

Dag [REDACTED]

[REDACTED] Dank voor je mail. Inderdaad is het niet veel anders dan we al wisten. [REDACTED]

Groet,
[REDACTED]
